

फर्कनुभयो, र त्यही अन्धकारमय छायातर्फ अघि बढ्नुभयो; किनकि उहाँको अनुहार अब गोलगथा/कलभरीमा लगाइएको थियो।’^३

ख) प्रभु येशूले आफ्ना चेलाहरूलाई उहाँको मृत्यु र बौरिउठाइका निम्ति तयार गर्दै हुनुहुन्छ (मत्ती १६:२१-२३)

मत्ती १६:२१: अहिले चाहिँ प्रभुका चेलाहरूले येशू नै जीवित परमेश्वरका पुत्र ख्रीष्ट हुनुहुँदो रहेछ भन्ने कुरा महसुस गरे। अहिले उनीहरू उहाँको मृत्यु र बौरिउठाइको पहिलो स्पष्ट भविष्यवाणी सुन्न तयार भए। अब उनीहरू निश्चित थिएः प्रभुको उद्देश्य/योजना विफल हुनेछैन; उनीहरू जितको पक्षमा थिए; अनि जे आइरे ता पनि उनीहरूको विजय निश्चित थियो। यसकारण चेलाहरूका हृदय/मन तयार पार्नलाई प्रभु येशूले उनीहरूका निम्ति जुन कुरा बिलकुलै नयाँ थियो, त्यो उनीहरूलाई भनिहाल्नुभयो। उहाँलाई यरूशलेम जानु थियो; यहूदी धर्मगुरुहरूबाट उहाँले अनेकौं दुःख भोग्नुपर्नेथियो; उहाँ मारिनुपर्नेथियो र उहाँलाई तेस्रो दिन बौरिउठनु आवश्यक थियो। यी खबरहरू जुनै पनि आन्दोलनलाई शेष पार्ने प्रहारहरू गनिनुपर्छ – ‘उहाँलाई तेस्रो दिन बौरिउठनु आवश्यक छ’ भन्ने अन्तिमचाहिँ छोडेर सब नै। तर यस अन्तिम कुरामा छ विशेषता/भेद !

मत्ती १६:२२: ‘मेरा स्वामी यस्तो दुर्व्यवहार कसरी सहनुहुन्छ होला’ भन्ने विचारले पत्रुसलाई राँकिन तुल्यायो। अनि प्रभुको बाटो छेक्न खोज्दै उहाँलाई एकातिर लगेर उनले यसमा आफ्नो विरोध जनाएर उहाँलाई भने: ‘यस्तो नहोसु, प्रभु ! तपाईंमाथि यो कुरा कुनै रीतिले परिआउनेछैन !’

मत्ती १६:२३: यस कुराले प्रभु येशूको हप्की निम्त्यायो; किनभने उहाँ पापीहरूका निम्ति मर्न भनी यस संसारमा आउनुभयो। जुन व्यक्तिले वा जुन थोकले उहाँलाई यस उद्देश्य पूरा गर्नदेखि रोक्न खोज्यो, त्योचाहिँ परमेश्वरको इच्छा-विरोध गर्ने बाधा/अवरोध ठहरियो। यसैले उहाँले पत्रुसलाई भन्नुभयो: ‘हे शैतान, मेरो पछिल्तिर जा ! तँ मेरा लागि ठेस लाग्ने कारण होसु, किनकि तँ परमेश्वरका कुराहरूमा होइन, तर मानिसहरूका कुराहरूमा ध्यान लगाउँछस्।’ प्रभुले पत्रुसलाई ‘हे शैतान’ भन्नुभयो; यसको

मतलब यो होइन, कि प्रेरित पत्रसलाई दुष्ट आत्मा लागेको थियो, वा उनी शैतानको नियन्त्रण/वशमा थिए । होइन, तर पत्रसले गरेको यो काम र उनका शब्दहरू शैतानको शैली/ढाँचाका थिए ।

ग) प्रभु येशूले आफ्ना चेलाहरूलाई साँचो चेलापनाका निम्ति तयार गर्दै हुनुहुन्छ (मत्ती १६:२४-२८)

मत्ती १६:२४: अब प्रभु येशूले उहाँका चेला हुन खोज्नेहरूका निम्ति उहाँले कुन-कुन सर्त राख्नुभएको छ, सो कुरा स्पष्ट पार्नुभयोः आफैलाई इन्कार गर्नु, आफ्नो क्रूस उठाउनु र प्रभुको पछि लाग्नु । आफूलाई इन्कार गर्नु र आत्मत्याग एउटा कुरा होइन । किनभने आफूलाई इन्कार गर्दाखेरि म आफैलाई प्रभुको अधीनतामा सम्पूर्ण रूपले सुम्पन्छु, यहाँसम्म कि ‘म’ र ‘मेरो’ भन्ने ठावै रहँदैन । आफ्नो क्रूस उठाउनु भनेको प्रभु येशूको खातिर निन्दा, अपमान र दुःखकष्टहरू सहनु, अँ, परिआएको खण्डमा शहीद बनिनु पनि हो । पापका सबै अभिलाषाहरूप्रति, आफ्नो स्वार्थ पूरा गर्ने सबै इच्छाहरूप्रति र संसार र त्यसका सबै मागहरूप्रति म मरें भन्ने मतलब यो पनि हो । प्रभुको पछि लाग्नु भनेको उहाँ जसरी जिउनुभयो, त्यसरी नै जिउनु हो, अर्थात् उहाँजस्तो नम्र, उहाँजस्तो गरिब, उहाँजस्तो दयालु, उहाँजस्तो प्रेमिलो, उहाँजस्तो अनुग्रह र अरू सबै सद्गुणले युक्त भएको जीवन अपनाउनु हो ।

मत्ती १६:२५: प्रभुले हामीलाई उहाँको चेला हुनदेखि रोक्न सक्ने दुईवटा बाधा देख्नुभएको छ । पहिलो रोकावटचाहिँ आफूलाई बचाउन खोजे त्यो स्वभाविक प्रतिक्रिया हो; जब दुःखकष्ट, पीडा, एकलोपन वा हानिनोकसानी आदि आउँछ, तब हामीले आफूलाई जोगाउने/आफू जोगिने प्रयास गर्छौं, र यो कुरा हाम्रा निम्ति एउटा परीक्षा बन्दछ । अनि दोस्रो रोकावटचाहिँ धनी हुने हाम्रो चाहना हो । त्यो पहिलो बाधा पार्ने कुरा लिएर प्रभु येशूले चेताउनी दिएर भन्नुभयोः जसले आफूलाई बढी प्रेम गर्छ र केवल आफ्नै स्वार्थ वा मतलब हासिल गर्न खोज्छ, त्यसले

कहिल्यै परितुष्टि पाउनेछैन नै । तर जस-जसले जस्तै दाम तिर्नुपरे ता पनि साहससित आफैलाई परित्याग गरेर प्रभु येशूकहाँ समर्पण गर्छन्, तिनीहरूले आफ्नो जीवनको खास उद्देश्य अर्थात् एक अर्थपूर्ण जीवन प्राप्त गर्छन् ।

मत्ती १६:२६: चेला हुनुमा दोस्रो रोकावट दिने बाधा यही होः धनी हुने चाहना; यो कुरा न्यायसँगत नभएको देखिन्छ । प्रभु येशूका शब्दको अर्थ यस प्रकारको छः मानिलिअँ, कुनै एउटा मानिसले व्यापार गर्छ र यसमा यति सफल हुन्छ, कि त्यसले सारा संसार हात पार्छ । यस मूर्ख एकचित्तको प्रयासमा लागेर त्यसको सबै समय र बलको खर्च हुन्छ, यहाँसम्म कि त्यो मानिस आफ्नो जीवनको मूल उद्देश्य र लक्ष्यकहाँ आइपुग्दैन । तब यति धन कमाएकोमा के फायदा भयो, जब त्यो मानिस मर्छ, र सबै धन छोडेर जानुपर्छ, र अनन्त-अनन्तसम्म रितै हात लिई बस्छ ?

मानिसको जिन्दगी पैसा कमाउनु होइन; यसमा रुपियाँपैसा पाउनुभन्दा ठूलो कुरा छ । हाम्रो बोलावटचाहिँ हाम्रा मसीह राजाका इच्छा र कामकुराहरू पूरा गर्दै उहाँको प्रतिनिधि गर्नु हो । जसले यो उद्देश्य गुमाइपठाउँछ, त्यसले सर्वस्व गुमाएके हुन्छ ।

जुन कुराहरू प्रभु येशूले २४ पदमा भन्नभएको थियो, यी चेला हुने सर्तहरू उनीहरूका निम्ति सबभन्दा नराम्रा थिए; अब यीभन्दा कडा कुनै पनि कुरा छैन । यो इसाई धर्मको गुण र विशेषता होः शुरुमै यसको सबभन्दा नमीठो कुरा गरिन्छ र जानिन्छ, त्यसपछि यसमा लुकेर राखिएका धनरूपी आशिषहरूको सीमा रहनेछैन । यसको अनुभव गर्दै जानुहोस, उपभोग गर्दै बस्नुहोस् ! तपाईंले कहिल्यै यसको जम्मै आशिष लिएर सिद्ध्याउन सक्नुहुन्न ।

श्री डोनल्ड जी. बार्नहाउसले भन्छन्:

‘पवित्र शास्त्रमा मनाहारी गरिएका जेजति कुराहरू छन्, ती सबै पढेपछि त्यहाँ अरू कुनै यस्तो आज्ञा रहेकै छैन, जो लुकेर बसेको छ, जसको जानकारी पछि मात्र पाएर हामीले अचम्प मान्नुपर्ला । होइन,

जेजति कुराहरु हामी अबदेखि उसो सिकदै जानेछौं, र हाम्रा निम्ति
नयाँ हुन्छन्, चाहे त्यो कुरा यस जीवनसित सम्बन्धित होस, चाहे त्यो
कुरा पछिको जीवनमा थाहा लागिने कुरा किन नहोस, त्यो हाम्रो
आनन्दको कारण मात्र हुनेछ ।’^क

मत्ती १६ः२७ः यस बेला प्रभु येशूले आफ्ना चेलाहरूलाई दुःख
सहेपछि हुन आउने महिमाको विषयमा सम्झना दिलाउनुभएको छ ।
उहाँले उगीहरूलाई लगेर यहाँ आफ्नो देस्तो आगमनमा पुस्ताउनुभएको
छ, जब उहाँ आफ्ना दूतहरूको साथमा आउनुहुनेछ, जब आफ्ना पिताको
महिमाले सुशोभान्वित भई उहाँ यस संसारमा फेरि फर्केर आउनुहुनेछ ।
त्यति बेला उहाँले प्रभुका निम्ति जिउनेहरूलाई इनाम दिनुहुनेछ ।
सफल, सार्थक जीवनको एकमात्र उपाय यही होः त्यस महिमित दिनमा
तपाईं केकस्तो हालतमा हुनुहुनेछ, सो आफूलाई कल्पना/विचार
गर्नुहोस् ! त्यति बेला कुन-कुन कुरा वास्तवमा महत्वपूर्ण ठहरिनेछन्,
सो बुधिराख्युहोस्, त्यसपछि आफ्नो पूरा शक्तिले त्यही गर्नुहोस् !

मत्ती १६ः२८ः अब प्रभुले छक्क पार्ने अर्को के कुरा भन्नुभएको
छ भने, त्यहाँ उभिइरहेकाहरूमध्ये कतिजना छन्, जसले उहाँलाई
आफ्नो राज्यमा आइरहेका नदेखुन्जेल कुनै रीतिले मृत्युको स्वाद
चाख्नेछैनन् । यहाँ एउटा समस्या के देखिन्छ भने, त्यति बेला प्रभुसँग
उभिएका चेलाहरू सबै मरिगए, र पनि ख्रीष्ट येशू आफ्नो शक्ति र
महिमामा फर्केर आउनुभएकै छैन, र अझे आफ्नो राज्य स्थापित
गर्नुभएकै छैन । यो समस्या तब समाधान हुन्छ, जब हामीले यस
अध्यायलाई नाघेर जान्छौं र सत्र अध्यायका एक पददेखि आठ पदसम्म
पढ्छौं । त्यहाँ हामी यस रहस्यमय कुराको स्पष्टीकरण पाउँछौं ।
किनकि यी पदहरूमा हामी त्यस पहाड़मा येशूको रूप परिवर्तन भएको
घटनाको बयान पाउँछौं । पत्रुस, याकूब र यूहन्नाले प्रभु येशूको रूप
बदलिएको देखे । प्रभु येशूलाई उहाँको राज्यको महिमामा आउँदै
गर्नुभएको भलक अघिबाट देखि पाउनु नै यी तीनजनाको ठूलो
सौभाग्य थियो ।

प्रभु येशूको रूप परिवर्तन भएको घटनाले उहाँको आउने राज्यको पूर्वभलक गरेको हो भन्ने कुरा विश्वास गर्न/ठान्न उचित ठहरिन्छ; किनभने प्रेरित पत्रसले यस घटनालाई सङ्केत गर्दा ‘हाम्रा प्रभु येशू खीष्टको प्रताप र आगमन’ भनेर यसको परिभाषा गरेका छन् (२ पत्रुस १:१६)। प्रभु येशूको प्रताप र आगमन भन्नाले उहाँको दोस्रो आगमन बुझिन्छ; साथै प्रेरित यूहन्नाले पनि त्यस पहाड़माथि गरेको अनुभव यसरी बयान गरेका छन्: ‘... हामीले उहाँको महिमा पिताका एकमात्र पुत्रको महिमाजस्तो देख्यौं’ (यूहन्न १:१४)। प्रभु येशूको पहिलो आगमनचाहिँ नीच थियो भने उहाँको दोस्रो आगमनचाहिँ महिमाले भरपूर हुनेछ। यसरी प्रभु येशूले १६:२८ पदमा दिनुभएको पूर्वसूचना सत्र अध्यायमा त्यस पहाड़मा पूरा भयो। प्रेरित पत्रुस, याकूब र यूहन्नाले मानिसका पुत्रलाई देखे – नासरतको दीन/तुच्छ मानिसको रूपमा होइन, तर महिमान्वित राजाको रूपमा देखे।

घ) येशूको रूप परिवर्तनले उहाँका चेलाहरूलाई महिमाका निम्ति तयार गर्दैछ (मत्ती १७:१-८)

मत्ती १७:१-२: सिसरिया फिलिप्पीमा घटना घटेको छ दिनपछिको कुरा यो हो: प्रभु येशूले पत्रस, याकूब र यूहन्नालाई लिएर गालीलमा भएको कुनै एउटा अगलौं पहाड़मा चढ्नुभयो। धेरै टिप्पणीकारहरूले यी छ दिनमा विशेष महत्त्व लगाएका पाउँछौं। उदाहरणका निम्ति, श्री गेबेलाइनले टिप्पणी गरेर भन्छन्: ‘अङ्क छचाहिँ मानिसलाई सङ्केत गर्ने सङ्ख्या हो। यस सङ्ख्याले मानिसको काम गर्ने छ दिनको अर्थ दिन्छ। ती छ दिन बितेपछि अर्थात् मानिसका सबै काम पूरा भएपछि र त्यसको समय सिद्धिएपछि प्रभुको दिन आउँछ, उहाँको राज्यको आरम्भ हुनेछ।’

जब लूकाले प्रभुको रूप परिवर्तनको विषयमा लेख्दा ‘लगभग आठ दिनपछि ...’ भनेर लेखे (लूका ९:२८), तब यो कुरा स्पष्ट छ: तिनले गन्न शुरु गरेको पहिलो दिन, अन्तिम दिन, साथै बीचमा भएका

छ दिनहरू पनि गनेका थिए । अनि अङ्क आठचाहिँ पुनरुत्थानको र नयाँ शुरुआतको शङ्ख्या हो; अनि यही दृष्टिकोणले हेर्दा लूकाले परमेश्वरको राज्य एउटा नयाँ शुरुआतसित एक/समान तुल्याएकोमा सठीक/उचित काम गरे ।

पत्रुस, याकूब र यूहन्नाचाहिँ यी तीन व्यक्ति थिए, जो प्रभु येशूसित नजिकै, अरू चेलाहरूको भन्दा घनिष्ठ सम्बन्धमा रहेका थिए; उनीहरूले नै प्रभु येशूको रूप परिवर्तन भएको देख्ने सुनौलो मौका पाए । त्यति बेलासम्म प्रभु येशूको महिमामा उहाँको मानव शरीररूपी बुम्टो लगाइएको थियो; तर अबचाहिँ उहाँको चेहरा सूर्यभैं चम्क्यो, अनि उहाँका वस्त्रहरू ज्योतिजस्तै तिरामिरे सेता भए । यहाँ उहाँको ईश्वरत्वको प्रकाश भएको थियो, जसरी पुरानो नियमको समयमा परमेश्वरको उपस्थितिलाई सङ्केत गर्ने महिमाको बादल अथवा त्यो ‘शेकिनाह’चाहिँ भेट हुने पालमाथि रहेको थियो । प्रभु येशू फर्केर आउनुभएपछि उहाँ यस संसारमा आफ्नो राज्य स्थापित गर्नुहुँदा कस्तो हुनुहुँदो रहेछ, सो पूर्वदर्शन यस दृश्यले दिएको थियो । तब उहाँ फेरि मारिएको थुमा/भेडाको पाठोको रूपमा देखा पर्नुहनेछैन, तर उहाँले यहूदा कूलका सिंहको रूप लिनुहनेछ । त्यस बेला उहाँलाई देख्ने सबैले तुरुन्तै उहाँ ता परमेश्वरको पुत्र, राजाहरूका महाराजा र प्रभुहरूका परमप्रभु हुनुहुँदो रहेछ भनी चिनेछन् ।

मत्ती १७:३: त्यस पहाडमा मोशा र एलिया देखा परे; अनि उनीहरूले उहाँसित यरुशलेममा हुन लागेको उहाँको मृत्युको चर्च गर्दैथिए (लूका ९:३०-३१) । मोशा र एलियाले चाहिँ पुरानो नियमको समयका पवित्र जनहरूलाई प्रतिनिधि गरेको हुन सकिन्छ । अथवा हामी मानिलाईँ: मोशाले व्यवस्थालाई सङ्केत गर्नेन्, र एलियाले चाहिँ भविष्यवक्ताहरूलाई सङ्केत गर्नेन्; तब हामी यहाँ के देख्छौं भने, पुरानो नियमका दुवै खण्डहरूले ख्रीष्टका दुःखहरू र त्यसपछि हुन आउने महिमाको समयतिर औलाएका छन् । अनि तेस्रो सम्भावित अर्थ यो हुन सक्छः मोशा, जसले मृत्युलाई चाखेर स्वर्ग गए, उनले तिनीहरू सबैलाई चित्रण गर्नेन्, जो बाँरेर उठनेछन्, र हजार वर्षको राज्याभित्र

प्रवेश गर्न पाउनेछन्। एलियाले चाहिँ मृत्युलाई देख्नुपरेन, तर उनी सीधा स्वर्गमा उठाइए। यसैले उनले तिनीहरू सबैलाई चित्रण गर्छन्, जो नमरी उठाइनेछन् र यसरी नै परमेश्वरको राज्यभित्र पस्नेछन्।

हुन सक्छ, पत्रस, याकूब र यूहन्ना – यी तीन चेलाहरूले नयाँ नियमको समयका पवित्र जनहरूलाई प्रतिनिधि गर्छन्। उनीहरूलाई यसको अर्थमा लिन पनि सकिन्छ: उनीहरूले यहूदीहरूमध्ये जो-जो विश्वासयोग्य रहनेछन्, तिनीहरूको बाँचेको भागलाई पूर्वसङ्केत गर्छन्, जो प्रभुको दोस्रो आगमन हुँदा जीवित हुनेछन्, र जसले उहाँसित उहाँको राज्यमा प्रवेश गर्नेछन्।

अनि त्यस पहाड़को फेदमा भएको भीड़लाई हामी के अर्थ लगाउँ? (मत्ती १:१४ र लूका ९:३७)। त्यस भीडले ती अन्य जातिका मानिसहरूलाई सङ्केत गर्छ, जो ख्रीष्टको हजार वर्षको राज्यका आशिषहरूमा सहभागी हुनेछन्।

मत्ती १७:४-५: यस घटनाले पत्रसलाई निकै प्रभावित तुल्यायो। तिनमा इतिहासको वास्तविक बोँध रहेछ। यस महिमित क्षणलाई पक्रेर तिनले हतार-हतार स्मारकको रूपमा तीनवटा तम्बू वा डेरा बनाउने सल्लाह दिए – एउटा येशूका निम्ति, एउटा मोशाका निम्ति र एउटा एलियाका निम्ति। हो, तिनले येशूलाई पहिलो स्थान दिए, यसमा तिनले ठीक गरे। तर तिनले उहाँलाई सर्वश्रेष्ठ नतुल्याएकोमा तिनको भूल थियो। प्रभु येशू धेरैजनामा एक हुनुहुन्न नि; उहाँलाई अरूको दाँजामा राख्न मिल्दैन; किनकि उहाँ सबका प्रभु हुनुहुन्छ। परमेश्वर पिताले उनीहरूलाई यही पाठ सिकाउन चाहनुभयो, यसैले उहाँले उनीहरूलाई एउटा चम्किलो बादलले ढाकिदिनुभयो, र भन्नभयो: ‘यिनी मेरा प्रिय पुत्र हुन्, जससँग म अत्यन्त प्रसन्न छु; यिनकै कुरा सुन !’

परमेश्वरको राज्यमा येशू ख्रीष्ट अद्वितीय हुनुहुनेछ; उहाँ सर्वोच्च, सर्वाधिकारी राजा हुनुहुनेछ, जसको हुकुम/आज्ञा कसैले काट्नै सक्नेछैन। अनि हालैमा जिउने उहाँका अनुयायीहरूको हृदयमा यस्तै हुनुपर्छ।

मत्ती १७ः६-८ः महिमित बादल देखेर र परमेश्वरको स्वर सुनेर दङ्ग परेका ती चेलाहरू भुइँमा घोप्टो परे । तर प्रभु येशूले उनीहरूलाई ‘उठ, र नडराओ’ भन्नभयो । उनीहरू उठे; तब उनीहरूले येशूलाई बाहेक अरू कसैलाई दैखेनन् । परमेश्वरको राज्यमा यस्तै हुनेछः प्रभु येशू नै ‘इम्मानुएलको देश’का सारा महिमा हुनुहुनेछ ।

ड) अग्रदूतको विषयमा (मत्ती १७ः९-१३)

मत्ती १७ः९ः उहाँहरू त्यस पहाडबाट ओर्लंदै गर्नुहुँदा येशूले यी तीनजना चेलाहरूलाई यसो भन्दै आज्ञा गर्नुभयो: ‘मानिसका पुत्र मरेकाहरूबाट बौरेर नउठुन्जेल उनीहरूले देखेका दर्शनको बारेमा कसैलाई नभन्न !’ यहूदीहरूले उत्सुकतासाथ तिनीहरूलाई रोमी सरकारको जुवामनिदेखि बचाउने उद्धारकर्ताको बाटो हेर्दथे; उहाँले तिनीहरूलाई रोमबाट बचाउनुभएको भए तिनीहरूले उहाँलाई खुशीसाथ स्वागत गर्नेथिए । तर येशूचाहिँ तिनीहरूलाई तिनीहरूका पापबाट बचाउने मुकिदाता हुनु – यो ग्रहण गर्न तिनीहरू तयार थिएनन् । व्यवहारिक दृष्टिकोणले पनि ती यहूदीहरूसित, जसले आफ्ना मसीह राजालाई इन्कार गरेका थिए, ख्रीष्टको महिमाको यस दर्शनको कुरा गर्नु अर्थहीन/व्यर्थ हुनेथियो । तर उहाँको पुनरुत्थान भएपछि यो समाचार सारा संसारभरि नै प्रचार गरिनेछ ।

मत्ती १७ः१०-१३ः हालैमा यी तीनजना चेलाहरूले येशू ख्रीष्ट कसरी शक्ति र महिमाको साथ फर्केर आउनुहुनेछ, सो कुराको पूर्व-दर्शन पाएका थिए । तर उहाँका अग्रदूत देखा परेका थिएनन् । मसीह आउनुभन्दा पहिले एलिया आउनुपर्छ भनेर मलाकीले भविष्यवाणी गरेका थिए (मलाकी ४ः५-६) । यसैले उहाँका चेलाहरूले उहाँलाई यसको विषयमा सोधे । प्रभुले एक धर्मसुधारकको रूपमा एलिया पहिले आउनुपर्छ भनेर कुरा मान्नुभयो, तर एलिया अघि नै आइसकेका छन् भनेर बताउनुभयो । कुरा स्पष्ट छः उहाँले बप्तिस्मा दिने यूहन्नाको कुरा गर्नुभएछ (मत्ती १७ः१३) । बप्तिस्मा दिने यूहन्ना एलिया थिएनन्

(यूहन्ना १:२१), तर एलियाको आत्मा र शक्तिमा आएका थिए (लूका १:१७)। इस्त्राएलीहरूले बप्तिस्मा दिने यूहन्ना र उनको सन्देश ग्रहण गरेका भए उनीचाहिँ एलियाको भूमिका खेलेर एलियाको बारेमा भविष्यवाणी गरेका सबै कुराहरू पूरा गर्नेथिए (मत्ती ११:१४)। तर इस्त्राएल देशका मानिसहरूले यूहन्नाको सेवकाइको महत्व बुझेनन्, यसैले तिनीहरूलाई जे इच्छा लाग्यो, तिनीहरूले उनीसित त्यही गरे। तिनीहरूले मानिसका पुत्र येशूसित पनि त्यस्तै व्यवहार गर्नेछन् भनेर यूहन्नाको मृत्युले अधिबाट सङ्केत दियो। तिनीहरूले अग्रदूतलाई इन्कार गरे; तिनीहरूले मसीह राजालाई पनि इन्कार गर्ने नै छन्। जब प्रभु येशूले यो कुरा आफ्ना चेलाहरूलाई बताइदिनुभयो, तब उहाँले बप्तिस्मा दिने यूहन्नाको विषयमा पो कुरा गर्नुभएको रहेछ भनी उनीहरूले बुझे।

येशू ख्रीष्टको दोस्रो आगमनभन्दा पहिले एकजना अगमवक्ता आउने नै छन्; उनले इस्त्राएलीहरूलाई तिनीहरूकहाँ आउनुहुने राजाका निम्ति तयार पार्नेछन् भन्ने कुरा विश्वास गर्नु न्यायसँगत र उचित देखिन्छ। ती भविष्यवक्ता एलिया हुने हो, वा उनको सेवकाइजस्तो काम गर्ने अरु कुनै एकजना आउने हो, सो कुरा निश्चित रूपले भन्नु असम्भव छ।

च) प्रार्थना र उपवासद्वारा सेवाका निम्ति हुने तयारी

(मत्ती १७:१४-२१)

जीवनचाहिँ सधैंभरि पर्वतको शिखरमा रहिरहने अनुभव होइन। आत्मिक प्रफुल्ल क्षणहरू भएपछि परिश्रम र लगानी गर्ने दिन र समयहरू आउँछन्। त्यो समय आउँछ, जब हामीले त्यस पहाड़लाई छोड्नुपर्छ, र बेंसीमा आएर मानिसहरूको खाँचो पूर्ती गर्नुपर्छ।

मत्ती १७:१४-१५: त्यस पहाड़को फेदमा एकजना विचलित बुवा प्रभु येशूका निम्ति पर्खिरहेको थियो। उहाँको सामु घुँडा टेकेर ‘मेरो छोरा निको पारिदिनुहोस; किनकि उसलाई दुष्ट आत्मा लागेको छ’ भनेर आफ्नो दुख्ख पोछ्दै त्यस मानिसले आफ्नो विन्ती चढायो। उसको

छोरालाई छारे रोग लागेको थियो; यसैले गर्दा त्यो घरीघरी आगोमा, घरीघरी पानीमा खस्दथ्यो । उसको अवस्था नाजुक थियो; किनकि उसको शरीरभरि आगोले डढेका डामहरू थिए, र कतिपल्ट ऊ पानीमा डुबेर भण्डै मस्तो । शैतान, जो काममा जोले सबैभन्दा कठोर र क्रूर मालिक हो, त्यसले कस्तो किसिमको कष्ट दिँदो रहेछ, यो केटा त्यसको स्पष्ट चित्र र नमुना हो ।

मत्ती १७ः१६ः सहायता पाउन भनी त्यस ठिटाको बुवा प्रभुका चेलाहरूकहाँ गएको थियो । तर यसो गर्दा मानिसको सहायता व्यर्थ रहेछ भन्ने कुरा उसले सिक्नुपस्थो; किनकि उनीहरूले त्यस केटालाई निको पार्न सकेनन् ।

मत्ती १७ः१७ः ‘हे विश्वासहीन र भ्रष्ट पुस्ता ! म कहिलेसम्म तिमीहरूसँग रहूँ ? म कहिलेसम्म तिमीहरूलाई सहूँ ?’ यी वचनहरू उहाँले आफ्ना चेलाहरूसित बोल्नुभयो; किनभने उनीहरूमा त्यस छारे रोग लागेको ठिटालाई निको पार्न विश्वास थिएन । तर यस सन्दर्भमा त्यति बेलाका यहूदीहरू पनि यी चेलाहरूजस्तै विश्वासहीन र भ्रष्ट थिए ।

मत्ती १७ः१८ः त्यस छारे रोग लागेको ठिटालाई प्रभुकहाँ ल्याउने बित्तिकै उहाँले दुष्ट आत्मालाई हकार्नुभयो; अनि त्यो बिरामी केटा तत्कालै निको भयो ।

मत्ती १७ः१९-२०ः प्रभुका चेलाहरू आफ्नो शक्तिहीन अवस्थाको विषयमा ताजुप भएर सुटुक्क येशूकहाँ गए र उहाँलाई यसको कारण सोधे । उहाँको सीधा जवाफ थियो: ‘तिमीहरूको अविश्वासको कारणले !’ उनीहरूसँग रायाको दानाजत्रो विश्वास भएको भए, (रायोको बीउ सबैभन्दा सानो हुन्छ), उनीहरूले एउटा पहाडलाई समुद्रभित्र फालिइजा भन्ने आज्ञा गर्न सक्ये, र त्यो भइहाल्नेथियो । यस सम्बन्धमा याद गरौः साँचो विश्वास सधैं परमेश्वरको कुनै आज्ञा वा प्रतिज्ञामाथि निर्भर रहन्छ नै । आफ्नो मनमा उठेको भावनाको पछि लागेर आफ्नो व्यक्तिगत लालच पूरा गर्ने किसिमले कुनै चमत्कार

देखाउन खोजुचाहिँ विश्वासै होइन, दुःसाहस पो हो । तर यो पनि भनौं: परमेश्वरले कुनै विश्वासीलाई एउटा विशेष कामको सम्बन्धमा अगुवाइ गर्नुभयो, वा कुनै आदेश दिनुभयो भने, यस्तो ख्रीष्ट-विश्वासी ढुकै बस्न, अँ, पूरा हिम्मत बाँध सक्छ; किनकि उसको सामु उठेका पहाड़रूपी जटिल समस्याहरू अद्भुत रीतिले हटिजानेछन् । विश्वास गर्नेहरूका निम्ति कुनै कुरा पनि असम्भव हुँदैन, सब सम्भव हुन्छ ।

मत्ती १७:२१: ‘तर पनि यस किसिमको दुष्ट आत्माचाहिँ प्रार्थना र उपवासद्वारा बाहेक निस्कँदैन’ भन्ने पद कति बाइबल अनुवादहरूमा पाइँदैन, किनकि पहिलेका कतिपय पाण्डुलिपिहरूमा यो पदै छैन । तर जति पाण्डुलिपिहरू छन्, तिनमा प्रायः /धेरजसो यो पद छैदैछ, र विशेष गरी जटिल समस्याको सन्दर्भ हेर्स्यौं भने पूरा मिल्छ ।

छ) प्रभु येशूले आफ्ना चेलाहरूलाई उहाँलाई विश्वास-घात गरेर सुम्प्तिदिनै दिनका निम्ति तयार गर्दै हुनुहुन्छ (मत्ती १७:२२-२३)

यस ठाउँमा दोस्रो पल्ट प्रभु येशूले एकदम सरल र साधारण शब्दहरूले आफ्ना चेलाहरूलाई उहाँको हत्या/मृत्युको पूर्वसूचना दिनुभएको छ, अनि फेरि पनि यसमा उहाँ पूर्ण रूपले निर्देष हुनुहुन्छ, र विजयी बन्नुहेछ भन्ने आश्वासन दिनुभएको छ; किनकि उहाँ तेसो दिन बौरिउठनुहेछ । उहाँले उनीहरूलाई उहाँको मृत्युको विषयमा अघिबाटे जानकारी नदिनुभएको भए, निश्चय नै उनीहरूले त्यो हुँदाखेरि साहै निराश हुनेथिए र उनीहरूको विश्वास भङ्ग हुनेथियो; किनभने उनी-हरूले आशा गरेका मसीहसित यस्तो अपमानपूर्ण र कष्टदायक मृत्युले मेल खादैनथियो ।

अनि यहाँ त्यस्तै हुन गयो । उहाँले उनीहरूलाई छोड्नुहुँदो रहेछ, र उहाँलाई मारिनेछ; यो सुनेर उनीहरू साहै व्याकुल/दुखित भए । उनीहरूले प्रभुको यस भविष्यवाणीमा केवल उहाँको कष्टको पहिलो भाग सुने, तर उहाँ बौरिउठनुहेछ भन्ने प्रतिज्ञा छोडे जस्तै छ ।

ज) पत्रस र उनका प्रभुले कर तिर्नुभएको

(मत्ती १७:२४-२७)

मत्ती १७:२४-२५: उहाँहरू कपर्नहुममा आउनुभएपछि कर उठाउनेहरू पत्रसकहाँ आए, र सोधे: ‘के तिमीहरूका गुरुले कर तिर्दैनन्?’ किनकि हरेक पुरुषका निम्ति मन्दिरको कर आधा शेकेल हुन्थ्यो, जसबाट मन्दिरको सेवाका जम्मै कामहरू बेहोरिन्थे। पत्रसले जवाफ दिए: ‘ज्यू, तिर्नुहुन्छ।’ हुन सक्छ, यसो भनेर उनले प्रभु येशुलाई लाजको पात्र बन्नदेखि बचाउन खोजेका थिए होलान्, तर यसमा उनी भूलमा परेको थियो।

जुन घटना अब घट्दैछ, त्यसमा प्रभु सर्वज्ञानी हुनुहुन्छ भन्ने कुरा छरलङ्गै देखिन्छ। जब पत्रस घर फर्केका थिए, तब उनले केही क्षण अगाडि घटेको कुराको बायान गर्न पाउनुभन्दा अघि येशूले उनलाई पहिल्यै भनिहाल्नुभयो: ‘शिमोन, तिम्रो के विचार छ? पृथ्वीका राजाहरूले महसूल वा कर कसबाट लिन्छन्? आफ्नै छोराहरूबाट कि पराइहरूबाट?’ यो प्रश्नको अर्थ बुभनका निम्ति त्यस जमानाको चलन केकस्तो थियो, सो दृष्टिकोण लिनुपर्छ। राजाहरूले आफ्नो राज्य चलाउन र आफ्नो राजकीय परिवार सम्भाल्न आफ्नै प्रजाबाट कर उठाउँथे, तर तिनले आफ्नो घरानाकाहरूबाट कर कहिल्यै लिँदैनथे। हाम्रो सरकारको नियमअनुसार हेरेकले कर तिर्नुपर्छ, शासकले पनि अनि तिनको परिवारले पनि कर तिर्नुपर्छ।

मत्ती १७:२६: पत्रसले प्रभुको प्रश्नको ठीक उत्तर दिए; पराइहरूबाट कर उठाइन्थ्यौँ। तब प्रभु येशूले भन्नुभयो: ‘त्यसो भए छोराहरूले चाहिँ छुट पाए, होइन र?’ प्रभुले भन्नभएको कुराको मतलब यही थियो: मन्दिरचाहिँ परमेश्वरको घर हौँ। तब छोरा भएर परमेश्वरका पुत्र येशूले त्यस मन्दिरका काम र सेवाहरू पूरा गर्न कर कसरी तिर्नुहुन्छ? उहाँले कर तिर्नुचाहिँ आफैलाई कर तिर्नुभएको बराबर हुनेथियो।

मत्ती १७ः२७ः तर व्यर्थेमा तिनीहरूलाई ठेस खुवाउनुभन्दा प्रभुले बरु कर तिर्न राजी हुनुभयो । तर प्रभुले त्यो पैसा कहाँबाट लिनुहुन्छ ? किनकि उहाँले आफूसित पैसा बोक्नुभएको वर्णन कहीं लेखिएको पाइँदैन । उहाँले पत्रसलाई गालीलको समुद्रमा पठाउनुभयो, र उनले बल्छी थपेर पक्रेको पहिलो माछा ल्याउनु भन्ने आज्ञा गर्नुभयो । अनि पत्रसले त्यस्तै गरे । त्यस माछाको मुखमा एउटा सिक्का अर्थात् एक स्टॉटर थियो; त्यो सिक्का लगेर पत्रुसले कर तिरे – आधा पैसा प्रभुका निम्ति र आधा पैसा आफै निम्ति ।

येशू ख्रीष्ट सर्वज्ञानी हुनुहुँदो रहेछ । लेखक मत्तीले आफ्नो बयान एक दम सरल राखे पनि यस अद्भुत अचम्मको कामले सफासँग यसको प्रमाण दिन्छ । गालीलको समुद्रमा भएका असङ्ख्य माछामध्ये कुनचाहिँ माछाको मुखमा त्यो सिक्का थियो, सो कुरा उहाँले जान्नभएको थियो । उहाँले त्यो माछा कहाँ छ, सो कुरा पनि बुभनुभएको थियो । अनि पत्रसले पक्रने पहिलो माछा त्यही माछा हुनेछ भन्ने कुरा उहाँले पनि जान्नभएको थियो ।

यस कर तिर्न सम्बन्धमा कुनै ईश्वरीय नियम भङ्ग गरिने कुरा थिएन; यसमा परमेश्वरको कुनै नियम भङ्ग गर्ने कुरा भएको भए प्रभुले करै तिर्नुहुनेथिएन नै । तर कर तिरे पाप गर्ने होइन; यसैले नैतिक दृष्टिमा कुनै गल्ती नदेखाखेरि उहाँ कर तिर्न इच्छुक हुनुभयो । तिनीहरूलाई किन ठेस खुवाइदिङ ? हामी विश्वासीहरू मोशाको व्यवस्थाबाट स्वतन्त्र भएका छौं । तर जुन कुराहरूमा नैतिकता भङ्ग गर्ने डैरे हुँदैन, ती कुराहरूमा अरू मानिसहरूको विवेक ख्याल राख्नुपर्छ र यस्तो कुनै पनि काम गर्नुहुँदैन, जसबाट अरू मानिसहरूले ठेस खान्छन् ।

११) मत्ती १८-२०ः मसीहले आफ्ना

चेलाहरूलाई शिक्षा दिँदै हुनुहुन्छ

क) नप्रताको विषयमा प्रभुको शिक्षा (मत्ती १८ः१-८)

यस अध्यायको नाम दिइएको छ: ‘महानता र पापको क्षमाको

प्रवचन’। यस प्रवचनले मसीह राजाको प्रजा हामी नै हैं भनेहरू कस्तो प्रकारको व्यवहार देखाउनुपर्ने हो, र उनीहरूलाई कस्तो चरित्र सुहाउँछ, सो सिद्धान्तहरूरूपी रूपरेखा दिन्छ ।

मत्ती १८ः१: येशूका चेलाहरूले सधैं आफ्नो विचारमा स्वर्गको राज्यचाहिँ शान्ति र समृद्धिको सुनौलो युग हो भन्थान्ये । यसैले अहिले उनीहरूले त्यस राज्यमा पदोन्नतिका उच्च स्थानहरू खोज्न/लालच गर्न थाले । ‘स्वर्गको राज्यमा सबैभन्दा ठूलो को हो?’ भनेकैमा उनीहरूले आफ्नो मनभित्र लुकाइराखेको स्वार्थी भावना यस प्रश्नका शब्दद्वारा प्रकाशमा ल्याए ।

मत्ती १८ः२-३: प्रभु येशूले यस प्रश्नको उत्तर एउटा जिउँदो वस्तु लिएर दिनुभयो, र उनीहरूलाई यसरी एउटा पाठ सिकाउनुभयो । एउटा सानो बालकलाई बीचमा उभ्याएर उहाँले उनीहरूलाई यसो भन्नुभयो: ‘तिमीहरू बदलिएर ससाना बालकहरूजस्ता हुनुपर्छ; नत्रभने तिमीहरू कुनै रीतिले पनि स्वर्गको राज्यमा पस्नेछैनौ ।’ यसो बोल्दा यहाँ उहाँले स्वर्गको राज्यको भित्री रूपको कुरा गर्नुभएको थियो । एउटा सच्चा विश्वासी हुनु हो भने मानिसले आफ्नो विषयमा ठूलो कुरा सोच्ने विचारहरू त्याग्नुपर्छ, र सानो बालकले भैं आफूलाई नीच स्थानमा राख्नुपर्छ । यसको शुरुआत त्यति बेला हुन्छ, जब हामीले आफ्नो पापी अवस्था र आफ्नो अयोग्यता मानिलिन्छौं, र प्रभु येशूलाई हाम्रो एकमात्र आशाको रूपमा ग्रहण गर्छौं । हाम्रो इसाई जीवनभरि नै यो नम्र मनोभावना रहिरहनुपर्छ । प्रभु येशूले आफ्ना यी शब्दहरूमा चेलाहरूले मुक्ति नपाएको अर्थ लगाउनुभएन । किनकि यहूदा इस्करियोतिलाई छोडेर अरू सबै चेलाहरूमा उहाँमाथिको साँचो विश्वास थियो, र यस विश्वासले उनीहरू परमेश्वरको अगाडि धर्मी ठहरिएका थिए । तर उनीहरूले अहिलेसम्म पवित्र आत्मा पाएका थिएनन्, जो उनीहरूभित्र व्यक्तिगत रूपले वास गर्नुहुनेथियो । यही कारणले उनीहरूसँग साँचो नम्रता देखाउने शक्ति नै थिएन । तर आज हामीसँग यो शक्ति छ, र पनि हामीले नम्रता जस्तो देखाउनुपर्नेथियो, त्यसै देखाउँदैनौं । अनि

उनीहरूलाई बद्लिनु आवश्यक थियो; यसर्थ उनीहरूमा भएको सबै गलत विचारधारनाहरू बदली हुनु र परमेश्वरको राज्यसँग मेल खानु थियो ।

मत्ती १८:४: ‘जसले आफूलाई यो सानो बालकजस्तो नप्र तुल्याउँछ, त्यही मानिस स्वर्गको राज्यमा सबैभन्दा ठूलो हो ।’ यसबाट स्पष्ट बुझिन्छ, यस संसारमा जुन प्रकारका नापजोख र मूल्याङ्कन चल्दछ, त्यसको ठीक विपरीत स्वर्गको राज्यको स्तर र मूल्य हुने रहेछ । यसैले हाम्रो सम्पूर्ण विचार गर्ने तरिका बद्लिनुपर्छ । ख्रीष्टको मनअनुसार हाम्रो मन हुनुपर्छ, र हामीले उहाँका विचारहरूअनुसार सोचुपर्छ (फिलिप्पी २:५-८) ।

मत्ती १८:५: हामीले थाहै नहुने गरी प्रभु येशूले यस ठाउँमा त्यस बालकको विषय छोडेर एउटा आत्मिक बालकलाई आफ्नो विषयवस्तु तुल्याउनुभएको छ । हरेक जसले येशूको नाममा उहाँका साधारण विश्वासीहरूमध्ये उहाँको कुनै अनुयायीलाई ग्रहण गर्छ, उसले प्रभुलाई नै ग्रहण गरेको इनाम पाउनेछ । जुन सेवा हामीले उहाँको कुनै चेलालाई गर्छौं, त्योचाहिँ उसका स्वामीलाई गरेको गनिन्छ ।

मत्ती १८:६: अर्को कुरा त्यति नै सत्य ठहरिन्छ: जसले एउटा ख्रीष्ट-विश्वासीलाई पापमा फसाउँछ, त्यसले आफूमाथि ठूलो दण्ड निम्त्याउँछ । ‘त्यसको विच्रोमा एउटा ठूलो जाँतोको ढुङ्गा भुन्डचाएर त्योचाहिँ समुद्रको गहिराइमा डुबाइएको भए त्यसका निम्ति बढिया हुनेथ्यो ।’ ठूलो जाँतोको ढुङ्गा भन्नाले गधाले घुमाउने घट्ट बुझिन्छ । आफैले पाप गर्नु नराम्रो कुरा हो, तर कुनै विश्वासीलाई पाप गर्न लाउनुचाहिँ अति ठूलो अपराध हो; यसले गर्दा उसको निर्दोष अवस्था खतम पारिन्छ, उसको मन दूषित/भ्रष्ट पारिन्छ र उसको साक्षी बिग्रिन्छ । कसैको जीवन कलङ्कित तुल्याउनुभन्दा बरु भीषण/विकट मृत्युमा परेर मर्नु बेस ! यसमा खेलाँची नर्गनुहोस् ।

ख) ठेस-ठक्करहरूको विषयमा प्रभुको चेताउनी

(मत्ती १८:७-१४)

मत्ती १८:७: संसारमा ठेस-ठक्करहरू आउनैपर्छ भन्ने कुरा येशू

बताउँदै जानुभयो; किनकि पापमा फसाउने र भ्रष्ट पार्ने काममा संसार, शरीर र शैतान संलग्न रहेका छन्। तर हाय यस व्यक्तिलाई, जो ती दुष्टचाइँको सेनाको हतियार र माध्यम बन्दछ; त्यस्तो मानिसको दोष/अपराध ठूलो हो। यसैले परमेश्वरको कुनै सन्तानलाई पापको परीक्षा पार्नु नपरोस् भनेर मानिसले आफूलाई कडाभन्दा कडा अनुशासन गर्नेपछि भन्ने चेताउनी प्रभु येशूले हामीलाई दिनुभएको छ।

मत्ती १८:८-९: चाहे हात, चाहे खुट्टा, चाहे आँखा, पाप गर्ने/ठेस खुवाउने अङ्ग जे भए पनि, त्यसलाई भवाटै काटिदिनुहोस्! त्यसलाई कसैको जीवनमा भएको परमेश्वरको काम नाश गर्न नदिनुहोस्! दुवै हात वा दुवै खुट्टासित, अँ, दुवै आँखासित नरकको आगोमा फालिनुभन्दा लङ्घडा, कूजो वा कानो भएर जीवनमा प्रवेश गर्नु असल हो। हाम्रा प्रभुका यी शब्दमा स्वर्गमा कसैको हातखुट्टा छैन भन्ने अर्थ लगाउनुहुँदैन। तर यस युगबाट परलोकमा जान तयार भएको विश्वासीको शरीरको हालत त्यस बखतमा कस्तो हुँदो रहेछ, सो वर्णन गरिएको मात्र हो। पुनरुत्थान भएको शरीरमा कुनै कमी हुनेछैन, तर त्यो पूरे रूपले सिद्ध हुनेछ, यसमा शङ्का छैन।

मत्ती १८:१०: त्यसपछि परमेश्वरका पुत्रले उहाँका सानाहरूमध्ये ऐटालाई – चाहे त्यो ऐटा बालक होस्, वा राज्यको कुनै सन्तान होस् – तुच्छ नठान् भन्ने चेताउनी दिनुभयो। उनीहरूको महत्त्व कतिको छ, सो बुझाउन उहाँले थपेर भन्नुभयो: स्वर्गमा उनीहरूका दूतहरूले सधैँभरि परमेश्वरको उपस्थितिमा उहाँको चेहरा हेर्दछन्। यस पदका दूतहरूको मतलब रक्षक गर्ने दूतहरू बुझिन्छ होला। हिन्दू १:१४ पद पनि हेर्नुहोस्!

मत्ती १८:११: यो पद धेरै बाइबल अनुवादहरूले छोडिदिएका छन्। तर धेरैभन्दा धेरै पाण्डुलिपिहरूले यस पदको समर्थन गर्दछन्। यस खण्डको चरमसिमामा पुगेर प्रभुको सेवकाइ र संसारमा आउने उहाँको उद्देश्य बताउन कति सुहाउँछ! ४

मत्ती १८:१२-१३: यी सानाहरूलाई पनि बचाउन भनी हाम्रा दयालु गोठाला येशू आउनुभएको हो। उहाँको सेवकाइ उनीहरूका

निम्ति पनि थियो । सय भेडामा एउटा हरायो भने, उहाँले अनान्सयलाई छोड़िराखेर त्यस हराएकोलाई त्यसलाई नभेट्टाउन्जेल खोज्नुहुन्छ । त्यस हराएको भेडा भेट्टाउने गोठालाको आनन्द विचार गर्नुहोस् ! तब उहाँका सानाहरूको मूल्य कति छ, सो हामी सिक्नेछौं, र उनीहरूलाई आदर गर्नेछौं ।

मत्ती १८:१४: यी सानाहरू स्वर्गदूतहरूका निम्ति मात्र होइन, हाम्रा गोठालाका निम्ति मात्र होइन, तर परमेश्वर पिताको दृष्टिमा पनि मूल्यवान् हुन्छन् । उहाँको इच्छा हो: यी सानाहरूमध्ये एउटै पनि नष्ट नहोस् ! यी सानाहरू यति महत्त्वपूर्ण छन्, कि स्वर्गदूतहरूले, हाम्रा प्रभु येशूले र परमेश्वर पिताले समेत उनीहरूमाथि ध्यान लगाएर खट्नुहुन्छ; तब हामी यस्ताहरूलाई कहिल्यै कुनै हालतमा तुच्छ ठान्नुहुँदैन – चाहे उनीहरू प्रेम गर्न लायक देखा पर्नान् वा नपर्नान्, चाहे उनीहरू क्षुद्र होऊन् वा नहोऊन् ।

ग) पापमा फसेकाहरूको अनुशासनको सम्बन्धमा प्रभुको शिक्षा (मत्ती १८:१५-२०)

यस अध्यायको बाँकी भागमा प्रभु येशूले निम्त दुईवटा विषयसित व्यवहार गर्नुहुन्छ: उहाँको मण्डलीका सदस्य-सदस्यको बीचमा भएका मतभेद/भगड़ाहरू कसरी समाधान गर्नुपर्छ, साथै हामी असीमित रूपले पापको क्षमा देखाउन सक्ने हुनुपर्छ ।

मत्ती १८:१५: एउटा विश्वासीले अर्को विश्वासीलाई कुनै खराबी गरेको छ; तब त्यस ख्रीष्ट-विश्वासी, जसको खराबी गरिएको छ, त्यसको जिम्मेवारीको सम्बन्धमा प्रभु येशूले यहाँ विस्तृत रूपले आदेशहरू दिनुभएको छ । पहिलो कदम: यी दुईजनाको बीचमा यो कुरा मिलाउनुपर्छ, तिनीहरू आपसमा मिल्नुपर्छ, तर अरू मानिसको सामु होइन । पाप गर्ने व्यक्तिले आफ्नो भूलदोष मानिलियो भने आपसमा कुरा मिल्यो, मिलाप भयो । तर हाम्रो समस्या के हो भने, हामी यसो गर्दैनौं । हामी अरू सबै मानिसहरूको सामु अरूको गल्ती/दोष देखाइदिन्छौं, दोहोस्याउँछौं, कुरा बढाउँछौं, अँ, दोषीको विरोधमा कुरा

गरिहिँद्धाँैं। तब कुरा आगलागी/डढेलोभैं फैलिन्छ र भगडा भन्, भन् बढेर आउँछ। यसैले उठाउनुपर्ने प्रथम कदमचाहिँ के हो, सो याद गरौः ‘जाऊ, अनि तिम्रो र उसको बीचमा मात्र उसले गरेको भूल/दोष उसलाई देखाइदेऊ !’

मत्ती १८:१६: जब त्यस दोषी भाइले कुरा सुन्दैन, तब हामीले दोस्रो कदम उठाउनुपर्छ। जसको खराबी गरिएको छ, उसले साथमा कुरा मिलाउन खोजे अरू एक वा दुईजनालाई लैजानुपर्छ। यसो गर्दा यस कुरामा बढी जोड़/महत्व दिइन्छ; किनभने त्यस दोषी भाइको हृदय कठोर भइरहेको छ; त्यो साहै गम्भीर कुरा रहेछ, र अभ गम्भीर हुँदै जान्छ। तर यसो गर्दा सक्षम साक्षीहरू पनि निस्कन्छन्, जसरी पवित्र शास्त्रले माग गर्छ: ‘... दुईजना साक्षीको मुखको गवाही वा तीनजना साक्षीको मुखको गवाहीको आधारमा हरेक कुरा निर्धारित गरियोस् !’ (व्यवस्था १९:१५)। कसैको विरोधमा लगाइएको जुनै पनि आरोप दुई-तीन साक्षीको मुखको गवाहीले साबित पार्नुपर्छ। यस साधारण नियमअनुसार व्यवहार नगरेको हुनाले प्रभुको मण्डलीलाई असाध्य चर्को मर्का परेको छ, त्यसलाई लागेको नराम्रो असर नाप सकिँदैन। यस सम्बन्धमा हामीले मात्रुपर्छः प्रभुका मण्डलीहरूमा भन्दा बरु सांसारिक आदलतहरूमा बढी न्यायको काम हुँदो रहेछ।

मत्ती १८:१७: त्यो दोषी व्यक्ति अभ आफ्नो पाप मानिलिन र माफ माग्न तयार हुँदैन भने त्यो कुरा स्थानीय मण्डलीको सामु ल्याउनुपर्छ; यो तेस्रो कदम हो। यस विषयमा महत्व कुरा के हो, सो याद गर्नुपर्छः सरकारी आदलतचाहिँ होइन, तर स्थानीय मण्डलीचाहिँ त्यो जिम्मेदार समुह हो, जसले त्यो मामिला सुन्नुपर्छ। किनकि विश्वासी भाइले अर्को विश्वासी भाइको विरोधमा आदलतमा आफ्नो मामिला लड्नु मनाही गरिएको छ (१ कोरिन्थी ६:१-८)।

दोषी व्यक्तिचाहिँ मण्डलीको सामु पनि आफ्नो भूल मात्र तयार भएन भने यसलाई अन्यजाति र महसूल उठाउनेसरह ठान्नुपर्छ। यस वाक्यको प्रत्यक्ष/खास अर्थ यो होः यो व्यक्ति अब मण्डलीभित्रको सदस्य हुँदैन, तर मण्डली-बाहिरको गनिन्छ। हुन सक्छ, ऊ एक सच्चा

विश्वासी होला; तर ऊ त्यस विश्वासअनुसार जिउँदैन। यसैले उसको जीवनअनुसार ऊसँग व्यवहार गर्नुपर्छ। विश्व-मण्डलीसितको सम्बन्ध छोडिदिँ, यस्तो व्यक्तिलाई स्थानीय मण्डलीका आशिषहरूको सहभागिताबाट बच्चित गर्नुपर्छ/अलग राख्नुपर्छ। यस प्रकारको अनुशासन एक गम्भीर कुरा हो। यस्तो विश्वासीलाई केही समयको लागि उसको शरीरको विनाशका निम्ति शैतानको हातमा सुम्पिनुपर्छ, उसको आत्माचाहिँ प्रभु येशूको दिनमा बाँचोस् भनेर (१ कोरिन्थी ५:५)। अनुशासन-कार्यको उद्देश्यचाहिँ उसलाई होसमा ल्याउनु र उसलाई कायल गराउनु हो। ऊ त्यस अवस्थामा नपुगुञ्जेल सँगी-विश्वासीहरूले उसलाई भद्रतापूर्वक व्यवहार देखाउनुपर्छ, तर उसको पापको सामु आँखा बन्द गर्न पनि सक्दैनन् भन्ने कुरा उसलाई थाहा दिनुपर्छ। उनीहरूले सँगी-विश्वासीको रूपमा ऊसँग सँगत गर्न सक्दैनन्। परमेश्वरको रीतिअनुसार उसले पश्चात्ताप गरेको कुरा केही प्रमाणबाट स्पष्ट रूपले देखा पस्यो भने मण्डली उसलाई फेरि ग्रहण गर्न तयार हुनुपर्छ।

मत्ती १८:१८: यो पद अघिको खण्डसित सम्बन्धित छ। जब एउटा मण्डली वचनप्रति आज्ञाकारी भई होशियारीसाथ र प्रार्थनासाथ कसैलाई अनुशासनमा राख्छ, बाँध्छ, तब स्वर्गमा त्यो कामको कदर गरिन्छ, त्यो त्यहाँ पनि बाँधिएको हुन्छ। अनि जब अनुशासनमा राखिएको व्यक्तिले पश्चात्ताप गर्छ, र आफ्नो पाप मानिलिन्छ, तब मण्डलीले उसलाई फेरि सँगतिमा ग्रहण गर्छ। यो ‘फुकाउने’ काम पनि परमेश्वरले स्वीकार गर्नुहुन्छ (यूहन्ना २०:२३)।

मत्ती १८:१९: कसैमा यो प्रश्न उठेको छ: माथि उल्लेख गरेअनुसार बाँध्ने र फुकाउने काम गर्न सक्ने मण्डली कति ठूलो हुनुपर्छ होला? यसका निम्ति कम्तीमा दुईजना हुनुपर्छ। दुईजना विश्वासीहरूले यस्ता कामकुराहरू प्रार्थनाद्वारा परमेश्वरकहाँ पेस गर्ने सक्छन्; उनी-हरूको प्रार्थनाको सुनाइ अवश्य हुन्छ। मत्ती १८:१९ पद प्रायः प्रार्थनाको उत्तर पाउने सामान्य प्रतिज्ञाको रूपमा लिइन्छ, त्यो ठिकै हो;

तर सन्दर्भ हेर्ने हो भने यो पद ता मण्डली अनुशासन गरेको प्रार्थनाको विषयमा पो दिइएको हो । अनि जब यस पदमा दिइएको प्रतिज्ञा हामीले सबै किसिमका प्रार्थनाहरूमा दाबी गर्न चाहन्छौं भने हामीले प्रार्थनाको विषयमा पवित्र बाइबलमा अरू के-के शिक्षा पाउँछौं, सो कुरामा पनि ध्यान दिनुपर्छ । उदाहरणका निम्नि, हाम्रा प्रार्थनाहरूमा अरू कुरा छोडेर निम्न कुराहरू हुनैपर्छः

अ) परमेश्वरले प्रकट गर्नुभएको उहाँको इच्छाअनुसार हुनैपर्छ
(१ यूहन्ना ५:१४-१५)

आ) विश्वास हुनैपर्छ (याकूब १:६-८)

इ) साँचो मनले गरेको हुनैपर्छ (हिब्रू १०:२२)

मत्ती १८:२०: यस पदमा पनि हामीले यसको सन्दर्भ हेरेर अर्थ लगाउनुपर्छ । पहिलो बुभ्नुहोसः नयाँ नियमको मण्डलीको रूपमा गठन गरेको सबभन्दा साधारण/सानो समुदायको कुरा भएकै छैन यहाँ; अनि सर्वजानिक प्रार्थना सभाको कुरा पनि चलेको छैन यहाँ । यहाँ सन्दर्भ अर्कै छ । तर यहाँ, कुनै पापको कारणले गर्दा दुईजना इसाई भाइहरूको बीचमा फाटो आएको हुनाले मण्डलीले तिनीहरूलाई मेलमिलापमा ल्याउने प्रयास गरेर भेला भएको हो । हुन त हो, यो प्रतिज्ञा विश्वासी-हरूका सबै सभाहरूमा लागू गर्न सकिन्छ, जहाँ ख्रीष्ट येशू त्यसको मूलकेन्द्र हुनुहुन्छ । तर याद राख्नुहोसः यहाँ एउटा विशेष अनुशासन-सभामा ध्यान लगाइएको छ ।

‘उहाँको नाममा’ भेला हुनु भनेको उहाँको अधिकारमा भेला हुनु, उहाँको सम्पूर्ण स्वामित्व स्वीकार गर्नु र उहाँको वचनप्रति आज्ञाकारी हुनु हो । कुनै भुण्डले पनि ‘उहाँको नाममा भेला हुने हामी मात्र हो’ भनेर दाबी गर्ने सक्दैन । यो सम्भव भए त प्रभुको उपस्थिति पृथ्वीमा भएको उहाँको देहको सानो अंशमा मात्र सीमित रहनेथियो । जहाँ दुई वा तीनजना उहाँको नाममा, अर्थात् येशूलाई प्रभु र मुक्तिदाताको रूपमा स्वीकार गरेर भेला भएको जुनसुकै ठाउँमा उहाँ तिनीहरूकै बीचमा हुनुहुन्छ ।

घ) असीमित पापको क्षमाको विषयमा प्रभुको शिक्षा (मत्ती १८:२१-३५)

मत्ती १८:२१-२२: यस ठाउँमा पत्रसले प्रभुलाई सोध्छन्: ‘हे प्रभु, मेरो भाइले मेरो विरोधमा पाप गस्तो भने मैले उसलाई कति पल्ट क्षमा दिनुपर्छ?’ शायद, सात पल्टसम्म भनेकोमा आफू ज्यादा क्षमाशील भएको उनलाई लागेको थियो होला। येशूले जवाफ दिएर भन्नभयो: ‘सात पल्टसम्म म भन्दिनै, तर सत्री गुणा सात पल्टसम्म।’ यसको उत्तर ४९० पल्ट होइन; उहाँको जवाफको अर्थ हामीले अक्षरशः लिएको उहाँले चाहनुभएन। असीमित/अनगत्ती रूपले क्षमा दिनुपर्छ भन्न चाहेर उहाँको परिभाषा यस प्रकारको थियो।

कसैले भन्नाः ‘तब किन मत्ती १८:१५-२० पदमा उल्लेख गरिएका कदमहरू उठाउनुपर्छ/अपनाउनुपर्छ त? दोषी भाइकहाँ किन एकलै जाऊँ? त्यसपछि एक-दुईजनालाई किन लैजाऊँ? तब म त्यस्तोलाई मण्डलीको सामु कनि उभ्याऊँ? उसलाई क्षमा दिइहालौं, बस यति; अरू केही नगरौं!’

यस प्रश्नको उत्तरमा यो हो: हामीले पाप-क्षमा दिने कामका निम्न कदमहरू जान्नपर्छ:

अ) कुनै भाइले मेरो खराबी गरेको छ वा मेरो विरोधमा पाप गरेको छ भने म उसलाई तुरुन्तै हृदयदेखि क्षमा दिनुपर्छ (एफेसी ४:३२)। यसो गर्दा म तीतो बनिनेछैनै, ममा क्षमा नदिने मनोभव उठ्न पाउनेछैन, र दोषचाहिँ उसको काँधमा रहिरहनेछ/थाप्लोमा आइपर्नेछ।

आ) आफ्नो हृदयमा मैले उसलाई क्षमा ता दिएँ; तर ‘तिम्रो पाप तिमीलाई क्षमा भयो’ उसलाई त्यक्ति बेला भन्नुहुँदैन। उसले पश्चात्ताप नगरेसम्म उसलाई खुल्लमखुल्ला उसको पाप क्षमा गरिदिनु न्यायसँगत काम होइन। यसमा मेरो कर्तव्य छ: उसले आफ्नो पाप मानिलिन्छ कि भन्ने आशा लिएर म उसकहाँ जानैपर्छ र उसलाई प्रेमसाथ हप्काउनुपर्छ (लूका १७:३)।

इ) उसले माफ मागेर आपनो पाप स्वीकार गर्ने बित्तिकै मउसलाई उसको पाप क्षमा भयो भनेर भन्छु (लूका १७:४)।

मत्ती १८:२३: अब प्रभु येशूले स्वर्गको राज्यको एक दृष्टान्त दिनुभएको छ; यसमा उहाँका जनहरूमा आफैले सिर्तैमा पापको क्षमा पाएर अरुलाई क्षमा नदिने मनोभाव हुनुहुँदैन भनेर यसका नतिजाहरू देखाउँदै उहाँले हामीलाई यसको विरोधमा चेताउनी दिँदै हुनुहुन्छ।

मत्ती १८:२४-२७: दृष्टान्त यस प्रकारको छ: एकजना राजाथिए, जसले आफ्ना दासहरूबाट हिसाब लिने इच्छा गरे। दस हजार टालेन्ट ऋण लागेको तिनको एउटा दस थियो। त्योसँग ऋण तिर्ने पैसा नभएको हुनाले त्यसका मालिकले त्यो र त्यसको परिवार दासत्वमा बेच्चे र यसरी नै ऋण चुकाउने हुकुम दिए। त्यस आकुलव्याकुल भएको दासले ‘मप्रति धीरज धर्नुहोस्, र म तपाईंलाई सबै तिरिदिनेछु’ भन्ने विन्ती गरेर समय माग्यो।

स्क्रिप्टर यूनिनको दैनिक टिप्पणीमा यसो लेखिएको पाइन्छ:

‘सबै ऋणीहरूले जस्तो त्यस दासले पनि “मैले केही समय मात्र पाएदेखि मयो र त्यो गर्न सक्नेथिएँ” भनेर आफ्नो विषयमा अति नै सकारात्मक विचार लिएको थियो (मत्ती १८:२६)। गालील प्रान्तको जम्मै आय ३०० टालेन्ट थियो भने त्यस मानिसको १०'००० टालेन्टको ऋणले के गर्ने? यस ज्यादा ठूलो रकमको सङ्ख्या दिइएकोमा एउटा उद्देश्य थियो: यसरी प्रभु येशूले यो दृष्टान्त सुन्नेहरूको मनमा धक्का लगाउन र तिनीहरूको ध्यान आकर्षित पार्न चाहनुहुन्थ्यो। यस ज्यादा ठूलो रकमले परमेश्वरको सामु हाम्रो ऋण कति ठूलो रहेछ, सो कुरामा पनि जोड़ दिन खोजेको। श्री मार्टिन लुथरले यसो भन्ने गर्थे: “परमेश्वरको सामु हामी सबै भिखारी हाँ; यसर्थ हामीले कतै ऋण चुकाउन सक्छौं भन्ने आशा नलिन्!”’

आफ्नो दासको पश्चात्तापी भएको अवस्था देखेर ती मालिकले त्यस दासको जम्मै ऋण अर्थात् ती दस हजार टालेन्ट माफ गरे। यो ता न्यायको होइन, तर प्रभुको महान्, असीम दयाको व्यवहार हो।

मत्ती १८:२८-३०: त्यस दासको सँगी-दास रहेछ, जसलाई त्यसको एक सय दीनार ऋण लागेको थियो। (मत्ती २०:२ पदअनुसार

१०० दीनार लगभग १०० दिनको ज्याला हो)। उसलाई उसको ऋण माफ दिनुको सट्टामा त्यसले उसलाई पक्रेर उसको घोक्रो अँठचायो, ‘तँलाई लागेको पूरा ऋण मलाई तिरिहाल्’ भनेर। ऋण लागेको यस अभागी दासले ऋण तिर्ने समय माग्यो, तर यस विन्तीको केही सीप लागेन। तर त्यसले उसलाई जबसम्म उसले त्यो ऋण चुक्ता गर्दैन, तबसम्म भ्यालखानामा हालिदियो। ऋण चुक्ता गर्नु कति गाहो! भ्यालखानामा बसुन्जेल उसले के कमाउँथ्यो? त्यहाँ उसलाई कमाउने मौका नै मिलेथिएन।

मत्ती १८:३१-३४: अरू दासहरूचाहिँ त्यसको दुर्व्यवहार देखेर नाराज भए। तिनीहरूले आफ्ना मालिकलाई यो सारा घटना बताइदिए/ सुनाइदिए। ती मालिकचाहिँ ऋण दिने दयाहीन दाससित रिसाए; किनकि त्यसको ज्यादा ठूलो ऋण त्यसलाई माफ दिइएपछि त्यसले सानोभन्दा सानो अल्प-ऋण माफ दिन नचाहेको। यसैले त्यसको ऋण नतिरेसम्म त्यसलाई फेरि भ्यालखानाका हाकिमको हातमा सुम्पि-दिइयो।

मत्ती १८:३५: यस दृष्टान्तको प्रयोग/व्यवहारिक अर्थ सफा छ: परमेश्वर ती राजा हुनुहुन्छ। उहाँका सबै दासहरूलाई पापरूपी ऋण लागेको छ, जुन ऋण तिनीहरूले कुनै हालतमा पनि तिर्ने सक्दैनथे। दयाको सागर प्रभु येशूले आफ्नो अचम्मको अनुग्रहले त्यो सम्पूर्ण ऋण तिरिदिनुभयो, र सित्तैंमा तिनीहरूका पापहरू क्षमा गरिदिनुभयो। अब मानिलिऔँ: कुनै ख्रीष्ट-विश्वासीले अर्को ख्रीष्ट-विश्वासीको खराबी गर्छ। जब उसलाई हप्काइन्छ, तब उसले आफ्नो भूल स्वीकार गरेर माफ माग्छ; तर त्यो विश्वासी, जसको खराबी गरिएको थियो, उसलाई क्षमा दिँदैन। जसलाई करोडौं रुपियाँ माफ भएको छ, के उसले एक सय रुपियाँ माफ दिन नसक्ने? के राजाले यस्तो व्यवहार सहनुहुन्छ, र दण्ड नदिई यसलाई छोड्नुहुन्छ र? कदापि होइन! यस जीवनमा अपराधीले उहाँको ताडना अनुभव गर्नुपर्छ, र ख्रीष्टको न्याय-आसनको सामुमा ठूलो हानि उठाउनुपर्नेछ।

ड) विवाह, विवाहको सम्बन्ध-विच्छेद र विवाह नगर्ने विषयमा प्रभुको शिक्षा (मत्ती १९:१-१२)

मत्ती १९:१-२: गालीलमा आफ्नो सेवकाइ पूरा गर्नुभएपछि प्रभु येशू दक्षिणपट्टि लाग्दै यस्तलेमतर्क जाँदै हुनुहुन्थ्यो । उहाँ कुन बाटो जानुभयो, सो पक्का गरी हामी भन्न सक्नैनै; तर यर्दन-नदीको पूर्वपट्टि उहाँ पेरियाबाट भएर जानुभयो होला । मत्तीले त्यस क्षेत्रको बारेमा ‘यर्दनपारि यहूदियाका इलाकाहरू’ भनेर उल्लेख गरे । पेरियामा हुनुहुँदा उहाँको सेवकाइचाहिँ मत्ती १९ अध्यायदेखि मत्ती २०:१६ कि ता २०:२८ सम्म जान्छ । उहाँ कहिले यर्दन पार गरेर वारिको यहूदियामा आउनुभयो, सो सफासँग लेखिएको छैन ।

मत्ती १९:३: हुन सक्छ, ठूला भीडहरू उहाँको पछि लागेको र उहाँले तिनीहरूलाई निको पार्नुभएको कुराले फरिसीहरूको ध्यान आकर्षण गरेको होला । जे होस, तिनीहरूले उहाँ कहाँ हुनुहुँच, सो पत्ता लगाए । जङ्गली कुकुरहरूको भुण्डले भैं तिनीहरूले उहाँलाई तिनीहरूकै घेराभित्र हाल्न र उहाँलाई आपै शब्दहरूमा पक्राउ पार्न चाहे । तिनीहरूले प्रभुलाई यो प्रश्न सोधे: ‘के जुनै पनि कारणले आफ्नी स्वास्तीलाई त्यान मिल्छ?’ प्रभु येशूको उत्तर जस्तोसुकै भए पनि उहाँको जवाफले यहूदीहरूमध्ये कुनै न कुनैलाई रिस उठाउनेथियो । किनकि यस सम्बन्धमा तिनीहरूमा एक भागका मानिसहरूले एकदम स्वतन्त्र विचार लिएका थिए भने अरू भागका मानिसहरूले यसको विषयमा एकदम कठोर/साँघुरो भावना लिए ।

मत्ती १९:४-६: हाम्रा प्रभुले विवाहमा परमेश्वरको शुरुको उद्देश्य के थियो, सो स्पष्ट पार्दै भन्नभयो: एउटा पुरुषकी एउटी जीवित पत्नी होस् ! जुन परमेश्वरले मानिसहरूलाई नर र नारी सृच्छि गर्नुभयो, उहाँले बुवाआमासितको सम्बन्धभन्दा विवाहको सम्बन्ध ठूलो ठहराउनुभयो । उहाँले भन्नभयो: विवाह भन्नाले पति र पत्नीको एकता हो । परमेश्वरको आदर्श यस प्रकारको छ: ईश्वरीय नियमअनुसार बनेका जोड़ा मानिसको कुनै पनि रीतिले, कुनै कार्य वा कुनै कानुनले नछुट्टचाइयोस् !

मत्ती १९:७: फरिसीहरूले अब हामीले उहाँलाई पुरानो नियमको आज्ञा प्रतिकूल/खण्डन/विरोध गर्नुभएको भेट्टायों भनी भन्छाने। के मोशाले विवाहको सम्बन्ध विच्छेद गर्ने अनुमति दिएका थिएनन्? कुनै पुरुषले एउटा त्याग-पत्र लेखेर त्यो आफ्नी पत्नीलाई दिन सक्थ्यो, र उसलाई घरबाट निकाल सक्थ्यो (व्यवस्था २४:१-४)।

मत्ती १९:८: प्रभु येशूले मोशाले विवाहको सम्बन्ध-विच्छेद गर्ने अनुमति दिएको कुरामा आफ्नो सहमति दिनुभयो; तर मानिसप्रति यो परमेश्वरको शुभेच्छा थिएन, तर यो ता इसाएलीहरू पछि हटेको फल थियो। उहाँले यसो भन्नभयो: ‘तिमीहरूकै हृदयको कठोरताको कारणले गर्दा मोशाले तिमीहरूलाई आफ्ना पत्नीहरूलाई त्याग गर्ने अनुमति दिए; तर शुरुदेखि यस्तै थिएन।’ परमेश्वरको सिद्ध योजना-अनुसार विवाहको सम्बन्ध विच्छेद गर्नुहुँदैन। तर धेरै पल्ट परमेश्वरले आफ्नो निर्देशक इच्छाअनुसार नभएका परिस्थितिहरू सहनुहुँच्छ।

मत्ती १९:९: तब प्रभु येशूले बितेको समयमा विवाहको सम्बन्ध-विच्छेदको विषयमा कानुनको जुन लुलोपना थियो, त्यो अब उसो रहनेछैन। अबदेखि विवाहको सम्बन्ध विच्छेद गर्ने एकमात्र कारण बस्नेछ: व्यभिचार (अर्थात् परस्त्रीसँग वा परपुरुषसँग अनुचित यौन-सम्बन्ध)। व्यभिचारबाहेक अरू कुनै कारणले कसैले आफ्नो विवाहको सम्बन्ध विच्छेद गर्छ, र त्यसले फेरि विवाह गर्छ भने त्यसलाई व्यभिचार गरेको दोष लाग्छ-लाग्छ।

प्रभु येशूका शब्दहरूबाट सफासँग नभनिए ता पनि के कुरा बुझिन्छ: आफ्नो जीवन-साथीको व्यभिचारको कारणले जसको विवाहको सम्बन्ध विच्छेद भएको छ, ऊ निर्दोष हो, र उसले फेरि विवाह गर्ने सक्छ। छुट्टिएर बस्दा जुन लाभ प्राप्त गरिन्छ, त्यसबाहेक विवाहको सम्बन्ध-विच्छेदबाट अरू केही फाइदा नहुँदा यसको मतलब के भयो त?

यौनको अनुचित सम्बन्धलाई वा परस्त्रीगमन/परपुरुषगमनलाई व्यभिचार भनिन्छ। तर धेरैजना बाइबलका पोख्त विद्वान्हरूले यसको अर्थ विवाहको अघिको अशुद्धतासित मात्र सम्बन्धित छ भनी भन्छन्,

जुन किसिमको पाप विवाह गरेपछि मात्र थाहा लागेको छ (व्यवस्था २२:१३-२१)। फेरि अरूले यो ता यहूदीहरूको विवाहको प्रथासित मात्र सम्बन्धित छ भनेर विश्वास गर्दैन्, किनभने केवल मत्तीको सुसमाचारमा ‘व्यभिचारको कारणले बाहेक’ भन्ने वाक्य पाइन्छ। मत्तीको सुसमाचार यहूदीहरूको सुसमाचार गनिन्छ।

विवाहको सम्बन्ध-विच्छेदको विषयमा अभि विस्तृत रूपले पढ्न चाहेमा मत्ती ५:३१-३२ पदमा गरेका टिप्पणीमा हेर्नुहोला।

मत्ती १९:१०: जब येशूका चेलाहरूले विवाहको सम्बन्ध-विच्छेदको विषयमा प्रभुको शिक्षा सुने, तब उनीहरूले आफै कस्ता असन्तुलित व्यक्ति हुँदा रहेछन् भन्ने प्रमाण दिए; किनकि उनीहरूले यस सम्बन्धमा निरर्थक दृष्टिकोण लिए। उनीहरूको विचारधारा थियो: विवाहको सम्बन्ध-विच्छेद एउटै कारणले मात्र प्राप्त हुने हो भने विवाहको सम्बन्धमा पाप नगर्नका निम्नि विवाह नगरेकोमा नै फाइदा रहेछ। तर विवाह नगरी एकलै रहेको अवस्थामा गरिने पापको विषयमा कसो? उनीहरू यस सम्भावनाबाट उम्क्न सक्नेथिएनन्।

मत्ती १९:११: यसैले उनीहरूका प्रभुले विवाह नगरी बस्ने क्षमता सबैको हुँदैन भन्ने कुरा उनीहरूलाई याद दिलाउनुभयो। किनकि विशेष अनुग्रह पाएका व्यक्तिहरू मात्र विवाह नगरी बस्न सक्छन्। ‘सबैले यो वचन ग्रहण गर्न सक्दैनन्; जसलाई दिइएको छ, तिनीहरूले मात्र’ भन्ने शब्दहरूको अर्थ यो होइन, कि अब येशूले जे भन्न लाग्नुभयो, सबै मानिसहरूले बुझन सक्दैनन्; तर यसै गर्नका निम्नि परमेश्वरको विशेष बोलावट नपाईकन कसैले पनि अविवाहित जीवन बिताएर यसमा सन्तोष रहन सक्दैन भन्ने कुरा उहाँले भन्न खोज्नुभएको हो।

मत्ती १९:१२: प्रभु येशूले बुझाउनुहुन्छ: तीन किसिमका नपुंसकहरू छन्। कतिजना मानिस नपुंसक हुन्; किनकि तिनीहरू त्यस्तै, सन्तान पैदा गर्ने शक्तिविना जन्मेका छन्। कतिजनालाई मानिसहरूले खसी पारेर नपुंसक बनाएका छन्। प्राय: पूर्वाय सबै राजाहरूले रनिवास/रानिहरूको आवासको जिम्मा दिने सेवकहरूलाई शल्योपचार/आपरेशन गरेर नपुंसक तुल्याडँथे। तर प्रभु येशूले

तिनीहरूमाथि आफ्नो ध्यान/विचार लगाउनुभयो, ‘जसले स्वर्गको राज्यका निम्ति आफैलाई नपुंसक बनाएका छन्।’ यी मानिसहरूले विवाह गर्न सक्नेथिए, किनकि यिनीहरूको शारीरमा कुनै कमी छैन। तर मसीह राजा र उहाँको राज्यका निम्ति आफैलाई समर्पण गरेर यिनीहरूले विवाह गर्न चाहेदैनन्। विनाबाधा सम्पूर्ण रूपले ख्रीष्टको सेवा गर्न सकून् भनेर नै यिनीहरूले यसो गर्दछन्। प्रेरित पावलले यस सम्बन्धमा केही समयपछि लेखे: ‘जसले विवाह गरेको छैन, उसले “म प्रभुलाई कसरी खुशी पारूँ” भन्दै प्रभुकै कुराहरूको विषयमा फिक्री गर्दै’ (१ कोरिन्थी ७:३२)। यस्ताहरूको विवाह नगर्ने कारण शारीरिक होइन, तर यिनीहरूले स्वेच्छापूर्वक विवाह नगर्ने निर्णय लिएका छन्।

सबै मानिसहरूले यस प्रकारको अविवाहित जीवन जिउन सक्दैनन्। ईश्वरीय शक्ति पाउनेहरूले मात्र यसो गर्न सक्छन्। ‘तर हरेकसँग परमेश्वरबाट उसको आफै वरदान छ – कसैको यस किसिमको, कसैको अर्को किसिमको’ (१ कोरिन्थी ७:७)।

च) बालबालिकाहरूको विषयमा प्रभुको शिक्षा (मत्ती १९:१३-१५)

चाखलाग्दो कुरा के छ भने, प्रभुले विवाहको सम्बन्ध-विच्छेदको प्रवचन दिनुभएको बित्तिकै यहाँ, यस ठाउँमा बालबालिकाहरू प्रस्तुत गरिएका छन्। (मर्कूस १०:१-१६ पनि हेर्नुहोला); किनकि विवाहको सम्बन्ध-विच्छेद भएको घरपरिवारमा धेरैजसो बालबच्चाहरूले सबभन्दा बढी दुःख पाउँछन्।

नानीहरूका बुवाआमाहरूले आफ्ना बालबालिकाहरूलाई तिनीहरूले उहाँबाट आशिष पाउन् भनेर गुरु-गोठाला येशूकहाँ ल्याए। यो देखेर उहाँका चेलाहरूले ‘अनुमतिविना तिमीहरू कसरी यहाँ आएका ?, र प्रभुलाई किन दिक्क लाउँछौ’ भन्दै ती बुवाआमाहरूलाई हप्काए। तर प्रभु येशू बीचमा आएर भन्नुभयो: ‘साना नानीहरूलाई मकहाँ आउन देओ, र उनीहरूलाई नरोक; किनकि स्वर्गको राज्य यस्तैहरूको हो।’ यी शब्दहरूले त्यस समयदेखि नै उहाँलाई युग्युगका बालबालिका-हरूका निम्ति प्रेमका पात्र तुल्याए।

प्रभुका यी शब्दहरूबाट केही महत्त्वपूर्ण शिक्षाहरू निकलेका छन्। पहिलो शिक्षा: यी शब्दहरूबाट प्रभुका दासहरूले परमेश्वरको वचन लिएर बालबालिकाहरूकहाँ जाने प्रेरणा पाउन्, र नानीहरूलाई प्रभुको शिक्षा दिने काम किति महत्त्वपूर्ण छ, सो बुझून; किनभने नानीहरूको मन तीखो छ, र तिनीहरू छिटै वचन ग्रहण गर्न तयार छन्। दोस्रो शिक्षा: जब बालबालिकाहरूले प्रभु येशूमाथि विश्वास गर्छन्, र यो विश्वास स्वीकार गर्न चाहन्छन्, तब हामीले तिनीहरूलाई यसो गर्न उत्साह दिनुपर्छ, र तिनीहरूलाई रोक्न वा बाधा दिनुहुँदैन। नरकमा सबभन्दा कम उमेर भएको व्यक्ति को होला? कसैले यो जान्दैन। यसैले कुनै बालबालिकाले साँच्ची नै मुक्ति पाउन चाहन्छ भने हामीले यस्तोलाई ‘तिमी साना छौ; तिमीले यसो गर्न सक्दैनौ’ भन्नुहुँदैन, साथै तिनीहरूले नकल गर्ने गरी प्रभुलाई स्वीकार गर्न तिनीहरूलाई करमा पार्नुहुँदैन। भावुक भएको हुनाले नानीहरू सजिलोसँग आवेगपूर्ण आग्रहहरूको सिकार बन्दछन्; यसैले सुसमाचार सुनाउँदा जबरजस्ती गर्ने तरिकाहरू अपनाउनेहरूबाट हामीले बालबालिकाहरूलाई रक्षा गर्नुपर्छ। मुक्ति पाउन बालबालिकाहरू वयस्क हुनुपर्दैन, तर प्रौढ़हरू साना नानीहरूजस्तै बन्नुपर्छ (मत्ती १८:३-४, मर्कुस १०:१५)।

तेस्रो शिक्षा: प्रभु येशूका यी शब्दहरूले निम्न प्रश्नको उत्तर दिन्छन्: ‘जनु बालबालिका आफ्नो जीवनको पूरा जिम्मेवारी उठाउन सक्ने उमेर नपुगी मस्तो भने उसलाई के हुने होला?’ प्रभु येशूले भन्नुभयो: ‘स्वर्गको राज्य यस्ताहरूकै हो।’ आफ्ना ससाना नानीहरू गुमाउनुपरेको हुनाले शोकित बुवाआमाहरूलाई यस वचनले पर्याप्त सान्त्वना/आश्वासन/निश्चयता मिलेको छ।

यो खण्ड लिएर कतिले यससित बालबप्तिस्मा समर्थन गर्न खोज्छन्, जुन बप्तिस्मा दिएर तिनीहरूले मसिना नानीहरूलाई ख्रीष्टको देहका अङ्गहरू र उनीहरूलाई स्वर्गको राज्यका हकदारहरू/उत्तराधिकारीहरू तुल्याउन चाहन्छन्। तर यो खण्ड ध्यानसित पढ्दाखेरि के थाहा लाग्यो भने, बुवाआमाहरूले नानीहरूलाई बप्तिस्मा-कक्षमा होइन, तर प्रभु येशूकहाँ ल्याए। यी नानीहरू स्वर्गको राज्यका हकवाला

भइसकेको कुरा यहाँ बताइएको पाइन्छ । अनि यस खण्डमा बप्तिस्माको के कुरा, एक थोपा पानीधरिको कुरा उल्लेख गरिएको छैन ।

छ) धनी जवान शासकबाट धनसम्पत्तिको विषयमा प्रभुको शिक्षा (मत्ती १९:१६-२६)

मत्ती १९:१६ः यहाँको घटनाको अध्ययन गरेमा दुईवटा असमान कुराको तुलना गर्न पाइँदो रहेछ । स्वर्गको राज्य सासाना नानीहरूको हो भन्ने कुरा भर्खरै हामीले अध्ययन गरेका छौं; अब प्रौढहरूलाई स्वर्गको राज्यमा प्रवेश गर्नु किंतु कठिन/गाहो पर्दो रहेछ, सो हेर्नेछैं ।

एकजना धनी जवान येशूकहाँ आयो, र उहाँलाई एउटा इमानदार प्रश्न गरेर उहाँलाई अधि बढून दिएन । ‘असल गुरु’ भनेर प्रभुलाई सम्बोधन गरीकन उसले सोधे: ‘अनन्त जीवन पाउन म के गरूँ?’ यस प्रश्नले के प्रकट गर्छ भने, यस मानिसले प्रभु येशूको साँचो परिचय पाएको थिएन रहेछ, र मुक्तिको बाटोको विषयमा पनि ऊ अनजान थियो । प्रभु येशूलाई ‘गुरु’ भन्दाखेरि उसले उहाँलाई अरू महान् व्यक्तिहरूको दाँजोमा राखेछ । अनि उसले अनन्त जीवन प्राप्त गर्ने सम्बन्धमा त्यसलाई दानको रूपमा होइन, तर काम गरेर तिर्न सक्ने उधारे सम्भयो ।

मत्ती १९:१७ः यी दुईवटा कुरामा हाम्रा प्रभुले उसलाई जाँच गर्नुभयो । ‘तिमी मलाई किन असल भन्छै? एकजना मात्र असल हुनुहुन्छ – परमेश्वर; उहाँबाहेक अरू कोही पनि असल छैन’ भन्दाखेरि प्रभु येशूले आफू परमेश्वर हुनुभएको कुरा इन्कार गर्नुभएन, तर यसो गर्दा उहाँले यस मानिसलाई ‘तपाईँचाहिँ परमेश्वर हुनुहुन्छ, र यसैकारण मैले तपाईँलाई असल भनेको छु’ भन्ने मौका दिनुभयो ।

मुक्तिको बाटोको सम्बन्धमा उसको परीक्षा लिनलाई येशूले भन्नुभयो: ‘तर तिमी जीवनमा प्रवेश गर्न चाहन्छै भने आज्ञाहरू पालन गर! आज्ञाहरू पालन गरीकन कुनै मानिसले मुक्ति प्राप्त गर्न सक्छ भन्ने अर्थ येशूका यी शब्दहरूमा छैन नै । तर व्यवस्थाको कुरा लिएर उहाँले यस मानिसको हृदयमा उसलाई पापको दोषले कायल पार्न चाहनुभयो;

किनभने यस जवान मानिसमा काम गरेर नै म परमेश्वरको राज्यको भागीदार हुन्छु भन्ने भूलधारणा र सिद्धान्त थियो । यसकारण उसले व्यवस्था पालन गरोस्; किनकि व्यवस्थाले उसलाई उसले के गर्नुपर्छ, सो बताइदिन्छ ।

मत्ती १९:१८-२०: हाम्रा प्रभुले व्यवस्थाबाट ती पाँचवटा आज्ञा उद्धृत गर्नुभयो, जुन आज्ञाहरूले प्रायः आफ्नो छिमेकीप्रति हाम्रो कर्तव्य देखाउँछन् । ‘अनि तिमीले आफ्नो छिमेकीलाई आफैलाई भैं प्रेम गर’ भन्दै उहाँले आज्ञाहरूको शिखरमा पुग्नुभयो । आफ्नो स्वार्थापनको बारेमा अन्धा भएको यस जवान मानिसले ‘मैले सधैं नै यी आज्ञाहरू पालन गरिरहेकै छु’ भन्दै गर्व गर्न्यो ।

मत्ती १९:२१: तब हाम्रा प्रभुले आफ्नो छिमेकीलाई आफैलाई भैं प्रेम गर्नुमा उसको कमी/असफलता देखाउन उसलाई भन्नभयो: ‘जाऊ, तिमीसँग जे छ, त्यो बेच र गरिबहरूलाई देउ ! त्यसपछि आऊ, मेरो पछि लाग !’

यस मानिसले आफ्नो सारा धनसम्पत्ति बेचेर र यसको जम्मै पैसा दान गरेर मुक्ति पाउन सक्छ भन्ने अर्थ प्रभु येशूले आफ्ना शब्दमा लगाउनुभएन; किनभने मुक्ति पाउने एकमात्र उपाय प्रभु येशूमाथि विश्वास गर्नु हो ।

तर मुक्ति पाउन मानिसले ‘मैले पाप गरेर र परमेश्वरका पवित्र आज्ञाहरू उल्लङ्घन गरेर उहाँको माग पूरा गरिनँ; म जस्तो हुनुपर्ने हो, त्यस्तै म भएकै छैनँ; म एकदम पछाडि परेको छु’ भन्ने कुरा स्वीकार गर्नुपर्छ । यस धनी मानिस आफ्नो पूरा धनसम्पत्ति बेचेर गरिबहरूलाई बाँडून राजी थिएन; यसैबाट उसले आफ्नो छिमेकीलाई आफैलाई भैं प्रेम नगरेको कुरा देखायो । ‘हे प्रभु, तपाईंको माग यही हो भने म ता एउटा पापी रहेछु; म आफ्नो कोशिशले आफूलाई बचाउन सकिदनँ; यसैले म तपाईंलाई विन्ती गर्दूँ: तपाईंको अनुग्रह/निगाहले मलाई बचाउनुहोस् !’ भन्दै उसले भन्नुपर्नेथियो । यस मानिसले प्रभुले दिनुभएको शिक्षा ग्रहण गरेको भए उसका निम्ति मुक्तिको बाटो खोलिनेथियो, उसैलाई मुक्तिको उपाय दिइनेथियो ।

मत्ती १९:२२: येशूको यो शिक्षा ग्रहण नगरेर त्यो जवान मानिस दुःखित भएर हिँड्यो ।

मत्ती १९:२३-२४: यस धनी मानिसको प्रतिक्रियाबाट प्रेरित भईकन प्रभु येशूले ‘धनी मानिस कठिनसँग स्वर्गको राज्यभित्र प्रवेश गर्छ’ भन्नुभयो । धनसम्पत्तिचाहिँ मूर्ति बन्दो रहेछ । धनसम्पत्ति भएको मानिसका निम्ति धनमाथि भरोसा नपर्नु गाह्ने रहेछ । हाम्रा प्रभुले सफासँग भन्नुभयो: ‘धनी मानिसलाई परमेश्वरको राज्यभित्र पस्नुभन्दा ऊँटलाई सियोको नाश्रीबाट छिरेर जानु सजिलो हुच्छ ।’ यस कुराले गहिरो प्रभाव पारोस् र यसको स्मरण रहिरहोस् भन्ने उद्देश्यले उहाँले यहाँ चित्रणको भाषा चलाउनुभयो । यस्तो भाषालाई अतिशयोक्ति भनिन्छ ।

पक्का पनि ऊँटलाई सियोको नाश्रीबाट छिनु असम्भव छ । यस ‘सियोको नाश्री’को कुरा लिएर धेरैले भन्छन्: यो ता यरूशलेमको पर्खालमा भएको सानो ढोका/प्रवेशद्वार हुनुपर्ला, जसबाट भएर एउटा ऊँट बडो मुस्किलले बामे सार्दै छिन सक्थ्यो । तर जुन ‘रफिस’ शब्द मूलभाषामा सियोका निम्ति चलाइएको छ, त्यो शब्द लूकाले पनि चलाउँछन्, तर यसको अर्थ चिकित्सकले/डाक्टरले सिलाइ गर्ने सियोको रूपमा प्रयोग गर्ने सियो हो । ‘कठिन छ’ भनेर प्रभुले भन्न चाहनुभएन, तर ‘यो ता असम्भव नै हो’ पो भन्नुभयो । मानिसको दृष्टिमा धनी मानिसले मुक्ति पाउनै सक्दैन ।

मत्ती १९:२५: यो सुनेर प्रभुका चेलाहरूले अचम्म माने; किनकि उनीहरू मोशाको व्यवस्थामनि जिउने यहूदी थिए, जुन व्यवस्थामा परमेश्वरले उहाँको आज्ञापालन गर्नेहरूलाई सफलता/उन्नति/समृद्धिको प्रतिज्ञा दिनुभयो । यसैले धनसम्पत्तिचाहिँ परमेश्वरको आशिषको प्रमाण हो भनी उनीहरूले सम्झन्थे, अनि यसो बुभनुमा उनीहरू ठीक थिए । तब परमेश्वरको आशिषमनि जिउनेहरूले मुक्ति पाउन सक्दैनन् भने मुक्ति कसले पाउँछ र ?

मत्ती १९:२६: प्रभु येशूले उत्तर दिँदै यसो भन्नुभयो: ‘मानिसहरूका निम्ति यो असम्भव छ, तर परमेश्वरका निम्ति सबै कुरा सम्भव छन् ।’ मानिसको दृष्टिमा सबैका निम्ति मुक्ति मुक्ति पाउनु असम्भव

छ। परमेश्वरले मात्र मानिसलाई बचाउन सक्नुहुन्छ। तर गरिब मानिसका निम्ति भन्दा धनी मानिसका निम्ति आफ्नो इच्छा प्रभु येशूमा सुम्पनु भन् गाहो छ। यसको प्रमाण यो छः थोरै धनी मानिसहरू प्रभुतिर फर्केका छन्। देखिने जीवनको आधारमाथि गरिने भरोसा त्यागेर देख्न नसकिने ख्रीष्ट प्रभुमाथि भर पर्नु तिनीहरूका निम्ति प्रायः असम्भव छ। परमेश्वरले मात्र तिनीहरूमा यस प्रकारको परिवर्तन ल्याउन सक्नुहुन्छ।

यस ठाड़मा प्रायः सबै टिप्पणीकारहरू र प्रचारकहरूले एकसाथ आफै विचार हालेरलगाएर ख्रीष्ट-विश्वासीहरूका निम्ति धनी हुनु बिलकुल ठीक कुरा हो भनेर भन्छन्। यो कति चकित/विचित्र कुरा हो। तिनीहरूले कसरी यो खण्ड लिएर पृथ्वीमा धन थुपार्ने काम सठीक पार्न सक्छन्, जब यस खण्डमा प्रभु येशूले धनसम्पत्तिमा दोष भेट्टाएर त्यसले चाहिँ अनन्तकालको दृष्टिमा मानिसको भलो गर्दैन, तर बरु मुक्ति पाउनुमा बाधा पार्छ? चारैतिर भयानक खाँचैखाँचो देखेर एउटा ख्रीष्ट-विश्वासीचाहिँ कसरी लीन भएर धनमा टाँसिरहन सक्छ? यो बुझन गाहो छ। के येशू ख्रीष्टको दोस्रो आगमन नजिकै होइन र? के पृथ्वीमा आफ्ना निम्ति धनसम्पत्ति नथुपार्नु भनेर प्रभु येशूले स्पष्ट रूपले धन जोहो गर्न मनाही गर्नुभएको छैन र? हामीले थुपारेको धनले चाहिँ हामीलाई आफ्नो छिमेकीलाई आफूलाई भैं प्रेम नगरेको पापको सम्बन्धमा दोषी ठहस्याएको छ।

ज) त्यागको जीवनको विषयमा प्रभुको शिक्षा

(मत्ती १९:२७-३०)

मत्ती १९:२७: प्रभु येशूले सिकाउनुभएको शिक्षारूपी तरङ्गमा बगेर पत्रसले प्रभुले भन्न चाहनुभएको सार बुझिहाले: ‘सबै कुरा त्यागेर मेरो पछि आऊ! ’ उनी आफैले र उनका संगी-चेलाहरूले ठीक त्यस्तै गरेका थिए। यस कुराले आफ्ना आँखा सेकदै उनले थपेर प्रभुलाई सोध्छन्: ‘हामीले सबै कुरा त्याग्यौं, र तपाईंको पछि लाग्यौं; यसका निम्ति हामीले के पाउनेछौं?’ पत्रसको स्वार्थी भावना यस प्रश्नमा देखा

परिरहेको रहेछ । उनको पुरानो स्वभाव उठिरहेको रहेछ । यस्तो मनो-भावनादेखि हामी सबैजना होशियार/सतर्क रहनुपर्छ । के पत्रुसले प्रभुसँग मोलतोल गर्न खोजेको होइन र ?

मती १९:२८-२९: प्रभु येशूले पत्रुसलाई ठूलो आश्चासन दिनुभयो: उनले प्रभुका निम्ति जेजति पनि गरे वा गर्छन्, त्यसको उचित/ठूलो इनाम उनले पाउने नै छन् । विशेष गरी यी बाहजना प्रेरितहरूले ख्रीष्टको हजार वर्षको राज्यमा उच्च ओहदामा बसेर ठूलो अधिकार पाउनेछन् । ‘नयाँ सृष्टिमा’ भन्नाले भविष्यमा पृथ्वीमा येशू ख्रीष्टको शासनकाल बुझिन्छ; किनकि ‘जब मानिसका पुत्र आफ्नो महिमाको सिंहासनमा बस्नेछन्’ भन्ने शब्दहरूले यही अर्थ दिच्छन् । मती ३ अध्यायमा हेर्नुहोला, जहाँ हामीले स्वर्गको राज्यको यस चौथो अवस्थालाई प्रत्यक्ष प्रदर्शन भन्ने नाम दिएका थियौं । त्यस समय यी बाहजना प्रेरितहरू ‘इस्त्राएलका बाहु कुलहरूको न्याय गर्दै बाह्वटा सिंहासनहरूमा बस्नेछन् ।’ नयाँ नियममा बताइएका इनामहरू र ख्रीष्टको हजार वर्षको राज्यमा हुने पद/उपाधिहरूको बीचमा नजिकको सम्बन्ध छ (लूका १९:१७ र १९ पद हेर्नुहोस् !) । इनामहरू ख्रीष्टको न्याय-आसनमा पाइनेछन्, तर प्रभु येशू यस संसारमा राज्य गर्न फर्केर आउनुहुने समयमा तिनले एक प्रत्यक्ष रूप लिनेछन् ।

सबै विश्वासीहरूको विषयमा प्रभु येशूले यो कुरा थपेर भन्नुभयो: ‘अनि हरेक, जसले मेरो नामको खातिर घरहरू, वा दाजुभाइहरू, वा दिदीबहिनीहरू, वा बुवा, वा आमा, वा पली, वा नानीहरू, वा जग्गाजमिनहरू त्यागेको छ, त्यसले सय गुणा पाउनेछ, र अनन्त जीवनको अधिकारी हुनेछ ।’ यस जीवनमा यस्ता विश्वासीहरूले संसारभरिका भाइबहिनीहरूको मीठो, न्यानो सँगति उपभोग गर्छन्, अनि यस सँगतिले सांसारिक सम्बन्धहरू टुटेकोबाट उनीहरूले भोगेको क्षति पूर्ति गर्छ, अँ, त्यसभन्दा बढी गर्छ । उनीहरूले त्यागनुपरेको एउटा घरको सट्टामा विश्वासीहरूका सयवटा घरहरूमा हार्दिक स्वागत पाउँछन् । उनीहरूले छोडूनुपरेको जग्गाजमिन वा अरू कुनै जयजेथाको सट्टामा बेहिसाब आत्मिक धनसम्पत्ति पाउनेछन् ।

अनन्त जीवन सबै विश्वासीहरूको इनाम हो, जो उनीहरूले भविष्यमा पाउनेछन्। अनन्त जीवनचाहिँ सबै कुराको त्याग गरेको र बलिदानरूपी जीवन जिएको फल हो भने अर्थ लाउनु गलत हो; किनकि अनन्त जीवन एक वरदान हो; यसलाई कमाउन सकिँदैन; यो कुनै पुण्यफल पनि होइन। यहाँ भन्ने चाहिएको कुरा के हो भने, जसले सबै थोक त्यागे, स्वर्गमा अनन्त जीवनका आशिषहरूको आनन्द उपभोग गर्ने उनीहरूको क्षमता बढ़ी हुनेछ। सबै विश्वासीहरूसँग अनन्त जीवन छ; तर सबैले बराबर यसको आनन्द उपभोग गर्नेछैनन्।

मत्ती १९:३०: आफ्ना टिप्पणीहरू भनिसकेर अन्तमा प्रभु येशूले मोलतोल गर्ने भावनाको विरोधमा चेताउनी दिनुहुन्छ। वास्तवमा उहाँले पत्रुसलाई भन्नुहुन्छ: ‘तिमीले मेरा निम्ति जे पनि गर्दौ, त्यसको इनाम अवश्य हुनेछ; तर आफ्नो स्वार्थसिद्धिको सिकार बन्नदेखि होशियार, नत्र ता ‘धेरैजना जो पहिला छन्, तिनीहरू पछिल्ला हुनेछन्, र पछिल्ला-हरूचाहिँ पहिला हुनेछन्।’ बीस अध्यायमा भएको दृष्टान्तले यो कुरा स्पष्ट पार्छ। यस भनाइमा अर्को चेताउनी पनि छ: येशूको चेला हुने पथमा खुट्टा टेकेर हिँड्न शुरु गर्नु – यति पर्याप्त हुँदैन, तर त्यसको अन्तमा/टुङ्गामा हामी कसरी पुग्नेछौ, त्यो पो गनिन्छ।

यो खण्ड छोड्नुभन्दा अघि स्वर्गको राज्य र परमेश्वरको राज्य २३ र २४ पदमा एक-अर्कोको ठाउँमा राखेर प्रयोग गरेको कुरामा हामीले ध्यान दिनुपर्छ। यी दुई कुरा एउटै हुन्; यी शब्दहरू समानार्थक हुन्।

भ) दाखबारीमा काम गर्नेहरूले पाउने इनामहरूको विषयमा प्रभुको शिक्षा (मत्ती २०:१-१६)

मत्ती २०:१-२: उत्राइस अध्यायको अन्तमा प्रभु येशूले इनामहरूको विषयमा दिनुभएको प्रवचनले यस दृष्टान्तमा निरन्तरता पाउँछ। येशूका सबै सच्चा चेलाहरूले इनाम पाउनेछन्, तर इनामहरू दिने क्रमचाहिँ चेलाले प्रभुको सेवा कुन भावनाले/मनसायले गरेको छ, यस कुरामा निर्धारित हुन्छ भन्ने वास्तविकता यस दृष्टान्तले स्पष्ट पार्छ।

यस दृष्टान्तले एकजना जमिनका मालिकको बयान गर्छ, ‘जो आफ्झो दाखबारीमा खेतालाहरूलाई ज्यालामा लगाउन विहानै बाहिर निस्के।’ ती खेतालाहरूले दिनको एक दीनारमा कामको ठेकका लिए। त्यस जमानामा एक दीनार एक दिनको उचित ज्याला/मजदुरी थियो। मानौं, तिनीहरूले विहान छ बजेदेखि काम शुरु गरे।

मत्ती २०:३-४: अनि नौ बजेतिर तिनले बजारमा अरू खेतालाहरूलाई भेट्टाए, जसले काम पाएका थिएनन्। यसपालि कुनै कामदामको तय गरिएन। ‘जे उचित छ, सो म तिमीहरूलाई दिन्छु’ भन्ने तिनको वचन लिएर तिनीहरू काम गर्न गए।

मत्ती २०:५-७: बाह्र बजेतिर अनि तीन बजेतिर यी दाखबारीका मालिकले फेरि अरू मानिसहरूलाई ‘म तिमीहरूलाई उचित ज्याला दिन्छु’ भन्ने प्रतिज्ञा दिएर काममा लगाए। अनि बेलुकी पाँच बजेतिर तिनले अरू मानिसहरूलाई भेट्टाए, जसले काम पाएका थिएनन्। उनीहरू अल्छे थिएनन्; उनीहरूले काम गर्न चाहन्थे; तर कसैले उनीहरूलाई कुनै काम दिएको थिएन। ‘मेरो दाखबारीमा जाओ’ भन्दै तिनले ज्यालाको बारेमा केही नभनीकन उनीहरूलाई काममा पठाए।

हाम्रो ध्यानमा पर्नुपर्ने महत्त्वपूर्ण कुरा यही होः सबभन्दा पहिले काममा लगाइएका खेतालाहरूले मालिकसित मोलमोलाई गेरेर ज्याला मिलाएका थिए, तर पछि आउने अरू खेतालाहरूले ज्यालाको कुरा जमिनका मालिकको हातमा राखिछोडे।

मत्ती २०:८: साँझ परेपछि जमिनका मालिकले आफ्झो वेतनदातालाई पछिल्लाहरूबाट शुरु गेरेर यी खेतालाहरूको ज्याला दिने आदेश दिए। यसरी नै पहिले काममा लगाइएकाहरूले अरूले कति ज्याला पाए, सो देखे।

मत्ती २०:९-१२: सबैले एकै ज्याला – एक दीनार पाए। विहान छ बजेदेखि काम गर्ने मानिसहरूले ‘हामी बढी ज्याला पाउँछौं होला’ भन्ने आशा गेरेका थिए, तर होइन, तिनीहरूले पनि एक-एक दीनार पाए। तिनीहरू नाराज भए; किनकि तिनीहरूले गर्मा सहेर दिनभरि नै काम गेरेका थिए।

मत्ती २०:१३-१४: यस दृष्टान्तबाट जमिनका मालिकले तिनीहरूमध्ये एउटालाई दिएको जवाफमा हामीले केही रहिरहने पाठहरू सिक्न पाउँछौं। तिनले भने: ‘साथि, मैले तिमीमाथि कुनै अन्याय गरेको छैन; के तिमी मसँग एक दीनारमा राजी भएनौ र ? तिप्रो लेऊ, र जाऊ ! मैले तिमीलाई जति दिएँ, म त्यति नै यस पछिल्लोलाई पनि दिन चाहन्छु ।’ पहिला खेतालाहरूले दिनको एक दीनारमा आफ्नो ज्याला मिलाएका थिए, अनि तिनीहरूले त्यही ज्याला पाए, जसमा तिनीहरू राजी भए। तर अरू सबै खेतालाहरूले आफैलाई जमिनका मालिकको अनुग्रहमा/निगाहमा राखिछोडे, र उनीहरूले अनुग्रह/निगाह पाए। न्याय पाउनुभन्दा अनुग्रह/निगाह पाउनु उत्तम रहेछ। प्रभुसँग मोलतोल गरेर इनामहरू तोक्नुभन्दा हाम्रा इनामहरू उहाँको हातमा राखिछोड्नु बेस हो ।

मत्ती २०:१५: त्यसपछि यी जमिनका मालिकले भने: ‘मेरो चीजसित, मलाई जे इच्छा लाग्छ, त्यही गर्ने के मेरा लागि उचित छैन र ?’ यसबाट हामीले सिक्नुपर्ने पाठ हो: परमेश्वर सर्वाधिकारी हुनुहुन्छ। उहाँलाई जे इच्छा लागेको छ, त्यही उहाँले गर्न सक्नुहुन्छ; अनि उहाँलाई जे इच्छा लाग्छ, त्यो उचित, न्यायसँगत र पक्षपातबिनाको हुन्छ ।

यी जमिनका मालिकले कुरा थपेर सोधे: ‘म असल भएकोमा के तिप्रो आँखा जल्छ ?’ मानिसको स्वभाव कति स्वार्थले पूर्ण रहेछ ! ? यस प्रश्नले सो कुरा प्रकाशमा ल्याएको छ। बिहान छ बजेदेखि काम गर्ने मानिसहरूले तिनीहरूले पाउनुपर्ने सठीक ज्याला पाए, तर तिनीहरूको आँखा जल्यो; किनकि अरू खेतालाहरूले कम समय काम गरेर उत्ति नै ज्याला पाएका थिए। अनि हामीमध्ये धेरैजनाले स्वीकार गर्नुपर्छ: हो, यी मालिकको व्यवहार हामीलाई पनि अलिक अनुचित/पक्षपाति लाग्यो। यस कुराले स्वर्गको राज्यमा हामीले पूर्ण रूपले नयाँ प्रकारको सोचाइ अपनाउनुपर्छ भन्ने प्रमाण दिन्छ। हाम्रो लोभी/स्वार्थी भावना, हाम्रो स्पर्धा-प्रतिस्पर्धा गर्ने आत्मा हामीले त्याग्नुपर्छ र प्रभुले गरेजस्तै विचार गर्नुपर्छ ।

ती सबै खेतालाहरूलाई पैसाको खाँचो छ भन्ने कुरा यी जमिनका मालिकलाई थाहा थियो । यसैले उनले तिनीहरूको खाँचोअनुसार तिनीहरूलाई ज्याला दिए, तिनीहरूको लोभी भावना/लोभअनुसार होइन । कसैलाई पाउनुपर्ने ज्यालाभन्दा कम्ती दिइएन; सबैले आ-आफ्नो आवश्यकता र आ-आफ्ना परिवारको आवश्यकताअनुसार ज्याला पाए । श्री जेम्स् स्टूवर्टको भनाइअनुसार यहाँ सिक्नुपर्ने पाठ यस प्रकारको छः ‘जुन व्यक्तिले अन्तमा पाइने आफ्नो इनामको विषयमा परमेश्वरसित मोलतोल गरेर त्यसलाई निश्चित गराउन चाहन्छ, ऊ सधैं गल्ती गर्छ; अनि सधैं परमेश्वरको अनुग्रहचाहिँ अन्तिम अधिकार हो; उहाँको निगाहसित विवाद गर्ने कुनै ठावै रहनेछैन ।’^७

यस दृष्टिकोणले हामी यो दृष्टान्तको अध्ययन जति गर्छौं, त्यति नै हामीलाई के महसुस हुन्छ भने, यी मालिकको व्यवहार उचित/न्यायसँगत मात्र नभएर अति सुन्दर, अति उत्तम रहेछ । बिहान छ बजेतिर ज्यालामा लगाइएका खेतालाहरूले दिनभरि यस्ता अद्भुत मालिकको सेवा गर्न पाएको खण्डमा यो थप आशिषरूपी सौभाग्य पो ठान्पुर्नथियो ।

मत्ती २०:१६ः प्रभु येशूले यस दृष्टान्त अन्त गर्नुहुँदा यी शब्द प्रगोग गर्नुभयोः ‘यसरी नै पछिल्लाहरू पहिला, र पहिलाहरू पछिल्ला हुनेछन् ।’ (मत्ती १९:३० पद हेर्नुहोस् !) । त्यस दिन इनामहरूको विषयमा ताजुब लाग्ने नै छ । कतिजना जो सोच्ये: ‘पक्का, म पहिलो हुनेछु’, तिनीहरू पछिल्ला हुनेछन्; किनभने तिनीहरूको सेवा घमण्ड र स्वार्थी अभिप्रायले प्रेरित भएको थियो । अरू मानिसहरूको ठूलो सम्मान/कदर हुनेछ; किनकि उनीहरूले प्रेम र आभारको भावनाले प्रभुको सेवा गरे ।

‘जुन कामहरूको बारेमा हामीले ती इनाम पाउने योग्यका हुन्नन् भन्नान्छौं, प्रभुले हामीलाई के देखाउनुहुनेछ भने, ती पाप पो हुँदा रहेछन् । तर ती ससाना कामहरू जो हामीले भुलिसक्याँ, तिनको विषयमा उहाँले हामीलाई देखाउनुहुनेछः ती उहाँका निम्ति गरिएका हुन् ।’

अज्ञात

**ज) आफ्नो मृत्यु र पुनरुत्थानको विषयमा प्रभुको शिक्षा
(मत्ती २०:१७-१९)**

मत्ती २०:२९ पद हेर्दाखेरि यरिहोबाट भएर यरूशलेमतिर गर्ने यात्रामा प्रभु येशूले पेरिया छोडून भएको बुझिन्छ। यस बेला उहाँले केरि पनि आफ्ना बाहु चेलाहरूलाई अलगै लानु भयो र पवित्र शहर यरूशलेम पुगेपछि के-के घटना घटिनेछन्, सो उनीहरूलाई बताउनु-भयो। ‘उहाँ मुख्य पूजाहारीहरू र शास्त्रीहरूको हातमा पक्राउ पर्नुहुनेछ।’ यो यहूदी इस्करयोतीले गरेको विश्वासघातको स्पष्ट पूर्वसङ्केत हो। यहूदीहरूले ‘उहाँलाई मृत्यु-दण्डको योग्य ठहराउनेछन्।’ मृत्यु-दण्ड दिने अधिकार नभएको हुनाले ‘तिनीहरूले उहाँलाई अन्यजातिहरूको हातमा सुम्पनेछन्।’ अन्यजातिहरू भन्नाले रोमीहरू बुझिन्छ। ‘उहाँलाई गिल्ला गरिनेछ, उहाँलाई कोरा लगाइनेछ र उहाँलाई क्रसमा टाँगिनेछ।’ तर मृत्युले आफ्नो लुटको माल/सिकार हाम्रा प्रभुलाई राख्न सक्नेछैन; ‘तेस्रो दिनमा उहाँ बौरेर उठनुहुनेछ।’

ट) परमेश्वरको राज्यमा पाइने उच्च पदको विषयमा प्रभुको शिक्षा (मत्ती २०:२०-२८)

प्रभुको दुःखको मृत्युको तेस्रो पूर्वसूचना दिइने बित्तिकै येशूका अनुयायीहरूले उहाँका दुःखकष्टहरूभन्दा आफ्नो महिमाको विषयमा बढी सोचे/मन लगाए/ध्यान दिए भन्ने कुरा लिएर हामीले यस ठाउँमा मानव स्वभावको एक दुःखलागदो टिप्पणी गर्नुपर्यो।

स्क्रिप्चर यूनिनको दैनिक टिप्पणीमा यसो लेखिएको पाइन्छ:

‘येशूको दुःखको पहिलो पूर्वसूचनाले पत्रसको मनमा यसको विरोधमा आफ्नो आपत्ति जनाउने उमझे पैदा गरेको थियो (मत्ती १६:२२); अनि दोस्रो पूर्वसूचना दिइएको केही क्षणपछि चेलाहरूले “स्वर्गको राज्यमा सबैभन्दा ठूलो को हो?” भन्ने प्रश्न गरे। अनि यहाँ, याकूब र यूहन्नाको अभिलाषाले युक्त विज्ञीले तेस्रो पूर्वसूचनामाथि ढक्कनी लगाउँदैथियो। चेलाहरूका आँखाहरू

समस्याको विषयमा दिइएका चेताउनीहरूका निम्नि सधैं बन्द रहेका थिए; ती केवल आफ्नो महिमाको विषयमा दिइएको प्रतिज्ञा देखाका निम्नि खोलिए। यसरी उनीहरूले परमेश्वरको राज्यको बारेमा केवल एक भौतिक दृष्टि, अँ, एक गलत दृष्टि पाएर अपनाए ।

मत्ती २०:२०-२१: जब्दीका छोरा याकूब र यूहन्नाकी आमा प्रभुकहाँ आइन्, र उहाँलाई यसो विन्ती गरिन्: ‘तपाईंको राज्यमा मेरा यी दुई छोराहरूलाई तपाईंको दाहिने हातपट्टि र देब्रे हातपट्टि बस्न दिनुहोस् !’ तिनको सन्हानी गरेर हामी भन्न सक्छौँ: तिनले आफ्ना छोराहरू प्रभुको नजिकमा भएका चाहना गरिन्, र आउन लागेको उहाँको राज्यको विषयमा हार खाएकी थिइनन्। तर तिनले परमेश्वरको राज्यमा सम्मान कुन आधारमा/कुन हिसाबले दिइन्छ, सो कुरा बुझिनन् ।

सुसमाचार लेखक मर्कूसले तिनका छोरा याकूब र यूहन्ना स्वयम्भूतै यो विन्ती चढाएका बताउँछन् (मर्कूस १०:३५)। हुन सकछ, उनीहरूले आमाको निर्देशनमा यसो गरे; अथवा शायद उनीहरू तीनैजनाले सँगै प्रभुकहाँ गएका थिए। जस्तो भए पनि एक-अर्कोको कुरा खण्डन गर्न यहाँ केही पनि छैन ।

मत्ती २०:२२: येशूले जवाफ दिएर उनीहरूलाई सफासँग/खुलस्त भन्नुभयो: ‘तिमीहरू के माघ्यौ, सो जान्नैनौ ।’ उनीहरूले क्रूसविनाको मुकुट, बलिदान चढाउने वेदीविनाको सिंहासन, दुःखकष्टविनाको महिमा खोजिरहेका थिए; जसको एक कुरा अर्को कुराविना पाइँदैनथियो । यसैले उहाँले उनीहरूलाई यही कुरा केन्द्रित गर्ने प्रश्न सोलुभयो: ‘जुन कचौरा म पिउन लागेको छु, के तिमीहरू त्यो पिउन सक्छौ ?’ त्यस कचौराको अर्थ के थियो होला भनेर आफ्नो अड़कल काट्नुपर्दैन । भर्खरै उहाँले १८ र १९ पदमा यसको कुरा गर्नुभएको थियो । प्रभु येशू दुःख सहनुपर्छ र मर्नुपर्छ ।

याकूब र यूहन्नाले ‘हामी सक्छौ’ भनेर उहाँका दुःखकष्टहरूमा सहभागी हुने आफ्नो क्षमता व्यक्त गरे । हुन सकछ, यस कुरामा

उनीहरूको आत्मविश्वास ज्ञानमा आधारित होइन, तर आवेगको फल थियो होला ।

मत्ती २०ः२३ः हो, पक्का पनि उनीहरूले उहाँको कचौरा पिउने नै छन् । प्रभु येशूले उनीहरूलाई निश्चय गराउनुभयो । याकूब शहीद बन्नु थियो, र यूहन्ना सतावटमा परेर पतमोस टापुमा देशनिकालाको सजाय भोग्नु थियो । श्री रोबर्ट लिट्टलले यसो भन्छन्: ‘याकूब शहीद भएर मरे, अनि यूहन्ना शहीदको जीवन जिए’ मूलभाषामा शहीदको अर्थ साक्षी पनि हो ।

त्यसपछि प्रभु येशूले आफै स्वतन्त्र इच्छाले कसैलाई परमेश्वरको राज्यमा आदरका स्थानहरू दिन सक्नुहुन्न, सो स्पष्ट पार्नुभयो । यी उच्च पदहरू कुन विशेष आधारमा निर्धारित भई दिइनेछन्, सो कुरा पिता परमेश्वरले ठहराउनुभएको छ । उनीहरूको विचारमा, त्यो येशूको राजनीतिक अधिकारको कुरा थियो, अर्थात् उनीहरू ख्रीष्ट येशूको यति नजिक सम्पर्कमा रहेका व्यक्तिहरू भएका हुनाले उनीहरूले पदोन्नतिका स्थानहरूका निम्ति प्राथमिक अधिकार दाबी गर्न सक्नेथिए । तर यसमा भाइ-भतिजावाद हुँदैन, पक्षपात पनि हुँदैन । परमेश्वरका सल्लाह/अभिप्रायहरूअनुसार ख्रीष्टको दाहिने र देब्रेपट्टिका ठाउँहरू उहाँका निम्ति भोगेका दुःखकष्टको आधारमा दिइनेछन् । यसर्थ परमेश्वरको राज्यका सर्वोच्च सम्मानचाहिँ पहिलो शताब्दीमा जिउने ख्रीष्ट-विश्वासीहरूमा मात्र सीमित हुँदैन, तर आजभोलि जिउने विश्वासीहरूले दुःख सहेर ती प्राप्त गर्नु/हासिल गर्नु सम्भव छ ।

मत्ती २०ः२४ः जब्दीका छोराहरूले यस प्रकारको विन्ती चढाएकोमा अरू दसजना चेलाहरू साहै रिसाए । शायद उनीहरूले स्वयम् सबैभन्दा ठूलो हुन चाहेका थिए, र यसेले याकूब र यूहन्नाले यसको पूर्वदाबी गर्न खोजेको प्रयासमा उनीहरू बेखुशी थिए ।

मत्ती २०ः२५-२७ः यस अवस्थाले हाम्रा प्रभुलाई उहाँको राज्यमा महान् हुने सम्बन्धमा क्रान्तिकारी व्याख्या भन्नलाई राम्रो मौका/सुअवसर दिलायो । अन्यजातिका मानिसहरूले महान् तामा अरूमाथि प्रभुत्व जमाउनु र शासन गर्नु मात्र बुझ्छन् । तर ख्रीष्ट येशूको राज्यमा महान् ता

सेवाद्वारा प्रकट गरिन्छ । ‘जो महान् हुने इच्छा गर्छ, ऊचाहिँ सेवक बन्नपर्छ, र जो पहिलो हुने इच्छा गर्छ, ऊचाहिँ दास बन्नपर्छ ।’

मत्ती २०:२८: मानिसका पुत्र येशू स्वयम् विनम्र सेवाको सिद्ध नमुना हुनुहुन्थ्यो । उहाँ संसारमा ‘सेवा गरिन होइन, तर सेवा गर्ने र धेरैको सद्वामा छुटकाराको दाम तिर्नका निम्ति आफ्नो प्राण दिन आउनुभयो ।’ प्रभु येशू किन मानिस बन्नुभयो? यसको सम्पूर्ण उद्देश्याहिँ दुईवटा शब्दमा भन्नु हो भने सेवा गर्नु र दिनु हो । विचार गर्नुहोस्! सर्वोच्च प्रभुले आफैलाई नम्र तुल्याएर झुँडमा आउनुभयो, अँ, क्रससम्म जानुभयो – कति अचम्म/अद्भुत कुरा ! उहाँको महान्ता उहाँको दीनतामा प्रकट भयो; यसको गहिराइ बुझनुहोस्! किनकि हाम्रो विषयमा अवश्य पनि यस्तै हुनु छ ।

प्रभु येशूले आफ्नो प्राण धेरैजनाको छुटकाराको दामको रूपमा दिनुभयो । पापको विरोधमा परमेश्वरका जति धर्ममय मागहरू थिए, ती सबै उहाँको क्रसको मृत्युले पूरा गस्तो । सारा संसारका मानिसहरूका सबै पापहरू हरण गर्न येशूको बलिदान पर्याप्त छ । तर के तपाईंले कुनै समयमा येशू ख्रीष्टलाई आफ्ना प्रभु र मुक्तिदाताको रूपमा ग्रहण गर्नुभयो? किनकि मुक्तिचाहिँ उनीहरूका निम्ति मात्र हो ।

ठ) दुई अन्धा मानिसहरूको चङ्गाइ (मत्ती २०:२९-३४)

मत्ती २०:२९-३०: यतिखेर पेरियाबाट आईकन प्रभु येशूले यर्दन नदी पार गर्नुभयो, र यरिहोमा आइपुग्नुभयो । उहाँ त्यस शहरबाट निक्सिरहनुभएको थियो, हेर, दुई अन्धा मानिसहरू उहाँलाई पुकार्के यसो कराएः ‘हे प्रभु, दाऊदका पुत्र ! हामीमाथि दया गर्नुहोस् !’ उनीहरूले उहाँलाई ‘हे दाऊदका पुत्र !’ भनेर सम्बोधन गरे; यसर्थ उनीहरू शारीरिक रूपले अन्धा भए पनि उनीहरूका भित्री/आत्मिक आँखा तीखा थिए; किनकि उनीहरूले प्रभु येशूलाई ख्रीष्ट/मसीह भनी चिनिहाले । यी दुईजना अन्धालाई हामीले आत्मिक अन्धोपन भएका इस्ताएलीहरूको बाँकी भागको प्रतिनिधिको रूपमा लिन सक्छौं, जसले प्रभुमाथि विश्वास गर्नेछन् र उहाँ राज्य गर्न फर्केर आउनुहुँदा उहाँलाई

मसीह/ख्रीष्ट भनी स्वागत/स्वीकार गर्नेछन् (यशैया ३५:५ र ४२:७, रोमी ११:२५-२६, २ कोरिन्थी ३:१६ र प्रकाश १:७)।

मत्ती २०:३१-३४: भीड़ले उनीहरूलाई चुप गराउन खोज्यो, तर उनीहरू भन् बढी उहाँलाई पुकार्दै चिच्च्याए। जब तिमीहरूले के चाहन्छौ भन्दै प्रभु येशूले उनीहरूलाई सोधुभयो, तब उनीहरूले यसो जवाफ दिए भने: ‘प्रभुजी, हाप्रा आँखाहरू खोलिउन्!’ उनीहरूले सामान्य/मामुली कुराहरू मागेनन्, जसरी हामीले प्रार्थना गर्दा प्रायः माग्ने गर्छौं, तर उनीहरूको एकमात्र मुख्य विषय थियो, जो उनीहरूले तत्कालै प्रभुकहाँ पेस गरे। उनीहरूको निश्चित विन्तीको फलचाहिँ प्रभुको निश्चित जवाफ थियो। ‘येशूले उनीहरूलाई टिठ्याउनुभयो र उनीहरूका आँखाहरू छुन्नुभयो; अनि तुरुत्तै उनीहरूका आँखाहरूले दृष्टि पाइहाले, र उनीहरू उहाँको पछि लागे।’

प्रभु येशूले उनीहरूलाई छुनुभयो; यस सम्बन्धमा श्री गेबेलाइन्ले निम्न लाभदायक टिप्पणी गरेर भन्छन्:

‘यस सुसमाचारको पुस्तकको अध्ययनमा हामीले प्रभुको स्पर्शले प्रदान गरिएको चङ्गाइको प्रतीकात्मक/दृष्टान्तात्मक अर्थ हेरिसक्यैं, कि जब प्रभु येशूले कसैलाई छोएर निको पार्नुभयो, तब युग-युग छुट्याउने हिसाबमा यो कुरा यस पृथ्वीमा उहाँको व्यक्तिगत उपस्थितिसँग र इस्त्राएलमितिको उहाँको निगाहले पूर्ण कारवाइसँग सम्बन्धित छ। तर जब अनुपस्थित भई प्रभु येशूले केवल वचनद्वारा कसैलाई निको पार्नुभयो, ... अथवा जब कसैले विश्वाससाथ उहाँलाई छोएर चङ्गाइ पायो, तब त्यस कुराले त्यस समयको सङ्केत गर्दै, जब प्रभु संसारमा व्यक्तिगत रूपले उपस्थित हुनुहुन्न, र अन्यजातिका मानिसहरूले विश्वाससाथ उहाँलाई पुकार्न/प्रस्ताव गर्दैन्, र चङ्गाइ पाउँछन्।’^४

मर्कूस १०:४६-५२ र लूका १८:३५-४३ का खण्डहरू, साथै लूका १९:१ पदसित मत्तीको वर्णनसित मिलाउनुमा/एकिकरण गर्नुमा केही समस्या देखा पर्छन्; मत्तीको सुसमाचारमा दुई अन्धा मानिसहरू छन्; मर्कूसको सुसमाचारमा र लूकाको सुसमाचारमा एकजनाको विषयमा मात्र बताइएको छ। यस समस्याको समाधान गर्ने सुभाव के दिइन्छ भने, मर्कूस र लूकाले ती दुई अन्धा मानिसहरूमध्ये प्रस्त्रियात

भएको बर्तिमैको मात्र कुरा गरे, जब मत्ती, जसले आफ्नो सुसमाचारको पुस्तक विशेष यहूदी मानिसहरूलाई नजर राखेर लेखे, तिनले दुईजनाको कुरा गरे; किनभने उनीहरूका निम्ति जुनै पनि गवाही प्रमाणित पार्न दुई साक्षी चाहिन्थ्यो (२ कोरिन्थी १३:१)।

फेरि मत्तीको सुसमाचारमा र मर्कूसको सुसमाचारमा यो घटना प्रभु येशूले यरिहो शहरलाई छोडेर जानुहुँदा घटेको बताइएको छ, तर लूकाको सुसमाचारमा उहाँ येरिहो शहरभित्र पस्तुभन्दा अघि यो घटना भएको भनिएको छ। यो कसरी हुन्छ? नयाँ र पुरानो दिल्लीभैं येरिहो शहरका दुई भागहरू थिए, नयाँ येरिहो र पुरानो येरिहो। हुन सकछ, प्रभु येशूले यो निको पार्न काम येरिहोको एक भागलाई छोडेर येरिहोको अर्को भागमा पस्तुहुँदा गर्नुभयो।

१२) मत्ती २१-२३: मसीह राजाले आफैलाई प्रस्तुत गर्नुभएको, तर तिरस्कृत हुनुभएको

क) जयजयकारको साथ यरूशलेममा प्रभु येशूको प्रवेश
(मत्ती २१:१-१२)

मत्ती २१:१-३: येरिहो शहरदेखि प्रभु येशू यरूशलेमको बाटोको उकालो चढौदै जानुभयो, र जैतुन डाँडाको पूर्वपटि आइपुग्नुभयो, जहाँ बेथानी र बेथफागे भत्रे ठाउँहरू अवस्थित थिए। त्यहाँबाट सङ्क जैतुन डाँडाको दक्षिण फेद हुँदा-हुँदै यहोशापातको बेंसीभित्र भर्थर्यो। किद्रोन खोलापार गरेपछि बाटोचाहिँ यरूशलेमसम्म फेरि उकालो चढौदैथियो।

प्रभु येशूले आफ्ना दुईजना चेलाहरूलाई बेथानीमा पठाउनुभयो, यो अधिबाट जानेर, कि उनीहरूले त्यहाँ एउटा बाँधिराखेको गधा र त्यसको साथ त्यसको बच्चालाई भेट्टाउनेछन्। तिनीहरूलाई फुकालेर येशूकहाँ ल्याउने उनीहरूलाई अह्माइएको काम थियो। कसैले बाधा दिएर केही भन्यो भने, उनीहरूले ‘प्रभुलाई यिनीहरूको खाँचो छ’ भनेर बताउनु/बुभाउनु थियो। यतिमा गधाका मालिकले ती पठाउनेछन्।

शायद गधाको मालिकले प्रभु येशूलाई चिन्थे, र अघि कुनै समयमा ‘म तपाईंलाई सहायता गर्छु’ भनेर आफ्नो मद्दत कबुल गरे होला; नत्र ता यस घटनाले प्रभु येशू सर्वज्ञानी हुनुहुन्छ भन्ने प्रमाण दिएको हुनुपर्छ, साथै यसले उहाँको सर्वोच्च अधिकार प्रस्तुत गरेको हुनुपर्छ; किनकि प्रभु येशूले अधिबाटै जस्तो भन्नुभएको थियो, त्यस्तै सबै कुरा भइगयो ।

मत्ती २१:४-५: प्रभु येशूले यी गधाहरू आफ्नो प्रयोगमा ल्याउनुभएको कुराबाट भविष्यवक्ता यशैया र जकरियाले अधिबाटै गरेका भविष्यवाणीहरू पूरा भयो:

‘सियोनकी छोरीलाई भन, “हेर, तिम्रा राजा नम्र र गधामाथि बसेर, अँ, एउटा गाँडू अर्थात् एउटा गधाको बच्चामाथि बसेर तिमीकहाँ आउँदै हुनुहुन्छ ।” ’

मत्ती २१:६: चेलाहरूले गधाहरूमाथि आफ्ना लुगाहरू ओछाए-पछि प्रभु येशू गधाको बच्चामाथि चढौनुभयो (मर्कूस ११:७), र यरूशलेमतर्फ सवारी गर्नुभयो । यो एक ऐतिहासिक क्षण थियो । सर रोबर्ट एण्डर्सनको गन्तीअनुसार यति बेला दानिएयलको पुस्तकमा बताइएका उनन्सतरी हप्ता पूरा भए; अब मसीहलाई हटाइन्थ्यो (दानियल ९:२६) । ('द कमिङ्ग प्रिन्स' नामक पुस्तकमा उनको गणना प्रस्तुत गरिएको छ, त्यहाँ हेर्नुहोला) ।

यस प्रकारले गधामाथि सवारी गर्दै गर्नुभएको प्रभु येशूले यरूशलेमभित्र प्रवेश गरेर जानी-बुझी आफूचाहिँ मसीह हुँ भन्ने खुल्लमखुल्ला दाबी गर्नुभयो ।

श्री जे.पी. लाङ्गेले यस विषयमा निम्न टिप्पणी गर्छन्:

‘जुन भविष्यवाणी प्रभु येशूको समयका सबै मानिसहरूले मसीहलाई सङ्केत गरिएको अर्थमा बुझ्ये, त्यही भविष्यवाणी उहाँले यहाँ जानी-बुझी पूरा गर्नुभयो । पहिले आफ्नो मान-मर्यादा यसरी नै खुल्लमखुल्ला घोषणा गर्नु प्रभुका निम्ति खतरनाक हुन्थ्यो भने अब उहाँ यसको विषयमा चुप लाग्न सक्नुहन्नथ्यो; ... अबदेखि उसो कसैले भन्न सक्दैन: “उहाँले आफ्नो विषयमा कहिल्यै सफासँग भन्नुभएन ।” भविष्यमा यरूशलेमका मानिसहरूलाई मसीहको हत्या गरेको आरोप लगाइनेछ; त्यति बेला “हामी सबैको सामु उहाँले

कुनै स्पष्ट चिन्हद्वारा ‘महीह म नै हुँ’ भन्ने कुरा बुझाउने जानकारी दिनुभएको
थिएन” भनेर तिनीहरूले भन्न नपाउन् भन्ने हेतुले यसो भएको हो।’ ४

मत्ती २१:७-८: लुगाहरू र खजुरका हाँगाहरूरूपी गलैंचामाथि
सवार हुँदै प्रभु येशू यरूशलेम शहरतर्फ लाग्नुभयो; मानिसहरूको
जयजयकार उहाँका कानहरूमा गुँजिरहेको थियो। केही क्षणका निम्ति
मात्र भए पनि तिनीहरूले उहाँलाई राजाको रूपमा स्वीकार गरे।

मत्ती २१:९: भीड़हरू यसो भन्दै कराइरहेका थिए: ‘दाऊदका
पुत्रलाई होसन्ना! परमप्रभुको नाममा आउनुहुने धन्य हुनुहुच्छ,
परमधाममा होसन्ना!’ यो स्पष्ट/निश्चित छ: यहाँ उद्धृत गरिएको भजन
११८:२५-२६ पदको खण्डमा मसीहको आगमनसित सम्बन्ध जोडिएको
छ। मूलभाषामा होसन्नाको अर्थ हो: ‘अब बचाउनुहोस्!’ हुन सक्छ,
मानिसहरूले भन्न चाहेः ‘हाम्रा रोमी दमनकर्ताहरूबाट हामीलाई
बचाउनुहोस्!’ पछिबाट यो होसन्ना शब्द प्रशंसारूपी उद्घोष हुन गयो।
‘दाऊदका पुत्र’ र ‘परमप्रभुको नाममा आउनुहुने धन्य हुनुहुच्छ’ – यी
दुईवटा वाक्यबाट सफासँग बुझिन्छ: भीड़का यी मानिसहरूले येशूलाई
मसीहको मान्यता दिए। उहाँ ती धन्य व्यक्ति हुनुहुन्थ्यो, जसले
परमप्रभुको अधिकार प्राप्त गर्नुभएको हो, र जो उहाँकै इच्छा पूरा गर्न
आउनुभएको हो।

मर्कूस ११:१० पदमा सुसमाचार लेखकले भीड़ले निम्न वाक्य पनि
साथमा कराएर उद्घोषणा गरेको बताउँछन्: ‘हाम्रा पिता दाऊदको
राज्य, जो परमप्रभुको नाममा आउँछ, धन्य होस्!’ यसले के देखाउँछ
भने, मानिसहरूको विचारमा, अब ख्रीष्टले/मसीहले दाऊदको
सिंहासनमाथि आफ्नो आसन ग्रहण गर्न लाग्नुभएको छ; यसर्थ अब
परमेश्वरको राज्य स्थापित/शुरु हुनेछ। ‘परमधाममा होसन्ना!’ भनी
कराउँदै भीड़का मानिसहरूले स्वर्गका गणहरूलाई पृथ्वीसँग मिलेर
मसीहलाई ‘हामीलाई सर्वोच्च स्वर्गको अधिकार/शक्ति लिएर
बचाउनुहोस्’ भनेर पुकारे होलान्।

मर्कूस ११:११ पदको बयानअनुसार यरुशलेमभित्र प्रवेश गर्ने बित्तिकै प्रभु येशू मन्दिरमा जानुभयो । उहाँ पवित्रस्थानभित्र होइन, तर त्यसको आँगनमा जानुभयो । मानिसहरूको बीचमा त्यो मन्दिर परमेश्वरको भवनको रूपमा मानिन्थ्यो । तर प्रभु येशू यस मन्दिरसित प्रसन्न/खुशी हुनुहुन्नथियो, आफ्नो घर सम्भन्नभएन; किनकि पूजाहारी-हरूलगायत यहूदीहरूले उहाँलाई दिनुपर्ने स्थान/सम्मान दिएन् । ऐकैक्षण चारैतिर सबै थोकहरू हेरेपछि प्रभु येशू मन्दिरबाट निस्कनुभयो, र बाहजना प्रेरितहरूको साथ बेथानी जानुभयो । आइतबारको साँझ थियो ।

मत्ती २१:१०-११: उहाँको विषयमा ‘यिनी को हुन्?’ भनेर सारा शहरमा हलचल मच्छियो । यो प्रश्न सोधेहरूले उत्तरमा यस्तो जवाफ पाएः ‘यिनी गालीलिको नासरतका भविष्यवक्ता येशू हुन्।’ यस जवाफबाट बुझिन्छ, पक्का पनि थोरैजनाले मात्र उहाँलाई मसीहको रूपमा चिनेका रहेछन् । अब एक हप्ता पनि लाग्दैनथियो, र ‘त्यसलाई क्रूसमा टाँगिदिनुहोस् ! त्यसलाई क्रूसमा टाँगिदिनुहोस् !’ भन्दै चञ्चल भौड़का मानिसहरू चिच्याउनेथिए ।

ख) प्रभु येशूले मन्दिर शुद्ध पार्नुभयो (मत्ती २१:१२-१३)

मत्ती २१:१२: आफ्नो सेवकाइको शुरुमा प्रभु येशूले मन्दिरको चोकबाट त्यहाँ व्यापार गर्नेहरूलाई लखेटेर तिनीहरूलाई निकाल्नुभयो (यूहन्ना २:१३-१६) । तर मन्दिरको बाहिरी चोकमा मुनाफाखोरीहरूको धन्धा फेरि बढ्न थाल्यो । बलि गर्ने पशु-पक्षीहरूको किनबेच चल्थ्यो, ज्यादा दाममा । आफ्ना यहूदी दाजुभाइहरूबाट सराफीहरूले बढि शुल्कमा अरू मुद्रहरू लिएर तिनीहरूलाई आधा-आधा शेकेल दिएर पैसा साट्ने गर्थे; किनकि हरेक पुरुषलाई मन्दिरको कर तिर्न यति लाग्थ्यो । अब आफ्नो सेवकाइको अन्तमा उहाँले फेरि पनि धर्मका विधिहरूका पालनहरूबाट पैसा कमाउनेहरूलाई धपाउनुभयो ।

मत्ती २१:१३: यशैया र यर्मियाका दुवै पुस्तकबाट केही वचन लिएर प्रभु येशूले मन्दिरलाई अपवित्र तुल्याउने, धर्मको नाममा व्यापार

गर्ने र ऐकान्तिकवाद अपनाउनेहरूको चालको विरोध गर्दै यस्ताहरूलाई पूरा दोषी ठहर्याउनुभयो । यशैया ५६:७ पद उद्धृत गर्दै उहाँले मन्दिरचाहिँ परमेश्वरको उद्देश्यअनुसार प्रार्थना भवन हुनुपर्छ भन्ने कुरा सम्भाइदिनुभयो । तर तिनीहरूले त्यसलाई डाकूहरूको ओडार तुल्याएका थिए ।

यरूशलेमभित्र प्रवेश गर्नुभएपछि त्यस मन्दिरको शुद्धीकरण प्रभुको प्रथम राजकीय काम थियो । यसो गर्दा उहाँले मन्दिरमाथि आफ्नो प्रभुत्व निश्चयतापूर्वक दाबी गर्नुभयो ।

यस घटनामा हामी आजभोलि जिउनेहरूका निम्ति दुईवटा सन्देश दिइन्छ । हाम्रा मण्डली-मण्डलीका चालहरूको सम्बन्धमा हामीलाई उहाँको शुद्धीकरणको शक्ति चाहिएको छ; किनकि तीबाट पसल/दोकान वा सेल राख्ने, खानपिनको व्यवस्था गर्ने जस्तो अन्य प्रकारले पैसा कमाउने असङ्ख्या चलाकी युक्तिहरू धपाएर निकाल्नुपरेको छ । हाम्रो व्यक्तिगत जीवनमा पनि लगातार प्रभुको शुद्धीकरणको सेवकाइको खाँचो पर्छ; किनकि हाम्रो शरीर पवित्र आत्माको मन्दिर हो ।

ग) पूजाहारीहरू र शास्त्रीहरूको क्रोध (मत्ती २१:१४-१७)

मत्ती २१:१४: मन्दिरको चोकमा हाम्रा प्रभुले अन्धा र लङ्घङ्घाहरूलाई निको पार्नुभएको घटना यहाँ प्रस्तुत गरिएको छ । उहाँ जहाँ-जहाँ जानुहुन्थ्यो, त्यहाँ उहाँले खाँचोमा परेका मानिसहरूलाई आफूतिर खिच्चुहुन्थ्यो । अनि उहाँले सधैंभरि तिनीहरूको खाँचो पूरा गरेर तिनीहरूलाई बिदा गर्नुहुन्थ्यो । उहाँले कसैलाई रितै फर्काउनु-हुन्रथियो ।

मत्ती २१:१५-१६: तर उहाँका शत्रुहरूका आँखाले हेरिरहेका थिए । अनि जब मुख्य पूजाहारीहरू र शास्त्रीहरूले नानीहरूले ‘दाऊदका पुत्रलाई होसना !’ भन्दै येशूको जयजयकार गरेका सुने, तब तिनीहरू क्रोधित भए ।

तिनीहरूले भने: ‘यिनीहरूले के भनिरहेका छन्, सुन्दैछौ ?’ मानौं, तिनीहरूमा ‘मलाई मसीह नभनू ल’ भनेर उहाँले ती नानीहरूलाई

मनाही गर्नुपर्छ भने अपेक्षा थियो । प्रभु येशू मसीह नहुनुभएको भए अब यहाँ यो कुरा सदाका निमि स्पष्ट पार्ने उचित समय आयो । तर प्रभुको जवाफबाट के बुझिन्छ भने, नानीहरूले जे भने, त्यो नै सही थियो । उहाँले पुरानो नियमको सेप्टुअजिन्त नामक ग्रीक अनुवादबाट भजन ८:२ पद उद्धृत गरेर भन्नभयो: ‘बालकहरू र दूध पिउने बाल-बच्चाहरूको मुखबाट तपाईंले प्रशंसा सिद्ध गराउनुभएको छ ।’ बुद्धिजीवी पूजाहारीहरू र शास्त्रीहरूले उहाँलाई मसीह अर्थात् अभिषिक्त जनको रूपमा प्रशंसा दिन मानेन् भने ससाना नानीहरूले प्रभुको उपासना गर्नेन्-गर्नेन् । धेरै पल्ट यस्तै छः नानीहरूको उमेरको तुलनामा गहिरो आत्मिक दृष्टि हुन्छ, अनि विश्वास र प्रेमले भरिएका तिनीहरूका शब्दहरूले प्रभुको नामको असामान्य महिमा गर्नेन् ।

मत्ती २१:१७: धार्मिक नेताहरूले यसको विषयमा चिन्तन/मनन गर्नु भनेर येशूले तिनीहरूलाई छोड्नुभयो, र बेथानीमा फर्कनुभयो, र त्यही रात त्यहाँ बिताउनुभयो ।

घ) फल नफल्ने नेभाराको रूख (मत्ती २१:१८-२२)

मत्ती २१:१८-१९: बिहान प्रभु येशू यरूशलेमतिर फर्कदै हुनुहुन्थ्यो; बाटोमा उहाँले एउटा नेभाराको रूख देख्नुभयो; अनि त्यसमा फल भेटाएर आफ्नो भोक मेटाउने आशा लिएर उहाँ त्यसनेर जानुभयो । तर उहाँले त्यसमा पातहरूबाहेक केही पाउनुभएन; यसैले उहाँले त्यसलाई भन्नभयो: ‘अबदेखि उसो तँमा कहिल्यै फल नलागोस् !’ अनि तुरुन्तै त्यो नेभाराको रूख ओइलिहाल्यो ।

मर्कूस ११:१२-१४ पदको वृत्तान्तमा तपाईंले हेर्नुभयो भने त्यहाँ नेभाराहरूको फल्ने समय थिएन भनेर लेखिएको पाउनुहुन्छ । यसकारण प्रभु येशूले त्यस रूखमा कुनै फल नभएको खण्डमा त्यसलाई श्राप गर्नुभएको कुरा उचित देखिँदैन, अनि यस कार्यमा हाम्रा प्रभु रिसाउनुभएको र न्यायसँगत काम नगर्नुभएको देखिन्छ । तर यो सत्य

होइन, यसको अर्थ यो हुनै सक्दैन। तब यो सजिलोसँग बुझन नसकिने कुरा हामी कसरी बुभाइदिओं त ?

पवित्र बाइबलमा उल्लेख गरिएका देशहरूमा नेभाराका रूखहरूले पातहरू आउनुभन्दा अधि अगौटे फल उत्पन्न गर्छन्, जुन पहिलोफल एकदम मीठो छ र खान लायकको हुन्छ। त्यो अगौटे फलचाहिँ पछि हुने नियमित फसलको अग्रदूत हो। यस नेभाराको रूखमा भएभै नेभाराहरूमा अगौटे फलहरू देखा पर्दैनन् भने त्यसको अर्थ यो हो: यस पालि पछि हुने नियमित नेभाराहरू पनि फलनेछैनन्।

प्रभु येशूले गर्नुभएका अचम्मका कामहरूमध्ये यस एउटैमा मात्र उहाँले आशिष दिनुभएन, तर श्राप दिनुभयो – जीवित पार्नुभएन, तर नष्ट गर्नुभयो। कतिले यस कुरामा ठूलो समस्या देख खोज्छन्; तर यो ता प्रभु येशूको विषयमा तिनीहरूको अज्ञानता देखाउने विवाद मात्र हो। प्रभु येशू परमेश्वर हुनुहुन्छ; उहाँ विश्वमण्डलका एकमात्र मालिक हुनुहुन्छ। उहाँले गर्नुभएका कति कामहरू हाम्रा निम्ति रहस्यमय छन्; यसो भए पनि हामीले उहाँमा शङ्का गर्नुहुँदैन, तर उहाँका कामहरू सधैं बिलकुल ठीक छन् भनेर हाम्रो जाँच र सोच शुरु गर्नुपर्छ। अनि यहाँ, यस नेभाराको रूखको विषयमा त्यसले अबउसो कहिल्यै फल फलाउनेछैन भने कुरा प्रभु येशूलाई थाहा थियो। अनि उहाँले त्यस कृषकले जस्तै काम गर्नुभयो, जसले आफ्नो बारीबाट/बगौँचाबाट फल नफल्ने हरेक रूख हटाइदिन्छ।

जतिले हाम्रा प्रभुले यस नेभाराको रूखलाई श्राप दिनुभएको यस काममा दोष भेट्टाउन खोज्छन्, तिनीहरूले यसको अर्थ प्रतीकात्मक/दृष्टान्तात्मक छ भनेर स्वीकार गर्छन्। यस घटनाले हाम्रा प्रभुले भर्खैरे यरूशलेममा पाउनुभएको हलचल मच्चिने किसिमको स्वागत कुन प्रकारले बुभनुभयो, सो स्पष्ट पारेको छ। दाखको बोट र जैतुनको बोटले भैं नेभाराको रूखले पनि इस्त्राएली जातिलाई सङ्केत गर्छ। जहाँ प्रभु येशू इस्त्राएली जातिरूपी नेभाराको रूखनेर आउनुभयो, तब उहाँले त्यसमा पातहरूबाहेक केही भेट्टाउनुभएन। पातहरूको अर्थ तिनीहरूको अङ्गीकार, ओठे भक्ति मात्र थियो, तर परमेश्वरका निम्ति

कुनै फल अर्थात् कुनै काम थिएन। इस्साएली जातिबाट फल पाउँछु कि भनेर येशू प्रभु भोकाएर्हैं अति तृष्णित हुनुहुन्थ्यो।

अनि यिनीहरूमा कुनै अगौटे फल नभएको हुनाले यी अविश्वासी इस्साएल जातिका मानिसहरूबाट पछिबाट फसलरूपी कुनै फलको आशा राख्न सकिँदैन भनेर प्रभु येशूलाई थाहा थियो; अनि यसैले उहाँले नेभागको रूखरूपी इस्साएललाई श्राप दिनुभयो। यो ता इस्वी सम्बत् ७० सालमा इस्साएली जातिमाथि आइपरेको परमेश्वरको न्यायको पूर्वचित्रण हो।

यस सम्बन्धमा हामीले याद राख्नुपर्छः अविश्वासी इस्साएली जाति सदाका निम्ति फलहीन हुनेछ, तर यहूदी जातिको बाँकी भागचाहिँ ख्रीष्ट-विश्वासीहरूलाई उठाइसकेपछि मसीहकहाँ फर्कनेछ। महाँसङ्कष्ट र ख्रीष्टको एक हजार वर्षको राज्यको समयमा तिनीहरूले उहाँका निम्ति फल फलाउनेछन्।

हो, यस खण्डको अर्थ प्रायः इस्साएली जातिसित सम्बन्धित छ; यसो भए पनि यसको मतलब सबै युगका मानिसहरूका निम्ति पनि हो, विशेष गरी तिनीहरूका निम्ति, जसले मुखले ठूला-ठूला कुरा गर्छन्, तर जसको चालचलन अल्पविकसित भएको हुन्छ।

मत्ती २१:२०-२२: ‘यो नेभागको रूख कति छिटो आइलियो’ भनेर चेलाहरू छक्क परे; त्यक्ति बेला प्रभु येशूले उनीहरूलाई जवाफ दिएर भन्नुभयो: ‘तिमीहरूसँग विश्वास छ भने तिमीहरूले त्यसभन्दा ठूला-ठूला अचम्मका काम गर्न सक्नेछौ।’ यसको उदाहरण दिँँ: ‘तिमीहरूले यस पहाडलाई “हटिजा, र समुद्रमा फालिजा!” भन्यौ भने यस्तै हुनेछ। अनि विश्वास गरेर तिमीहरूले जेसुकै कुरा पनि प्रार्थनामा माग्छौ, ती सबै तिमीहरूले पाउनेछौ।’

फेरि पनि हामीले बुझाउनुपर्छः यहाँ, यस ठाउँमा प्रार्थनाको विषयमा कुनै प्रतिबन्धविना गरिएका यी प्रतिज्ञाहरू हामीले सम्पूर्ण पवित्र बाइबलले यस सम्बन्धमा दिएको शिक्षाअनुसार बुझनुपर्छ। कुनै ख्रीष्ट-विश्वासीलाई जे इच्छा लाग्छ, उसले त्यो माग्न सक्छ र उसले मागेको सबै कुरा पाउँछ भन्ने कुरा बाइस पदले सिकाउँदैन। होइन,

पवित्र बाइबलमा निर्धारित गरिएका सर्तहरूअनुसार हामीले प्रार्थना गर्नुपर्छ ।

**ड) प्रभु येशूको अधिकारको विषयमा उठेको प्रश्न
(मत्ती २१:२३-२७)**

मत्ती २१:२३: अनि मन्दिरभित्र अर्थात् पवित्र स्थानदेखि बाहिरको चोकमा आउनुभएपछि मुख्य पूजाहारीहरू र बूढ़ा प्रधानहरूले उहाँले शिक्षा दिइरहनुभएको बेलामा बीचमा बोलेर उहाँलाई सोधे: ‘कुन अधिकारले तिमी यी कुराहरू गर्दछौ ?’ अर्थात् शिक्षा दिने, अचम्मका कामहरू गर्ने र मन्दिर शुद्ध पार्ने काम गर्ने कसले तिमीलाई अधिकार दियो ? उहाँले जेजस्तो जवाफ दिनुभए पनि तिनीहरूले उहाँलाई फसाउने बाटो हेरिरहेका थिए । ‘परमेश्वरको पुत्र म नै हुँ’ भन्ने कुरा गरेर उहाँले आफूमा त्यो अधिकार छ भनेर दाबी गर्नुभयो भने तिनीहरूले उहाँलाई ईश्वर-निन्दा गरेको दोष लाउनेथिए । ‘मैले यो अधिकार मानिसहरूबाट पाएको हुँ’ भनी उहाँले दाबी गर्नुभयो भने, तिनीहरूले त्यो कुरा अस्वीकार गर्नेथिए । ‘मेरो अधिकार परमेश्वरबाटको हो’ भनेर उहाँले दाबी गर्नुभयो भने, तिनीहरूले उहाँलाई चुनौती दिनेथिए । तिनीहरूले आफूलाई धर्मका रक्षकहरू ठान्थे । तिनीहरू विधिवत् शिक्षादीक्षा प्राप्त गरिएका कर्मचारीहरू थिए, जसको मानवीय नियुक्तिअनुसार धार्मिक जनजीवनमाथि तिनीहरूको सम्पूर्ण अधिकार थियो । प्रभु येशूसँग विधिवत् शिक्षा थिएन; अनि इसाएलका शासकहरूबाट उहाँको सिफारिस-पत्र वा अधिकार-पत्र अवश्य पनि थिएन । तिनीहरूले प्रभुलाई दिएको चुनौतीबाट पेशागत धर्मगुरुहरूको त्यो बेखुशी प्रतिबिम्बित भएको छ, जो यस्ताहरूले युग्युगदेखि नै ईश्वरीय अभिषेकको शक्तिले भरपूर भएका मानिसहरूको विरोधमा अनुभव गरे, र गर्छन् ।

मत्ती २१:२४-२५: ‘यूहन्नाको बप्तिस्मा – यो कहाँबाटको थियो ? स्वर्गबाटको थियो कि मानिसहरूबाटको ?’ यसको उत्तर तिनीहरूले उहाँलाई दिए भने यी कुराहरूले प्रभुले कुन अधिकारले

गर्नुहुन्छ, सो उहाँले तिमीहरूलाई बताउनुहुनेथियो । यूहन्नाको बप्तिस्मा भनाले बप्तिस्मा दिने यूहन्नाको सम्पूर्ण सेवकाइ बुभ्नुपर्छ । यसकारण प्रभुले तिनीहरूलाई सोधेको प्रश्न अर्को शब्दमा भन्न हो भने, ‘कसले यूहन्नालाई आफ्नो सेवकाइ गर्ने अधिकार दियो ?’ ‘उनको नियुक्ति कसबाट भएको थियो ? परमेश्वरबाट भएको थियो कि मानिसबाट ?’ ‘इस्त्राएली नेताहरूबाट कुनचाहिँ सिफारिस-पत्र उनले पाएका थिए ?’ यी प्रश्नको उत्तर छलझै थियो: यूहन्ना परमेश्वरबाट पठाइएका मानिस थिए । उनको शक्ति/अधिकार परमेश्वरले प्रदान गर्नुभएको हो; यो मानिसबाटको मन्जुरी थिएन ।

अब ती पूजाहारीहरू र बूढ़ा प्रधानहरू दोधार/दुबिधामा परे । यूहन्ना परमेश्वरबाट पठाइएका मानिस थिए भन्ने कुरा तिनीहरूले स्वीकार गरे भने तिनीहरू पासोमा फर्सेथिए; किनभने यूहन्नाले मानिहरूलाई ‘मसीह उहाँ हुनुहुन्छ’ भद्रै प्रभु येशूकहाँ बाटो देखाएका थिए । यूहन्नाको अधिकार परमेश्वरबाटको हो भने तिनीहरूले किन पश्चात्ताप गरेनन् ? किन येशू ख्रीष्टमाथि विश्वास गरेनन् ?

मत्ती २१:२६: अर्को दृष्टिकोण लिएर तिनीहरूले ‘होइन, यूहन्ना परमेश्वरको नियुक्त पाएका व्यक्ति थिएनन्’ भने भने जनताको सामु हाँसोका पात्र बनिनु तिनीहरूको डर थियो; किनकि प्रायः सबै मानिस-हरूले यूहन्नालाई परमेश्वरका अगमवक्ताको रूपमा मानेका थिए । ‘यूहन्ना परमेश्वरबाट आएका हुन्’ भनी तिनीहरूले ठीक प्रकारको जवाफ दिएका भए तिनीहरूले आफ्नो प्रश्नको पनि सठीक जवाफ पाउनेथिए: येशू नै मसीह हुनुहुन्थियो, अनि यूहन्नाचाहिँ उहाँका अग्रदूत थिए ।

मत्ती २१:२७: तर तिनीहरूले सत्यताको सामना गर्ने चुनौती लिएनन्; तर ‘हामीलाई थाहा छैन’ भनेर आफूलाई अनजान तुल्याए । तिनीहरूले यूहन्नाको अधिकार कहाँबाट आएको थियो, सो भन्न चाहेनन् । यसैले प्रभु येशूले तिनीहरूलाई भन्नभयो: ‘म पनि यी कुराहरू कुन अधिकारले गर्दछु, सो म तिमीहरूलाई बताउँदिनँ ।’ तिनीहरूले अधिबाट जानेका, तर स्वीकार गर्न नचाहेको कुरा उहाँले तिनीहरूलाई किन भन्नपर्ने ?

च) दुई छोराहरूको दृष्टान्त (मत्ती २१:२८-३२)

मत्ती २१:२८-३०: यी मुख्य पूजाहारीहरू र बूढा प्रधानहरूका निम्ति यो दृष्टान्त घोच्ने हप्की हुनुपस्थो; किनकि तिनीहरूले बप्तिस्मा दिने यूहन्नाको ‘पश्चत्ताप गर ! विश्वास गर !’ भन्ने आह्वान आज्ञापालन गरेनन्। यस दृष्टान्तको विषय एकजना मानिस थिए, जसका दुई छोराले उनको दाखबारीमा काम गर्ने आदेश पाएका थिए। एक छोराले काम गर्न इन्कार गस्तो, तर पछिबाट उसको मन बदलियो, र ऊ गयो। अर्को छोरा जान राजी थियो, तर कहिल्यै काम गर्न गएन।

मत्ती २१:३१-३२: ‘यी दुईमा कुनचाहिँले बुवाको इच्छा पालन गस्तो ?’ भन्दैमा धर्म-नेताहरूले ‘पहिलोले’ भनेर नजानीकन आफूलाई दोषी ठहर्चाए।

प्रभु येशूले यस दृष्टान्तको अर्थ खोल्नुभयो। महसूल उठाउनेहरू र बेश्याहरू त्यो पहिलो छोराजस्ता थिए। तिनीहरूले भट्टै बप्तिस्मा दिने यूहन्नाको सन्देश पालन गर्ने बहाना गरेनन्। तर तिनीहरूमध्ये धेरैजनाले पछिबाट पश्चात्ताप गरे, र प्रभु येशूमाथि विश्वास गरे। धर्म-नेताहरू दोस्रो छोराजस्ता थिए। तिनीहरूले मुखले बप्तिस्मा दिने यूहन्नाको प्रचार समर्थन गरे, तर तिनीहरूले कहिल्यै आफ्ना पापहरू मानिलिएनन् वा प्रभु येशूलाई मुक्तिदाताको रूपमा ग्रहण गरेनन्। यसकारण पूर्णतया पापी सम्फिएका मानिसहरूले परमेश्वरको राज्यभित्र प्रवेश गरे, तर दम्भी धर्म-नेताहरू राज्य-बाहिर रहिरहे। आज पनि यस्तै छ। प्रकट/प्रत्यक्ष रूपले पापी मानिएका मानिसहरूले तयारी मनले प्रभु येशूको सुसमाचार ग्रहण गर्छन्, जब खोक्रो भक्तिको पातलो लेपन मात्र देखाउन सक्नेहरूले येशूलाई ग्रहण गर्दैनन्।

‘यूहन्ना तिमीहरूकहाँ धार्मिकताको मार्गमा आए’ भन्ने वाक्यको अर्थ यस प्रकारको छ: बप्तिस्मा दिने यूहन्नाले परमेश्वरको धार्मिकता प्राप्त गर्नु हो भने पश्चात्ताप गर्नुपर्छ र सुसमाचारमाथि विश्वास गर्नुपर्छ भन्ने आवश्यकता प्रचार गरे।

छ) दाखबारीका दुष्ट किसानहरूको दृष्टान्त

(मत्ती २१:३३-४६)

मत्ती २१:३३-३९: अधिकारको विषयमा उठेको प्रश्नको उत्तर अभ्य सकिएको छैन। यसको उत्तरमा प्रभु येशूले निम्न दृष्टान्त बताउनुभयो। एकजना घरका मालिक थिए, जसले एउटा दाखबारी लगाए, र त्यसको वरिपरि बार हाले; त्यसपछि तिनले त्यसमा एउटा दाख पेल्ने कोल खने, र एउटा मचान थापे। तिनले त्यो बारी किसानहरूलाई ठेककामा दिएर तिनीचाहिँ टाढो देशमा गए। फलको समयमा तिनले आफ्ना दासहरू ती किसानहरूकहाँ त्यसका फल लिन पठाए। ती किसानहरूले तिनका दासहरूलाई पक्रेर एउटालाई पिटे, अर्कालाई मारे, र अर्कालाई हुङ्गाले हाने। तिनले अरू दासहरू पठाए; तर तिनीहरूले उनीहरूलाई पनि त्यस्तै गरे। अन्तमा ‘तिनीहरूले मेरा छोरालाई आदर गर्नेछन्’ भन्दै तिनले आफ्ना छोरा पठाए। ‘हकवाला यही हो’ भन्ने कुरा राम्ररी जानेर तिनीहरूले उनलाई मारे, र यसरी उनको हकको सम्पत्ति हड्डप गर्न खोजे।

मत्ती २१:४०-४१: दृष्टान्तको वर्णन यस ठाउँमा पुगेपछि प्रभु येशूले पूजाहारीहरू र बूढा प्रधानहरूलाई सोध्नुभयो: ‘दाखबारीका मालिकले ती किसानहरूलाई के गर्लान् त?’ अनि तिनीहरूले जवाफ दिएर भने: ‘तिनले ती दुष्ट मानिसहरूलाई नराम्रो किसिमले नष्ट गर्नेछन्, र आफ्नो दाखबारीचाहिँ अरू किसानहरूलाई ठेककामा दिनेछन्, जसले फलको समय-समयमा तिनलाई फल बुझाउनेछन्।’

यस दृष्टान्तको अर्थ बुझन गाहो छैन। परमेश्वर ती घरका मालिक हुनुहुच्छ; इसाएलचाहिँ त्यो दाखको बारी हो (भजन ८०:८, यशैया ५:१-७ र यर्मिया २:२१)। त्यो बारचाहिँ मोशाको व्यवस्था हो, जसले इसाएलीहरूलाई अन्यजातिहरूबाट अलग पार्यो, र जसले तिनीहरूलाई परमप्रभुको विशेष जातिको रूपमा रक्षा गस्यो। दाख पेल्ने कोलले चाहिँ इसाएलले परमेश्वरका निम्ति फलाउनुपर्ने फललाई सङ्केत गर्छ। मचानचाहिँ आफ्नो प्रजाप्रति परमप्रभुको अटुट हेरचाह र वास्ताको प्रतीक हो। किसानहरूचाहिँ ती मुख्य पूजाहारीहरू र शास्त्रहरू हुन्।

परमेश्वरले घरिघरि आफ्ना दासहरू अर्थात् भविष्यवक्ताहरू दाखबारीरूपी इस्ताएली जातिकहाँ पठाउनुहुन्थ्यो; किनभने उहाँले तिनीहरूबाट सँगति, पवित्रता र प्रेमजस्ता फलहरू खोज्दै हुनुहुन्थ्यो । तर मानिसहरूले भविष्यवक्ताहरूलाई सताउँथे, र तिनीहरूमध्ये कतिलाई मारे । अन्तमा परमेश्वरले यसो भन्दै आफ्ना पुत्र पठाउनुभयो: ‘तिनीहरूले मेरा छोरालाई आदर गर्नेछन्’ (पद ३७) । तर मुख्य पूजाहारीहरू र बूढा प्रधानहरूले आपसमा भने: ‘यो ता हकवाला हो ।’ यो कस्तो भाग्यनिर्णयक स्वीकार थियो । यसको मतलब थियो: तिनीहरूले गुप्त रूपले प्रभु येशू परमेश्वरका पुत्र हुनुहुन्थ्यो भन्ने कुरा मानेका रहेछन्; तर खुल्लमखुल्ला तिनीहरूले यो कुरा इच्छार गर्थे । यसरी नै तिनीहरू स्वयम्भले उहाँको अधिकारको विषयमा उठाएको प्रश्न आफैले उत्तर दिए । येशू परमेश्वरका पुत्र हुनुहुन्थ्यो; उहाँको अधिकार यसैमा थियो ।

यस दृष्टान्तमा किसानहरूले भने: ‘हकवाला यही हो; आओ, यसलाई मारौ, र यसको हकको सम्पत्ति हडप गरौ !’ (पद ३८) । तर वास्तविक तिनीहरूले भने: ‘यसलाई हामी त्यसै छोडिदियौं भने ता सबैले यसमाथि विश्वास गर्नेछन्, र रोमीहरू आउनेछन्, अनि हाम्रा ठाडँ र जातिलाई समेत लैजानेछन्’ (यूहन्ता ११:४८) । अनि यसरी तिनीहरूले उहाँलाई तिरस्कार गरे, उहाँलाई बाहिर निकालिदिए र उहाँलाई क्रसमा टाँगिदिए ।

मत्ती २१:४२: ‘त्यस दाखबारीका मालिकले ती किसानहरूलाई के गर्लान् त ?’ भनेर येशूले तिनीहरूलाई सोधुहुँदा तिनीहरूले दिएको उत्तरले तिनीहरूलाई दोषी ठहराएको छ । प्रभु येशूले यो कुरा ४२-४३ पदमा देखाउँदै हुनुहुन्छ । उहाँले भजन ११८:२२-२३ पद उद्धृत गर्नुभयो: ‘जुन ढुङ्गा डकर्मीहरूले रह गरे, त्यही नै कुनाको शिर भयो; यो परमप्रभुबाट भएको हो, अनि हाम्रो दृष्टिमा यो अद्भुत छ ।’ यसको अर्थ यो हो: जब ख्रीष्ट येशूले आफूलाई ढुङ्गाको रूपमा डकर्मीहरूरूपी इस्ताएलका नेताहरूकहाँ प्रस्तुत गर्नुभयो, तब उहाँका निम्ति तिनीहरूको निर्माण-परियोजनामा कुनै ठाडँ थिएन । तिनीहरूले उहाँलाई काम नलाने ढुङ्गाभैं रह गरेर फालिदिए । तर उहाँको मृत्युपछि परमेश्वरले

उहाँलाई मेरेकाहरूबाट बौराएर उठाउनुभयो र उहाँलाई सर्वोच्च स्थान दिनुभयो । परमेश्वरको भवनमा उहाँलाई सबभन्दा उच्च शिर-दुङ्गा तुल्याइयो, जसरी लेखिएको छ: ‘यसैकारण परमेश्वरले उहाँलाई अति उच्च पार्नुभयो, र उहाँलाई त्यो नाम दिनुभयो, जो हरेक नामभन्दा उच्च छ’ (फिलिप्पी २:९) ।

मत्ती २१:४३: त्यसपछि प्रभु येशूले सीधा भन्नभयो: ‘परमेश्वरको राज्य तिमी इस्ताएलीहरूबाट लगिनेछ, र यस्तौ एउटा जातिलाई दिइनेछ, जसले त्यसका फल फलाउँछ ।’ अनि त्यस्तै भयो पनि । इस्ताएली जाति परमेश्वरको चुनिएको जाति हुन छोडियो/पन्छाइयो, र परमेश्वरको न्यायमा तिनीहरू अन्धा भए । जुन जातिले आफ्ना मसीहलाई तिरस्कार/रद्द गर्यो, त्यस जातिको हृदय कठोर पारियो । ‘परमेश्वरको राज्य यस्तो एउटा जातिलाई दिइनेछ, जसले त्यसका फल फलाउँछ’ भन्ने भविष्यवाणी यस प्रकारले बुझिएको छ: यस जातिले कि त क) प्रभुको मण्डलीसित सम्बन्ध राख्छ, जो यहूदीहरू र अन्यजातिहरूका विश्वासीहरूद्वारा सङ्गठित गरिएको छ; ख्रीष्टको मण्डलीचाहिँ ‘त्यो पवित्र जाति र परमेश्वरको निज प्रजा’ हो (१ पत्रुस २:९); अथवा ख) ख्रीष्ट येशूको दोस्रो आगमन हुने बेलामा जिउने इस्ताएलीहरूमा विश्वास गर्नेहरूको रहल भागसित सम्बन्ध राख्छ । उद्धार पाएको इस्ताएल जातिले परमेश्वरका निम्ति फल फलाउनेछ ।

मत्ती २१:४४: ‘जो यस दुङ्गामाथि खस्ला, त्यो टुक्रा-टुक्रा हुनेछ; तर जसमाथि यो दुङ्गा खस्ला, यसले त्यसलाई धूलोपीठो पारिदिनेछ ।’ यस पदको पहिलो खण्डमा त्यो दुङ्गा भुइँमा छ, र दोस्रो खण्डमा त्यो दुङ्गा माथिबाट तल आउँछ । यस कुराले प्रभुका दुईवटा आगमन सङ्केत गर्दछ । जब प्रभु येशू पहिलो पल्ट आउनुभयो, त्यस बेला यहूदी अगुवाहरूले उहाँमा ठक्कर खाए, र टुक्रा-टुक्रा भए । जब उहाँ दोस्रो पल्ट आउनुहुनेछ, त्यस बेला उहाँ न्यायका निम्ति स्वर्गबाट आउनुहुनेछ, र उहाँले आफ्ना शत्रुहरूलाई धूलोभैं तितरबितर पार्नुहुनेछ ।

मत्ती २१:४५-४६: मुख्य पूजाहरीहरू र फरिसीहरूले ख्रीष्टको अधिकारको सम्बन्धमा जुन प्रश्न गरेका थिए, त्यसको उत्तरमा प्रभु

येशूले यी दृष्टान्तहरू बोल्नुभएको र तिनले सीधा तिनीहरूलाई ताकेका छन् भन्ने कुरा महसुस गरे। यसैले तिनीहरूले उहाँलाई तत्कालै पक्न खोजे, तर तिनीहरू भीड़हरूसित डराए; किनभने मानिसहरूले येशूलाई भविष्यवक्ताको रूपमा मानिरहेका थिए।

ज) विवाह भोजको दृष्टान्त (मत्ती २२:१-१४)

मत्ती २२:१-६: प्रभु येशूले मुख्य पूजाहारीहरू र फरिसीहरूको कुरा गर्न सक्नुभएको थिएन। उहाँले यस विवाहको भोजको दृष्टान्तमा अघि/पहिले कृपाको पात्र भएको इस्माएल जातिलाई रद्द गरिएको/पर पन्छाइएको, तर तुच्छ ठानिएका अन्यजातिहरू पाहुना भएर टेबिलको वरिपरि बसेका चित्रण दिनुभएको छ। उहाँले स्वर्गको राज्य एकजना राजासित तुलना गर्नुभयो, जसले आफ्ना छोराका निम्नि विवाहको भोज तयार गरे। विवाहको निम्तो दिने कामचाहिँ दुई भाग गरी पूरा भयो। पहिले अग्रिम निमन्त्रणा थियो – राजाका नोकरहरूले उनको व्यक्तिगत निम्तो पेस गरे; तर यो पूरा रूपले इन्कार गरियो। दोस्रो निमन्त्रणा त्यस बेला सूचनाको रूपमा दिइयो, जब सबै कुराहरू तयार भए। तर कतिले त्यसलाई हल्का सम्झे; किनकि तिनीहरू आफ्नो फार्ममा/खेतबारीमा र आफ्नो व्यापारमा व्यस्त रहेका थिए। कतिले यस निम्तोको प्रतिक्रियामा बल प्रयोग गरे; किनभने तिनीहरूले राजाका नोकरहरूलाई पक्रे, बेङ्जत गरे र मारे।

मत्ती २२:७-१०: राजा क्रोधित भए; उनले आफ्ना फौजहरू पठाए, यी हत्याराहरूलाई नष्ट गरे र तिनीहरूको शहर जलाइदिए। निम्तो पाएका पाहुनाहरूको पहिलो नाम-सूची रद्द गरेर उनले आउन चाहने जति सबै मानिसहरूका निम्नि एउटा आम-निम्तो प्रकाशन गरे। यस पालि विवाहको भोज पाहुनाहरूले भरियो; एउटा आसन पनि खाली रहेन।

मत्ती २२:११-१३: तर पाहुनाहरूमध्ये एकजना थियो, जसले विवाहको वस्त्र लगाएकै थिएन। विवाहको वस्त्र नलगाईकन त्यो कसरी भित्र आयो? त्यो विवाहको भोजमा भाग लिन अयोग्य थियो। यसको

विषयमा आपत्ति जनाएबापत त्यो निरुत्तर भयो । तब राजाले त्यसलाई हातखुट्टा बाँधेर बाहिर अन्धकारमा फालिदिने हुकुम गरे, जहाँ रुवाबासी र दाह्ना-किटाइ हुनेछ । याद गर्नुहोसः पद १३ मा बताइएका सेवकहरू र पद ३ मा बताइएका नोकर/दासहरू एकै होइनन्, भिन्नै हुन्छन् ।

मत्ती २२:१४: हाम्रा प्रभुले यो दृष्टान्त यी शब्दहरूले अन्त्याउनु-भयो: ‘किनभने बोलाइएकाहरू धेरै छन्, तर चुनिएकाहरू थोरै छन् ।’

अब यस दृष्टान्तमा अर्थ लगाओँ ! राजाचाहिँ परमेश्वर हुनुहुन्छ; अनि राजाको छोरा प्रभु येशू हुनुहुन्छ । स्वर्गको राज्यमा जुन आनन्दोत्सव हुनेछ, त्यसको उचित चित्रण यस विवाहको भोजले गरेको छ । यस दृष्टान्तमा ख्रीष्ट येशूको मण्डलीलाई उहाँकी दुलहीको रूपमा पेस गर्नु आवश्यक पर्दैन; यस कुराले केवल बुभनमा समस्या बढाउँछ । यस दृष्टान्तको मुख्य बुँदा यही हो: इस्त्राएल जाति रह गरिनेछ । मण्डलीको भिन्नै बोलावट र मण्डलीको भिन्नै उद्देश्य देखाउन यसको मतलब थिएन ।

निमन्त्रणाको पहिलो भागमा हामी बप्तिस्मा दिने यूहन्ना र प्रभु येशूका बाह प्रेरितहरूले इस्त्राएल जातिलाई प्रेमसाथ विवाहको भोजमा निम्तो दिएको, तर तिनीहरूले जातिको रूपमा यो निम्तो अस्वीकार गरेको नक्सा पाउँछौं । तीन पदमा ‘तिनीहरूले आउने इच्छा गरेनन्’ भन्ने शब्दहरूको अर्थ कहाँसम्म पुग्छ, सो कुरा येशूको क्रूसिकरणमा प्रकट भएको छ ।

निमन्त्रणाको दोस्रो भागचाहिँ प्रेरितहरूको पुस्तकमा उल्लेख गरिएको समय बुझिन्छ, जुन समयमा यहूदीहरूलाई सुसमाचार प्रचार गरियो । कतिले सन्देशको अवहेलना गरे; कतिले सुसमाचार-वाहकहरूलाई अत्याचार गरे । प्रेरितहरू प्रायः सबै शहीद भए ।

राजाचाहिँ इस्त्राएल जातिसँग क्रोधित हुनुभयो; यसमा उहाँले ठीक किसिमको व्यवहार गर्नुभयो । उहाँले आफ्ना फौजहरू पठाउनुभयो, अर्थात् टाइटस र तिनका रोमी सेनाहरू पठाउनुभयो, जसले इस्त्री सम्वत् ७० सालमा यरूशलेम नाश गरे र प्रायः त्यसका सबै मानिसहरूलाई मारे । यी सेनाहरू उहाँका फौजहरू थिए, किनकि उहाँले तिनीहरूलाई

आफ्ना हातहतियारको रूपमा प्रयोग गरेर इस्त्राएल जातिलाई दण्ड दिनुभयो । तिनीहरू उहाँका थिए; यद्यपि तिनीहरूले उहाँलाई व्यक्तिगत रूपले चिन्दैनथे ।

अब इस्त्राएलचाहिँ जातिगत हिसाबले रद्द गरियो; अनि मुक्तिको सुसमाचार निस्केर सबै अन्यजातिहरूकहाँ जान्छ (प्रेरित १३:४५-४६ र २८:२८), चाहे तिनीहरू असल, चाहे तिनीहरू खराब किन नहोऊन्; अब ख्रीष्टको सुसमाचार सबै दर्जाका मानिसहरूकहाँ पुग्छ; यसमा कुनै भेदभाव हुनेछैन । तर हरेक व्यक्ति, जो प्रभुमा आउँछ, उसको विश्वास केकस्तो छ, सकली कि नकली छ, सो जाँच गरिनेछ । विवाहको वस्त्र नलगाइएको मानिस त्यो हो, जसले ‘म स्वर्गको राज्यमा पस्न तयार भएको छु’ भनी मुखले भन्छ/स्वीकार गर्छ, तर जसलाई प्रभु येशू ख्रीष्टमाथिको विश्वासद्वारा परमेश्वरको धार्मिकतारूपी पोसाक कहिल्यै लगाइएन (२ कोरिन्थी ५:२१) । वास्तवमा विवाहको वस्त्र नभएको मानिसका निम्ति बहाना गर्ने कुनै ठावै रहेन; किनकि श्री राइरीले टिप्पणी गरेअनुसार यी दिनहरूमा के चलन थियो भने, जस-जसको विवाहको वस्त्र थिएन, ती पाहुनाहरूलाई सो पोसाक दिने प्रबन्ध गरिन्थ्यो । त्यस मानिसलाई प्रस्तुत गरिएको सुविधाबाट त्यसले लाभ नउठाएको कुरा स्पष्ट छ । ख्रीष्ट येशूविना सबै मानिसहरू निरुत्तर हुनेछन्, जब तिनीहरूले स्वर्गको राज्यमा कुन अधिकारले प्रवेश गरे, सो सम्बन्धमा तिनीहरूलाई चुनौती दिइन्छ, र तिनीहरूले जवाफ दिनुपर्छ (रोमी ३:१९) । त्यस मानिसको भाग/दुर्भाग्य बाहिरको अन्धकार हो, जहाँ रुबाबासी र दाहा-किटाइ हुनेछ । रुबाबासीको अर्थ नरकको ननिभ्ने आगोको पीड़ा बुझिन्छ । कति टिप्पणीकारहरूले दाहा-किटाइको अर्थ यस प्रकारले लगाउँछन्: दाहा-किटाइले निरान्तर परमेश्वरको विरोधमा गरेको घृणा र विद्रोह सङ्केत गर्छ । यसो हो भने, यसैबाट नरकको आगोले शुद्ध पार्ने काम गर्छ भन्ने धारणा असत्य प्रमाणित हुन्छ ।

चौध पदले भनेको कुरा त्यस विवाहको वस्त्र नलगाइएको मानिसको घटनामा मात्र सीमित होइन, तर सम्पूर्ण दृष्टान्तभरि नै लागू हुन्छ । ‘बोलाइएकाहरू धेरै छन्’ अर्थात् सुसमाचाररूपी निम्तो धेरै

मानिसहरूलाई दिइन्छ। ‘तर चुनिएकाहरू थोरै छन्।’ कतिजनाले परमेश्वरको निम्तो अस्वीकार गष्ठेन्। अनि सुसमाचार ग्रहण गर्नैहरूमध्ये कतिजना हुन्छन्, जसको स्वीकार असत्य ठहरिन्छ। सुसमाचारको निम्तो स्वीकार गर्नै सबैजना चुनिएकाहरू हुन्। ‘के म चुनिएको हुँ ? म कसरी निश्चित जानूँ ?’ यो कुरा जान्ने एकमात्र उपाय हो: मैले प्रभु येशू ख्रीष्टलाई आफ्नो तुल्याउनुपर्छ। श्री जेनिङ्गस्ले यो कुरा यस प्रकारले राख्छन्: ‘विवाहको भोजको आनन्द उपभोग गर्नै निम्तो/बोलावट सबैलाई दिइन्छ, तर सबैजना उहाँ नै भोजको योग्य वस्त्र दिनुहुन्छ भनी विवाहको पोसाकको बन्दोबस्त गरिदिने प्रबन्धकमाथि विश्वास गर्न तयार हुँदैनन्।’

भ) सिजरका कुराहरू सिजरलाई र परमेश्वरका कुराहरू परमेश्वरलाई दिने सम्बन्धमा प्रभुको जवाफ (मत्ती २२:१५-२२)

बाइस अध्यायचाहिँ प्रश्नहरूको अध्याय हो; यसमा परमेश्वरका पुत्रलाई फसाउन पठाइएका तीनवटा भिन्नै प्रतिनिधि-मण्डलका प्रयासहरू उल्लेख गरिएका छन्।

मत्ती २२:१५-१६: पहिले फरिसीहरू र हेरोदीहरूले गरेको प्रयास यहाँ प्रस्तुत गरिएको छ। यी दुई दलहरू एक-अर्काका घोर विरोधी/दुस्मन थिए; तर प्रभु येशूप्रतिको दुवैको बृणाले गर्दा तिनीहरू थोरै समयका निम्ति आपसमा मिले। तिनीहरूको फसाउने प्रयासको लक्ष्य के थियो भने, तिनीहरूले ख्रीष्ट येशूलाई उहाँ कुनै राजनीतिक भाषण गर्नुहुन्छ कि, जसबाट उहाँका विद्रोही/खतरनाक उद्देश्यहरू प्रकट हुन्छन् भनेर अल्भोमा राख्न खोजे। सिजरप्रति निष्ठावान् हुने कि नहुने सम्बन्धमा यहूदीहरूको बीचमा फाटो थियो; यसैबाट तिनीहरूले यहाँ आफ्नो फाइदा उठाउन चाहे; किनकि कतिले आफूलाई अन्यजातिका शासक/सम्प्राटको अधीनमा सुम्पन नचाहेर यसको उत्कट विरोध गरे। हेरोदीहरू र अरूले यिनीहरूले भन्दा हलका/खुला विचारधारा अपनाएका थिए।

मत्ती २२ः१७ः पहिले ता तिनीहरूले उहाँको शुद्ध/निष्कलङ्क चारित्र, उहाँको सत्य शिक्षा र उहाँको निर्भयता/साहसको भूटो प्रशंसा गरे। त्यसपछि तिनीहरूले आफ्नो गतिलो प्रश्न तेर्साएः ‘के सिजरलाई कर तिर्नु उचित छ कि छैन?’

येशूले ‘कर तिर्नु उचित छैन’ भनेर जवाफ दिनुभएको भए उहाँले हेरोदीहरूलाई आफ्नो विरोधमा उठाउनुहुनेथियो, साथै उहाँलाई रोमी सरकारको विरुद्ध राजद्रोह गरेको दोष/आरोप लाग्नेथियो। तब फरिसीहरूले उहाँलाई धकेलेर न्यायाधीशको सामु उहाँको विरोधमा अभियोगहरू लाउनेथिए।

उहाँले ‘कर तिर्नु उचित छ’ भनेर जवाफ दिनुभएको भए उहाँ यहूदीहरूको देशभक्ति भावनाको सिकार बन्नुहुनेथियो। यसरी साधारण मानिसहरूको बीचमा उहाँले आफ्नो लोकप्रियता गुमाउनुहुनेथियो – एउटा लोकप्रियता, जसले गर्दा उहाँलाई खतम पार्ने/मार्ने तिनीहरूका प्रयासहरूमा यी अगुवाहरूलाई बाधा दिएको थियो।

मत्ती २२ः१८-१९ः प्रभु येशूले तिनीहरूलाई ‘हे कपटीहरूहो’ भनेर स्पष्ट गरी हप्काउनुभयो; किनकि तिनीहरू उहाँलाई फसाउने दाउमा थिए। त्यसपछि उहाँले तिनीहरूलाई ‘मलाई एउटा दीनार देखाओ’ भनेर आज्ञा गर्नुभयो; किनभने दीनारचाहिँ रोमी सरकारलाई कर तिर्ने सिक्का/मुद्र थियो। हर पल्ट जब यहूदीहरूले दीनारमा सिजरको मूर्ति र छाप देख्ये, तब त्यस कुराले तिनीहरूलाई ‘हामी अन्यजातिको अधिकारको अधीनतामा र उनीहरूको करारोपणमा छौ’ भन्ने सम्भन्ना दिलाएर पिरोत्थ्यो/चिढाउँथ्यो। वास्तवमा, त्यस दीनारको सिक्काले तिनीहरूलाई रोमी सरकारको यो बन्धन तिनीहरूको पापको फल थियो भन्ने सम्भन्ना गराउनुपर्नेथियो। तिनीहरू परमप्रभुप्रति सच्चा र इमानदार भएका भए सिजरलाई कर तिर्ने कुरा/प्रश्न कहिल्यै उठ्नेथिएन।

मत्ती २२ः२०-२१ः प्रभु येशूले तिनीहरूलाई सोधुभयोः ‘यो मूर्ति र छाप कसको हो?’ ‘सिजरको’ भन्न/जवाफ दिन तिनीहरूलाई करे

लाग्यो । तब प्रभुले तिनीहरूलाई भन्नुभयोः ‘यसकारण सिजरका कुराहरू सिजरलाई र परमेश्वरका कुराहरू परमेश्वरलाई देओ !’

तिनीहरूको प्रश्नको प्रहार तिनीहरूकहाँ फकर्यो, र तिनीहरूलाई नै हानि गस्थो । तिनीहरूले सिजरलाई कर तिर्ने-नतिर्ने प्रश्न गेरे प्रभु येशूलाई फसाउने आशा गरेका/बाटो हेरेका थिए । तर उहाँले चाहिँ परमेश्वरलाई दिनुपर्ने श्रद्धाभक्तिको विषयमा तिनीहरूको दोष/गल्ती देखाइदिनुभयो । तिनीहरूलाई मन नपरे/चर्को लागे ता पनि तिनीहरूले सिजरलाई दिनुपर्ने दातव्य दिए; तर तिनीहरूले आफ्नो जीवनमा परमेश्वरका मागहरू वास्तै गरेनन्, आफ्नो जीवनमाथि परमेश्वरको अधिकार छ भन्ने कुरामा ध्यान दिएनन् । अनि तिनीहरूको सामु एकजना उभिनुभयो, जो परमेश्वरको व्यक्तित्वको पक्का प्रतिरूप हुनुहुन्थ्यो (हिन्दू १:३), र तिनीहरूले उहाँलाई दिनुपर्ने स्थान र सम्मान दिएनन्, तिनीहरू यसमा चुके ।

प्रभु येशूले दिनुभएको यस जवाफबाट खीष्ट-विश्वासीले आफ्ना दुईवटा नागरिकता छन् भन्ने कुरा बुझ्छ । आफ्नो सरकारका नियमकानुन पालन गर्ने र आर्थिक सहयोग गर्ने उसको जिम्मेवारी छ । ऊ आफ्ना शासकहरूको विरोधमा खराबी बोल्नुहुँदैन, र उसले आफ्नो सरकारको विरोधमा विद्रोह मच्चाउन पाउँदैन । उसले उच्च पदाधिकारीहरूका निम्नि प्रार्थना गर्नुपर्छ । स्वर्गको नागरिक भएको नाताले उसले परमेश्वरको आज्ञापालन गर्नुपर्छ । सरकारको कुरा मान्ने कि परमेश्वरको कुरा मान्ने विषयमा कारणवश/कहीं कुनै द्रुन्ध भयो भने परमेश्वरप्रति उसको निष्ठा/भक्ति/कर्तव्य पहिले हुनुपर्छ, प्रथम स्थान पाउनुपर्छ (प्रेरित ५:२९) ।

जब हामी मत्ती २२:२१ पदको कुरा गर्छौं, तब हामी प्रायः सिजरलाई दिनुपर्ने कुराहरूमा जोड़ लाउँछौं, र परमेश्वरलाई दिनुपर्ने कुराहरू फुट्ट छोडिदिन्छौं; अनि ठीक यही कुरा फरिसीहरूले गर्थे, र यसैले प्रभु येशूले तिनीहरूलाई तिनीहरूको त्यही भूलको दोष देखाउनुभयो ।

मत्ती २२ः२२ः जब यी फरिसीहरूले उहाँको उत्तर सुने, तब आफूले हार खाएका तिनीहरूले बुझे; तब के गर्ने? तिनीहरू छक्क परे; तिनीहरूले उहाँलाई छोडे, र आफ्नो बाटो लागे।

ज) सदुकीहरू र पुनरुत्थानको विषयमा तिनीहरूले थापेको अड्को (मत्ती २२ः२३-३३)

मत्ती २२ः२३-२४ः हामीले अघिबाट बताइसक्यौँ: सदुकीहरूचाहिँ त्यस समयका धर्मका उदारवादी विद्वानहरू थिए, जसले शारीरिक पुनरुत्थान, स्वर्गदूतहरू र आश्चर्यकर्महरू अस्वीकार गर्थे। वास्तवमा, तिनीहरूले मानेका/स्वीकार गरेका कुराहरूभन्दा तिनीहरूले अस्वीकार गरेका कुराहरू धेरै थिए।

तिनीहरूको एक दल येशूकहाँ आयो; पुनरुत्थानको कुरा हँसी-ठट्टामा उडाउने तिनीहरूसँग एक आफैले रचेको, अड्कोरूपी कथा थियो। तिनीहरूले पहिले मोशाको व्यवस्थामा नियोगको विवाहको विषयमा लेखिएको कुरा प्रभुलाई सम्भाए (व्यवस्था २५ः५)। व्यवस्थाको समयमा त्यसको नियम यस प्रकारको थियो: कुनै इस्त्राएली पुरुष सन्तान नभई मस्तो भने, उसको भाइले उसको पत्नीलाई विवाह गर्नुपर्नेथियो, यस देतुले कि इस्त्राएलमा उसको परिवारिक नाम नमेटिओस् र उसको पैतृक सम्पत्तिचाहिँ आफ्नो परिवारभित्र रहिरहोस्।

मत्ती २२ः२५-२८ः तिनीहरूको अड्कोरूपी कथा एउटी स्त्रीको विषयमा थियो, जसको पति मरेपछि उसको विवाह उसको पतिको एक भाइसँग भएको थियो। उसको दोस्रो पति पनि मस्तो, र उसको विवाह पतिको अर्को भाइसँग भयो। यसरी नै उसको विवाह सातपल्ट सातों भाइसँग भएसम्म भयो। अन्तमा त्यो स्त्री पनि मरी। त्यसपछि तिनीहरूले त्यो रचेको प्रश्न निकाले, जुन प्रश्नद्वारा तिनीहरूले प्रभु येशूलाई होच्याउन चाहेका थिए, जो स्वयम् पुनरुत्थान हुनुहुन्छ (यूहन्ना ११ः२५)। तिनीहरूले उहाँलाई प्रश्न गरे: ‘यसकारण पुनरुत्थानमा त्योचाहिँ ती सातजनामा कसकी पत्नी हुनेछ; किनकि त्यो ता सबैकी भइसकेकी थिई?’

मत्ती २२ः२९ः वास्तवमा तिनीहरूको मूल तर्क यस प्रकारको थियोः पुनरुत्थानको सिद्धान्तले तर्न नसकिने समस्याहरू सृजना गर्छ; यसैले यो तर्कसँगत थिएन, र यसैले यो सत्त हुन सक्दैनथियो । प्रभु येशूले जवाफमा तिनीहरूको खास समस्या देखाउनुभयो, जो त्यस सिद्धान्तमा होइन, तर तिनीहरूको मनमा थियो; किनभने तिनीहरू पवित्र शास्त्रहरूमा र परमेश्वरको शक्तिको सम्बन्धमा अनजान थिए ।

पहिलो कुरा, तिनीहरू पवित्र शास्त्रहरूमा अनजान थिए । पति-पत्नीको वैवाहिक सम्बन्धमा स्वर्गमा पनि जारी रहन्छ भन्ने कुरा पवित्र बाइबलले कहिल्यै कुनै ठाउँमा भन्दैन । स्वर्गमा पुरुषहरूचाहिँ पुरुष र स्त्रीहरूचाहिँ स्त्री रहनेछन्, यसो चिनिनेछन्, तर तिनीहरूको बिहेवारी हुँदैन; यस सम्बन्धमा तिनीहरू सबै स्वर्गदूतहरूजस्तै हुनेछन् ।

दोस्रो कुरा, तिनीहरू परमेश्वरको शक्तिको विषयमा अनजान थिए । के उहाँले मानिसलाई माटोबाट सृष्टि गर्नुभएन? तब मरेर माटो भइसकेकाहरूलाई माटोबाट बौराएर उठाउनु र त्यस माटोबाट तिनीहरूका निम्ति एउटा महिमित शरीर रच्नु उहाँलाई के गाह्वे पर्थ्येर?

मत्ती २२ः३०-३२ः अब प्रभु येशूले शरीरको पुनरुत्थान अवश्य हुनैपर्छ भन्ने कुरा देखाउनलाई पवित्र शास्त्रको खण्ड लिएर त्यहाँबाट यो कुरा पुष्टि गर्ने तर्क निकाल्नुभयो । प्रस्थान ३ः६ पदमा परमेश्वरले आफ्नो विषयमा यसरी बोल्नुभयोः ‘म अब्राहामको परमेश्वर, इसहाकको परमेश्वर र याकूबको परमेश्वर हुँ;’ त्यो भन्नुभएपछि उहाँले यस सन्दर्भमा भन्नभयोः ‘परमेश्वर मेरेकाहरूका परमेश्वर हुनुहुन्न, तर जिउदाहरूका परमेश्वर हुनुहुन्छ ।’ अब्राहाम, इसहाक र याकूब – यी तीनजना व्यक्तिहरूसँग परमेश्वरले करार/वाचाहरू बाँध्नुभयो, तर यी करार/वाचाहरूमा गरिएका सबै प्रतिज्ञाहरू पूरा हुनअघि नै उनीहरू मरे । यी तीनजना व्यक्तिका परमेश्वर हुँ भनेर परमेश्वरले आफ्नो विषयमा कसरी बोल्न सक्नुहुन्छ, जब यी तीनजना मरे र उनीहरूका शरीर गाडिएर चिहानमा रहेका छन् । आफ्ना प्रतिज्ञाहरूको विषयमा विश्वासयोग्य र अटल रहनुहोने परमेश्वरले मरिसकेका ती

मानिसहरूसित बाँध्नुभएका आफ्ना प्रतिज्ञाहरू कसो गरी पूरा गर्नुहुन्छ ?
यसको एकमात्र जवाफ छः शरीरको पुनरुत्थानद्वारा ।

मत्ती २२:३३: उहाँको अद्भुत शिक्षामा ती भीडहरू के, हामी
पनि छकै पर्दछौं ।

ट) ठूलो आज्ञा (मत्ती २२:३४-४०)

मत्ती २२:३४-३६: प्रभु येशूले सदुकीहरूलाई चुप पार्नुभएको
कुरा जब फरिसीहरूले सुने; (सदुकीहरू फरिसीहरूको विपक्ष थिए);
तब तिनीहरू पनि प्रभु येशूलाई भेट्न र उहाँसित अन्तर्वार्ता/कुराकानी
गर्न आए । एकजना व्यवस्थाका पण्डित तिनीहरूका प्रवक्ता थिए, जसले
प्रभु येशूलाई सोधे: ‘गुरुज्यू, भन्नुहोस् ! व्यवस्थामा ठूलो आज्ञा
कुनचाहिँ हो ?’

मत्ती २२:३७-३८: प्रभु येशूले प्रवीणतापूर्वक/निपुणतासाथ
परमेश्वरप्रति मानिसको कर्तव्यको सङ्क्षिप्त सार दिनुभयो, जसलाई
‘यहीचाहिँ पहिलो र ठूलो आज्ञा हो’ भनेर भन्नुभयो । ‘तिमीले परमप्रभु
आफ्ना परमेश्वरलाई आफ्नो सारा हृदयले, आफ्नो सारा प्राणले र आफ्नो
सारा मनले प्रेम गर !’ मर्कूसको सुसमाचारमा अभ्य यो कुरा थपिएको
छ: ‘... र आफ्नो सारा बलले प्रेम गर !’ (मर्कूस १२:३०) । हामीले
परमेश्वरलाई हाम्रो सम्पूर्ण जीवनले प्रेम गर्नुपर्छ – मानिसको सर्वप्रथम/
परम कर्तव्यको मतलब यही हो । त्यसको परिभाषा यस प्रकारको छः
हृदय भन्नाले मानिसको मनोभावना देखाउँछ, प्राण भन्नाले मानिसको
इच्छा गर्ने क्षमता देखाउँछ, मन भन्नाले मानिसको समझक्षमि देखाउँछ
र शक्ति भन्नाले मानिसको शारीरिक बल देखाउँछ ।

मत्ती २२:३९-४०: त्यसपछि प्रभु येशूले मानिसको दोस्रो कर्तव्य
पनि थपेर बताउनुभयो: ‘तिमीले आफ्नो छिमेकीलाई आफैलाई भैं प्रेम
गर !’ श्री ए. बार्नसले भन्नन्: ‘परमेश्वरलाई र मानिसलाई प्रेम गर्नु नै
यस धर्मको सम्पूर्ण सार हो । अनि यस प्रकारको प्रेम पैदा गर्न मोशा,
भविष्यवक्ताहरू, मुक्तिदाता येशू र उहाँका प्रेरितहरूको उद्देश्य थियो ।’
‘तिमीले आफ्नो छिमेकीलाई आफैलाई भैं प्रेम गर’ भन्ने शब्दहरू

हामीले बारम्बार मनन/चिन्तन गर्नुपर्छ । हामीले आफैलाई कति, अति नै बढी प्रेम गर्दा रहेछौं, केवल आफै वास्ता गरेर र केवल आफै सुविधा हेरेर मात्र काम, क्रियाकलाप गरिरहँदा रहेछौं भन्ने कुरामा ध्यान दिनुपर्छ । त्यसपछि यस प्रकारको प्रेम हामीले आफ्ना छिमेकीलाई गरेको कल्पना गरौं – यो केजस्तो हुनेथियो होला ? त्यसपछि हामीले यस कल्पनाअनुसार काम गरौं, यसलाई पूरा गरिहालौं ! यस प्रकारको व्यवहार मानिसको स्वभावअनुसारको होइन, तर ईश्वरीय स्वभाव-अनुसारको हो । यसैले केवल नयाँ जन्म पाएका व्यक्तिहरूले यसो गर्न सक्छन्, अनि जब उनीहरूले ख्रीष्ट येशूलाई उनीहरूको जीवनद्वारा यसो गर्न दिन्छन्, तब मात्र उनीहरूले यसो गर्न सक्छन् ।

ठ) दाऊदका पुत्रचाहिँ दाऊदका प्रभु हुनुहुँदो रहेछ

(मत्ती २२:४१-४६)

मत्ती २२:४१-४२: यी फरिसीहरू ती पण्डितलाई दिनुभएको येशूको जवाफको प्रभावले अझ विस्मयाकुल भएको बेलामा उहाँले मौका छोपेर तिनीहरूको सामु तिनीहरूलाई छेडपेच दिलाउने समस्या राख्नुभयो: ‘ख्रीष्टको विषयमा तिमीहरूको विचार के छ ? उनी कसका पुत्र हुन् ?’

फरिसीहरूमध्ये धेरैले येशू नै ख्रीष्ट हुनुहुन्छ भन्ने कुरा विश्वासै गरेनन्; तिनीहरूले अझै मसीहाको बाटो हेरिरहेका थिए । यसकारण प्रभु येशूले तिनीहरूलाई ‘मेरो विषयमा तिमीहरूको के विचार छ’ भन्ने प्रश्न सोध्नुभएन (यद्यपि यो अर्थ उहाँको प्रश्नभित्र हालिएको थियो); तर उहाँले तिनीहरूलाई साधारण तौरले सोध्नुभयो: ‘मसीहचाहिँ यस संसारमा आउँदा कसको छोरा भएर आउने हो ?’ तिनीहरूले ठीक जवाफ दिए: मसीहचाहिँ दाऊदका पुत्र भएर आउने हो ।

मत्ती २२:४३-४४: अब प्रभु येशूले भजन ११०:१ पद उद्घृत गर्नुभयो, जहाँ राजा दाऊदले भने: ‘परमप्रभुले मेरा प्रभुलाई भन्नुभयो: “जबसम्म म तिम्हा शत्रुहरूलाई तिम्रो पाउदान बनाउँदिनँ, तबसम्म तिमी मेरो दाहिने हातपट्टि बस !” ’ परमप्रभु भन्ने शब्द पिता परमेश्वरसित

सम्बन्धित छ भने प्रभु भन्ने शब्दले चाहिँ मसीहसित सम्बन्ध राख्छ । यसर्थ राजा दाऊदले मसीहलाई ‘मेरा प्रभु’ भने ।

मत्ती २२ः४५ः यस बेला प्रभुले अर्को प्रश्न गर्नुभयोः ‘दाऊदले उहाँलाई “प्रभु” भन्नै भने उहाँ कसरी, कुन हिसाबले उनका पुत्र हुनुहुन्छ त ?’ यस प्रश्नको उत्तर होः मसीहचाहिँ दाऊदका प्रभु साथै दाऊदका पुत्र पनि हुनुहुन्थ्यो; किनभने मसीहचाहिँ दुवै परमेश्वर र मानिस हुनुहुन्थ्यो । परमेश्वर भएर उहाँ दाऊदका प्रभु हुनुहुन्थ्यो, अनि मानिस भएर उहाँ दाऊदका पुत्र हुनुहुन्थ्यो ।

फरिसीहरूमा सिक्ने मन भएको/फरिसीहरू शिक्षणीय भएका भए तिनीहरूले येशू मसीह हुनुहुँदो रहेछ भन्ने कुरा थाहा पाउनेथिए, जो मरियमको वंशावलीअनुसार दाऊदका पुत्र हुनुहुन्थ्यो; अनि उहाँ परमेश्वरका पुत्र पनि हुनुहुन्थ्यो, जुन कुरा उहाँका शब्दहरूले, उहाँका कामहरूले र उहाँको चालचलनले प्रकट गर्दथे ।

मत्ती २२ः४६ः तर तिनीहरूले यो कुरा देखा इन्कार गरे । प्रभुका बुद्धिले भरिएका वचनहरूसँग पूरा हार खाएर र अलमलमा परेर तिनीहरूले अरू प्रश्नहरू गरेर उहाँलाई फसाउने क्रम थामे । अबदेखि उसो तिनीहरूले अर्को तरिका अपनाउनेथिएः बलप्रयोग/अत्याचार ।

ड) ठूला-ठूला कुरा गर्नेहरूलाई चेताउनी, जसको चालचलन अल्पविकसित भएको (मत्ती २३ः१-१२)

मत्ती २३ः१-४ः यस अध्यायका शुरुका पदहरूमा प्रभु येशूले भीड़का मानिसहरू र उहाँका चेलाहरूलाई फरिसीहरू र शास्त्रीहरूको विषयमा चेताउनी दिँदै हुनुहुन्छ; किनकि यी अगुवाहरू मोशाको आसनमा बस्दथे, र मोशाको व्यवस्था सिकाउँदथे । तिनीहरूले दिएका शिक्षाहरू प्रायः भरपर्दा थिए, तर तिनीहरूको व्यवहार यस्तो थिएन । तिनीहरूको सिद्धान्त ठीकै थियो, तर तिनीहरूको चालचलन खराब थियो । यो ता ठूला-ठूला कुराहरू गर्ने, तर आफ्नो चाल ती कुरासँग मेल नखाने एक नमुना थियो । यसैले प्रभु येशूले भन्नुभयोः ‘तिनीहरूले तिमीहरूलाई जे-जे मान्नु भन्नै, ती सबै कुरा मान र गर; तर

तिनीहरूकै कामहरूजस्तो चाहिँ नगर; किनकि तिनीहरू भन्नु ता भन्छन्, तर गर्दैनन्।'

तिनीहरूले मानिसहरूमाथि नियम/आदेशहरूरूपी गह्रौं भारीहरू लदाउँथे, तर तिनीहरूले कसैलाई ती असह्य भारीहरू बोक्नमा अलिकति पनि सहायता दिँदैनथे। (हुन सकछ, तिनीहरूले व्यवस्थालाई साहै अक्षरशः लिए, र यसैले तिनीहरूले लाएका अर्थहरू पनि सन्तुलित थिएनन्)।

मत्ती २३:५: तिनीहरूले भित्री हृदयको सचाइले होइन, तर मानिसहरूले देखून् भन्ने हेतुले सबै धार्मिक विधिविधनहरू बनावटी रीतिले पूरा गर्दैथे। तिनीहरूले प्रयोग गरेका व्यवस्था-पेटिकाहरू यसको एक उदाहरण हुन्। वास्तवमा, परमेश्वरले इसाएलीहरूलाई ‘परमप्रभुको व्यवस्था तिम्रो मुखमा रहोस् भनेर योचाहिँ तिम्रा निम्ति तिम्रो हातमा एउटा चिन्ह र तिम्रो निधारमा सम्भनाको रूपमा रहोस्’ भन्ने आज्ञा दिनुहुँदा यसको मतलब थियोः व्यवस्थाका वचनहरूचाहिँ मार्ग-दर्शकको रूपमा सधैंभरि तिनीहरूको सामु रहिरहून्, र तिनैले तिनीहरूका सबै कामकुराहरूमा तिनीहरूलाई अगुवाइ गरिरहून् (प्रस्थान १३:९ र १६, व्यवस्था ६:८ र ११:१८)। तिनीहरूले यो आत्मिक नियम घटाएर यसलाई यसको अक्षरशः रूप मात्र रहेसम्म परिणत गरे, र यसलाई एक भौतिक रूप दिए। ससाना छालाका जन्तरहरूमा तिनीहरूले पवित्र शास्त्रका केही लिखित खण्डहरू हाल्थे र तिनलाई आफ्नो निधारमा वा आफ्ना पाखुरामा बाँध्ये। यसरी फरिसीहरू व्यवस्थाको वचन पालन गरै भनेर फिक्री गर्दैनथे, तर ठूला-ठूला व्यवस्था-पेटिकाहरू लगाएर तिनीहरू आफूचाहिँ साहै आत्मिक देखा पर्नुपर्थ्यो, बस, यति पुग्यो। व्यवस्थामा यो आज्ञा पनि थियोः ‘तिनीहरूले आफ्ना वस्त्रहरूका किनारमा भुम्काहरू बनाऊन्, र त्यस किनारको भुम्कामा नीलो रडको फित्ता लगाऊन्।’(गन्ती १५:३७-४१ र व्यवस्था २२:१२)। यी विशेष सजावटहरूले तिनीहरूलाई ‘हामी एक पवित्र जाति हाँ; यसैले अन्यजातिहरूबाट अलग रहेर हामी चलुपर्छ’

भन्ने कुराको सम्भना गराउनुपर्थ्यो । यही आत्मिक मतलब फरिसीहरूले वास्ता गरेनन्, तर लामा-लामा भुम्काहरू बनाउनुमा तिनीहरू सन्तोष रहन्थे ।

मत्ती २३:६-८: तिनीहरूले भोजहरूमा उच्च स्थानहरू र सभाघरहरूमा मुख्य आसनहरू रुचाउँथे; तिनीहरूको यस होडबाजीले तिनीहरूको अहङ्कार देखाउँथ्यो । बजारहरूहुँदो तिनीहरूले अरू मानिस-हरूबाट अभिवादन पाएर आफ्नो अहम पालनपोषण गर्थे, अनि जब अरूले तिनीहरूलाई ‘गुरुज्यू’, ‘पिताजी’, ‘बाजे’ वा ‘रब्बी’ भन्थे, तब तिनीहरू साहै खुशी हुन्थे । (रब्बीको अर्थ ‘मेरा गुरुज्यू/स्वामी’ वा ‘मेरा महात्मा’ हो) ।

मत्ती २३:९-१०: यहाँ, यस ठाउँमा हाम्रा प्रभुले आफ्ना चेलाहरूलाई ‘तिमीहरूले यस्ता कुनै विशेष उपाधिहरू प्रयोग नगर, जो परमेश्वरलाई मात्र सुहाउँछन्’ भन्ने चेताउनी दिनुभयो । हामीलाई रब्बी भन्नु सुहाउँदैन; किनकि हाम्रा एकमात्र गुरु र स्वामी हुनुहुन्छ, जो ख्रीष्ट येशू हुनुहुन्छ । हामीले कुनै मानिसलाई ‘हे बुवा/हे पिता’ भन्नुहुँदैन; परमेश्वर हाम्रा पिता हुनुहुन्छ । श्री एच. जी. वेस्टोनले यस सम्बन्धमा गहिरो प्रकारले लेख्छन्:

‘कसैलाई ‘गुरुज्यू’ ‘स्वामी’, ‘पिताजी’, ‘बाजे’, ‘पाद्री-साहेब’ आदि उपाधि दिनुहुँदैन; किनकि यी शब्दहरू मानिसले परमेश्वरसितको सम्बन्धमा मात्र उच्चारण गर्नु योग्य एक घोषणा हो । कुनै मानिस ख्रीष्ट-विश्वासी हो कि होइन? यो तीनवटा कुराहरूमा निर्भर हुन्छ: ऊ जे छ, उसले जे विश्वास गर्छ, र उसले जे काम गर्छ । अर्थात् अरू शब्दमा भन्नु हो भने, उसको सिद्धान्त के हो, उसको अनुभव के हो, उसको व्यवहार के हो? अनि हरेक मानिसलाई आफ्नो आत्मिक जीवनमा तीनवटा कुराहरू आवश्यक पर्छ: आत्मिक जीवन, आत्मिक शिक्षा र आत्मिक अगुवाइ/मार्गदर्शन । अनि ठीक यी तीनवटा कुराहरू उहाँ स्वयम् हुनुहुन्छ भनेर प्रभु येशूले यूहत्राको सुसमाचारका थोरै शब्दहरू लिएर ‘बाटो, सत्य र जीवन म नै हुँ’ भनेर घोषणा गर्नुभयो । ... तपाईंले आत्मिक रूपले कसैलाई पिताको रूपमा मान्नुहुँदैन; किनकि कुनै मानिसले आत्मिक जीवन पैदा गर्न सक्दैन, न ता आत्मिक जीवन कायम राख्न सक्छ ।

तपाईंले कुनै मानिसलाई आफ्ना भूलरहित गुरु/शिक्षकको रूपमा राख्नुहुँदैन; तपाईंले कुनै मानिसलाई आफ्ना आत्मिक निर्देशक हुन दिनुहुँदैन; किनकि अरु जुनसुकै व्यक्तिसित तपाईंको सम्बन्ध जति नजिक भए यनि परमेश्वरसित र ख्रीष्ट येशूसित तपाईंको सम्बन्ध उत्तिकै/त्यति नै नजिक हुन्छ ।^४

प्रभुका यी शब्दहरूको स्पष्ट अर्थ यो हो: स्वर्गको राज्यमा सबै विश्वासीहरूबाट एक भाइबान्धुरूपी इसाईसमाज बन्दछ, जहाँ सबै एकसमान/बराबर हुन्छन्, जहाँ एकजनालाई अरूलाई भन्दा उच्च पार्ने भिन्नभिन्नै विशेष उपाधिहरूका निम्नि कुनै ठावै रह्न्दैन । तर हिजोआज इसाई धर्ममा प्रयोग गरिएका आडम्बरपूर्ण उपाधिहरू विचार गर्नुहोस् ! जस्तै रेभरेण्ड, राइट रेभरेण्ड, फाडर, पाद्री, पोप आदि; अरु थुप्रै यस्ता नामहरू छन् । डाक्टरजस्तै उपाधि प्रयोग गर्दा केही नराम्रो देखिएला, तर यसको अर्थ ल्याटिन भाषामा गुरुज्यू/शिक्षकज्यू/सर हुन्छ । (यहाँ प्रभुले दिनुभएको चेताउनीचाहिँ आत्मिक क्षेत्रमा लागू हुन्छ; यसमा शङ्का छैन; यहाँ शरीरको नातामा, पेशागत क्षेत्रमा वा शैक्षिक क्षेत्रमा हुने सम्बन्धको कुरा गरिएको छैन । उदाहरणका निम्नि, कुनै बाल-बालिकालाई आफ्ना बुवालाई ‘पिता’ भन्न मनाही गरिएको छैन । कुनै बिरामी मानिसलाई आफ्ना चिकित्सकलाई ‘डाक्टर’ भन्नु निषेध गरिएको छैन) । सांसारिक सम्बन्धहरूमा यो नियम चल्छ: ‘जसलाई आदर दिनुपर्छ, उसैलाई आदर देओ !’ (रोमी १३:७) ।

मती २३:११-१२: साधारण मानिसहरूले साँचो महान् ताको विषयमा जस्तो सोच्छन्, त्यसको ठीक विपरीत त्यो स्वर्गको राज्यको क्रान्तिकारी सदूगुण देखा पर्दछ । ‘तिमीहरूको बीचमा जो सबभन्दा ठूला छन्, तिनी तिमीहरूका सेवक बनून्; अनि जसले आफूलाई उचाल्छ, ऊ होचो पारिनेछ, अनि जसले आफूलाई होच्याउँछ, ऊचाहिँ उच्च पारिनेछ ।’ जससँग साँचो महान् ता छ, ऊ अरूको सेवा गर्न भुक्छ । तर फरिसीहरूले आफूलाई उचाल्थे; यसैले तिनीहरू तल भारिनेछन्, होचा पारिनेछन् । अनि प्रभुका सच्चा चेलाहरू, जसले आफूलाई होच्याएका छन्, उनीहरू प्रभुको समयमा उच्च पारिनेछन् ।

ढ) शास्त्रीहरू र फरिसीहरूलाई हाय !

(मत्ती २३ः१३-३६)

अब प्रभु येशुले त्यस बेलामा जिडने अहङ्कारी धार्मिक पाखण्डीहरूको विरोधमा बोल्दै तिनीहरूलाई आठ पल्ट धिकार्नुभयो । उहाँले तिनीहरूलाई सरापुभएन्; तर ‘तिमीहरूलाई हाय !’ भनेर उहाँले भविष्यमा तिनीहरूको अन्तिम अवस्था देखेर आफ्नो शोक प्रकट गर्नुभएको हो ।

मत्ती २३ः१३ः पहिलो पल्ट उहाँले तिनीहरूलाई तिनीहरूको हृदयको कठोरताले गर्दा र अरूलाई बाधा पार्ने कामहरू गरेको हुनाले धिकार्नुभयो । तिनीहरू आफैचाहिँ परमेश्वरको राज्यमा पसेनन्; अनि तिनीहरूले अरूलाई पनि पस्न दिएनन्, तर पस्न खोज्नेहरूलाई निकै बाधा दिए । अनौठो कुरा के हो भने, धर्म-नेताहरूचाहिँ प्रायः अनुग्रहको सुसमाचारका सबैभन्दा सक्रिय र फुर्तिला विरोधीहरू हुँदो रहेछन् । मुक्तिको सुसमाचारलाई छोडेर तिनीहरूले जेपनि मीठो मानेर सहन सकदा रहेछन् । स्वभावैले सांसारिक मानिसले परमेश्वरको निगाहको पात्र बन्न चाहेदैन, र परमेश्वरले अरू मानिसहरूलाई अनुग्रह देखाउनुभएको पनि चाह गर्दैन ।

मत्ती २३ः१४ः प्रभुको दोस्रो धिक्कार/हायले ३ चाहिँ तिनीहरूलाई प्रहार गरेको छ, जसले विधुवाहरूका घरहरू निलेका छन्, र यस अधर्मको ढाकछोप गर्न लामा-लामा प्रार्थना गर्दछन् । अचेलका केही आधुनिक भूटा सम्प्रदायहरूले पनि यस प्रकारका प्रणालीहरू अपनाएर वृद्धा विधवाहरूलाई, कहिलेकहिं सीधासादा विश्वासीहरूलाई पनि मनाएर आफ्नो सम्पत्ति ‘मण्डली’को नाममा दर्ता गर्न लाउँछन् । यसरी भक्तिको भेष धारण गर्नेहरूले भन् ठूलो दण्ड पाउनेछन् ।

मत्ती २३ः१५ः तेस्रो धिक्कार/हाय तिनीहरूका निम्ति थियो, जसले आफ्नो जोश गलत ठाउँमा पुस्ताएर प्रयोग गरेका थिए । एकजना मानिसलाई आफ्नो मतमा ल्याउन तिनीहरूले सात समुद्र पार गरे, तिनीहरूले असाध्य दुःख उठाए, तर जब त्यो तिनीहरूको मतमा

आइसक्यो, तब तिनीहरूले त्यसलाई आफूभन्दा दोबर दुष्ट तुल्याए। वर्तमान भूटा सम्प्रदायहरूको जोश पनि यस्तै छ। एउटा यस्तो भुण्ड छ, जसले आफ्नो मतका निम्ति एउटा व्यक्तिसित सम्पर्क राख्न भनी सयाँ दैलाहरूमा ढकढक्याउँछ; तर तिनीहरूको यस प्रयासको अन्तिम परिणाम राम्रो हुँदैन, यसको प्रतिफल असल हुँदैन। कसैले भनेभैं भएको छ: ‘अरु सबैले भन्दा बढी आफ्नो धर्म परिवर्तन गर्नेचाहिँ धेरैजसो सबैभन्दा बढी विग्रको हुन्छ।’

मत्ती २३:१६-२२: चौथो पल्ट धिकार्दै प्रभु येशूले तिनीहरूलाई ताक्नुभयो, जसले धर्म-अधर्मको सम्बन्धमा वाक्छल/कुर्तक गर्थे, अथवा जसले जानी-जानी बैइमानदारपूर्वक/छली तर्क गर्थे। तिनीहरूले भाकल गरेको रकम तिर्नु नपरोस् भनेर आफ्ना निम्ति किसिम-किसिमका तर्क गर्ने प्रणालीहरू रचेका थिए। उदाहरणका निम्ति, तिनीहरूले के सिकाउँथे भने, ‘कसैले मन्दिरको शपथ खायो भने त्यो केही पनि होइन, उसले भाकल तिर्नुपर्दैन; तर कसैले मन्दिरको सुनको शपथ खायो भने त्यो भाकल पक्क भएको, बाँधिएको हुन्छ, र उसले त्यो तिर्नेपर्छ।’ तिनीहरूले यो पनि भथ्ये: वेदीमाथि राखिएको भेटिको शपथ लागू हुन्छ, तर खाली वेदीको नाममा मात्र गरेको शपथ लाग्दैन। यसो हुनाले तिनीहरूले परमेश्वरलाई भन्दा सुनलाई बढी महत्त्व दिए, र वेदीलाई भन्दा वेदीमाथि चढाइएको भेटि/बलिदानलाई बढी मान्यता दिए। (किनकि मन्दिरचाहिँ परमेश्वरको भवन थियो, र भेटिचाहिँ आफ्नो धनसम्पत्तिको केही अंश मात्र थियो)। तिनीहरूले आत्मिक कुराहरूमा भन्दा भौतिक कुराहरूमा बढी चासो राख्ये; तिनीहरूले दिनभन्दा लिन चाहन्थे; तिनीहरूले वेदिमाथि त्यो भेटि चढाउनुभन्दा त्यो वेदीमाथि राखिएको भेटि पाउने चेष्टा राख्ये। (किनकि वेदिचाहिँ परमेश्वरलाई दिने ठाउँ, उहाँलाई भेटि चढाउने ठाउँ थियो)।

‘हे अन्धा अगुवाहरूहो’ भनेर प्रभु येशूले तिनीहरूलाई सम्बोधन गर्दा तिनीहरूको कुर्तक गर्ने चालको दोष प्रकट गर्नुभयो। मन्दिरचाहिँ परमेश्वरको भवन/वासस्थान भएको हुनाले मन्दिरको सुनको मूल्य बढ्यो। वेदिले त्यसमाथि राखिएको भेटिलाई महत्त्व दियो। सुनमा

केही तात्त्विक भाव छ भने कुरा विश्वास गर्ने मानिस अन्धा हुनुपर्छ । सुनको महत्त्व तब बढ्छ, जब हामीले त्यो सुन परमेश्वरको महिमाका निम्ति प्रयोग गर्छौं । शारीरिक इच्छा/अभिप्रायले दिएका भेटिहरू अर्थहीन/मूल्यहीन हुन्छन्, तर प्रभुलाई दिएका वा प्रभुको नाममा समर्पण गरेका भेटिहरू अनन्तसम्म मूल्यवान् हुन्छन् ।

सत्य के होः ती फरिसीहरूले जेसुकै शपथ खाऊन्, तिनीहरूले त्यो भाकल पूरा गर्नुपर्थ्यो; किनभने तिनीहरूका शपथहरू सधैं परमेश्वरसित सम्बन्धित थिए । मानिसले कपटपूर्ण तर्कहरू गरेर आफ्ना कर्तव्यहरूबाट कहिल्यै मुक्त हुँदैन । भाकल/शपथहरू सधैं लागू हुन्छन्, अनि सबै प्रतिज्ञाहरू पूरा गर्नुपर्छ । आफ्ना कर्तव्यहरूदेखि उम्कन कुनै पनि प्रविधि/तकनिकीको सहारा लिनु बेकार हो ।

मत्ती २३:२३-२४: पाँचौं धिक्कार/हायचाहिँ तिनीहरूका व्यर्थेका रीतिविधिहरूको विरोधमा थियो; किनकि तिनमा वास्तविकता/यथार्थता थिएन । शास्त्रीहरू र फरिसीहरू पदिना, सूँप र जीराजस्तै आफूले उमारेको तुच्छ सागपातको दसौं अंश परमप्रभुलाई दिनमा साहै होशियार बस्थे । तिनीहरू ससाना कुराहरूमा पनि आज्ञाकारी हुने सम्बन्धमा होशियार बसेकोमा प्रभु येशूले तिनीहरूलाई दोष लगाउनुभएन; तर तिनीहरूले अरु मानिसहरूप्रति न्याय, दया र विश्वास/विश्वस्तता देखाउनुपर्ने सम्बन्धमा पूरा इमानदारी नभएको हुनाले उहाँले तिनीहरूलाई गाली गर्नुभयो । ‘तिमीहरू भुसुना चाल्दछौं, तर ऊँटलाई निल्दछौं’ भने काव्यालङ्कार उहाँले प्रयोग गरेर तिनीहरूलाई चित्रण गर्नुभयो – कस्तो तिनीहरूको अवस्था बुझाउने सर्वोत्तम व्याख्या/परिभाषा ! त्यो भुसुना, त्यो मसिनो कीरा कहिलेकहीं दाखमद्यको कचौरा/प्यालाभित्र खस्थ्यो; दाखमद्य पिउँदा त्यसलाई दाँतले चालेर मानिसले त्यसलाई यसरी निकाल्थ्यो । नगण्य कुराको यत्रो ख्याल गर्नु, तर इस्ताएल देशमा पाइने सबैभन्दा ठूलो जानवर, त्यो अशुद्ध ऊँटलाई सिङ्गे निल्नुचाहिँ कति हाँस उठ्दो रहेछ । फरिसीहरूको ध्यानचाहिँ सानोभन्दा सानो कुरामाथि बस्थ्यो, तर तिनीहरू ठूला-ठूला पापहरूको विषयमा साहै अन्धा हुन्थे, जस्तै छलकपट, भूट/बेइमानी/असत्य,

क्ररता/निर्दयता र लोभलालच आदि। कुन कुरा ठूलो, कुन कुरा सानो
छ, सो खुट्ट्याउने क्षमता तिनीहरूमा हराएको थियो।

मत्ती २३ः२५-२६: छैटौं धिक्कार/हायको प्रहार तिनीहरूको
बाहिरी देखावटको कारण तिनीहरूमाथि आइपस्यो। धार्मिक र नैतिक
बाहिरी प्रदर्शन कायम राख्न फरिसीहरू अति होशियार बस्थे, तर
तिनीहरूका हृदय धुताइ/धुतधात र असंयमले भरिएका थिए।
तिनीहरूले ‘पहिले कचौरा र थालको भित्री भाग सफा गर्नु’ थियो;
अर्थात् तिनीहरूले पहिले निश्चित गर्नुपर्थ्यो: पश्चात्ताप गरेर र प्रभु
येशूमाथि विश्वास गरेर तिनीहरूको हृदय शुद्ध भयो के? तब, अँ, तब
मात्र तिनीहरूको बाहिरी व्यवहार ग्रहणयोग्य हुनेथियो। हाम्रो भित्री
व्यक्तिको गुण र हाम्रो परिचय दिने बाहिरी व्यवहारमा भिन्नता छ।
हामी प्रायः बाहिरी व्यवहारमा, अरूको सामु हामी केजस्तै देखा पछौं
भन्ने कुरामा जोड़ गर्दौं; तर परमेश्वरचाहिँ हामी वास्तविक को हौं,
यसमा चासो लिनुहुन्छ। हाम्रो भित्री अन्तस्करणमा सच्चाइ भएको उहाँ
चाहना गर्नुहुन्छ (भजन ५१ः६)।

मत्ती २३ः२७-२८: सातौं धिक्कार/हायले पनि तिनीहरूको
बाहिरी देखावट हिर्काएको छ। भिन्नता यसमा छ: छैटौं धिक्कार/हायले
तिनीहरूले लुकाइराखेको पैसाको लोभको दोषारोपण गर्स्यो भने, तर
सातौं धिक्कार/हायको हप्कीले चाहिँ तिनीहरूले ढाकछोप गरेको कपट
र अर्धम दोष्यायो।

चिहानहरूमा चूना लगाइन्थ्यो, यस हेतुले कि यहूदीहरूले बेहोशी
भएर तिनलाई नछोऊन् र यसरी विधिविधानअनुसार अशुद्ध नहोऊन्।
प्रभु येशूले ती शास्त्री र फरिसीहरूलाई चूना लगाइएका चिहानहरूसित
तुलना गर्नुभयो, जोचाहिँ बाहिरपटि साँच्चै सुन्दर देखा परे, तर भित्री
भागचाहिँ सबै प्रकारको अशुद्धताले/भ्रष्टाचारले भरिएका थिए।
साधारण मानिसहरूले के विचार गर्थे भने, यी धार्मिक नेताहरूसितको
सँगत/सम्बन्धले उनीहरूको जीवन शुद्ध/पवित्र पारिन्छ; तर वास्तवमा
त्यो ता अशुद्ध हुने अनुभव पो हुँदो रहेछ; किनकि तिनीहरू कपट र
अर्धमले भरिएका थिए।

मत्ती २३ः२९-३०: यस अन्तिम धिक्कार/हायलाई हामी केकस्तो नाम दिओं? यसको प्रहारले बाहिरी सम्मान, तर भित्री हत्या/हिंसाको विरोध गर्स्यो; किनकि ती शास्त्रीहरू र फरिसीहरूले पुरानो नियमका भविष्यवक्ताहरूका चिह्नहरू बनाएर वा मरम्मत गरेर अनि उनीहरूको समारकहरूमा फूलमाला/रीदहरू चढाएर उनीहरूको सम्मान गरेको भेष धारण गर्थे; भविष्यवक्ताहरूको सम्भनामा दिइएका भाषणहरूमा तिनीहरूले यसो भन्ने गर्थे: ‘हाम्रा बुवाबाजेको जमानामा हामी हुँदा हौं ता भविष्यवक्ताहरूको रगत बगाउनुमा हामी यिनीहरूसित सहभागी हुनेथिएनौं।’

मत्ती २३ः३१: प्रभु येशूले तिनीहरूलाई भन्नभयो: ‘यसकारण भविष्यवक्ताहरूलाई हत्या गर्नेहरूका सन्तान तिमीहरू नै है भनेर तिमीहरू आफैले आफ्नो विषयमा गवाही दिन्छौ।’ तिनीहरूले आफ्नो विषयमा कसरी गवाही दिए त? हामीले अधिको पदमा हेरूस्यौं भने तिनीहरूले ती भविष्यवक्ताहरूलाई मार्ने आफ्ना पितापुर्खाहरूबाट आफूलाई अलग राखेको जस्तै लाग्न सकछ; तर होइन, प्रथम गवाही यो हो: तिनीहरूले स्वीकार गरे: ‘हो, पितापुर्खाहरूले ती भविष्यवक्ताहरूको रक्षपात गरे, र शरीरअनुसार हामीचाहिँ उनीहरूका सन्तान हैं।’ तर प्रभु येशूले ‘सन्तान’ भनेर यहाँ प्रयोग गर्नुभएको शब्दको अर्को अर्थ पनि छ। सन्तान भनाले त्यही डचाङ्का मूलाहरू भनेभै एकै स्वभाव/गुणका मानिसहरू बुझिन्छ। उहाँलाई थाहा थियो: हो, यद्यपि तिनीहरूले भविष्यवक्ताहरूका चिह्नहरू सिँगार्थ, तिनीहरूले उहाँलाई नै मार्ने षड्यन्त्र गरिरहेका थिए। तिनीहरूको विरोधमा साक्षी दिने दोस्रो गवाही यो हो: तिनीहरूले मरेका भविष्यवक्ताहरूको यति सम्मान देखाउँथे; यसबाट बुझिन्छ, तिनीहरूले खास के भन्न खोजे भने ‘भविष्यवक्ता-हरूसित हामी प्रसन्न हुन्छौं नि! तर उनीहरू मरेका हुनुपर्छ।’ यसको अर्थमा पनि तिनीहरूचाहिँ आफ्ना पितापुर्खाहरूका सन्तान थिए।

मत्ती २३ः३२: तब प्रभु येशूले थपेर भन्नभयो: ‘अब आफ्ना बुवाबाजेहरूको दोषरूपी पाथी/नाप भरिदेओ।’ भविष्यवक्ताहरूको हत्या गरेर तिनीहरूका पितापुर्खाहरूले त्यो रक्षपातरूपी प्याला/कचौरा केही

हदसम्म भरेका थिए; तर अब चाँडै शास्त्रीहरू र फरिसीहरूले प्रभु येशूलाई र उहाँका अनुयायीहरूलाई मार्नेथिए र यसरी नै त्यस प्याला/ कचौरा बिटसम्मै भरिदिनेथिए। जनु काम तिनीहरूका पितापुर्खाहरूले शुरु गरेका थिए, तिनीहरूले अब यसरी नै पूरा गरेर भयानक चरम- सीमासम्म पुस्त्याएर मात्र छोड़नेथिए।

मत्ती २३:३३: यहाँ, यस ठाड़मा ‘हे सर्पहरू, विषालु साँपका सन्तानहो ! तिमीहरू नरकको दण्डबाट कसरी उम्कन सकछौ त ?’ भन्दै परमेश्वरका अभिषिक्त जनले यी बज्रपातरूपी शब्दहरू बोल्नुभयो । के परमेश्वरको प्रेमको स्वरूप हुनुहुने प्रभुको मुखबाट यति नमीठा/कटु/ कठोर शब्दहरू निस्कन सकछन् ? हो, सकछन्; किनकि साँचो प्रेम धार्मिक प्रेम, पवित्र प्रेम हुनुपर्छ । कसैलाई हानि गर्न नसक्ने धर्मसुधारक येशू, जसको एकमात्र भावनाचाहिँ सबैलाई प्रेम गर्नु थियो, यस प्रकारको जनधारणाअनुसारको येशू पवित्र बाइबलमा प्रकट हुनुभएका येशूसँग मेल खाँदै-खाँदैन । प्रेम कहिलेकहीं कडाकडी हुन सक्छ, तर प्रेम सधैं सच्चा/मनासिब हुन्छ; प्रेममा अन्याय हुँदैन ।

हामीले यो गम्भीर कुरा याद गर्नुपर्छः प्रभु येशूले यी दण्ड दिने हप्कीरूपी शब्दहरूले मतवालाहरू र परमेश्वरद्वारा त्यागिएकाहरूलाई होइन, तर धर्म-नेताहरूलाई हिर्काउनुभएको हो । इसाई एकतावर्द्धक/ एकुमेनिकल युगमा, जब कति इवङ्गेलिकल इसाईहरू खुल्लमखुल्ला ख्रीष्टको क्रूसको विरोध गर्ने शत्रहरूका फौजहरूलाई काँधमा काँध मिलाएर साथ दिछन्, प्रभु येशूको यस नमुनामाथि ध्यान दिनु उचित देखिन्छ, अनि भविष्यवक्ता येहूले राजा यहोशापातलाई भनेका यी शब्दहरू स्मरण गर्नुपर्छः ‘के तपाईंले दुष्टलाई सहायता गर्नु र परमप्रभुलाई घृणा गर्नेहरूलाई प्रेम गर्नु उचित छ र ?’ (२ इतिहास १९:२) ।

मत्ती २३:३४-३५: आफ्नो मृत्यु कसरी हुनेछ, यसको विषयमा मात्र प्रभु येशूसँग पूर्वज्ञान थिएन, तर शास्त्रीहरू र फरिसीहरूले उहाँले तिनीहरूकहाँ पठाउन लाग्नुभएका सन्देशवाहकहरूमध्ये अर्थात् भविष्यवक्ताहरू, बुद्धिमान् मानिसहरू र शास्त्रीहरूमध्ये कतिलाई

मार्नेछन् भन्ने कुरा उहाँले यहाँ तिनीहरूलाई सफासँग भन्नभयो । तिनीहरूले शहीद हुनदेखि बाँचेकाहरूलाई सभाघरहरूहुँदो कोरा लाउनेछन्, र एक शहरदेखि अर्को शहरसम्म खेदो गर्नेछन् । यसरी नै इस्त्राएलका धर्म-नेताहरूले आफूमाथि कति अपराध/दोषको रास थुपार्दै लानेछन् भन्ने साक्षी शहीदहरूको इतिहासको विवरणले दिन्छ । यसकारण पृथ्वीमाथि बहाइएको धर्मा जनहरूको सबै रगतको दोष तिनीहरूमाथि आइपर्नेछ – धर्मा हाइबलको रगतदेखि लिएर बराखियाका छोरा जकरियाको रगतसम्म । जकरियाको हत्याको विवरण २ इतिहास २४:२०-२१ पदमा दिइएको हो । २ इतिहासको पुस्तकचाहिँ हिन्दू बाइबलको किताबहरू मिलाउने क्रममा यसको अन्तिम पुस्तक हो । (यहाँ उल्लेख गरिएको जकरिया र पुरानो नियमको जकरिया नामक पुस्तक लेखे लेखक एउटै होइनन्, फरक-फरक व्यक्ति हुन्) ।

मत्ती २३:३६: बिगत दिनहरूमा गरिएका अधर्महरूको सबै दोषको रास त्यस पुस्ताका मानिसहरूमाथि आइपर्नेछ, जससित ख्रीष्ट प्रभुले यी वचन बोल्नुभएको थियो; मानौं पापरहित मुकिदाताको हत्यामा उहिलेदेखि अहिलेसम्म बहाइएको निर्देषी मानिसहरूको सबै रगत/रक्तपातको जम्मै दोष संयुक्त रूपले लगाइएको र उहाँको मृत्युमा चरमबिन्दुमा पुगेको छ । अब विनाकारण आफ्ना मसीहलाई घृणा गरेको र उहाँलाई अपराधी सम्भवी काँटी ठोकेर उहाँलाई क्रूसमा भुन्डचाएको यस जातिमाथि परमेश्वरको सजाय/दण्डरूपी भलको प्रवाह आइपर्नेछ ।

ण) यरूशलेममाथि प्रभुको बिलौना (मत्ती २३:३७-३९)

मत्ती २३:३७: सारा पवित्र बाइबलभरि नै योजस्तै अरू कुनै अध्याय नहोला, जसमा प्रभु येशूका आठ हाय/धिक्कारहरू समावेश गरिएका छन्, र यही अध्यायको अन्तमा उहाँको बिलौनारूपी आँसुहरूको विषयमा पढ्नु कति अर्थपूर्ण, अति नै अर्थपूर्ण छ । फरिसीहरूलाई गर्नुभएको तिक्त भर्त्सनापछि उहाँले यरूशलेम शहरमाथि साहै मन दुखाउने गरी विलाप गर्नुभयो; किनकि यसले आफ्नो अन्तिम

मौका गुमाएको थियो । ‘हे यरूशलेम, यरूशलेम !’ भनेर उहाँले यस शहरको नाम दोहोस्त्राउनुभयो – यस शहरप्रति उहाँको सहानुभूति/ समवेदना कत्रो थियो, त्यसको साध्य छैन । यस शहरले भविष्य-वक्ताहरूलाई मारेको र परमेश्वरका समाचारवाहकहरूलाई ढुङ्गाले हानेको थियो; ता पनि प्रभु येशूले यसलाई माया गर्नुहुन्थ्यो, र ‘जसरी कुखुरीले आफ्ना चल्लाहरूलाई आफ्ना पखेटामनि बटुल्छे’, त्यसरी नै उहाँले धेरैपल्ट यसका छोराङ्गेरीहरूलाई सुरक्षा दिने र प्रेमसाथ आफूकहाँ ल्याउने/बटुल्ने इच्छा गर्नुभयो, तर तिनीहरूले इच्छा गरेनन् ।

मत्ती २३:३८: आफ्नो बिलौनाको अन्तमा उहाँले भन्नभयो: ‘हेर, तिमीहरूको घर तिमीहरूका निम्ति उजाड़ छोडिन्छ ।’ यहाँ भनिएको त्यस घरको प्रथम अर्थचाहिँ यरूशलेमको मन्दिर बुझिन्छ, तर त्यसले यरूशलेम शहर र इस्त्राएल जातिलाई समेत सङ्केत गरेको हुन सक्छ । अब उहाँको मृत्यु र उहाँको दोस्रो आगमनको बीचमा एउटा समय आडँछ, त्यति बेला विश्वास नगर्ने इस्त्राएलीहरूले उहाँलाई फेरि देखेछैनन् । किनभने उहाँको पुनरुत्थान भएपछि उहाँका चेलाहरूले मात्र उहाँलाई देखन पाए ।

मत्ती २३:३९: यस पदले हामीलाई भविष्यको समयमा, प्रभुको दोस्रो आगमनमा लगेको छ, जब इस्त्राएल जातिको बीचमा जति विश्वासीहरू छन्, उनीहरूले उहाँलाई आफ्ना मसीह राजाको रूपमा ग्रहण गर्नेछन् । उनीहरूले उहाँलाई ग्रहण गरेको तात्पर्यचाहिँ ‘परमप्रभुको नाममा आउनुहुने धन्य हुनुहुच्छ !’ भन्ने शब्दहरूबाट बुझिन्छ ।

ख्रीष्ट येशूलाई हत्या गर्नेहरूको दोस्रो मौका मिल्यो भन्ने यस्तो कुनै सुझाउ दिएको हामी यहाँ देख्दैनौं । उहाँ यहाँ यरूशलेमको विषयमा बोल्नुभयो, र यसैले सामान्य अर्थमा उहाँले त्यसका बासिन्दाहरू र इस्त्राएल जातिको पनि कुरा गर्नुभयो भन्न सकिन्छ । यसकारण यरूशलेमका बासिन्दाहरूले प्रभु येशूलाई उहाँको मृत्युपछि फेरि कहिल्यै देखेछन् त ? जब ‘तिनीहरूले उहाँलाई हेर्नेछन्, जसलाई तिनीहरूले छेँडेका थिए; अनि आफ्नो एकमात्र छोराका निम्ति विलाप गरेकै उहाँका निम्ति विलाप गर्नेछन्, अनि जेठा छोराका निम्ति शोकित

भएर्हैं उहाँका निम्ति शोकित हुनेछन्।' (जकरिया १२:१०)।
यहूदीहरूको दृष्टिमा एकमात्र छोराका निम्ति शोक मात्रुभन्दा अरु कुनै
पनि तिक्त शोक हुँदैन।

१३) मत्ती २४-२५: जैतुन डाँड़ामा मसीह राजाको उपदेश

मत्ती २४ र २५ अध्यायचाहिँ 'जैतुन डाँड़ाको उपदेश'को रूपमा
चिनिन्छन्; किनभने जैतुन डाँड़ामा यो महत्वपूर्ण घोषणा दिइएको
थियो। यस सम्पूर्ण उपदेशमा भविष्यवाणीहरू छन्, जसले महासङ्क्षिप्त
र प्रभुको दोस्रो आगमनतिर औल्याएका छन्। अरु विषयहरू छोडेर
इस्त्राएली जातिचाहिँ प्रायः यस उपदेशको मुख्य विषय हो। यसको
घटना घटिने स्थान इस्त्राएल देश हो। उदाहरणका निम्ति मत्ती २४:१६
हेर्नुहोला, जहाँ लेखिएको छ: 'तब यहूदियामा हुनेहरू पहाड़हरूतिर
भागून।' यसको विशेष सन्दर्भ यहूदीहरू हो; उदाहरणका निम्ति मत्ती
२४:२० पद: 'तिमीहरूको भगाइचाहिँ ... विश्रामदिनमा नपरोस् भनी
प्रार्थना गर!' अनि मत्ती २४:२२ पदमा बताइएका चुनिएकाहरूचाहिँ
हामीले कसरी बुभ्नुपर्छ? यिनीहरू परमेश्वरका चुनिएका यहूदीहरू
हुन्, प्रभुको मण्डली होइन। येशू ख्रीष्टको मण्डली न यहाँका
भविष्यवाणीहरूमा भेटिन्छ, न ता यस उपदेशका दृष्टान्तहरूमा पाइन्छ।
यसको प्रमाण हामी दिन खोज्दैछौं।

क) प्रभु येशूले मन्दिर नष्ट हुने भविष्यवाणी दिनुहुन्छ (मत्ती २४:१-२)

यस उपदेशको पृष्ठभूमि 'येशू मन्दिरबाट बाहिर निस्केर जानुभयो'
भन्ने कुराबाट शुरु भएको छ। यो एक महत्वपूर्ण बयान हो। भर्खरै मात्र
उहाँले 'तिमीहरूको घर तिमीहरूका निम्ति उजाड़ छोडिन्छ' भन्ने
शब्दहरू भन्नभएको थियो (मत्ती २३:३८); अनि विशेष गरी यसको

दृष्टिकोणमा मन्दिरबाट निस्केर आउने र त्यसलाई छोडिजाने उहाँको क्रिया अर्थपूर्ण हो । यस कुराले हामीलाई इजकिएलको पुस्तकमा परमप्रभुको महिमा मन्दिरबाट उठेरछोडेर गएको बयानको सम्भना दिलाएको छ (इजकिएल ९:३, १०:४ र ११:२३) ।

प्रभु येशूका चेलाहरूले उहाँलाई मन्दिर-भवनको सुन्दर बनावट/वास्तुकला देखाएर उनीहरूसँग उहाँले पनि त्यसको तारिफ गर्नुभएको चाहना गरे । उनीहरूको ध्यान बितिजाने कुरामाथि अडेको थियो, अनन्तसम्म रहिरहने कुरामाथि होइन । उनीहरूले वास्तविक कुरा होइन, तर त्यसको छाया ख्याल गर्थे । प्रभु येशूले उनीहरूलाई चेताउनी दिएर भन्नुभयोः यो भवन यतिसम्म भताभुङ्ग हुनेछ कि ‘यहाँ एउटा ढुङ्गामाथि अर्को ढुङ्गा छोडिनेछैन, जो पर्याकिनेछैन ।’ टाइटसले त्यो मन्दिर बचाउन खोजे, तर तिनी आफ्नो प्रयासमा असफल भए; तिनका सिपाहीहरूले यसमा आगो लगाए, र यसरी नै तिनीहरूले ख्रीष्ट येशूको यो भविष्यवाणी पूरा गरे । जब आगोले त्यसको सुनको सजावट पगलायो, तब त्यो पगलेको धातु ढुङ्गा-ढुङ्गाबीचका चेपहरूबाट बहेथ्यो । त्यस सुनकहाँ पुगेर त्यसलाई निकाल ती सिपाहीहरूले एक-एक ढुङ्गा हटाउनुपर्यो, हाम्रा प्रभुले भविष्यवाणी गर्नुभएर्भैँ । यो न्यायचाहिँ इस्वी सम्वत् ७० साल भएको हो, जब रोमी सिपाहीहरूले टाइटसको नेतृत्वमा यरूशलेमलाई कब्जा गरेर लुटे ।

ख) सङ्कटकालको पहिलो आधा भाग (मत्ती २४:३-१४)

मत्ती २४:३ः किद्रोन खोला पार गर्नुभएपछि प्रभु येशू जैतुन डाँडामा आइपुग्नुभयो । उहाँका चेलाहरू एकान्तमा उहाँकहाँ आए, अनि उनीहरूले उहाँलाई निन्म तीनवटा प्रश्न गरे:

- १) ‘यी कुराहरू कहिले हुनेछन्?’ अर्थात् उक्त मन्दिर कहिले नष्ट पारिनेछ ?
- २) ‘प्रभुको आगमनको चिन्ह के हो?’ अर्थात् प्रभु येशू आफ्नो राज्य स्थापित गर्न फेरि यस संसारमा फर्केर आउनुभन्दा अगाडि कुन अलौकिक घटना घट्नेछ ?

३) ‘यस युगको अन्तको चिन्ह के हुनेछ?’ अर्थात् प्रभु येशूको महिमित राज्यकाल शुरु हुनुभन्दा ठीक अगाडि कुन कुराले त्यस युगको अन्त भएको सूचना दिन्छ? (दोस्रो र तेस्रो प्रश्नहरू वास्तवमा एउटै हुन्।)

हामीले याद गर्नुपर्छ: यहूदी भएका नाताले यी चेलाहरूको विचार पृथ्वीमा स्थापित हुने मसीह राजाको महिमित राज्यमा केन्द्रित रहन्थ्यो। ख्रीष्ट येशू आफ्नो मण्डली लिन आउनुहुनेछ भन्ने कुरा उनीहरूले विचारै गरेनन्। उहाँको आगमनको यस भागको विषयमा उनीहरूसँग ज्ञानै थिएन, अथवा उनीहरूमा यसको अल्पबोध मात्र थियो। प्रभु येशू शक्ति र महिमाको साथ आउनुहुनेछ र उहाँले आफ्ना शत्रुहरूलाई नाश गरेर संसारमाथि राज्य गर्नुहुनेछ भन्ने उनीहरूको एकमात्र आशा थियो।

अनि दोस्रो कुरा हामीले सफासँग बुभ्नुपर्छ: उनीहरूले संसारको अन्तको कुरा गरेनन्, जस्तो के.जे.वि. बाइबलले भन्छ, तर उनीहरूले युगको अन्तको कुरा गरे। ग्रीक भाषामा युगलाई ‘आइओन’ भनिन्छ।

प्रभु येशूले उनीहरूको पहिलो प्रश्नको उत्तर सीधा प्रकारले दिनुभएन। बरु उहाँले यहाँ इस्वी सम्बत ७० सालमा यरूशलेममाथि गरिने चढाइ (लूका २१:२०-२४ पद हेर्नुहोस्!) र अन्तिम दिनहरूमा उस्तै प्रकारले हुन आउने चढाइसित मिलाउनुभयो। भविष्यवाणीहरू अध्ययन गर्दा धेरैपल्ट हामीले के चाल पायाँ भने, प्रभुले भविष्यवाणी गर्नुहुँदा पहिले आंशिक रूपले पूरा हुने घटनाबाट एकैचोटि, हाप्रा निम्नि भन्डै थाहा नहुने गरी, यस घटनाको अन्तिम पूर्तिमा/समाप्तिमा पुग्नुहुन्छ।

दोस्रो र तेस्रो प्रश्नको उत्तर मत्ती २४:४-४४ पदमा पाइन्छ। यी पदहरूमा सङ्केतकालको सात वर्षको अवधिको वर्णन दिइएको छ; यो अवधिचाहिँ ख्रीष्ट येशूको महिमित आगमन हुनुभन्दा ठीक अगाडि पर्छ। मत्ती २४:४-१४ पदको खण्डमा यसको पहिलो साढे तीन वर्षको चर्च गरिएको छ। अन्तिम साढे तीन वर्षचाहिँ ‘महासङ्कष्ट’ र ‘याकूबको सङ्क्षिप्त’ भनिन्छ (यर्मिया ३०:७)। यो अवधि त्यति बेला पृथ्वीमाथि

जिउने मानिसहरूका निम्ति यति बिघ्न दुःखकष्टले पूर्ण समय हो; यस्तो कहिल्यै भएको थिएन ।

सङ्कटकालको पहिलो भागका लक्षणहरूको रूपमा चिनिने धेरै परिस्तिथिहरू केही मात्रामा मानव-इतिहासभरि नै हुन्थे, तर यस पहिलो भागको अवधिभित्र यी परिस्तिथिहरूले अति नै तीव्र रूप लिनेछन् । हो, प्रभुका मण्डलीकाहरूलाई सङ्कष्ट हुने वचन/प्रतिज्ञा दिइएको छ (यूहन्ना १६:३३) । तर उनीहरूको सङ्कष्ट र सङ्कटकालमा हुने सङ्कष्टको बीचमा आकाश र पातालको भिन्नता छ । यस प्रकारको सङ्कष्ट संसारभरि यी मानिसहरूमाथि खन्याइनेछ, जसले परमेश्वरका पुत्रलाई तिरस्कार गरेका छन् ।

हामी विश्वास गर्छौं: परमेश्वरको क्रोधको दिन लाग्नुभन्दा अगाडि (१ थेस्सलोनिकी १:१०, ५:९ र २ थेस्सलोनिकी २:१-१२) प्रभुको मण्डली यस संसारबाट उठाइनेछ (१ थेस्सलोनिकी ४:१३-१८) ।

मत्ती २४:४-५: सङ्कटकालको पहिलो आधा भागको अवधिमा धेरै भूटा ख्रीष्टहरू (अर्थात् अभिषेक गरिएका जनहरू) खडा हुनेछन्/देखा पर्नेछन्, जो भीडैभीड़ मानिसहरूलाई धोका दिनुमा सफल हुनेछन् । हालैमा धेरै भूटा समुदायहरू खड़ा भइरहेका छन्; हुन सक्छ, यो कुरा यसको पूर्वलक्षण होला, तर एकक पनि यसको समाप्ति होइन । यी भूटा धर्म-नेताहरू यहूदी हुनेछन्, जसले ‘म ख्रीष्ट हुँ’ भनेर दाबी गर्नेछन् ।

मत्ती २४:६-७: लडाइँहरू हुनेछन् र लडाइँका होहल्लाहरूको विषयमा सुनिनेछ । ‘जाति जातिको विरोधमा, र राज्य राज्यको विरोधमा उठ्नेछ ।’ आजै यो वचन पूरा भएको देखदैछौं भन्ने हामीलाई सजिलोसँग लाग्दैछ भने यो ता यी हुन आउने कुराहरूको हल्का रूप मात्र हो । अबचाहिँ प्रभुको मण्डली उठाइनेछ; परमेश्वरको समय तलिकाअनुसार अब घट्नुपर्ने घटना यही हो (यूहन्ना १४:१-६ र १ कोरिन्थी १५:५१-५७) । त्योभन्दा अघि अरू कुनै भविष्यवाणी पूरा हुनुपर्दैन । प्रभुको मण्डली पहिले उठाइनेछ, त्यसपछि परमेश्वरको भविष्यवाणीरूपी घडी चल्न थाल्छ, र एकैएक यी परिस्तिथिहरू देखा पर्नेछन् । पृथ्वीका ठाउँ-

ठाउँमा अनिकालहरू र महामारीहरू हुनेछन्, र भुइँचालाहरू जानेछन्। आज पनि जनसङ्ख्या ज्यादा बढेको हुनाले विश्वका ठूला-ठूला नेताहरू भूतप्रेतसित डराएर्खै डरलागदो अनिकालको सम्भावनादेखि डराइरहेका छन्। तर लडाइहरू भझरहेका हुनाले खाँचोहरू बढिरहनेछन्, र ती खाँचोहरूले अनिकालहरू टुप्पामा पुर्खाउनेछन्।

हालसालमा गइरहने भुइँचालाहरूले चाहिँ हाम्रो ध्यान बढी आकर्षण गर्दछन्; यति मात्र होइन, तर भविष्यमा जाने भुइँचालाहरूको आशङ्काले पनि मानिसहरूलाई दिन प्रतिदिन भयभीत पारिरहेको छ। हामीले फेरि भन्नुपर्छ: यो ता सानो कुरा हो; यो हाम्रा प्रभुका शब्दहरूको वास्तविक रूप/समाप्ति होइन। यो अभ पूरा हुन बाँकी छ।

मत्ती २४:८: यस पदले त्यस समयको नाम ‘पीड़ा/व्यथाहरूको शुरु’ दिएको छ। यो सब ता सुक्लेरी-व्यथाको थालनी मात्र हुँदो रहेछ। यसले इसाएलका मसीह राजाको नेतृत्व/देखरेखमा एउटा बिलकुल नयाँ व्यवस्था जन्माउँछ।

मत्ती २४:९-१०: सङ्कटकालको समयमा प्रभुप्रति विश्वासयोग्य रहने विश्वासीहरूले आफ्नो व्यक्तिगत जीवनमा ठूलो जाँचको अनुभव गर्नेछन्। जाति-जातिका मानिसहरूले उहाँप्रति सच्चा रहने सबैजनाको विरोधमा उनीहरूलाई घृणा गर्ने अभियान चलाउनेछन्। धर्म-अड्डाहरूमा र सरकारी अदालतहरूमा उनीहरूका मुद्दाहरू चल्नेछन् (मर्कूस १३:९)। यति मात्र होइन, उनीहरू आफ्ना विश्वास त्याग्न तयार नभएका हुनाले उनीहरूलाई मारिनेछ, र धेरैजना शहीद बन्नपर्नेछ। ख्रीष्टीय युगभरि नै यस्ता जाँचहरू भझरहन्थे; तर यस खण्डले यो कुरा एक लाख चवालीस हजार यहूदी विश्वासीहरूको सन्दर्भमा भनेको हामीलाई लाग्छ; त्यस अवधिमा यिनीहरूको विशेष सेवकाइ हुनेछ।

प्रभुका निम्नि दुःख भोग्नु र मर्नु नपरोस् भन्ने हेतुले धेरैजना विश्वासबाट हट्नेछन्, र प्रभुलाई त्याग्नेछन्। आफ्नै परिवारकाहरूले एक-अर्कालाई पोल लगाएर विश्वासघात गर्नेछन्, र आफन्तहरूलाई क्रूर अत्याचारीहरूको हातमा सुम्प्तिदिनेछन्।

मत्ती २४:११: ‘धेरै भूटा भविष्यवक्ताहरू खड़ा हुनेछन्, र धेरैलाई बहकाउनेछन्।’ भुविकाएर यिनीहरूलाई पाँच पदमा भनिएका भूटा ख्रीष्टहरू हुन् भनेर सम्भन्नु भएन। भूटा भविष्यवक्ताहरूले हामी परमेश्वरको पक्षमा बोल्ने प्रचारक/प्रवक्ता हाँ भनी दाबी गर्छन्। तिनीहरूलाई दुई तरिकाले चिन्न सकिन्छ। तिनीहरूले बताएका सबै भविष्यवाणीहरू पूरा हुँदैनन्, अनि तिनीहरूले दिएको शिक्षाले मानिसहरूलाई सत्य परमेश्वरबाट भड्काएर लान्छ। भूटा भविष्यवक्ताहरूको कुरा यहाँ उल्लेख गरिएको पाउँदाखेरि यो सङ्कटकालचाहिँ साँच्चै यहूदीहरूका निम्नि हो भन्ने हाम्रो तर्कमा निश्चयता बढ्छ; किनभने भूटा भविष्यवक्ताहरू प्रायः इस्त्राएली जातिसित सम्बन्धित छन्, तर प्रभुको मण्डलीमा भूटा शिक्षकहरूबाट खतरा आउँछ (२ पत्रस २:१)।

मत्ती २४:१२: दुष्ट्याइँ साहै प्रबल हुँदै जानेछ; यसैले मानिस-मानिसमा प्रेमको भावना कम, भन् कम हुँदै जानेछ। प्रेमरहित कामहरूचाहिँ साधारण कुरा मानिनेछन्।

मत्ती २४:१३: ‘तर जसले अन्तसम्म सहन्छ, उसकै उद्धार हुनेछ।’ त्यति बेला जिउने मानिसहरूले अन्तसम्म सहेको हुनाले आफ्नो आत्मा बचाउनेछन् भन्ने यस वाक्यको अर्थ हुन सक्दैन; किनभने मुक्तिचाहिँ सधैं पवित्र बाइबलभरि नै परमेश्वरको अनुग्रहको वरदानको रूपमा प्रस्तुत गरिएको हुँच, जुन वरदान विश्वासद्वारा ग्रहण गर्नुपर्छ। अनि त्यो विश्वासचाहिँ प्रभु येशूको मृत्यु र पुनरुथानमा निर्भर हुनुपर्छ; किनभने उहाँ हाम्रा निम्नि मर्नुभएको र फेरि बौरिउठनुभएको हो। जतिजना अन्तसम्म सहन्छन्, उनीहरू सबै शारीरित हानिदेखि उम्कानेछन् भन्ने यसको अर्थ पनि हुन सक्दैन; किनकि नौ पदमा हामीले देखिसक्यैः धेरै विश्वासीहरू शहीद भएर मारिनेछन्। यस सामान्य कथनको अर्थ यो होः सतावट हुँदा जतिजना विश्वासमा स्थिर रहनेछन्, र विश्वासबाट पछि हट्नेछन्, उनीहरूले प्रभु येशूको दोस्रो आगमनमा छुटकारा पाउनेछन्। विश्वासबाट पछि हटेर नै म उम्कन्छु र सुरक्षित हुन्छु भनेर कसैले सोचुहुँदैन। किनकि साँचो विश्वास हुनेहरूले मात्र

उद्धार पाउनेछन्। कसैसँग मुक्ति पाउने विश्वास छ होला, तर उसले त्यो विश्वास सधैं कायम राख्न नसक्ला, र ऊ कहिलेकहीं चुकिजाला; ता पनि मुक्ति दिलाउने विश्वासचाहिँ सदा अन्तसम्म रहिरहने विश्वास हो।

मत्ती २४:१४: त्यस अवधिमा ‘राज्यको सुसमाचार सबै जातिहरूका निम्ति साक्षी हुनलाई सारा संसारमा प्रचारिनेछ।’ हामीले मत्ती ४:२३ पदका टिप्पणी गर्दै यसको अर्थ बुभाइसक्याँ, कि राज्यको सुसमाचारचाहिँ ख्रीष्ट येशु आउनुहुनेछ र संसारमा आफ्नो राज्य स्थापित गर्नुहुनेछ, अनि सङ्कटकालको समयभित्र जतिले उहाँलाई विश्वासद्वारा ग्रहण गर्नेछन्, उनीहरूले उहाँको हजार वर्षको राज्यका आशिषहरू उपभोग गर्नेछन् भन्ने सुभ सन्देश हो।

मत्ती २४:१४ पदमा गलत अर्थ लगाएर धेरैपल्ट मानिसहरूले ख्रीष्ट येशु आफ्नो मण्डली उठाएर लैजान जुनै बेला/तत्कालै आउन सक्नुहुन्न; किनभने धेरै जातिका मानिसहरूले सुसमाचार अभ शुन्न पाएका छैनन् भन्ने कुरा देखाउन खोजे, र अभ देखाउन खोज्दैछन्। यहाँ देखा परेको समस्या तब हाल हुन्छ, जब हामी बुझ्छौँ: यस पदले बताएको समयचाहिँ त्यो बेला हो, जब प्रभु येशु आफ्ना पवित्र जनहरूको साथमा फर्केर आउनुहुनेछ, उहाँ आफ्ना पवित्र जनहरूका निम्ति आउनुहुने बेला यो होइन; अनि यहाँ बताइएको सुसमाचारचाहिँ राज्यको सुसमाचार हो, परमेश्वरको अनुग्रहको सुसमाचार होइन (मत्ती ४:२३ पदका टिप्पणीहरू हेर्नुहोला)।

मत्ती २४:३-१२ पदको खण्डमा सूचित घटनाहरू र प्रकाश ६:१-११ पदको खण्डमा जानकारी दिइएका घटनाहरूको बीचमा आपसमा प्रभावशाली एकरूपता छ। सेता घोडामा बस्नेचाहिँ भूटा ख्रीष्ट हो रहेछ। रातो घोडामा बस्नेको अर्थचाहिँ लडाइ हो रहेछ; अनि कालो घोडामा बस्नेको अर्थचाहिँ अनिकाल हो रहेछ। अनि पहेलो घोडामा बस्नेको अर्थचाहिँ महामारी वा मृत्यु हो रहेछ। प्रकाश ६:९-११ मा वेदीमन्त्रिर देखाइएका प्राणहरू/आत्माहरू शहीदहरूका प्राणहरू/आत्माहरू हुन्। अनि प्रकाश ६:१२-१७ मा बयान गरिएका घटनाहरूले मत्ती २४:१९-३१ मा भनिएका कुराहरूसँग मेल खान्छन्।

ग) महासङ्कष्ट (मत्ती २४:१५-२८)

मत्ती २४:१५: यहाँ आइपुगदा हामी सङ्क्षिप्तकालको ठीक बीचमा पुगेका छौं। हामीलाई यो किन थाहा छ? मत्ती २४:१५ पद दानिएल ९:२७ पदसित तुलना गर्दा हामीले के बुभ्यौं भने, सतरी हप्ताको बीचैमा, अर्थात् साडे तीन वर्ष बितेपछि, घृणित वस्तुरूपी मूर्ति पवित्रस्थानमा अर्थात् यरूशलेमको मन्दिरमा खडा गरिनेछ भन्ने कुरा दानियलले भविष्यवाणी गरेका थिए। सबै मानिसहरूलाई त्यो घृणित मूर्ति पुजे आदेश दिइनेछ; जसले त्यो मूर्ति पूजा गर्दैन, त्यसलाई मृत्यु-दण्ड दिइनेछ (प्रकाश १३:१५)।

‘यसकारण जब भविष्यवक्ता दानियलद्वारा भनिएको उजाड़ पार्न घृणित वस्तुलाई तिमीहरूले पवित्रस्थानमा खडा भएको देखेछौ, (पढ्नेले बुझोस्!) ...।’ परमेश्वरको वचनको ज्ञान पाएकाहरूका निम्नि त्यो घृणित मूर्ति खडा गरिने क्षणचाहिँ अब महासङ्कष्ट शुरु भयो भन्ने जानकारी-चिन्ह हो। याद गर्नुहोस्: यो भविष्यवाणी पढ्नेले भविष्यवाणीको अर्थ बुझोस् भन्ने प्रभुको इच्छा हो।

मत्ती २४:१६: ‘तब यहूदियामा हुनेहरू पहाड़हरूतिर भागून्।’ किनकि यरूशलेमको आसपासमा बस्नु हो भने, मूर्ति नढोग्नेहरूको नाइँकार चाँडै चाल पाइनेथियो।

मत्ती २४:१७-१९: त्यति बेला एकदम हतार गर्नुपर्दै रहेछ। घरको छाना/कौसीमा हुनेले चाहिँ घरभित्र भएको सबै सम्पति छोडि-जानुपर्छ। आफ्ना सारसामानहरू बटुल्ने समय हुनेछैन; यो जीवन र मृत्युको सवाल हुनेछ। खेतबारीमा काम गर्ने मानिसचाहिँ आफ्ना लुगाहरू लिन उसले तिनलाई राखेको ठाउँमा फर्केर नजाओस्! विशेष गरी गर्भवती हुने स्त्रीहरू र दूध खुवाउने आमाहरूका निम्नि निकै असुविधा हुने रहेछ; किनभने यिनीहरूका निम्नि हतारसँग भाग्नु गाहो पर्नेछ।

मत्ती २४:२०: यो दुर्दिन हिउँदमा नपरोस् भनेर विश्वासीहरूले प्रार्थना गर्नुपर्छ; किनकि जाडोको समयमा यात्रा गर्नेलाई प्रशस्त बाधाहरू

आइपर्नेछन्। यो आपतकाल विश्रामदिनमा नपरोस् भनेर प्रार्थना गर्नुपर्छ; किनकि व्यवस्थाले त्यस दिनको हिँडाइमा लगाम लगाएको छ (प्रस्थान १६:२९ र प्रेरित १:१२)। किनकि विश्रामदिनमा हिँडून पाइने दूरी खतरादेखि भाग्न नपुग्ने रहेछ।

मत्ती २४:२१: ‘किनभने त्यस बेला यस्तो महासङ्कष्ट हुनेछ, जो पृथ्वीको शुरुदेखि अहिलेसम्म भएको थिएन, न ता फेरि कहिल्यै हुनेछ।’ इतिहास् पलटाउनुहोस्! जति धर्म-परीक्षणहरू, जति हत्याकाण्डहरू, जति परिष्करणहरू, जति सामूहिक हत्याहरू र जति जातिसंहारहरू भए, यहाँ दिइएको बायानअनुसार यो महासङ्कष्टचाहिँ ती सबै कुराभन्दा छुट्टै अवधि हुनुपर्छ। यो प्रभुको भविष्यवाणीचाहिँ पहिले भइसकेको कुनै सतावटले पूरा हुन सक्नेथिएन; किनकि परमेश्वरको वचनमा सफासँग बताइएको छ: महासङ्कष्टचाहिँ प्रभु येशूको दोस्रो आगमनमा खतम हुनेछ/सिद्धिनेछ।

मत्ती २४:२२: सङ्कष्ट यति बिघ/तीव्र हुनेछ, कि ‘ती दिनहरू नघटाइएका भए कुनै प्राणी बाँचेथिएन।’ वचनमा धेरै पल्ट बताइएको छ: महासङ्कष्टको समय साढे तीन वर्ष हो। यसकारण यसकै अवधि घटाइनेछ भनेर सोचुहुँदैन। यसो भए यसको मतलब के हुन सक्छ त? हुन सक्छ, परमेश्वरले दिनको उज्यालो हुने अवधि अचम्म प्रकारले घटाउनुहोला; किनभने दिनको उज्यालोमा प्रायः सबै लडाइँ र एक-अर्कालाई मार्ने काम भइरहेछ। ‘चुनिएकाहरूका निम्ति ती दिनहरू घटाइनेछन्’ भन्ने अर्थ हामी यसरी लगाओँ: प्रभुले उहाँमाथि विश्वास गर्नेहरूका निम्ति उनीहरूले केही क्षण आराम पाऊन् भनेर छिट्टै रात पार्नुहोला।

मत्ती २४:२३-२६: तेरैस र चौबीस पदहरूले फेरि पनि भूटा ख्रीष्टहरू र भूटा भविष्यवक्ताहरूको विषयमा चेताउनीहरू दिन्छन्। आपतकालीन परिस्तिथिमा कुनै गुप्त ठाउँको विषयमा ख्रीष्ट यहाँ हुनुहुन्छ भन्ने खबरहरू चारैतिर फैलिनेछन्। यस्ता भूटा समाचारहरू प्रेमको भावनाले प्रेरित भई इमानदारपूर्वक ख्रीष्ट येशूको बाटो हेर्नेहरूलाई पासोमा पार्ने प्रयोगमा ल्याउन सकिन्छ। यसैकारण प्रभु

येशूले आपना सबै चेलाहरूलाई ख्रीष्ट ता फलानो ठाउँमा गुप्त रूपले आउनुभएको खबरमा विश्वास नगर्नु भनेर कडा चेताउनी दिनुभयो । आश्चर्यकर्म/चमत्कार गर्नेहरू परमेश्वरबाट नपठाइएका हुन सक्छन् । आश्चर्यकर्म/चमत्कारहरू शैतानपट्टिबाट पनि हुन सक्छन्; किनभने शैतानिक शक्ति पाएर पापको पुरुषले चिन्हहरू र चमत्कारहरू देखाउनेछ (२ थेस्सलोनिकी २:९-१०) ।

मत्ती २४:२७: ख्रीष्ट येशूको आगमनचाहिँ सुस्पष्ट हुनेछ; यसको बारेमा भूल गर्न सम्भव छैन; किनकि त्यो ता एककासी, खुल्लमखुल्ला, सार्वभौमिक र महिमित हुनेछ । किनभने जसरी बिजुली चम्कन्छ, त्यसरी नै उहाँको आगमन तत्कालै र प्रत्यक्ष रूपले देखिनेछ; सबैले यो देखेछन् ।

मत्ती २४:२८: कुनै नैतिक प्रदुषण उहाँको बल्दो/जल्दो रिस र न्यायबाट डम्कनेछैन । ‘किनभने जहाँ सिनो हुन्छ, त्यहीं गिद्ध/चीलहरू पनि भेला पारिनेछन् ।’ त्यस सिनोले यहूदी धर्म, इसाई धर्म अनि परमेश्वर र उहाँका ख्रीष्टको विरोधमा संयुक्त रूपले चलाइएको सम्पूर्ण विश्वतन्त्रलाई सङ्केत गर्छ । गिद्धहरू वा चीलहरूले परमेश्वरका न्यायहरू चित्रण गर्नेछन्; मसीह राजा देखा पर्ने बित्तिकै यी न्यायहरू छोड्नेछन्/शुरु हुनेछन् ।

घ) ख्रीष्ट येशूको दोस्रो आगमन (मत्ती २४:२९-३१)

मत्ती २४:२९: महासङ्कष्टको अन्तमा आकाशका शक्तिहरूमा डरलाग्दा-डरलाग्दा गोलमालहरू मच्चिनेछन् । ‘सूर्य अँध्यारो हुनेछ; चन्द्रमाले आफ्नो उज्यालो दिनेछैन’; किनकि चन्द्रमाले केवल सूर्यको प्रकाश प्रतिबिम्ब गर्छ । ‘ताराहरू आकाशबाट खस्नेछन्;’ अनि ग्रहहरूले आ-आपना परिक्रमा-पथ छोड्नेछन् । ब्रह्माण्डमा यस प्रकारका विशाल-विशाल उथलपुथल पार्ने कार्यहरू भएपछि मौसम/याम, ज्वारभाटा र ऋतुहरूमा हेरफेरहरू अवश्य हुनेछन् भन्ने कुरा मैले भन्नु नपर्ला ।

श्री आई. वेलिकोफ्स्कीले गरेको निम्न बयान पढेर यो कस्तो होला भनेर एउटा धमिलो/मधुरो भलक हामीलाई दिइन्छ; किनभने

तिनले आकाशको कुनै ग्रह पृथ्वीको नजिक आयो र त्यसले पृथ्वीको धुराको कोण यताउता पारेर त्यसलाई कोल्टे पास्यो भने के हुने हो, सो वर्णन गरेका छन् ।

‘त्यति बेला एउटा भुँचालो जानेछ र पृथ्वीलाई हल्लाउनेछ । हावा र पानीचाहिँ एकोहोरो एक दिशापट्टि निरन्तर बहिरहनेछन् । यसो हुनाले पृथ्वीभरि नै प्रचण्ड तूफानहरू चल्नेछन्, र सुनामीहरू उर्ले आउनेछन् र वेगसित बहेर अघि बढ्नेछन्, जसले बलुवा, रोडा र समुद्री जीवजनुहरू लिएर ठूला-ठूला भूक्षेत्रहरूमाथि प्याँक्नेछन् र तिनको जमिन विशाल भलहरू आएर्हैं ढाक्नेछन् । असाध्य गर्मा हुनेछ, यहाँसम्म कि दुङ्गापत्थरहरू पग्लनेछन्, ज्वालामुखी फुटेर आउनेछन् र चिरा-चिरा परेको जमिनका धाँजाहरूबाट लावा निस्के आउनेछ र ठूला-ठूला क्षेत्रहरू ढाक्नेछ । तराईहरूको बीचबाट पहाडहरू उठ्नेछन्, र एक ठाउँबाट अर्को ठाउँमा सर्दे जानेछन् र अरू पहाडहरूको काँधामा चढन पुग्नेछन् । हलचलले गर्दा जमिन तलमाथि हुनेछ (जमिनमा भ्रंश र विभ्रंश-घाटीहरू हुनेछन्) । तालपोखरीहरू पोखिएर रित्तिनेछन् । नदीहरूले आ-आफ्ना बग्ने ठाउँहरू छोड्नेछन् । ठूला-ठूला भूभागहरू र तिनका बासिन्दाहरू सबका सब समुद्रभित्र डुङ्गेछन् । वनजङ्गलहरू अग्निकाण्डहरूले भस्म पारिनेछन्; आँधिबेहीहरूले र उर्लिरहेका भलहरूले एकतिर सबै रुखहरू जरासमेत उकालेछन्, र हुत्याएर अर्कातिर रासका रास थुपार्नेछन् । सागरहरू तिनका पानी सुकेर मरुभूमिहरू बन्नेछन् ।’^{५८}

मत्ती २४:३०: ‘अनि तब आकाशमा मानिसका पुत्रको चिन्ह देखा पर्नेछ ।’ यो कुन प्रकारको चिन्ह हुनेछ, सो हामीलाई बताइएको छैन । प्रभु येशूको पहिलो आगमनमा आकाशको एक चिन्ह, त्यो ताराले साथ दिएको थियो । हुन सक्छ, एउटा आश्चर्य ताराले प्रभुको दोस्रो आगमनको सूचना/जानकारी देला । कतिको विश्वास छ: मानिसका पुत्र स्वयम् यो चिन्ह हुनुहुनेछ । जब यो चिन्ह देखा पर्नेछ, तब यो के हो, सो सबैले छर्लाङ्ग बुझेछन् । ‘तब पृथ्वीका^९ सबै कुलहरूले विलाप गर्नेछन्’; तिनीहरूले उहाँलाई अस्वीकार गरेका हुनाले विलाप गर्नेछन्, यसमा शङ्का छैन । तर विशेष गरी देशका^{१०} कुलहरूले अर्थात् इस्ताएलका बाहु कुलहरूले विलाप गर्नेछन् । ‘... अनि तिनीहरूले मलाई हेर्नेछन्, जसलाई तिनीहरूले छेँडेका थिए; अनि तिनीहरूले आफ्नो एकमात्र

छोराका निम्ति विलाप गरेखैं उहाँका निम्ति विलाप गर्नेछन्, अनि जेठा छोराका निम्ति शोकित भएर्थैं तिनीहरू उहाँका निम्ति शोकित हुनेछन्’ (जकरिया १२:१०)।

‘अनि तिनीहरूले मानिसका पुत्रलाई शक्ति/सामर्थ्य र ठूलो महिमाको साथ आकाशका बादलहरूमा आउँदै गर्नुभएको देखोछन्।’ कति अद्भुत क्षण ! उहाँ, जसलाई मानिसहरूले थुकेका थिए, र क्रूसमा चढाइएका थिए, उहाँ ता जीवनका प्रभु, महिमाका प्रभु हुनुहुँदो रहेछ भनेर निर्दोष ठहरिनुहुनेछ। नम्र र दीन हुनुभएको येशूचाहिँ देखा पर्दा परमप्रभु आफै हुनुहुनेछ। पापबलि हुनुभएको पाठोचाहिँ विजयी सिंह भएर स्वर्गबाट ओर्लेर आउनुहुनेछ। तुच्छ मानिनुभएको नासरतका ती सिकर्मीचाहिँ राजाहरूका महाराजा र प्रभुहरूका परमप्रभु भएर आउनुहुनेछ। आकाशका बादलहरू उहाँका रथहरू हुनेछन्। उहाँ राजकीय अधिकार र गौरवको साथ आउनुहुनेछ। यहाँ घडीका निम्ति सारा सृष्टिले हजारौं वर्ष सुस्केरा हाल्दै पर्खेको थियो।

मत्ती २४:३१: जब उहाँ स्वर्गबाट ओर्लेर आउनुहुन्छ, तब ‘उहाँले आफ्ना दूतहरूलाई पृथ्वीको चारैतर पठाउनुहुनेछ, र उनीहरूले उहाँका चुनिएकाहरूलाई जम्मा गर्नेछन्।’ उहाँका चुनिएकाहरूचाहिँ विश्वास गर्ने इसाएलीहरू हुन्, र त्यो जम्मा गर्ने ठाड़ इस्त्राएल देश नै हो। मसीह राजालाई स्वागत गर्ने र उहाँको महिमित राज्यका आशिष उपभोग गर्न भनी यिनीहरूचाहिँ सारा संसारबाट आउनेछन्/भेला हुनेछन्।

ड) नेभाराको रूखको दृष्टान्त (मत्ती २४:३२-३५)

मत्ती २४:३२: ‘अब नेभाराको रूखबाट एउटा दृष्टान्त सिक !’ फेरि पनि हाम्रा प्रभुले प्राकृतिको सहायता लिएर हामीलाई आत्मिक पाठ सिकाउनुहुन्छ। जब नेभाराका हाँगाहरू हरिया र ‘कोमल/कमला भइसकेका हुन्छन्, ... तब ग्रीष्म ऋतु नजिकै रहेछ भनी तिमीहरूले जान्दछौ।’ हामीले अघि देखिसक्यौं, नेभाराको रूखले इसाएली जातिलाई सङ्केत गर्छ (मत्ती २१:१८-२२)। सयाँ वर्ष इस्त्राएल प्रसुप्त अवस्थामा थियो। तिनीहरूको न आफ्नो सरकार, न आफ्नो देश, न

मन्दिर, न पूजाहारीगिरी थियो; अँ, तिनीहरू आफ्नो जातीय चिन्हारी-विनाका थिए। यहूदीहरू सारा संसारभरि नै तितरबितर हुन्थे।

त्यसपछि इस्वी सम्वत् १९४८ सालमा इस्त्राएल फेरि एउटा राष्ट्र बन्यो; फेरि तिनीहरूका देश, सरकार, मुद्रा, हुलाक-टिकट आदि भए। आत्मिक दृष्टिले इस्त्राएली जाति अझ बाँझो, अझै ठण्डा/मुर्दा छ; तिनीहरूमा परमेश्वरका निम्नि कुनै फल फलेको छैन। तर राष्ट्रको हिसाबले यसका हाँगाहरू हरिया र कोमल/कमला भएका छन्।

मत्ती २४:३३: ‘त्यसरी नै जब तिमीहरूले यी सबै कुराहरू देखेछौ, तब यो नजिकै छ, ढोकाहरूमै छ भनी जान !’ इस्त्राएल फेरि प्रत्यक्ष रूपले एउटा राष्ट्र बनेको अर्थले सङ्कटकालको शुरुआत नजिकै छ भन्ने कुरा मात्र देखाउँदैन, तर प्रभु येशू आफैचाहिँ नजिकै हुनुहुन्छ, ढोकाहरूमै हुनुहुन्छ भन्ने बुझाउँदछ।

ख्रीष्ट येशूको दोस्रो आगमन र उहाँको राज्यको शुरुआतचाहिँ यति नजिकमा छन् भने मण्डलीको उठाइलाने बेला भन् कति नजिकै हुनुपर्छ, होइन र ? उहाँ महिमामा प्रकट हुने दिनभन्दा पहिले घटनुपर्ने घटनाहरूका छायारूपी प्रतिविम्बहरू हामी देखिरहेका छौं भने हामी उहाँको ‘परौसिया’, अर्थात् उहाँको आगमनको पहिलो भागको भन् कति नजिकै हुन्छौं ? (१ थेस्सलोनिकी ४:१३-१८)।

मत्ती २४:३४: नेभाराको रूखको सन्दर्भ दिनुभएपछि प्रभु येशूले थपेर भन्नुभयो: ‘म तिमीहरूलाई साँचो भन्छु, यी सबै कुराहरू पूरा नभएसम्म यो पुस्ता कुनै रीतिले बिलेछैन।’ प्रभु येशू यस संसारमा रहनुभएको समयमा जिउने मानिसहरू हुन, ‘यो पुस्ता’ को अर्थ हुन सक्दैन; किनभने ती सबै मरिसके; ता पनि मत्ती २४ अध्यायमा बताइएका घटनाहरू घटेकै छैनन्। यो पुस्ता भनेर प्रभु येशूले के भन्न चाहनुभएको होला ? यसमा दुई प्रकारका व्याख्याहरू सत्य हुन सक्छन्।

श्री एफ. डबल्यू. ग्राण्टको साथमा अरूले के विश्वास गर्छन् भने, जुन पुस्ताले यी घटनाहरूको शुरुआत देख्छ, तिनीहरूले यिनको अन्त पनि देख्न पाउँछन्।^१ यसर्थ जुन मानिसहरूले इस्त्राएलचाहिँ एउटा राष्ट्र बनेको देखे, अथवा जुन मानिसहरूले सङ्कटकालको शुरुआत चाल

पाए, तिनीहरूले प्रभु येशूलाई राज्य गर्न भनी आकाशका बादलहरूको साथमा आउँदै गर्नुभएको देखेछन् ।

यसको अर्को अर्थ यो पनि हुन सक्छ: पुस्ताको मतलब जाति हो; योचाहिँ ग्रीक शब्द ‘गेनेअ’को ग्रहणयोग्य अनुवाद हो; किनकि त्यस शब्दको अर्थ ‘एकै वंशको’, ‘एकै प्रकारको/सन्तानको’, वा ‘एकै परिवारको’ हुन्छ (मत्ती १२:४५, २३:३५-३६) । यसर्थ प्रभु येशूले के पूर्वसूचना गर्नुभयो भने, यी सबै कुराहरू पूरा नहोउन्जेल यो यहूदी जाति बचेर रहनेछ, र तिनीहरूले यो सब देखा पाउनेछन् । यहूदी जातिचाहिँ अनेक अत्याचार र घोर सतावटबाट बचेको एक ऐतिहासिक आश्चर्यकर्म हो ।

तर मेरो विचारमा यसमा अझै एउटा कुरा छ: प्रभु येशूको समयमा यो पुस्ता त्यही जाति थियो, जसका मानिसहरूले उहाँलाई मसीहको रूपमा स्वीकार गर्न पटकै मान्दैनथियो । यो इसाएली जातिचाहिँ प्रभु येशूको दोसो आगमनसम्म यही ख्रीष्टलाई अस्वीकार गर्ने अवस्थामा रहिरहनेछ भनेर उहाँले भविष्यवाणी गर्नुभएको मेरो अनुमान हो । त्यति बेला उहाँको विरोधमा सबै विद्रोह टुक्रा-टुक्रा/खतम पारिनेछ/पिँधिनेछ, र जतिले आफूलाई खुशीसाथ उहाँको अधीनतामा सुम्पनेछन्, तिनीहरूले मात्र उम्केर हजार वर्षको राज्यभित्र प्रवेश गर्नेछन् ।

मत्ती २४:३५: आफ्ना भविष्यवाणीहरू कति अचूक छन्, सो देखाउन प्रभु येशूले कुरा बढाएर भन्नुभयो: ‘आकाश र पृथ्वी बितिजानेछन्, तर मेरा वचनहरू कुनै रीतिले बिलेछैनन् ।’ ‘आकाश बितेर जानेछ’ भन्दाखेरि उहाँले ताराहरू र वायु/हवा भएको ठाउँलाई अर्थात् त्यो नीलो आकाशलाई सङ्केत गर्नुभएको हो, अनि परमेश्वरको वासस्थान अर्थात् स्वर्गको कुरा गर्नुभएन (२ कोरिन्थी १२:२-४) । आकाश र पृथ्वी कुन प्रकारले खतम/समाप्त हुनेछन्, सो कुरा २ पत्रुस ३:१०-१३ पदको खण्डले बयान गरेको छ, र त्यो कुरा प्रकाश २०:११ पदमा फेरि उल्लेख गरिएको छ ।

च) त्यस दिन र त्यस घडीको विषयमा कसैलाई थाहा छैन (मत्ती २४:३६-४४)

मत्ती २४:३६: प्रभु येशूको दोस्रो आगमनको खास समयको सम्बन्धमा ‘त्यस दिन र त्यस घडीको विषयमा कसैले जान्दैन, अहं, स्वर्गका दूतहरूले पनि जान्दैनन्’ , तर मेरा पिताले मात्र जान्नहुँच्छ ।’ यस प्रकारका परीक्षाहरूबाट बाँचौं भनेर यस पदले हामीलाई यसको सम्बन्धमा कुनै मीति नतोक्तू वा दिन तोक्नेहरूको कुरा पत्याउनुहुँदैन भन्ने चेताउनी दिन्छ । स्वर्गदूतहरूले पनि जान्दैनन् भन्ने कुरा पढ्दाखेरि हामीलाई अचम्म लाग्दैन, किनकि तिनीहरूचाहिँ सीमित ज्ञान भएका परमेश्वरका ससीम सृष्टिका थोकहरू हुन् ।

हो, जतिजना ख्रीष्ट येशूको दोस्रो आगमनभन्दा अगाडिको समयमा जिउँछन्, उनीहरूले त्यसको दिन वा त्यसको घडी जान्नेछैनन् नै । तर मलाई के लाग्छ भने, पवित्र बाइबलका भविष्यवाणीहरूसित सुपरिचित भएका व्यक्तिहरूले त्यसको साल जात्र सक्लान् । उदाहरणका निम्ति, उनीहरूले मन्दिरमा त्यो घृणित मूर्ति खडा गरेको दिनदेखि लगभग साढे तीन वर्षभित्र हुनेछ भनी जान्नेछन् (दानियल ९:२७, साथै ७:२५, १२:७ र ११; प्रकाश ११:२-३, १२:१४ र १३:५ पद पनि हेर्नुहोस् !) ।

मत्ती २४:३७-३९: तर ती दिनहरूमा प्रायः सबै मानिसहरूले वास्ता गर्नेछैनन्, जसरी नूहका दिनहरूमा मानिसहरूले बेवास्ता गरेका थिए । जल-प्रलय हुनभन्दा अधिका दिनहरूमा मानिसहरू साहै दुष्ट थिए; तर यस पदमा त्यस कुरामा जोड़ गरिँदैन । मानिसहरूले खाइ-रहेका थिए र पिइरहेका थिए; तिनीहरूले विवाह गरिरहेका थिए र विवाह गरिदिइरहेका थिए; अर्का शब्दहरूमा भन्न हो भने, तिनीहरूले आफू सदा बाँचेभैं आफ्नो जीवन सामान्य रूपले बिताइरहेका थिए । जलप्रलय आउँदैछ भनेर तिनीहरूले चेताउनी पाएका थिए; तरै पनि जलप्रलय पनि पच्छ भनेभैं तिनीहरू जिउँथे । जब जलप्रलय आयो, तब तिनीहरू तयार भएनन्; तिनीहरू तिनीहरूलाई सुरक्षा दिन सक्ने

एकमात्र ठाउँदेखि, नूहको जहाजदेखि बाहिर थिए। ख्रीष्ट येशू फेरि यस संसारमा फर्केर आउनुहुँदा ठीक त्यस्तै हुनेछ। ख्रीष्ट येशू त्यो सुरक्षा दिने जहाज हुनुहुन्छ; जोकोही उहाँमा हुनुहुन्छ, ऊ मात्र सुरक्षित रहनेछ, बाँचेछ, उम्कनेछ।

मत्ती २४:४०-४१: ‘दुईजना खेतबारीमा हुनेछन्; एउटा लिगिनेछ र अर्को छोडिनेछ।’ एकजनालाई चाहिँ न्यायले लैजानेछ, र छोडिएको व्यक्तिले चाहिँ हजार वर्षको राज्यभित्र प्रवेश गर्नेछ। ‘दुईजना स्त्रीहरू पिन्ने घरमा जाँतो पिनिरहेका हुनेछन्; एउटी लिगिनेछ र अर्को छोडिनेछ।’ तत्कालै तिनीहरू एक-अर्काबाट अलग पारिनेछन्। जलप्रलयरूपी न्याय/इन्साफले एउटीलाई उठाएर लैजानेछ; अनि छोडिएकी स्त्रीले चाहिँ ख्रीष्ट येशूका राज्यका आशिषहरू उपभोग गर्न पाउनेछ।

मत्ती २४:४०-४१ पदहरू लिएर प्रायः सबै सुसमाचार प्रचारकहरूले मुक्ति नपाएका मानिसहरूलाई ‘तिमीहरूले प्रभु येशूमाथि विश्वास गरेन्ती भने प्रभु आउनुहुँदा तिमीहरूचाहिँ छोडिनेछौ’ भनेर चेताउनी दिन्छन्, र यी पदको सम्बन्ध प्रभुको दोस्रो आगमनको पहिलो भागसित जोड्छन्, जब प्रभु येशूले सबै विश्वासीहरूलाई उनीहरूलाई स्वर्ग पुरुचाउन भनी उठाएर लैजानुहुनेछ, तर विश्वास नगर्नेहरू सबैलाई न्यायका निन्ति छोड्नुहुनेछ। यो खण्ड यस प्रकारको व्यवहारिक अर्थमा प्रयोग गर्न मिल्ला, तर यसको सन्दर्भबाट स्पष्ट देखिन्छः यसको खास अर्थचाहिँ ख्रीष्ट येशूको राज्य गर्ने आगमन अर्थात् उहाँको दोस्रो आगमानको दोस्रो भागसित नै सम्बन्धित हुन्छ।

मत्ती २४:४२-४४: प्रभु कुन दिन वा कुन घडीमा आउनुहुन्छ, यसको विषयमा हुने अनिश्चयताले गर्दा हामी जागा रहनुपर्छ। आफ्नो घरमा चोर फोरेर पस्नै लागेको कुरा कसैलाई थाहा भयो भने चोर पस्ने ठीक समय नजाने पनि ऊ तयार भएर बस्छ। मानिसका पुत्र त्यति बेला आउनुहुनेछ, जुन बेला साधारण मानिसहरूले उहाँको बाटो हेर्दै हेर्दैनन्। यसकारण उहाँका जनहरूले उत्कट प्रतीक्षा गरेर जिउनुपर्छ।

छ) विश्वासयोग्य बुद्धिमान् दास र दुष्ट दासको दृष्टान्त (मत्ती २४:४५-५१)

मत्ती २४:४५-४७: यस अध्यायको अन्तिम भागमा प्रभु येशूले दास-दासको वास्तविक चरित्र केकस्तो छ, सो कुरा आफ्ना मालिक फर्केर आउने हेतुले तिनीहरूले देखाएको व्यवहारबाट देखा पर्छ भन्ने कुगा बताउनुभयो । सबै दासहरूले मालिकका घरानाहरूकालाई ठीक-ठीक समयमा खानेकुरा दिनुपर्छ । तर ख्रीष्ट येशूका दासहरू हाँ भन्नेहरू सबैचाहिँ इमानदार र सच्चा हुँदैनन् ।

मालिक आउनुहुँदा बुद्धिमान् दासलाई परमेश्वरका जनहरूको वास्ता/हेरचाह गरिरहेको भेट्टाइनेछ । परमेश्वरको राज्यमा सम्मानको रूपमा उसैलाई ठूलो जिम्मेवारी दिइनेछ; किनकि उसका मालिकले उसलाई आफ्ना सारा सम्पत्तिमाथि हाकिम नियुक्त गर्नुहुनेछ ।

मत्ती २४:४८-५१: दुष्ट दासले नामधारक इसाईको सङ्केत गर्छ, जसको व्यवहार मालिक अब चाँडै आउँदै हुनुहुन्छ भन्ने अपेक्षाले प्रेरित/प्रभावित हुँदैन । त्यसले आफ्ना सङ्गी-दासहरूलाई पिट्न, अनि मतवालाहरूसँग खानपान गर्न थाल्छ । त्यो परमेश्वरको राज्यका निम्नि तयार छैन भन्ने कुगा यस प्रकारको व्यवहारले प्रमाणित गर्छ । जब राजा आउनुहुनेछ, तब उहाँले त्यसलाई दण्ड दिनुहुनेछ र ‘त्यसको भाग कपटीहरूसित ठहराउनुहुनेछ, जहाँ मानिसहरूको रुवाबासी र दाह्व-किटाइ हुनेछ ।’

यो दृष्टान्त ख्रीष्ट येशू मसीह राजा भएर प्रत्यक्ष रूपले यस संसारमा फर्केर आउनुहुने प्रसङ्गमा छ । तर यहाँ यस दृष्टान्तमा देखिएको नियमचाहिँ विश्वासीहरू उठाइलाने सन्दर्भमा पनि लागू हुन्छ । किनभने धेरैजना, जसले आफू इसाई हुँ भनी भन्छन्, तिनीहरूले परमेश्वरका जनहरूप्रति देखाएको दुम्मनी/शत्रुता र भक्तिहीन मानिस-हरूसित गाँसेको मित्रताबाट तिनीहरूले ख्रीष्ट येशूको आगमनको बाटो नहेरेका कुरा देखाउँदा रहेछन् । तिनीहरूका निम्नि उहाँको दोस्रो आगमन आशिष होइन, तर च्याय/दण्ड पो हुनेछ ।

ज) दस कन्याहरूको दृष्टान्त (मत्ती २५ः१-१३)

मत्ती २५ः१-५ः ‘तब ...;’ यस पहिलो शब्दले यहाँको दृष्टान्तको सम्बन्ध चौबीस अध्यायसँग जोड्छ। यसबाट छर्लङ्गै के हुन्छ भने, यस दृष्टान्तको सन्दर्भ/पृष्ठभूमिचाहिँ ख्रीष्ट राजा यस संसारमा फर्केर आउनुभएको बेला र त्यसभन्दा अघिको समय हो। प्रभु येशूले त्यति बेलाको स्वर्गको राज्य दस कन्याहरूसित तुलना गर्नुभयो, ‘जो आ-आफ्ना बत्तिहरू लिएर दुलहालाई भेट्न निस्के।’ तिनीहरूमा पाँच बुद्धिमती थिए, जसले आफ्ना बत्तिहरूका निम्नि तेल बोके। अरु पाँच कन्यासित तेल थिएन। पर्खदा-पर्खदै तिनीहरू सबै निदाए।

पाँच बुद्धिमती कन्याहरूले सङ्कटकालका ख्रीष्ट येशूका सच्चा चेलाहरूलाई सङ्केत गर्नेन्। बत्तिहरूको अर्थचाहिँ आफ्नो विश्वासको स्वीकार/साक्षी हो; तेलचाहिँ पवित्र आत्माको प्रतीक हो; तेलको अर्थ यो हो भनेर प्रायः सबैले मान्दछन्। मूर्ख कन्याहरूले ती मानिसहरूलाई चित्रण गर्नेन्, जसले मसीह राजाको आगमनको प्रतीक्षामा छौं भनेर मानिलिन्छन्, तर जसको मन कहिल्यै परिवर्तन वा नयाँ भएको छैन, र यसैले तिनीहरूसँग पवित्र आत्मा हुनुहुन्न। दुलहाचाहिँ मसीह राजा हुनुहुन्छ। उहाँले ढिलो गर्नुभएको मतलबचाहिँ उहाँको दोस्रो आगमनको पहिलो भाग र त्यसको दोस्रो भागको बीचको समय बुझिन्छ। दसै कन्याहरू निदाए; यसर्थ तिनीहरूमा बाहिरी हिसाबले धेरै भिन्नता पाइँदैनथियो।

मत्ती २५ः६ः मध्यरातमा ‘हेर, दुलहा आउँदै हुनुहुन्छ; उहाँलाई भेट्न निस्क’ भने उद्घोष गुँजियो। यसभन्दा अघिको अध्यायमा उहाँको आगमनचाहिँ डरलागदा/भयानक चिन्हहरूद्वारा सूचित गरिनेछ भने कुरा हामीले सिक्योँ।

मत्ती २५ः७-९ः ‘ती सबै कन्याहरू उठे, र आ-आफ्ना बत्तिहरू मिलाए।’ सबैजनाले तयार भएका देखा पर्न खोजे। मूर्ख कन्याहरूसँग तेल नभएको हुनाले तिनीहरूले बुद्धिमतीहरूबाट केही तेल मागे, तर तिनीहरूलाई तेल किन्न पठाइयो। बुद्धिमतीहरूले तिनीहरूलाई तेल

नदिएको कुरा कति स्वार्थी देखिन्छ, तर आत्मिक दृष्टिमा कसैले पनि पवित्र आत्मा अरू कसैसित बाँट्न सक्दैन। हो, पवित्र आत्मालाई किन्त्र सकिँदैन; तर पवित्र बाइबलले त्यही भाषा चलाउँछ, जब त्यसले मुक्ति 'विनापैसा र विनादाम किन !' भनेर हामीलाई आदेश दिन्छ।

मत्ती २५:१०-१२: मूर्ख पाँच कन्याहरूले तेल किन्त्र गइरहेको बेलामा दुलहा आउनुभयो। आरामी बाइबल र भुल्गोट नामक ल्याटिन बाइबलमा यस ठाउँमा 'उहाँ दुलहीसँग आउनुभयो' भनेर अनुवाद गरिएको रहेछ। अनि यो कुरा बाइबलका भविष्यवाणीहरूको दृष्टिकोणबाट बिलकुल मिल्छ। प्रभु येशू आफ्नी दुलहीसँग, जो उहाँको मण्डली हो, विवाहबाट फर्केर आउनुहुनेछ (१ थेस्सलोनिकी ३:१३)। सबै ख्रीष्ट-विश्वासीहरूलाई उठाइलगेपछि त्यो विवाह स्वर्गमा हुनेछ, मनाइनेछ (एफेसी ५:२७)।

सङ्कटकालबाट भएर जाने सन्तगण अर्थात् अन्तसम्म स्थिर रहने विश्वासीहरूरूपी बाँकी रहेको भागचाहिँ ती पाँच बुद्धिमती कन्या हुन्, जो उहाँसित भित्र विवाहको भोजमा पस्नेछन्। विवाहको भोजले चाहिँ संसारमा स्थापित हुने ख्रीष्ट येशूको राज्यको आनन्द र आशिषको सुहाउँदो चित्रण/नक्सा दिँदैछ। 'तयार रहेका पाँच बुद्धिमती कन्याहरू उहाँसित भित्र विवाहको भोजमा पसे; त्यसपछि ढोका थुनियो।' अब स्वर्गको राज्यभित्र प्रवेश गर्न कसैलाई मौका हुनेछैन; ढिलो भइगयो। जब अरू कन्याहरू आइपुगे, र भित्र पस्ने अनुमति मागे, तब दुलहाले 'म तिमीहरूलाई चिन्दिनँ' भनेर तिनीहरूलाई अस्वीकार गर्नुभयो। योचाहिँ तिनीहरूको नयाँ जन्म कहित्यै नभएको पक्का प्रमाण हो।

मत्ती २५:१३: प्रभु येशूले भन्नभयो, कि यस दृष्टान्तबाट हामीले सिक्नुपर्ने पाठ जागा रहनु नै हो; किनकि त्यस दिन र त्यस घडीको विषयमा, जब उहाँ आउनुहुनेछ, मानिस अनभिज्ञ हुन्छ। मानौं प्रभु जुनै पनि घडीमा आउन सक्नुहुन्छ भन्ने मनसायले ख्रीष्ट-विश्वासीहरूले जिउनुपर्छ। के हामीले आफ्ना बत्तिहरू मिलाइसक्याँ? के ती बत्ति तेलले भरिएका छन्?

८) तोड़ाहरूको दृष्टान्त (मत्ती २५:१४-३०)

मत्ती २५:१४-१८: प्रभुको आगमन हुँदा सच्चा र भूटा दासहरू हुनेछन् भन्ने कुरा यस तोड़ाहरूको दृष्टान्तले हामीलाई सिकाउँछ । यो कहानी/कथा एकजना मानिसको विषयमा छ, जो टाडा देश जान लागिरहेका छन् । यो लामो यात्रा गर्नेभन्दा अघि तिनले आफ्ना दासहरूलाई बोलाए, र तिनीहरू हेरेकलाई आ-आफ्ना क्षमताअनुसारको पैसा दिए । एकजनाले पाँच तोड़ा, अर्काले दुई तोड़ा र फेरि अर्काले एक तोड़ा पायो । तिनीहरूले त्यो रकम मालिकका नाफा/फाइदाका निम्नि काममा लगाउनुपर्थ्यो । पाँच तोड़ा पाउनेले अरू दुई तोड़ा कमायो । तर एक तोड़ा पाउने दासचाहिँ गयो, र भुइँमा खाल्टो खनेर त्यसलाई गाड़यो ।

यस दृष्टान्तमा अर्थ लगाउनु गाहो छैन । ती दासहरूका मालिक ख्रीष्ट येशू हुनुहुन्छ । अनि त्यो लामो यात्राचाहिँ उहाँको दोस्रो आगमनको पहिलो र दोस्रो भागको बीचको समय हो । तीनैजना दासहरू ती इस्त्राएलीहरूलाई सङ्केत गर्छन्, जो सङ्कटकालको अवधिमा जिउनेछन् । तिनीहरूले अनुपस्थित हुनुभएको प्रभुको प्रतिनिधि गरेर उहाँका अभिरुचीहरू/उहाँलाई इच्छा लागेका कुराहरू पूरा गर्ने जिम्मेवारी पाएका छन् । तिनीहरूको व्यक्तिगत क्षमताअनुसार तिनीहरूलाई भिन्न-भिन्न जिम्मेवारी दिइएको छ ।

मत्ती २५:२९-२३: ‘धेरै समयपछि ती दासहरूका मालिक आउनुभयो, र उहाँले तिनीहरूसँग हिसाब लिए ।’ मालिक आउनुभएको कुराले प्रभुको दोस्रो आगमन चित्रण गर्छ । पहिला दुई दासहरूले एकै किसिमको स्याबासी पाएः ‘स्याबास, असल र विश्वासयोग्य दास ! तिमी थोरै कुराहरूमा विश्वासयोग्य रह्यौ; म तिमीलाई धेरै कुराहरूमाथि अधिकारी तुल्याउनेछु; आफ्ना प्रभुको आनन्दभित्र प्रवेश गर !’ तिनीहरूको सेवाको जाँचचाहिँ तिनीहरूले कति कमाए, त्यसमा होइन, तर तिनीहरूले कतिसम्म कोशिश गरे, यसैमा आधारित थियो । यी दुईजनाले आफ्नो पूरा क्षमताअनुसार काम गरे, र सय प्रतिशत नाफा

गरे। यी दुईजनाले सच्चा विश्वासीहरूको प्रतिनिधि गर्छन्, जसको इनाम/प्रतिफलचाहिँ मसीहको राज्यका आशिषहरू उपभोग गर्नु हो।

मत्ती २५:२४-२५: तेस्रो दाससँग आफ्ना मालिकलाई दिने केही पनि थिएन; त्यसले आफ्ना मालिकसित अपमानका शब्दहरू बोले; त्यसले बहाना गस्तो। त्यसले आफ्ना मालिकलाई समझदार नभएका कठोर मानिस हुने दोष लगायो, जसले ‘जहाँ रोजुभएको छैन, त्यहाँ कट्टनी गर्नुहुन्छ, र जहाँ छनुभएको छैन, त्यहाँ बटुल्नुहुन्छ।’ त्यसले ‘मलाई डर लाग्यो, र मैले तपाईंको तोड़ा जमिनमा लुकाएँ’ भनेर आफूलाई दोषमुक्त तुल्याउन खोज्यो। त्यो दास पक्का पनि विश्वासी थिएन। कुनै इमानदार/सच्चा दासले आफ्ना मालिकको विषयमा यस प्रकारका विचारहरू मनमा लिँदैन।

मत्ती २५:२६-२७: त्यसका मालिकले त्यसलाई ‘हे दुष्ट र अल्छे दास’ भनेर हफ्काए। आफ्ना मालिकको विषयमा त्यसले यस प्रकारका विचारहरू राख्यो भने किन त्यसले मालिकको पैसा सराफीहरूकहाँ/बैङ्गमा राख्दैनथियो, र यसको ब्याज पाइन्थियो? यो पनि भनौँ: ती मालिकले छबीस पदमा आफ्नो विरोधमा लगाइएका अभियोगहरू मानिलिएका होइनन् है। तर तिनले खास यस्तो भने: ‘तैले मलाई यस प्रकारको मालिक सम्फेको थिइस् भने तैले भन् बढ्ता गरी त्यो तोड़ा काममा लगाउनुपर्थ्यो, होइन र? तैले बोलेका यी शब्दहरूले तँलाई दोषमुक्त पार्दैनन्, निर्देष ठहराउँदैनन्, तर भन् बढी दोषी ठहराउँछन्।’

मत्ती २५:२८-२९: त्यस मानिसले आफ्नो एक तोड़ा काममा लगाएर अर्को एक तोड़ा कमाएको भए त्यसले अरू दासहरूले पाएर्खै त्यही स्याबासी पाउनेथियो। तर अफसोस! त्यसले भुइँमा खाल्टो खनेको बाहेक आफ्नो जीवनबाट अरू केही देखाउन सकेन। त्यसबाट त्यो तोड़ा खोसियो, र दस तोड़ा भएको दासलाई दिइयो। यो आत्मिक क्षेत्रमा लागू हुने निम्न नियमअनुसार भएको हो: ‘हरेक जससँग छ, उसलाई दिइनेछ, र ऊसँग प्रशस्त हुनेछ; तर जससँग छैन, त्यसबाट जे त्योसँग छ, त्यो पनि खोसिनेछ।’ जस-जसले आफूलाई परमेश्वरको महिमाका निम्ति सदुपयोग गराउन चाहन्छन्, उनीहरूले यसो गर्ने

तोड़ाहरूरूपी साधनहरू पाउँछन्। उनीहरूले उहाँका निम्ति जति धेरै काम गर्छन्, त्यति नै बढी उनीहरू उहाँका निम्ति काम गर्न सक्षम हुन्छन्। तर विपरीततः हामीले प्रयोगमा नल्याएको जुनसुकै कुरा गुमाइपठाउँछौं। अल्छी भएको वा निष्क्रिय भएको प्रतिफलचाहिँ आत्मिक रूपले क्षीन/गरिब हुनु हो।

सर्ताईस पदमा सराफीहरूको नाम लिइएको छ; यसले के सुभाउ दिन्छ भने, हामीले आफ्ना तोड़ारूपी सम्पत्तिहरू आफूले प्रभुका निम्ति प्रयोग गर्न सक्दैनौं भने हामीले ती तिनीहरूलाई दिनुपर्छ, जसले ती चलाउन सक्छन्। हाम्रो निम्ति ‘ती सराफीहरू’ मिशनरीहरू, बाइबल सोसाइटीहरू, इसाई प्रकाशकहरू, सुसमाचार रेडियो प्रसारणहरू आदि हुन्छन्। हाम्रो दुनियाजस्तै संसारमा रूपियाँपैसा प्रयोग नगरी निष्क्रिय बस्नुहुँदैन; नत्र हामी दोषी हुँछौं। कुनै बहानाले हामीलाई यसको दोष लाग्नदेखि मुक्त गर्न सक्दैन।

श्री आइ. टी. पीर्सनले हामीलाई निम्न सुभाउ दिन्छन्, जो धेरै लाभदायक/उपयोगी हुन्छः

‘कोही-कोही मानिसमा डराउने स्वभाव भएको हुनाले उनीहरू परमेश्वरको राज्यको खातिर साहसपूर्ण काम गर्न र आफ्ना भरथेगमा अडेर/आत्मनिर्भर रहेर उहाँको सेवा गर्नेलाई सक्षम नहोलान्; यस्ताहरूले आफ्ना दुर्बलता अरू मानिसहरूका सक्षमता र सुबुद्धिसँग जोड्न सक्छन्, जसले उनीहरूका दानहरू र सम्पत्तिहरू लिएर ती चीजहरू प्रभु र उहाँको मण्डलीका निम्ति प्रयोग गर्छन्। ... ती भण्डारीसँग रूपियाँपैसा छ, वा तिनीसँग काममा लगाउन सक्ने अरू दान-वरदानहरू होलान्, तर तिनीसँग विश्वासको कमी छ; तिनी दूरदर्शी होइनन्, व्यवहारिक पनि होइनन्; तिनमा तागत र बुद्धिको अभाव छ। तब प्रभुका “सराफीहरूले” तिनलाई तिनले आफ्ना स्वामीलाई के-कसो गरेर नाफा कमाउन सक्छन्, सो बताइदिन्छन्। ख्रीष्टको मण्डली किन बन्यो त? के बलियो अङ्गले कमजोर अङ्गलाई सहायता पुर्याउनलाई होइन? अनि के सबै अङ्गहरू मिलेर र एक-अर्कालाई सहयोग गरेर यसरी सबभन्दा कमजोर अङ्गको शक्ति बढाउनुपर्दैन? हो, केही हदसम्म ख्रीष्टको देह यही उद्देश्यले बनेको हो।’^३

मत्ती २५ः३०: ‘अनि त्यस बेकम्मा दासलाई बाहिरको अन्धकारमा फालियो’; त्यसलाई स्वर्गको राज्यबाट वञ्चित गरियो । दुष्ट मानिस-हरूको अति पीडादायक अनन्त दुर्दशा त्यसको भाग हुने नै छ । आफ्नो तोड़ा काममा नलगाएर त्यो दास दोषी ठहरिएको होइन, तर त्यसका सुर्कम्हरूको कमीले त्यससँग मुक्ति पाउने किसिमको विश्वास थिएन रहेछ भन्ने प्रमाण दियो ।

ज) मसीह राजाले अन्यजातिहरूको न्याय गर्नुहुन्छ (मत्ती २५ः३१-४६)

मत्ती २५ः३१: यस खण्डमा अन्यजातिहरूको न्यायको वर्णन गरिएको छ । हामी विभिन्न न्यायहरू छुट्ट्याउनुपर्छ: अन्यजातिहरूको न्याय, ख्रीष्टको न्यायासन र ठूलो सेतो सिंहासनमा हुने न्याय ।

ख्रीष्टको न्यायासनमा विश्वासीहरू मात्र पर्नेछन्, जहाँ उनीहरूको जीवनको जाँच हुनेछ, र उनीहरूले इनाम पाउनेछन् । यो न्याय सबै विश्वासीहरूलाई उठाइलगेपछि हुनेछ (रोमी १४ः१०, १ कोरिन्थी ३ः११-१५, २ कोरिन्थी ५ः९-१०) ।

ठूलो सेतो सिंहासनमा हुने न्याय ख्रीष्ट येशुको हजार वर्षको राज्य बितेपछि अनन्तकालमा हुनेछ । यो मरेकाहरूको न्याय हो; दुष्टहरूको फैसला गरेपछि तिनीहरू अग्निकुण्डमा फालिनेछन् (प्रकाश २०ः११-१५) ।

अन्यजातिहरूको न्याय, अर्थात् जाति-जातिका मानिसहरूको न्याय ख्रीष्ट येशु यस संसारमा राज्य गर्न आउनुभएपछि हुनेछ, जसरी एकतीस पदले सफासँग बताएको छ: ‘जब मानिसका पुत्र आफ्नो महिमामा आउनुहुनेछ, र उहाँको साथमा सबै पवित्र दूतहरू आउनेछन्, तब ... ।’ योएल तीन अध्यायअनुसार यस न्यायका निम्ति हामीले अनुमान गरेको ठाडँ यहोशापातको बेंसी/उपत्यका हो, जो यरूशलेमकै छेउमा छ (योएल ३ः२) । यी अन्यजातिहरूले सङ्कटकालभरि ख्रीष्ट येशुका यहूदी दाजुभाइहरूसित के-कस्तो व्यवहार गरेछन्, त्यहीअनुसार तिनी-हरूको न्याय हुनेछ (योएल ३ः१-२, योएल ३ः१२-१४ र मत्ती २५ः३१-४६) ।

मत्ती २५ः३२ः यस खण्डमा तीनवटा दलहरूको कुरा गरिएको छः भेडाहरू, बाख्राहरू र ख्रीष्ट येशूका दाजुभाइहरू । यस कुरामा ध्यान दिनु महत्वपूर्ण छ । सङ्कटकालमा जिउने जाति-जातिका मानिस-हरूचाहिँ यी पहिला दुई दलहरू हुन्, जसको न्याय ख्रीष्ट येशूले यहाँ गर्नुहुनेछ । तेसो दलचाहिँ ख्रीष्ट येशूका विश्वासयोग्य यहूदी दाजु-भाइहरू हुन्, जसले सङ्कटकालभरि भारी सतावटमा परेर पनि उहाँको नाम इन्कार गर्नेछैन् ।

मत्ती २५ः३३-४०ः ‘राजाले भेडाहरूचाहिँ आफ्नो दाहिने हातपट्टि र बाख्राहरूचाहिँ आफ्नो देब्रे हातपट्टि राख्नुहुनेछ ।’ त्यसपछि उहाँले भेडाहरूलाई निम्त्याएर भन्नुहुनेछः ‘आओ, संसारको उत्पत्तिदेखि तिमीहरूका निम्ति तयार पारिएको राज्यका अधिकारी होओ !’ किनभने उहाँ भोकाउनुभएको थियो, र यिनीहरूले उहाँलाई खाना दिए; उहाँलाई तिर्खा लागेको थियो, र यिनीहरूले उहाँलाई पिडन दिए; उहाँ परदेशी हुनुहुन्थ्यो, र यिनीहरूले उहाँलाई भित्र स्वागत गरे; उहाँ नाङ्गो हुनुहुन्थ्यो, र यिनीहरूले उहाँलाई वस्त्र लगाइदिए; उहाँ बिरामी हुनुहुन्थ्यो, र यिनीहरू उहाँलाई भेट्न आए; उहाँ भयालखानामा हुनुहुन्थ्यो, र यिनीहरूले उहाँकहाँ गए । तब ती भेडारूपी धर्मी जनहरूले अचम्म मान्दा रहेछन्; किनकि आफूले कहिले राजालाई यस्ता भलाइका कामहरू गरेको यिनीहरूलाई याद छैन; किनभने उहाँ यिनीहरूको पालामा पृथ्वीमा हुनुहुन्थियो । उहाँले यसको कारण दिएर बुझाउनु-हुन्छः ‘मेरा यी भाइहरूमध्ये सानोभन्दा सानो एउटालाई तिमीहरूले जे-जति गर्चौ, त्यो तिमीहरूले मलाई नै गरचौ ।’ उहाँका चेलाहरूमध्ये एकजनालाई जे गरिन्छ, त्यसका निम्ति त्यो सुकर्म/भलाइ प्रभुलाई गरेसरह इनाम पाइन्छ ।

मत्ती २५ः४१-४५ः उहाँ बाख्रारूपी अधर्मीहरूलाई भन्नभयोः ‘हे श्रापितहरूहो, मदेखि त्यस अनन्त आगोभित्र जाइहाल, जो शैतान र त्यसका दूतहरूका निम्ति तयार पारिएको छ ।’ किनभने तिनीहरूले ‘याकूबको सङ्कष्ट’ नामक महासङ्कष्टकालभरि उहाँलाई वास्ता गरेन् । जब तिनीहरूले आफ्नो सफाइ गर्न मागे, र भनेः ‘हामीले तपाईंलाई

कहिल्यै यस्तो अवस्थामा देखेनौं ।' तब उहाँले तिनीहरूलाई सम्भाउनु-
भयोः उहाँका अनुयायीहरूप्रति देखाइएको तिनीहरूको बेवस्ताचाहिँ
वास्तवमा उहाँलाई बेवस्ता गरेकै हो ।

मत्ती २५:४६: यसरी बाखाहरूरूपी अधर्मीहरूचाहिँ अनन्त
दण्डमा जानेछन्, तर भेड़ाहरूरूपी धर्मी जनहरूले चाहिँ अनन्त जीवनमा
प्रवेश गर्नेछन् ।

तर यस खण्डबाट दुईटा समस्या उठेका छन्; पहिलो समस्या: के
यस खण्डले अन्यजातिका मानिसहरूले सामूहिक रूपले मुक्ति पाउँदा
रहेछन् वा नष्ट हुँदा रहेछन् भन्ने कुरा सिकाएको हो? दोस्रो समस्या:
भेड़ाहरूले चाहिँ सुकर्महरूद्वारा मुक्ति पाएका छन्, र बाखाहरूचाहिँ
भलाइको काम नगरेको हुनाले दोषी ठहरिएका छन् भन्ने प्रकारको प्रभाव
यस कथनले हामीमा छोडूछ । पहिलो समस्या हाल गर्नलाई हामीले
सम्भन्ना गर्नुपर्छ: परमेश्वरले जातिहरूसित यस प्रकारको व्यवहार
गर्नुहुन्छ । पुरानो नियमको इतिहासमा जातिहरूले आफ्नो पापको खातिर
दण्ड पाएका थुप्रै उदाहरणहरू छन्, जस्तै यशैया १०:१२-१९, यशैया
४७:५-१५, इजकिएल २५:५-६, आमोस १:३, ६, ९, ११ र १२,
आमोस २:१, ४ र ६, ओबद्याह १:१० र जकरिया १४:१-५ आदि ।
यसकारण जातिहरू अझै पनि ईश्वरीय सजाय/दण्डमा पर्नेछन् भन्ने
कुरामा विश्वास गर्नु न्यायसँगत कुरा हो । परमेश्वरको न्यायमा पर्ने
जातिभित्र हरेक व्यक्तिले त्यसको दण्ड भोग्नुपर्नेछ भनेको होइन, तर
परमेश्वरको न्यायका यी नियमहरू यस प्रकारले जाति-जातिमाथि र
व्यक्ति-व्यक्तिमाथि लागू हुनेछन् ।

जुन ग्रीक शब्द यहाँ 'अन्यजातिहरू' अनुवाद गरिएको छ, यसको
अनुवाद 'जातिहरू' पनि हुन सक्छ । यहाँ यस खण्डमा जाति-जातिका
मानिसहरू व्यक्ति-व्यक्तिको हिसाबले न्यायमा परेका छन् भनेर कतिको
विश्वास छ । चाहे जाति-जातिको न्याय, चाहे व्यक्ति-व्यक्तिको न्याय
होस्, यति बिघ्न भीड़ मानिसहरूलाई इसाएल देशमा प्रभुको सामु खड़ा
गराउनमा निकै ठूलो समस्या देखिन्छ । यसैले शायद जातिहरूका

प्रतिनिधिहरू वा वर्ग-वर्गका मानिसहरूका प्रतिनिधिहरू यस न्यायमा
भेला हुनेछन् भने कुरा बुझन बेस होला ।

दोस्रो समस्याको विषयमा यति भनौः यो खण्ड लिएर मुक्ति
कामहरूद्वारा पाइच्छ भने कुरा सिकाउन सकिँदैन । पवित्र बाइबलमा
एकमात्र साक्षी छः मुक्ति विश्वासद्वारा पाइच्छ, कामहरूद्वारा होइन
(एफसी २:८-९) । तर यसमा पवित्र बाइबलको शिक्षा पनि सुदृढ़ छ,
र जोड़ दिन्छः साँचो विश्वास छ भने त्यसले असल-असल कामहरू
ऐदा गर्छ नै । कसैमा कुनै असल कामहरू देखा पर्दैनन् भने योचाहिँ
त्यस व्यक्तिको मुक्ति पनि कहिल्यै भएको छैन भने एक लक्षण/प्रमाण
हो । यस प्रकारले हामीले यहाँ प्रस्तुत गरिएको तथ्य बुझनुपर्छः बाँकी
रहेको भागरूपी यहूदीहरूसित उपकार गरेको फलस्वरूप अन्य-
जातिहरूले मुक्ति पाएका होइनन्, तर तिनीहरूले देखाएको दयाको
व्यवहारले प्रभुप्रति तिनीहरूको प्रेमको प्रतिविम्ब गर्छ ।

अभ तिनवटा कुरा हामीले भन्नपर्छ । पहिलो, संसारको
उत्पत्तिदेखि नै परमेश्वरको राज्यचाहिँ धर्मी जनहरूका निम्ति, र नरक-
चाहिँ शैतान र त्यसका दूतहरूका निम्ति तयार पारिएको छ (मत्ती
२५:३४ र ४१) । मानिसहरूले आशिष पाउन् – यो परमेश्वरको
चहाना हो । नरकको मौलिक उद्देश्य मानिसहरूका निम्ति होइन । तर
जब मानिसहरूले स्वेच्छाले जीवनलाई अस्वीकार गर्छन्, तब तिनीहरूले
आफ्ना निम्ति मृत्यु नै रोजेका हुन् ।

दोस्रो कुराः प्रभु येशूले अनन्त आगो, अनन्त दण्ड र अनन्त
जीवनको कुरा गर्नुभयो (मत्ती २५:४१ र ४६) । उहाँ, जसले अनन्त
जीवनको बारेमा शिक्षा दिनुभयो, उहाँ नै अनन्त दण्डको बारेमा पनि
सिकाउनुभयो । दण्ड शब्दको अगाडि र जीवन शब्दको अगाडि ‘अनन्त’
भनेर ती दुवै ठाउँहरूको गुण बताउने एकै विशेषण लगाइएको छ ।
यसकारण स्वर्गको कुरा मात्र तर नरकको अस्तित्व अस्वीकार गर्न
मिल्दैन; यस्तो कुराले मेल खाँदैन । जुन शब्द ‘अनन्त’ भनेर अनुवाद
गरिएको छ, त्यसको अर्थ ‘सदा-सर्वदा’ होइन भने ग्रीक भाषामा अरू
कुनै यस्तो शब्द नै छैन, जसले ‘अनन्त’ व्यक्त गर्न सकछ । तर हामीलाई

थाहै छः अनन्तको अर्थ सदा-सर्वदा हो, किनकि यही शब्दले ‘अनन्त’ राजा भनेर असीमित परमेश्वरको गुण बताएको छ (१ तिमोधी १:१७)।

अन्तमा, अन्यजातिहरूको न्यायको वर्णनले ख्रीष्ट येशू र उहाँका जनहरू एक हुन् भन्ने कुरामा हामीलाई सशक्त सम्भन्ना दिलाएको छ। जुन कुराले उनीहरूलाई राम्रो-नराम्रो प्रभाव पार्छ, त्यही कुराले प्रभुलाई त्यस्तै प्रभाव पार्दै रहेछ। यसर्थ प्रभुलाई प्रेम गर्नेहरूको उपकार गरेर प्रभुप्रति हाम्रा उपकारहरू देखाउने हामीलाई ज्यादा ठूलो मौका दिइएको/सम्भावना मिलेको छ।

१४) मत्ती २६-२७ः मसीह राजाको कष्ट र मृत्यु

क) प्रभु येशूलाई मार्ने षड्यन्त्र (मत्ती २६:१-५)

मत्ती २६:१-२ः अब यस सुसमाचारको पुस्तकमा चौथो र अन्तिम पल्ट हाम्रा प्रभुले आफ्ना चेलाहरूलाई उहाँको मृत्युको पूर्वसूचना दिएर उनीहरूलाई सचेत गराउनुभयो (मत्ती १६:२१, १७:२३ र २०:१८)। यहूदीहरूको निस्तार-चाड़ र प्रभुको क्रसको मृत्युको बीचमा समयको हिसाबले नजिकको सम्बन्ध भएको देखिन्छ; किनभने उहाँले यो कुरा यस प्रकारले सूचना गर्नुभयोः ‘तिमीहरूलाई थाहै छ, दुई दिनपछि निस्तार-चाड़ छ, र मानिसका पुत्र क्रूसमा टँगाइन भनी पक्राउ पर्नेछन्।’ हो, त्यस सालमा निस्तार-चाड़को वास्तविक अर्थ प्रकट हुनेछ। बल्ल ख्रीष्टरूपी निस्तारका पाठा यरूशलेममा आइपुग्नुभयो, र अब चाँडै बलिको रूपमा मारिनुहुनेछ।

मत्ती २६:३-५ः उहाँले यी शब्दहरू बोल्नुहुँदा नै ‘मुख्य पूजाहारी, शास्त्री र जनताका बूढा प्रधानहरू उहाँलाई मार्ने युक्ति रच्न भनी कायफा नामक महापूजाहारीको चोकमा भेला भए’; तिनीहरूले उहाँलाई गुप्त रूपले पक्रेर मार्ने मतो गरे। तर चाड़को बेलामा होइन, नत्र उहाँलाई मृत्यु-दण्ड दिँदा मानिसहरूले त्यसको उत्कट विरोध गर्लान् भनेर तिनीहरूले विचार गरेका थिए। कस्तो विचित्र कुरा: आफ्ना मसीह

राजाको हत्या गर्ने षड्चन्त्र रचनुमा इसाएली धर्म-नेताहरूको पहिलो हात थियो । उहाँलाई चिनेर उहाँलाई राजा तुल्याडनुमा तिनीहरू प्रथम हुनुपर्नेथियो; तर उल्टो, तिनीहरूबाट उहाँका शत्रुहरूको अघि सर्वे मोर्चा बनियो ।

ख) बेथानीमा येशूको शिरमा बहुमूल्य तेलको अभिषेक (मत्ती २६ः६-१३)

मत्ती २६ः६-७: पूजाहारीहरूको राजद्रोह, आफ्ना चेलाहरूका तुच्छ/क्षद्र कुराहरू र यहूदा इस्करयोतिको विश्वासधातको बीचमा यस घटनाले सुखद आनन्द दिएको छ । ‘जब येशू बेथानीमा शिमोन कोरीको घरमा हुनुहुन्थ्यो, तब ऐटी स्त्री बहुमूल्य सुगन्धित तेलको एउटा सङ्गमरमरको भुँडल्को लिएर उहाँकहाँ आइन्, र ... त्यो उहाँको शिरमाथि खन्याइदिन् ।’ प्रभु येशूप्रति तिनको श्रद्धाभक्ति कति गहिरो/ प्रगाढ़ थियो, सो कुरा तिनले चढाएको तेलको ठूलो मूल्यले स्पष्ट पारेको छ । तिनको यस कामको भावअर्थद्वारा तिनले भन्न चाहेकी थिइन्: संसारमा यस्तो कुनै चीज छैन, जो प्रभुका निम्ति दिन नसक्ने गरी ज्यादा मूल्यवान् हुन्छ ।

मत्ती २६ः८-९: उहाँका चेलाहरू र विशेष गरी यहूदा इस्करयोतिले तिनको यस कार्यमा ठूलो बरबादी देखे (यूहन्ना १२ः४-५) । उनीहरूले यो सुगन्धित तेल बरु धेरै दाममा बेचेर त्यो गरिबहरूलाई दिन/बाँडून उचित ठाने ।

मत्ती २६ः१०-१२: प्रभु येशूले उनीहरूको टेढो/बिग्रेको विचार सच्च्याउनुभयो/सुधार्नुभयो । तिनको यस काममा बरबाद के थियो? होइन, यो ता शोभाले पूर्ण थियो । त्यति मात्र होइन, यो काम एकदमै समयअनुकूल थियो । गरिबहरूको सेवा/उपकार जहिलेतैहिले गर्न सकिन्छ । तर संसारको इतिहासमा एकैपल्ट मात्र गडाइका निम्ति मुक्तिदाता प्रभुको अभिषेक गर्न सकिन्थ्यो । जब त्यो अमूल्य क्षण आयो, तब ती नारीले, तिनी एकलै भए पनि, त्यो मौका छोपिन्; किनकि तिनीसँग आत्मिक समझ थियो । प्रभुले आफ्नो मृत्युको

विषयमा गर्नुभएका पूर्वसूचनाहरूमा विश्वास गरेर तिनले बुझिन्: मौका यही हो, यस्तो मौका अब फेरि कहिल्यै आउनेछैन। अनि ठीक यस्तै हुन आयो पनि; तिनको विचार सत्य ठहरियो। किनकि जुन स्त्रीहरूले उहाँको गडाइपछि उहाँको शरीरमा सुगन्धित तेल/मसाला लगाउन खोजे, ती स्त्रीहरूको योजना विफल भयो; किनकि उहाँको पुनरुत्थान भइ-सकेको थियो (मर्कूस १६:१-६)।

मत्ती २६:१३ः प्रभु येशूले तिनको प्रेमले प्रेरित भएको यो सरल काम यसो भन्दै अमर तुल्याउनुभयोः ‘म तिमीहरूलाई साँचो भन्दछु, सारा संसारमा जहाँ-जहाँ यो सुसमाचार प्रचार गरिनेछ, त्यहाँ यस स्त्रीले जे गरेकी छ, त्यो पनि उसको सम्भन्नामा सुनाइनेछ।’ साँचो आराधनाको रूपमा प्रभुलाई चढाइएको कार्य/काम जेसुकै होस्, त्यसको सुगन्धले स्वर्गका चोकहरू भर्दछ, र त्यो प्रभुको सम्भन्नामा नमेट्ने गरी अङ्गित हुन्छ।

ग) यहूदा इस्करयोतिको विश्वासघात (मत्ती २६:१४-१६)

मत्ती २६:१४-१५ः ‘तब बाहमध्ये एकजना, ...’ प्रभु येशूका चेलाहरू/प्रेरितहरूमध्ये एकजना, जो तीन वर्ष उहाँसँग बसेको थियो, जो उहाँसँग हिँडेको थियो, जसले उहाँका अचम्मका कामहरू देखेको थियो, जसले उहाँको अद्वितीय/अनुपम शिक्षा सुनेको थियो, र जो प्रभुको पापरहित जीवन देख्ने एक प्रत्यक्ष साक्षी थियो; अँ, त्यो, जसलाई प्रभु येशूले ‘मेरो आफै चिरपरिचित मित्र’ भन्न सक्नुहुन्थ्यो, ‘जसले मेरो रोटी खान्थ्यो’ (भजन ४१:९), त्यसले नै परमेश्वरका पुत्रको विरोधमा कुर्कुच्या उठायो। ‘त्यो यहूदा इस्करयोतिचाहिँ मुख्य पूजाहारीहरूकहाँ गयो’, र आफै प्रभुलाई चाँदीका तीस सिक्कामा तिनीहरूको हातमा सुम्पिने/बेचिदिने तय गर्यो। पूजाहारीहरूले तत्कालै त्यसलाई त्यो पैसा दिइहाले – जाबो एक महिनाको तलबजति।

शिमोनको घरमा प्रभु येशूको शिरमा त्यो बहुमूल्य तेल खन्याउने ती स्त्री र यहूदा इस्करयोतिको बीचमा हाम्रो ध्यान आकर्षित पार्ने

विशाल भिन्नता देखिन्छ । तिनको दृष्टिमा मुक्तिदाता प्रभु अमूल्य हुनुहुन्थ्यो, तर यहूदाको दृष्टिमा उहाँ तुच्छ गनिनुभयो ।

मत्ती २६ः१६ः अनि यसरी त्यही यहूदा त्यहाँबाट हिँड्चो, जसले प्रभु येशूबाट लगातार कृपा, र कृपा मात्र पाइरहेको थियो, र त्यस डरलाग्दो/भयानक किनबेच/कबुलअनुसार आफ्नो भाग पूरा गर्न बन्दोबस्त/तयारी गर्न्यो ।

घ) अन्तिम निस्तार-चाड (मत्ती २६ः१७-२५)

मत्ती २६ः१७ः ‘अखमीरी रोटीको चाडको पहिलो दिन’ थियो । त्यस दिन यहूदीहरूको घर-घरबाट सबै खमीर निकालिन्थ्यो । प्रभुले चेलाहरूलाई निस्तार-चाडको भोज तयार पार्न यस्तूलेमधित्र पठाउनु-भएको बेलामा उहाँको मनमा कस्ता-कस्ता विचारहरू उल्लेर उठेका थिए होला ? किनकि यस भोजको हर कुरामा, सानो कुरा भए पनि, ठूलो महत्त्व थियो ।

मत्ती २६ः१८-२०ः प्रभु येशूले चेलाहरूलाई कुनै एकजना मानिसकहाँ पठाउनुभयो, जसको नाम बताइएको छैन । तिनैले उनी-हरूलाई त्यस निर्धारित घरसम्म बाटो देखाउनेथिए । हुन सकछ, यी षड्यन्त्रकारीहरूको युक्ति विफल पार्न हिसाबले उहाँले दिनुभएको आदेश त्यति खुलस्त नभएको हो कि ? जे होस, हामीले यहाँ के देख्छौं भने, प्रभु येशूले ती व्यक्तिको नाम, तिनको ठेगाना र उहाँलाई सहयोग गर्ने तिनको तत्परताको विषयमा सबका सब जानुहुन्थ्यो । उहाँका निम्न शब्दहरूमा ध्यान दिअँ: ‘गुरुजी भन्नुहुन्छः मेरो समय नजिकै आएको छ; तिमो घरमा म आफ्ना चेलाहरूसँग निस्तार-चाड मनाउनेछु ।’ उहाँले कति सजिलोसित/सहजसित आउन लागेको आफ्नो मृत्युको सामना गर्नुभयो । कति सुन्दर ढङ्गले उहाँले त्यो भोज तयार गर्नुभयो । यस अन्तिम निस्तार-चाडको भोजका निम्नि आफ्नो घर प्रदान गर्न सक्ने ती अपरिचित व्यक्तिको कत्रो सौभाग्य !

मत्ती २६ः२१-२४ः उहाँहरूले खाइरहनुभएको बेलामा प्रभु येशूले ‘तिमीहरूमध्ये एकजनाले मलाई विश्वासघात गरेर पक्राइदिनेछ’ भनेर

सबैलाई भस्नै पारिदिनुभयो । यो सुनेर उहाँका चेलाहरू साहै दुःखित भए, ग्लानिले भरिए; एकै क्षणमा उनीहरूको आत्मविश्वास हराएको थियो । एक-एक गर्दै उनीहरूमध्ये हरेकले उहाँलाई भन्न लागे: ‘प्रभु, के त्यो म हुँ?’ यहूदा इस्करियोतिलाई छोडेर सबैले सोधिसकेपछि उहाँले उनीहरूलाई भन्नुभयो: ‘जसले मसँग थालमा आफ्नो हात चोच्छ, त्यही हो; त्यसैले मलाई पक्राइदिनेछ ।’ तब प्रभुले रोटीको टुक्रा लिनुभयो, मासुको रसमा चोप्नुभयो र यहूदालाई दिनुभयो (यूहन्ना १३:२६) । उहाँको ठूलो प्यार/प्रेम र घनिष्ठता/आत्मीयता प्रकट गर्ने चिन्ह थियो यो । त्यसपछि उहाँलाई जे-जे हुन लागेको थियो, यी सबै कुराहरू नभई नहुने कुरा थिए; यसो भए पनि उहाँलाई विश्वासघात गरेर सुम्प्तिदिने जवाफदेही नहुने होइन भन्ने सम्झना उहाँले उनीहरूलाई दिलाउनुभयो । ‘त्यो मान्छे नजन्मिएकै भए त्यसका निम्ति बढिया हुनेथियो ।’ यहूदाले जानी-बुझी आफ्नो मुक्तिदाता प्रभुलाई बेचेको हो; यसैले त्यसले व्यक्तिगत रूपले यसको लेखा दिनैपर्छ ।

मत्ती २६:२५: अन्तमा जब उहाँलाई पक्राइदिने यहूदाले ‘गुरुज्यू, के त्यो म हुँ?’ भन्दै उहाँलाई सीधै सोध्यो, तब प्रभुको जवाफ थियो: ‘हो, तिमी आफैले भनिहाल्यौ ।’

ड) पहिलो प्रभु-भोज (मत्ती २६:२६-२९)

यूहन्ना १३:३० पदअनुसार रोटीको टुक्रा लिएपछि यहूदा तुरन्तै बाहिर निस्किहाल्यो; त्यति बेला रात परिसकेको थियो । यसैबाट प्रभु-भोजको स्थापना हुँदा यहूदा त्यहाँ उपस्थित थिएन भन्ने निष्कर्ष हामी निकाल्छौं; तर यसको विषयमा निकै मतभेद छ ।

मत्ती २६:२६: आफ्नो अन्तिम निस्तार-चाड मान्नभएपछि प्रभु येशूले प्रभु-भोजको स्थापना गर्नुभयो । यस नामले यो भोज प्रचलित छ । प्रभु-भोजका निम्ति चाहिने समाग्रीहरू अर्थात् त्यो रोटी र त्यो दाखमद्य टेबुलमाथि राखिइसकेका थिए; किनभने यी दुई थोकहरू निस्तार-चाडको भोजमा चलाउने चीजहरू थिए । तर प्रभु येशूले यी थोकहरूलाई एउटा नयाँ अर्थ दिनुभयो । पहिलो येशूले रोटी लिनुभयो,

आशिष दिएर भाँचुभयो र चेलाहरूलाई दिनुभयो । रोटी दिँदा उहाँले उनीहरूलाई भन्नभयो: ‘लेओ, खाओ ! यो मेरो शरीर हो ।’ उहाँले अभ क्रूसमा आफ्नो शरीर अर्पण गर्नुभएको थिएन; यसर्थ उहाँले ‘यो मेरो शरीर हो’ भन्दाखेरि त्यस रोटीमा आफ्नो शरीर चित्रण गर्नुभएको कुरा स्पष्ट हुन्छ । त्यो रोटीचाहिँ उहाँको शरीरको प्रतीक हो ।

मत्ती २६:२७-२८: जुन कुरा रोटीमा लागू हुन्छ, त्यो कुरा त्यस कचौरामा पनि सत्य ठहरिन्छ । कचौरा किन चलाइयो ? किनकि त्यो भाँडाचाहिँ त्यसभित्र हालिएको चीज स्पष्ट पार्ने प्रतीक हो । अनि त्यस कचौराभित्र कुन चीज हालिएको थियो ? दाखको फलको रस, होइन र ? अनि त्यो रसचाहिँ नयाँ करारको रगतको प्रतीक हो । त्यो नयाँ करारचाहिँ विनासर्तको/प्रतिबन्धविनाको करार, अनुग्रहको करार हो । अनि प्रभु येशूको बहुमूल्य रगतले त्यो नयाँ करार समर्थन गस्तो, जुन रगतचाहिँ धेरेका निम्ति, तिनीहरूका पापहरूको क्षमाका निम्ति बहाइयो । उहाँको रगतचाहिँ सबै मानिसहरूका निम्ति तिनीहरूलाई पापहरूको क्षमा दिन पर्याप्त हुन्छ । तर प्रभुले यहाँ ‘धेरेका निम्ति बहाइयो’ भन्नुभएको छ; किनकि त्यो रगत केवल उनीहरूमा कार्यकारी हुन्छ, जसले प्रभु येशूमाथि विश्वास गर्छन्; उनीहरूका पापहरूचाहिँ येशूको अनमोल रगतले मेटाइदिन्छ ।

मत्ती २६:२९: त्यसपछि मुक्तिदाता प्रभुले आफ्ना चेलाहरूलाई याद दिलाउनुभयो: अबदेखि उसो उहाँले यस दाखको फलबाट कहिल्यै पिउहुनेछैन, त्यस दिनसम्म, जब उहाँ यस संसारमा राज्य गर्न फर्केर आउनुहुनेछ । त्यति बेला यस दाखमद्यको महत्त्व अर्को हुनेछ; तब यो उहाँका पिताको राज्यको आनन्द र त्यसको आशिषेआशिष भएको अवस्थाको प्रतीक हुनेछ ।

धेरैपल्ट एकै किसिमको प्रश्न उठिरहेको हुन्छ: ‘के प्रभु-भोजमा हामीले खमीर हालिएको रोटी चलाओँ कि खमीर नहालिएको रोटी चलाओँ ? दाखमद्य प्रयोग गराँ कि दाखरस प्रयोग गराँ ?’ हाम्रा प्रभुले अखमीरी रोटी र दाखमद्य प्रयोग गर्नुभएको कुरामा कुनै शङ्का छैन । किनकि ती दिनहरूमा दाखमद्य सधैँ मद्य नै हुन्थयो । खमीर हालिएको

रोटीले प्रभुको शरीरको प्रतीक बिगार्छ भनेर कतिले तर्क गर्दैन्। किनभने खमीर पापको प्रतीक हो। तर सडाइएको-गलाइएको अङ्गुरको विषयमा कुरा पनि त्यही हो भनी तिनीहरूले बुझ्नुपर्छ। मलाई के दुःख लाग्छ भने, रोटी र दाखमद्यरूपी समाग्रीहरूले हाम्रो ध्यान यति बढी/साहै कब्जा गरेका छन्, कि हामीले प्रभुलाई देख्न छोडेका छौं। प्रभु-भोजको रोटी नै होइन, तर त्यस रोटीको आत्मिक अर्थचाहिँ महत्वपूर्ण हुन्छ भन्ने कुरामा प्रेरित पावलले जोड़ दिएका छन्, जब तिनले यसो लेखे: ‘किनकि ख्रीष्टचाहिँ, जो हाम्रो निस्तारका पाठा हुनुहुन्छ, हाम्रा निम्ति बलि हुनुभएको हो। यसकारण लौ, हामी पुरानो खमीरले होइन, न ता द्वेष र दुष्टाको खमीरले नै, तर इमानदारी र सत्यताको अखमीरी रोटीले यो चाड मनाउँ !’ (१ कोरिन्थी ५:७-८)। प्रभु-भोजको रोटीमा खमीर हालिएको-नहालिएको कुरामा होइन, तर हाम्रा जीवनमा खमीर छ-छैन, यसमा महत्व छ।

च) आत्मविश्वासी चेलाहरू (मत्ती २६:३०-३५)

मत्ती २६:३०: प्रभु-भोज भइसकेपछि उहाँहरूले – त्यस सानो भुण्डले एउटा भजन गायो; शायद ‘महान् स्तुतिगान’ नामक भजन ११३-११८ मध्ये कुनै एक। त्यसपछि उहाँहरू यरूशलेमबाट निस्केर जानुभयो, र किद्दोन खोल्सा तरेर जैतुन डाँड़ाको पश्चिमी पाखाबाट भएर चढौदै गेत्समनीको बर्गेचामा आइपुग्नुभयो।

मत्ती २६:३१: प्रभु येशूले यस संसारमा आफ्नो पूरा सेवकाइको अवधिभरि नै आफ्ना चेलाहरूलाई आफूले हिँड्नुपर्ने बाटोको विषयमा विश्वासयोग्यताको साथ चेताउनी दिइरहनुहुन्थयो। तर अहिले उहाँले उनीहरूलाई भन्नभयो: आज राति उनीहरूले उहाँलाई छोडेर जानेथिए। प्रचण्ड आँधिबेहोको प्रकोप आफूमाथि आइलागेको देखेर उनीहरू डरले त्राहित्राहि भए। आफ्नो जीउलाई जोगाउन चाहेर उनीहरूले बरु आफ्ना प्रभुलाई छोडिजानेथिए। भविष्यवक्ता जकरियाले बोलेको भविष्य-वाणीको वचन पूरा हुनु थियो: ‘गोठलालाई हिर्का, र भेडाहरू तितरबितर हुनेछन्’ (जकरिया १३:७)।

मत्ती २६ः३२ः तर उहाँले उनीहरूलाई आश्वासन दिनुभयोः हो, उनीहरूले उहाँको सँगतमा रहेको कुरादेखि सर्माउनेथिए; तर उहाँले उनीहरूलाई कहिल्यै छोडूनहुनेथिएन। बौरिउठनुभएपछि उहाँले उनीहरूलाई गालीलमा भेटनुहुनेथियो। कति अद्भुत, अचूक मित्र !

मत्ती २६ः३३-३४ः पत्रसले हतार-हतार बीचमा बोलेर प्रभुलाई विश्वास दिलाएर भने: ‘सबैजनाले तपाईंमा ठेस खाए ता पनि मचाहिँ कहिल्यै ठेस खाएछैनँ।’ प्रभु येशूले उनको कुरा काटेर सुधार्नुभयोः ‘ममा कहिल्यै ठेस नखानु तिमी ? होइन, आज राति ... तीनपल्ट।’ भाले बासुभन्दा पहिले ती जल्दबाज/हड्डबड्ने चेलाले आफ्ना प्रभुलाई तीनपल्ट इन्कार गर्नेथिए।

मत्ती २६ः३५ः पत्रसले आफ्नो निष्ठा अझै पनि कायम राखेर विरोध गरे र दृढ़तासाथ भने: ‘होइन, प्रभु ! तपाईंसँग मर्नुपरे पनि म तपाईलाई कुनै हालतले इन्कार गर्नेछैनँ।’ अरू सबै चेलाहरूले पनि त्यही प्रकारले भनेर यसमा आ-आफ्ना सहमति जनाए। यसमा उनीहरू बिलकुल इमानदार थिए; उनीहरूले जस्तै भने, त्यस्तै मानेका थिए। तर उनीहरूले आफै हृदयको अवस्था जान्दैनथे, बस यति।

छ) गेत्समनीमा प्रभु येशूको घोर व्यथा (मत्ती २६ः३६-४६)

लौ, अब म पवित्र भूमिमा खुट्टा टेक्दैछु भन्ने कुरा नबुझेर कोही पनि गेत्समनीको बगैँचाको यस विवरणको छेउ पर्न सक्दैन। जसले यसको टिप्पणी गर्न खोज्छ, उसको मनमा एक प्रकारको श्रद्धालु डर हुन्छ, र ऊचाहिँ अरू धेरै बोल्नै चाह्दैन। श्री गाय किडले भनेअनुसार, जसले यसो लेख्छन्: ‘यस घटनाको गुण यति दिव्य/इश्वरीय छ, कि यसलाई छुँदा म यसलाई बिगार्छु भन्ने डर हुन्छ।’

मत्ती २६ः३६-३८ः गेत्समनी (जसको अर्थ हो: जैतुनको तेल पेल्ने कोल) भनिने ठाउँमा आइपुग्नुभएपछि उहाँले चेलाहरूमध्ये आठजनालाई ‘तिमीहरू यहाँ बस्दै गर’ भन्नुभयो, अनि पत्रुस र जब्दीका दुई छोराहरूलाई साथमा लैजानुभयो र अभ बगैँचाभित्र जानुभयो।

मुक्तिदाता प्रभुको दुःखमा उहाँसित दुःखित हुन सक्नुमा चेला-चलाको बाँचमा सहानुभूति देखाउने क्षमता फरक-फरक भएको, के यसको अर्थ यो हुन सक्ला ?

‘उहाँ शोकित र अति व्याकुल हुन लाग्नुभयो ।’ उहाँले पत्रस, याकूब र यूहन्नालाई सफासँग भन्नुभयो: ‘मृत्यु नै होला ऐं गरी मेरो मन अति नै शोकले भरिएको छ ।’ हाम्रा निम्ति पापबलि हुन लागेको कुरा महसुस गर्दा यसको विरोधमा उहाँको पवित्र मनमा घोर अमन उठेको हुनुपर्छ; यसमा शङ्का छैन । हामी पापी छौं; यसैले येशूजस्तै पापरहित व्यक्तिका निम्ति हाम्रा निम्ति पाप बनिनुको अर्थ के थियो होला, सो हामीले कल्पना गर्न सक्दैनौं (२ कोरिन्थी ५:२१) ।

मत्ती २६:३९: उहाँले ती तीन चेलाहरूलाई छोडेर अलि परसम्म अझै यस बाँचाभित्र जानुभयो । यसमा अचम्म मान्नपर्ने कुरा केही पनि छैन । किनकि अरू कसैले पनि उहाँलाई उहाँको दुःखमा साथ दिन सकदैनथियो, न उहाँले चढाउनुभएको प्रार्थनाअनुसार प्रार्थना गर्न सकेर यसमा ‘आमेन’ भन्ने सक्नेथियो । ‘हे मेरा पिता, सम्भव छ भने यो कचौरा मबाट हटोस्; तरै पनि मैले इच्छा गरे अनुसार होइन, तर तपाईंले इच्छा गर्नुभए अनुसार होस् !’

यस प्रार्थनामा प्रभु येशूले क्रसमा मर्न नचाहनुभएको वा यसबाट पछि हट्ने इच्छा प्रकट गर्नुभएको होइन । यस प्रकारको विचार राख्ने मानिसले यूहन्ना १२:२७-२८ पदमा लेखिएका उहाँका शब्दहरू सम्भोस्, जहाँ उहाँ भन्नुहुन्छ: ‘अहिले मेरो मन विचलित भएको छ, र म के भनूँ ? के “पिता, मलाई यस घडीबाट बचाउहोस्” भन्न ? होइन, तर यही उद्देश्यले म यस घडीसम्म आइपुगें । हे पिता, तपाईंको नामको महिमा गर्नुहोस् !’ यसकारण जब उहाँले ‘हुन सके यो कचौरा मबाट हटोस्’ भन्ने प्रार्थना गर्दा खेरि उहाँले क्रसमा जानुनपरोस् भन्ने विन्ती चढाउनुभएन; किनकि यही उद्देश्य पूरा गर्न नै उहाँ यस संसारमा आउनुभयो ।

यो प्रार्थना केवल शब्दहरूको खेल थिएन, न ता यसद्वारा उहाँले प्रार्थनाको उत्तर प्राप्त गर्न नखोज्नुभएको हो; पक्का पनि उहाँले

हामीलाई एउटा महत्त्वपूर्ण पाठ सिकाउन चाहनुभयो । होइन, होइन; ‘बुवा, के म क्रसमा नगई हुँदैन ? के योभन्दा अरू कुनै उपाय छैन, जसद्वारा यस संसारका अधम पापी मानिसहरूले मुक्ति पाउन सक्छन् ? बुवा, अरू कुनै उपाय छ भने कृपा गरी मलाई बताउनुहोस् ! तर जेजस्तो भए पनि मेरो एउटै मात्र चाहना छः तपाईंको इच्छा पूरा होस् ! किनकि तपाईंलाई थाहै छः तपाईंको इच्छाको विरोधमा म केही पनि गर्न चाहाँदिनँ’ – उहाँले खास यो भन्न खोजुभएको हो ।

यसको जवाफ के भयो ? उहाँले जवाफ पाउनुभएन । स्वर्ग चुप लाग्यो । हामीलाई थाहा छः मौनता पनि एक प्रकारको जवाफ हो । यस मौनतामा ठूलो अर्थ छ; किनकि दोषी भइसकेका पापी मानिसहरूलाई धर्मी ठहस्याउन परमेश्वरका निम्ति अरू कुनै उपाय थिएन; पापरहित मुक्तिदाता ख्रीष्ट येशू हाम्रो सद्वामा मर्नुपस्थ्यो ।

मत्ती २६:४०-४१: ‘जब उहाँ चेलाहरूकहाँ फर्केर आउनुभयो, तब उहाँले उनीहरूलाई निदाइरहेका भेट्टाउनुभयो ।’ उनीहरूको आत्मा तयार थियो, तर उनीहरूको शरीर कमजोर थियो । आफ्नो प्रार्थनाको जीवन नियाले/विचार गेरेर उनीहरूलाई दोष लगाउने हामीलाई आँट आउँदैन; किनकि प्रार्थना गर्नुभन्दा सुलु हामी राम्ररी जान्दछौं; सचेत रहनुपर्ने बेलामा हाम्रो मन यता-उता बिरालिरहेको छ । प्रभु येशूले पत्रसलाई भन्नुभएर्भै धेरै पल्ट हामीलाई पनि भन्नपस्थ्यो: ‘के तिमीहरू मसँग एकै घण्टा पनि जागा रहन सकेनौ ? जागा रहो, र प्रार्थना गर, नत्र ता तिमीहरू परीक्षामा पछ्हौं ।’

मत्ती २६:४२: ‘दोस्रो पल्ट उहाँ जानुभयो, र प्रार्थना गर्नुभयो ।’ ‘तपाईंको इच्छा पूरा होस्’ भनेर उहाँले आफूलाई परमेश्वर पिताको इच्छामा सुम्पनुभयो । उहाँले त्यो दुःखकष्ट र मृत्युरूपी कचौरा पिउनु-हुनेथियो, त्यसको अन्तिम थोपा, अँ, त्यसको थिग्राधरि पिउनुहुनेथियो ।

उहाँको प्रार्थनाको जीवन विचार गर्नुहोस् ! प्रार्थना गर्दा उहाँ एकलै हुनुहुन्थ्यो । उहाँलाई एकलै हुनु आवश्यक थियो । हुन त उहाँले आफ्ना चेलाहरूलाई प्रार्थना गर्न सिकाउनुभयो, र उनीहरूको उपस्थितिमा उहाँ प्रार्थना गर्नुहुन्थ्यो; तर कहिल्यै उहाँले उनीहरूसँग प्रार्थना गर्नुभएन ।

किन होला ? यो रहस्य हामीले उहाँको अद्वितीय व्यक्तित्व र उहाँको अतुलनीय काममा खोज्नुपर्छ; यसैले अरूले उहाँको प्रार्थनामा साथ दिन नसकेको होला ।

मत्ती २६ः४३-४५ः उहाँ दोस्रो पल्ट चेलाहरूकहाँ आउनुभयो, र उनीहरूलाई फेरि पनि निदाइरहेका भेट्टाउनुभयो । तेस्रो पल्ट पनि यस्तै भयोः उहाँले प्रार्थना गर्नुभयो, उनीहरू निदाए । त्यतिखेर उहाँले उनीहरूलाई भत्रुभयोः ‘के तिमीहरू अझ सुतिरहेका र आराम गरिरहेका छौ ? हेर, घडी नजिकै आइसकेको छ, जब मानिसका पुत्र पापीहरूको हातमा पक्राउ पर्दछन् ।’

मत्ती २६ः४६ः उहाँसँग जागा रहने समय र मौका बित्यो; उहाँलाई विश्वासघात गरेर सुम्पिदिने आइरहेको, त्यसका पाइला टेकेको आवाज सुनिन्थ्यो । येशूले उनीहरूलाई आज्ञा गर्नुभयोः ‘उठ, जाँदै गरौं !’ उहाँ पछि हट्नुभएन, तर अब शत्रको सामना गर्न जाँदै हुनुहुन्थ्यो ।

गेत्समनीको बगैँचालाई छोड्नुअघि हामी एकक्षण डेग नचलाओौ, तर फेरि एकपल्ट उहाँका सुस्केरा र रोदन सुनिराखौं, र उहाँको व्यथामा हाम्रो ध्यान र विचार लगाओौं ! र उहाँलाई हृदयको तहबाट धन्यवाद चढ़ाओौं !

ज) गेत्समनीमा विश्वासघात गरिनुभएको प्रभु येशू पक्राउ पर्नुभएको (मत्ती २६ः४७-५६)

पापरहित मुकिदाता प्रभुलाई आफ्नो सृष्टिले विश्वासघात गर्नु – मानव-इतिहासमा योजस्तो असुहाउँदो/नमिल्दो विचित्र/अनौठो लाग्ने अरू कुरा कुनै पनि छैन । यहूदा इस्करयोतिले कसरी यो एकदम नीच/अधम विश्वासघात गर्न सक्यो – यस्तो एउटा अपराध, जसबाट त्यो कहिल्यै दोषमुक्त हुँदैन ? मानिसको बिलकुल भाष्ट भएको स्वभाव छोडेर हामीले यस्तो नीच कामका निम्ति अरू कुनै स्पष्टीकरण पाउन सक्दैनौं ।

मत्ती २६ः४७ः उहाँ एधार चेलाहरूसँग बोल्दै गर्नुहुँदा हेर, तरवार र लाठाहरू बोकेका मानिसहरूको ठूलको साथ यहूदा आइपुगिहाल्यो !

हुन ता यी हातहतियारहरू बोक्ने विचार यहूदाको थिएन होला; किनकि त्यसले मुक्तिदाता प्रभुलाई कहिल्यै कसैसँग भिड्नुभएको वा कसैसँग लड्नुभएको देखेन। तब यी हातहतियारहरूको व्याख्या कसरी गरैं? यी ता मुख्य पूजाहारीहरू र बूढा प्रधानहरूले उहाँलाई पक्न चाहेको, तर उहाँलाई कुनै हालतमा उम्कन नदिने तिनीहरूको दृढ़ सङ्कल्पको प्रतीक होला।

मत्ती २६:४८: यहूदाले भीड़लाई प्रभुलाई चिनाउने एउटा चिन्ह दिएको थियो: ‘जसलाई म चुम्बन गर्नु, येशू उही हो।’ संसारभरि नै चुम्बनचाहिँ प्रेमको प्रतीकको रूपमा मानिन्छ; तर यहाँ यस प्रकारको प्रेमको चिन्ह यहूदाले सबभन्दा तुच्छ तुल्याएर यसको अशुद्ध प्रयोगमा काम लगायो।

मत्ती २६:४९: प्रभुकहाँ आएर यहूदाले भन्यो: ‘गुरुज्यू, सलाम!’ त्यसपछि त्यसले उहाँलाई खूबै चुम्बन गस्यो। यस खण्डमा दुईवटा भिन्नभिन्न शब्द छन्, जसलाई चुम्बन गर्नु अनुवाद गरिएको छ। पहिलो शब्द अठचालीस पदमा छ, जसको अर्थ चुम्बन गर्नु नै हो। तर यहाँ उन्चास पदमा अर्को शब्द छ, त्यसभन्दा कडा शब्द छ, जसको अर्थ धेरैपल्ट चुम्बन गर्नु वा खूबै जोड़ले चुम्बन गर्नु हो।

मत्ती २६:५०: नअतालिएर प्रभु येशूले त्यसलाई निम्न प्रश्न सोधीकन कायल पर्ने गरी त्यसको मुटु छेड़ पार्नुभयो: ‘साथी, तिमी केको लागि आएको?’ निष्पन्देह, यस प्रश्नका शब्दहरूले यहूदाको मनलाई पोले; तर के गर्ने? एक घटनामाथि अर्को घटना छिटो-छिटो आइरहेको थियो। उत्तेजित भीड़ उहाँमाथि जाइलागिहाल्यो; तत्कालै तिनीहरूले प्रभु येशूलाई पक्ने।

मत्ती २६:५१: ‘येशूसँग हुनेहरूमध्ये एकजनाले (यूहन्ना १८:१० पदअनुसार हामी जान्दछौं, त्यो एकजना पत्रस थिए) आफ्नो हात बढाएर आफ्नो तरवार खिँचे, र महापूजाहारीको दासलाई हिक्काए, र त्यसको कान च्वाटै छिनाइदिए।’ पत्रसले त्यसको कान नै ताकेको ता होइन; पक्का पनि तिनले त्यस दासलाई मार्ने हिसाबले हिक्काए। हत्या गर्नु

तिनको विचेत मन/मूर्खा विचार थियो, तर परमेश्वरलाई धन्यवाद होस्, तिनको निशाना चुक्नुमा परमेश्वरको हात थियो ।

मत्ती २६:५२: यहाँ प्रभु येशूको महिमित चरित्रका किरणहरू चारैतर चम्किरहेका छन् । पहिले उहाँले पत्रसलाई हपार्नुभयो: ‘आफ्नो तरवार फेरि त्यसकै ठाउँमा हालिहाल; किनकि तरवार लिने सबै तरवारद्वारा नष्ट हुनेछन् ।’ ख्रीष्ट येशूको राज्यमा विजयहरू शारीरिक साधनहरू प्रयोग गरेर प्राप्त गर्ने होइन । आत्मिक लडाइँमा हातहतियार-हरूको बलको सहारा लिँदा केवल ठूलो विपत्ति निम्त्याउनु हो । परमेश्वरको राज्यका शत्रवरूले तरवार चलाऊन्, तर अन्तमा तिनीहरू हर्ने नै छन् । ख्रीष्ट येशूका सिपाहीहरूले चाहिँ प्रार्थनाको सहारा लिऊन्, परमेश्वरको वचनरूपी तरवार चलाऊन् र पवित्र आत्माले भरपूर भएको जीवन-शक्ति प्रयोग गर्नु ।

त्यसपछि प्रभु येशूले माल्कसको कान निको पार्नुभयो; किनकि घाइतेको नाम यो थियो । यस कुराको गवाही लूकाले दिएका छन् (लूका २२:५१ र यूहन्ना १८:१०) । के यो उहाँको अद्भुत अनुग्रहको सुन्दर प्रदर्शन होइन र ? आफूलाई घृणा गर्नेहरूलाई उहाँले प्रेम गर्नुभयो, र आफ्नो ज्यान लिन खोज्नेहरूलाई उहाँले दया देखाउनुभयो ।

मत्ती २६:५३-५४: यदि प्रभु येशूले त्यस उत्तेजित भीड़सँग भिडून चाहनुभएको भए पत्रसको त्यो जाबो सानो तरवारको के खाँचो थियो र ? अहिले नै उहाँले बाह पल्टनभन्दा बढी स्वर्गदूतहरू मगाउन सक्नुहुनेथियो, र तकालै उहाँले ती पाइहालुहुनेथियो । (बाह पल्टन भन्नाले लगभग ३६'००० देखि ७२'००० स्वर्गदूतहरू बुझिन्छ) । तर यसो गरेर परमेश्वरको योजना विग्रिनेथियो । पवित्र शास्त्रहरूमा उहाँको प्रकाउ, उहाँको दुःखकष्ट, उहाँको क्रूसको मृत्यु र उहाँको पुनरुत्थानको सम्बन्धमा दिइएका भविष्यवाणीहरू पूरा हुनुपरेको थियो ।

मत्ती २६:५५: त्यसपछि प्रभु येशूले यी भीड़का मानिसहरूलाई यसो भन्दै सम्भाइदिनुभयो: ‘तिमीहरूले डाँकूको विरोधमा आएर्है मलाई पक्रन कसरी तरवार र लाठाजस्तै हातहतियारहरू लिएर निस्कि-आएका हँ ?’ यो कति असुहाउँदो कुरा थियो; किनभने उहाँले कहिल्यै

बलमिचाइको सहारा लिनुभएन, न ता तिनीहरूले उहाँलाई कहीं लुटपाट गर्नुभएको देखे । होइन, उहाँ ता शान्तिपूर्वक मन्दिरमा बसेर दिनहुँ तिनीहरूलाई शिक्षा दिनुहुने गुरु हुनुहुन्थ्यो । त्यति बेला उहाँलाई पक्रन के सजिलो हुनेथियो; तर तिनीहरूले उहाँलाई पक्रेनन् । तब अहिले तिनीहरू किन तरवार र लाठाहरू लिएर आउने? तिनीहरूको व्यवहार कति उल्टो भएछ; यो बुझन सकिँदैन ।

मत्ती २६:५६: तर प्रभु येशूलाई थाहा थियो: मानिसहरूको दुष्टताले जबसम्म परमेश्वरको निर्धारित योजना/उद्देश्य पूरा गर्छ, त्यसमा मात्र सफल हुन सक्दै रहेछ । ‘तर भविष्यक्ताहरूका शास्त्रहरू पूरा होऊन् भनेर नै यी सबै कुरा भएका हुन् ।’ त्यस बेला उहाँका सबै चेलाहरू साहै आत्तिए; उनीहरूले उहाँलाई छोडेर भागे; किनकि उनीहरूले बुझे, अब आफ्ना स्वामीलाई छुट्ट्याउन सक्ने कुनै उपाय रहेको रहेनछ । उनीहरूको डरछेरुवापनका निम्ति दोषमुक्त हुने ठाडँ रहेन भने हामी पानीआन्द्रेहरूका निम्ति भन् बढी छैन रहेछ । किनकि उनीहरूभित्र पवित्र आत्माले वास गर्नुभएको थियो, तर उहाँ ता हामीमा वास गर्नुहुन्छ ।

भ) प्रभु येशू कायफाको सामु (मत्ती २६:५७-६८)

मत्ती २६:५७: प्रभु येशूका दुईवटा मुख्य जाँच थिए – एक धार्मिक जाँच, यहूदी धर्म-नेताहरूको सामु र एक सरकारी जाँच, रोमी अधिकारीहरूको सामु । चार सुसमाचारहरूका जम्मै विवरणहरू सँग राख्दा के देखिन्छ भने, हरेक जाँचका तीन-तीन चरणहरू रहेछन् । प्रेरित यूहन्नाले धार्मिक जाँचको पहिलो चरणको बयान दिएका छन्: तिनीहरूले प्रभु येशूलाई पहिले कायफाका ससुरा हन्नासकहाँ लगे (यूहन्ना १८:१३) । मत्तीले चाहिँ त्यस जाँचको दोस्रो चरणको विवरण गरेका छन्, जो महापूजाहारी कायफाको घरमा शुरु हुन्छ । त्यहाँ ‘सन्हेद्रीन’ अर्थात् सबै महासभाका सदस्यहरू भेला भएका थिए । अरू बेला हो भने, दोष/अभियोग लगाइएका व्यक्तिहरूले आफ्नो सफाइ गर्ने

मौका र यसका निम्नि तयार हुने समय पाउनेथिए। तर यहाँ यी दुःसाहसी धर्म-नेताहरूले हतार-हतार येशूलाई ‘थुना र न्यायबाट’ लगिहाले (यशैया ५३:८), र कुनै हिसाबले पनि उहाँको निष्पक्ष जाँच गरेन्।

त्यस रात ‘सन्धेद्रीन’ नामक महासभाका सतरी सदस्यहरूले अर्थात् त्यहाँ भेला भएका फरिसीहरू र सदुकीहरू, शास्त्रीहरू र बूढ़ा प्रधानहरूले ती नियमहरूलाई पूर्ण रूपले बेवास्ता गरे, जुन नियमहरूअनुसार तिनीहरूले न्यायको काम गर्नुपर्नेथियो। तिनीहरूका आफै नियमअनुसार तिनीहरूले राति कुनै सभा राख्नुहुँदैनथियो, नता कुनै यहूदी चाडमा भेला हुन पाउनेथिए। न्याय बिर्गार्नलाई तिनीहरूले कुनै साक्षीलाई घूस दिनुहुँदैनथियो। तिनीहरूले कसैको मृत्यु-दण्ड दिने फैसला गरेमा त्यो प्राणदण्ड एक रात बितेर मात्र दिन पाइन्थ्यो। अनि तिनीहरू मन्दिरको क्षेत्रभित्र पर्ने ‘कुँदुवा शिलागृह’ भन्ने सभा-भवनमा भेला नभएसम्म तिनीहरूको कुनै फैसला लागू हुनेथिएन। येशूलाई हटाउने आफ्नो उत्कट जोसमा यही यहूदी प्रतिष्ठानचाहिँ आफै नियमहरू भङ्ग गर्नलाई कति भुक्यो-भुक्यो ! !

मत्ती २६:५८: महापूजाहारी कायफा तिनीहरूका प्रमुख न्यायाधीश थिए। महासभाले दुवै जुरीको (अभिनिर्णयक मण्डलीको) र अभियोजकको काम गरेको देखिन्छ; यी दुईवटा कुराहरू कसरी संयुक्त भए ? यो अवैध/अनियमित कुरा हो; यति ता हामीले भन्नपर्छ। प्रभु येशूचाहिँ प्रतिवादी हुनुहुन्थ्यो। अनि पत्रसचाहिँ टाढाबाट हेर्ने दर्शक थिए। उनी परिणाम हेर्ने चोकिभित्र नोकरहरूसँग बसेका थिए।

मत्ती २६:५९-६१: येशूको विरोधमा भूटा गवाहीहरू भेट्टाउनु यहूदी धर्म-नेताहरूलाई निकै कठिन पस्तो। न्यायिक कार्यवाहीमा तिनीहरूले आफ्नो प्रमुख कर्तव्य पूरा गरेका र प्रभुलाई निर्दोष ठहराउने प्रमाणहरू खोजेका भए तिनीहरू गवाहीहरू पाउनुमा कति बढी सफल हुनेथिए। अन्तमा दुई भूटा साक्षीहरूले ‘यस मन्दिरलाई भत्काइदेओ, र म यसलाई तीन दिनभित्र खडा गर्न्छ’ भन्ने येशूले बोल्नुभएका वचन बिगाएर यसको बयान यसरी पेस गरे: ‘यस मान्छेले भन्नो: “म

परमेश्वरको मन्दिर भत्काउन र यसलाई तीन दिनमा खडा गर्न सक्छु”’ (यूहन्ना २:१९-२१)। यी गवाहीहरूको भनाइअनुसार प्रभु येशूले यरूशलेमको मन्दिर भत्काउने र फेरि बनाउने धम्की दिनुभयो रे। तर खास गरी उहाँले त्यतिखेर आफ्नो मृत्यु र त्यसपछिको पुनरुत्थानको पूर्वसूचना दिनुभएको थियो। यहूदीहरूले यो पूर्वसूचना लिएर उहाँलाई मार्ने निहुँ तुल्याए।

मत्ती २६:६२-६३: यी आरोपहरू लगाइरहेको बेलामा प्रभु येशू एक शब्द बोल्नुभएन, ‘जसरी भेडा आफ्ना ऊन कत्रनेहरूको सामु गुँगा रहन्छ, त्यसरी नै उहाँले आफ्नो मुख खोल्नुभएन’ (यशैया ५३:७)। उहाँको मौनतामा उत्तेजित भएका महापूजाहारीले उहाँलाई बोल्ने करमा पारे। तर मुक्तिदाता प्रभु अभ चुप लाग्नुभयो, र कुनै जवाफ दिनुभएन। तब महापूजाहारीले उहाँलाई भने: ‘जीवित परमेश्वरको नाममा म तँलाई आज्ञा गर्दछु, के तँ परमेश्वरको पुत्र “ख्रीष्ट” होस्? हामीलाई भन्!’ मोशाको व्यवस्थाअनुसार महापूजाहारीले कुनै यहूदी मानिसलाई शपथ खुवाएमा उसले बोल्नुपर्थ्यो, गवाही दिनुपर्थ्यो (लेवी ५:१)।

मत्ती २६:६४: व्यवस्थाको अधीनमा रहनुहुने यहूदी भएको नाताले आज्ञाकारी प्रभुले जवाफ दिनुभयो: ‘तपाईंले नै भनि-हाल्नुभयो।’ त्यसपछि उहाँले अभ दृढतासाथ आफूचाहिँ मसीह हुनुभएको र आफ्नो ईश्वरत्व पुष्टि गर्नुभयो: ‘तरै पनि म तपाईंहरूलाई भन्दछु, अबदेखि उसो तपाईंहरूले मानिसको पुत्रलाई सर्वशक्तिमान्को दाहिने हातपट्टि बसिरहेको र आकाशका बादलहरूमा आइरहेको देखुहुनेछ।’ निचोड़मा उहाँले यसो भन्नुभएको हो: ‘परमेश्वरको पुत्र ख्रीष्ट/मसीह म नै हुँ, जस्तै तपाईंले भन्नुभएको छ। वर्तमान् मेरो महिमा मानव शरीरले ढाकिएको छ; म साधारण मानिसजस्तो, अरू कुनै मानिसजस्तो देखा परेको छु। तपाईंहरूले मलाई मेरो दीन अवस्थाका दिनहरूमा देखुभएको छ; तर त्यो दिन आउँछ, जब तपाईं यहूदीहरूले मलाई महामहिमको रूपमा, हर हिसाबले परमेश्वरसित बराबर/समान

भएको र उहाँको दाहिने हातपट्टि बसिरहेको र आकाशका बादलहरूको सवारीमा आइरहेको देखनुहोनेछ ।

चौसटी पदमा पहिले ‘तपाईं’-शब्द एकवचनमा छ, र त्यसले कायफालाई सङ्केत गर्छ; दोस्रो र तेस्रो ‘तपाईं’-शब्द बहुवचनमा छ, र त्यसले यहूदीहरूलाई सङ्केत गर्छ; यिनीहरूले ती इसाएलीहरूको प्रतिनिधि गर्छन्, जो ख्रीष्ट येशूको महिमित दोस्रो आगमन हुने समय जिउनेछन्, र जसले उहाँलाई परमेश्वरका पुत्रको रूपमा छर्लेङ्गै देखेछन् ।

श्री आर. सी. एच. लेन्स्कीले लेख्छन्:

‘कति मानिसहरूको अनुमानमा प्रभु येशूले कहिल्यै आफूलाई “परमेश्वरको पुत्र” भन्नभएन; तर यहाँ यस चौसटी पदमा चाहिँ उहाँले शपथ खाएर के भन्नुभएको छ त? के उहाँको अङ्गिकारले उहाँ कुनै कुरामा परमेश्वरका पुत्रभन्दा केही कम हुनुहुन्छ भन्नलाई कुनै ठाउँ दिन्छ र?’^४

मत्ती २६:६५-६७: अरूले जेसुकै होस्, महापूजाहरीले चाहिँ येशूका यी शब्दहरूको अर्थ राम्ररी बुझिहाले । किनकि प्रभु येशूले आफ्ना यी शब्दहरूद्वारा मसीहको विषयमा गरिएको दानियलको भविष्यवाणीसँग सम्बन्ध जोड्नुभयो, जहाँ लेखिएको छ: ‘मैले रातका दर्शनहरूमा हेरिरहेको थिएँ; अनि हेर, आकाशका बादलहरूको साथमा मानिसका पुत्रजस्तै एकजना आउँदै हुनुहुन्थ्यो! अनि उहाँ ती अति प्राचीन व्यक्तिकहाँ आउनुभयो, र तिनीहरूले उहाँलाई यहाँको सामु नजिक ल्याए’ (दानियल ७:१३) । महापूजाहरीको प्रतिक्रियाबाट कुरा स्पष्ट छ: प्रभु येशूले आफूचाहिँ परमेश्वरसित बराबर/समान भएको दाबी गर्नुभएको रहेछ । तिनले कुरा यसरी नै बुझे (यूहन्ना ५:१८) । यसैले तिनले आफ्ना पुरेहिती लुगाहरू च्याते; यसको मतलब थियो: प्रतिवादीले ईश्वर-निन्दा गरेको रहेछ । तिनले महासभाका सदस्य-हरूसित बोलेको जोसदार वचनले प्रभु येशूलाई दोषी ठहरायो । तिनले तिनीहरूको राय लिँदा सम्पूर्ण सभासदले जवाफ दियो: ‘यो मृत्यु-दण्डको योग्य छ ।’

मत्ती २६ः६८ः अभिनिर्णायकहरूले येशूको अनुहारमा थुकेर र उहाँलाई मुक्का लगाएर न्यायको जाँचको यो दोस्रो चरण सिद्धिन्छ । उहाँलाई हमला गरेकाहरू को-को हुन्, सो चिनाउन उहाँले ख्रीष्ट/मसीहको शक्ति प्रयोग गरून् भन्ने हेतुले ‘ई ख्रीष्ट, तँलाई हिक्काउने को हो ? हामीलाई भन् !’ भन्दै तिनीहरूले उहाँलाई उपहास/खिसी गरे । तिनीहरूको सम्पूर्ण जाँचको यो कार्यक्रम शुरुदेखि अन्तिमसम्म वैधिक थिएन; यो त बिलकुल निन्दित व्यवहार थियो ।

**ज) पत्रसले प्रभु येशूलाई इन्कार गर्दैन्, र धुरुधुरु रुच्छन्
(मत्ती २६ः६९-७५)**

मत्ती २६ः६९-७२ः अब पत्रसको सबभन्दा अँध्यारो घडी आइपुगेको थियो । पत्रस बाहिर चौकमा बसिरहेको बेलामा एउटी नोकरनी आएर उनलाई अपराधको दोष लगाउँदै भनीः ‘तिमी पनि गालीलको येशूका साथी हो ।’ ‘तिमी के भन्दैछौ, म जान्दिनँ’ भन्दै पत्रुसको हौसिएको तत्कालीन इन्कार थियो । उनले मानिसहरूको ध्यानमा पर्नदेखि उम्कन खोजे, र बाहिर दलानमा गए; तर त्यहाँ अर्को नोकरनीले तिनलाई देखी र सबैको सामु भनीः ‘यो मान्छे पनि नासरतको येशूको साथमा थियो ।’ ‘अहं, म त्यस मानिसलाई चिन्दिनँ’ भन्दै पत्रुसले शपथ खाएर फेरि इन्कार गरे । याद रहोसः जसलाई पत्रुसले ‘त्यो मानिस’ भनेका थिए, उहाँचाहिँ उनका प्रभु र स्वामी हुनुहुन्थ्यो ।

मत्ती २६ः७३-७४ः अनि थोरै बेरपछि छेवैमा उभिनेहरू पत्रुसकहाँ आए, र उनलाई भने: ‘पक्कै पनि तिमी तिनीहरूमध्ये एक हो; किनकि तिम्रो बोलीले नै यो कुरा अवगत गर्दछ ।’ अबचाहिँ सामान्य तौरले इन्कार गर्न पुग्दैन रहेछ; यस पालि शपथहरू खोँदै र आफूलाई श्रापले बाँध्दै उनले विश्वास दिलाउन खोजे, र भने: ‘म त्यस मानिसलाई चिन्दै चिन्दिनँ ।’ तब तुरन्तै भाले बास्यो । रातको सन्नाटालाई चिर्ने आवाजको समय के साहै मिलेको !

मत्ती २६:७५: भालेको सुपरिचित आवाजले मिरमिरे बिहानीका सुनसान क्षणहरू चिस्यो; यति मात्र होइन, तर त्यसले पत्रसको मुटु पनि छेँडियो। अधि गमकक परेको चेलाको मन पन्चर भयो; किनकि तिनले ‘भाले बासुभन्दा पहिले तिमीले मलाई तीनपल्ट इन्कार गर्नेछौ’ भनेर प्रभुले भन्नुभएको यो वचन सम्भेके; तब बाहिर गएर पत्रुस धुरुधुरु रोए।

पत्रुसले कतिपल्ट र कुन-कुन बेला प्रभुलाई इन्कार गरे भन्ने विषयमा सुसमाचारका पुस्तकहरूमा अमेल भएको देखिन्छ। मत्ती, लूका र यूहन्नाले के लेखेका छन् भने, ‘भाले बासुभन्दा पहिले तिमीले मलाई तीनपल्ट इन्कार गर्नेछौ’ भनेर प्रभु येशूले पत्रुसलाई भन्नभयो (मत्ती २६:३४, लूका २२:३४ र यूहन्ना १३:३८); जब मकूसले ‘आज, यही रातमै, भाले दुईपल्ट बासुभन्दा पहिले तिमीले मलाई तीनपल्ट इन्कार गर्नेछौ’ भनेर लेखेछन् (मर्कूस १४:३०)। हुन सक्छ, भाले एकपल्ट मात्र बास्दैन; धेरैपल्ट बास्थ, कहिले कहीं राति पनि बास्थ; यसैले राति भाले बास्यो, र मिरमिरे उज्यालोमा भाले फेरि बास्यो होला।

चारवटा सुसमाचारका पुस्तकहरूमा छ भिन्नभिन्न बेलाहरू देखाइएको जस्तो छ, जितिखेर पत्रुसले प्रभुलाई इन्कार गरे। उनले ख्रीष्ट येशूलाई इन्कार गरे अ) एउटी नोकरनीको सामु (मत्ती २६:६९-७०, मर्कूस १४:६६-६८)। आ) अर्को नोकरनीको सामु (मत्ती २६:७०-७१, मर्कूस १४:६९-७०)। इ) छेवैमा उभिरहनेहरूको सामु (मत्ती २६:७३-७४, मर्कूस १४:७०-७१)। ई) अर्को एकजना मानिसको सामु (लूका २२:६९-७०)। ऊ) महापूजाहारीका दासहरूमध्ये एकजनाको सामु (यूहन्ना १८:२६-२७)।

यो अन्तिम मानिस भिन्नै मानिस हुनुपर्छ भन्ने हाम्रो विश्वास छ; किनकि उसले भन्यो: ‘के मैले तिमीलाई बर्गैचामा उसकै साथमा देखिनँ र ?’ अरु कसैले यसो भनेन।

ट) बिहान प्रभु येशूको जाँच महासभाको सामु (मत्ती २७:१-२)

हामी यहाँ धार्मिक जाँचको तेस्रो चरणमा आइपुग्यौः बिहान महासभाको सामु प्रभु येशूको जाँच । तिनीहरूकै नियमअनुसार कुनै मुद्दाको फैसला मुद्दा चलाइएकै दिनमा गर्ने पाइँदैनथ्यो; प्रतिवादी निर्दोष ठहरियो मात्र त्यही दिन मुद्दा खतम हुन्थ्यो । फैसला गर्नका निम्नि पहिले कम्तीमा एक रात बिलुप्थर्यो – दया जागिदिने समय मिलोस् भनेर । तर येशूको मुद्दामा धर्म-नेताहरूले आफ्नो मन कठोर पारे र अलिकति दया पनि उठ्न दिएनन् । तर राति गरिएका जाँचहरू अनियमित/अवैधिक थिए; यसैले तिनीहरूको फैसलामा कानूनी मान्यता दिनलाई बिहान तिनीहरूको एक बैठक बस्यो ।

रोमी शासनकालमा यहूदी अगुवाहरूलाई मृत्युदण्ड दिने अधिकार दिइएको थिएन । यसकारण तिनीहरूले हतारसँग येशूलाई रोमी राज्य-पाल/बडा हाकिम पोन्तियस पिलातसकहाँ सुम्पिदिए । रोमीहरूको जुनै पनि कुरा तिनीहरूले घोर घृणा गर्थे, तर अब तिनीहरूले येशूमाथि आफ्नो भन् ठूलो अवहेलना पोख्न उनीहरूको अधिकार चलाए । येशूको विरोधको शत्रताले घोर वैरीहरूलाई एक तुल्यायो ।

ठ) यहूदा इस्करयोतिको पछुतो र मृत्यु (मत्ती २७:३-१०)

मत्ती २७:३-४: ‘मैले निर्दोष रगत बगाउन भनी येशूलाई पक्राइ-दिएर पाप गरेछु’ भन्दै यहूदाले ती चाँदीका तीस सिक्का मुख्य पूजाहारीहरू र बूढा प्रधानहरूकहाँ फर्काउन खोज्यो । तर केही घण्टा अघि उत्सुकतासाथ यस काममा हात दिने यी महाषङ्ख्यन्त्रकारीहरूले अहिले यस कुरामा तिनीहरूको हिस्सा नभएर्भै आफूलाई पूरा अलग राखे । विश्वासघातका फलहरूमध्ये यो एक हो । यहूदा पछुतायो । तर त्यो पछुतोचाहिँ मुक्ति पाउने खालको ईश्वरीय पश्चात्ताप थिएन । हो, त्यसको अपराधले गर्दा त्यसमाथि आइपरेका तीता-तीता असरहरूको

विषयमा त्यो साँच्चै दुःखी थियो; तर त्यो ख्रीष्ट येशूलाई आफ्ना प्रभु र मुक्तिदाताको रूपमा मान्न तयार भएन् ।

मत्ती २७:५: हताश भएको यहूदाले ती चाँदीका सिक्काहरू मन्दिरमा फ्याँक्यो, जसभित्र पूजाहारीहरू मात्र जान पाउँथे । त्यसपछि त्यो गयो, र आत्महत्या गर्स्यो । प्रेरित १:१८ पदसँग यहाँको वर्णन तुलना गर्दा हामी यस निष्कर्षमा पुग्छौं: त्यो रूखमा भुन्डिएर मरेछ । डोरी चुँदियो, वा रूखको हाँगा भाँचियो होला, र त्यो उँधोमुन्टो भई कुनै भीरबाट खस्यो, र बीचैमा फुट्यो, र त्यसका सबै आन्द्रा निस्के ।

मत्ती २७:६: यी ‘परम आत्मिक’ मुख्य पूजाहारीहरूले ती चाँदीका सिक्काहरू मन्दिरको ढुकुटीमा राख्नु उचित ठानेनन्; किनकि त्यो ता रगतको दाम थियो । तर के मसीहलाई आफ्ना हातमा सुम्पिन लाउन यही दाम तिरेको दोष लाग्ने व्यक्ति तिनीहरू स्वयम् थिएनन् र? तर यस कुराले तिनीहरूलाई हैरान पारेन क्यारे । प्रभु येशूले भन्नभएर्भै तिनीहरूले कचौराको बाहिरपट्टि मात्र सफा गरे, तर भित्रपट्टिचाहिँ तिनीहरू छलकपट, विश्वासघात र हत्याले भरिएका थिए ।

मत्ती २७:७-१०: तिनीहरूले यस दाममा कुमालेको जमिन किने, जहाँ ‘अशुद्ध’ परदेशीहरूलाई, अन्यजातिका मानिसहरूलाई गाडिन्थ्यो/ दफन गरिन्थ्यो । तिनीहरूलाई अलिकति पनि याद थिएन, कि पछि अन्यजातिहरूका असङ्ख्या भीड़हरूले तिनीहरूको देशमाथि चढाइ गर्नेछन् र तिनीहरूका शडकहरू रगतैरगत पार्नेछन् । त्यस दोषी यहूदी जातिका निमिति त्यस समयदेखि अहिलेसम्म त्यो जमिन साँच्ची नै रगतको जमिन ठहरियो ।

मुख्य पूजाहारीहरूले थाहा नपाईकन जकरियाको भविष्यवाणी पूरा गरे । दफन गर्ने दाममा कुमालेबाट एउटा जमिन किनियो (जकरिया ११:१२‘१३) । जकरियाको यो खण्डको अर्को अनुवाद पनि पाइन्छ (आर.एस.वि.), जसले तेह पदमा ‘कुमालेको सामु फ्याँकिदेऊ’ भन्दैन, तर ‘ढुकुटीमा फ्याँकिदेऊ’ भनेर अनुवाद गरिएको छ ।

स्क्रिप्चर यूनिनको दैनिक टिप्पणीमा यसरी लेखिएको छ:

‘ती पूजाहारीहरूले त्यो पैसा रगतको मोल सम्फेर छुकुटीमा हाल्न हिचकिचाए; यसो हुँदा तिनीहरूले कुमालेलाई (त्यसको अर्को अनुवादअनुसार) त्यसको जमिनका निम्नि दिएर जकरियाको भविष्यवाणी पूरा गरे।’

मत्तीले जकरियाको यो भविष्यवाणी यर्मियाको हो भन्छन्। तर वास्तवमा यो भविष्यवाणीचाहिँ जकरियाको पुस्तकबाट उद्धृत गरिएको हो। हुन सक्छ, तिनले प्रयोग गरेको भविष्यवाणीको पुस्तकरूपी बेरुवाको शीर्षक ‘यर्मिया’ लेखिएको थियो होला – यस उहिलेदेखि चल्ती भएको लेखे क्रमअनुसार, जुन क्रम कतिपय हिब्रू भाषाका मूललिपीहरूमा देखिन्छ, साथै पुस्ताँदेखि चलिआएको तल्मूडमा पनि यो लेखे क्रम सुपरिचित छ। यस प्रकारको प्रयोग हामी लूका २४:४४ पदमा पाउँछौं, जहाँ भजनसंग्रहको पुस्तकको नाममा पुरानो नियम अर्थात् जम्मै हिब्रू कानुनका तीन भागको एक पूर्ण भाग यसको शीर्षकमा समावेश गरिएको छ।

ड) पहिलो पल्ट प्रभु येशू राज्यपाल पिलातसको सामु (मत्ती २७:११-१४)

प्रभु येशूको विरोधमा यहूदीहरूका मन दुख्ले खास कारणहरू केवल धार्मिक किसिमका थिए। अनि तिनीहरूले उहाँलाई यही दृष्टिकोणले जाँच गरेका थिए। तर रोमी आदलतमा धार्मिक अभियोगहरू केही पनि गानिदैनथे। यो कुरा तिनीहरूले जान्दिथए। यसैले जब तिनीहरूले येशूलाई पिलातसको सामु ल्याए, तब तिनीहरूले उहाँको विरोधमा तीनवटा राजनैतिक अभियोगहरू उजुर गरे (लूका २३:२)। तिनीहरूका यी निम्न तीनवटा अभियोगहरू थिए: अ) रोमी साम्राज्यका निम्नि उहाँ एक खतरनाक क्रान्तिकारी हुनुहुन्थ्यो रे। आ) उहाँले मानिसहरूलाई उक्साएर कर नतिर्न लाउनुहुन्थ्यो अरे; यसरी उहाँले साम्राज्यको उत्तरामा हानि पुर्खाउनुहुन्थ्यो। इ) उहाँले आफू राजा हुँ भन्ने दाबी गर्नुहुन्थ्यो रे; यसैले उहाँले साम्राटको अधिकार र उपाधिमा धक्का पुर्खाउनुहुन्थ्यो।

मत्तीको सुसमाचारमा हामी पिलातसले तेस्रो अभियोगको सम्बन्धमा येशूलाई सोधखोज गरेका पढ्छौं। तिनले उहाँलाई सोधेः ‘के तिमी यहूदीहरूका राजा हौ?’ प्रभु येशूले ‘हजुर, म तिनीहरूको राजा हुँ’ भनेर जवाफ दिनुभयो। उहाँको यस उत्तरले यहूदी अगुवाहरूको तर्फबाट खराब गाली र निन्दारूपी प्रवाह/भल निम्त्यायो। प्रतिवादी चुप लागेकोमा पिलातस साहै छक्क परे; किनभने तिनीहरूका अभियोग-हरूको उत्तरमा उहाँले एक शब्द पनि जवाफ दिनुभएन। शायद राज्यपालले अहिलेसम्म कुनै प्रतिवादीलाई आफूमाथि यति बिघ्न भूटा आरोपरूपी आक्षेप लगाउँदा यसरी चुप लागेको देखेनन् होला।

३) येशू कि बरबा ? (मत्ती २७:१५-२६)

मत्ती २७:१५-१८: निस्तार-चाड़को बेलामा एउटा यहूदी कैदीलाई छोडिदिएर यहूदीहरूलाई खुशी पार्ने रोमी सरकारका अधिकारीहरूको चलन थियो। बरबा नाम भएको एउटा साबित भइसकेको यहूदी मानिस थियो, जसले राजद्रोहमा भाग लिएर हत्या गरेको थियो (मर्कूस १५:७)। यस चलनअनुसार गर्न त्यो उपयुक्त थियो। रोमी सरकारको द्रोही भएको नाताले बरबाचाहिँ जनताको बीचमा निकै लोकप्रिय भएको थियो होला। जब ‘म बरबालाई छोडिदिउँ कि येशूलाई’ भन्दै पिलातसले तिनीहरूलाई छान्ने मौका दिए, तब तिनीहरूले ठूलो सोरले चिच्च्याएर बरबालाई छाने। राज्यपाल अचम्म मान्दैनथे; किनकि येशूप्रति इबी राख्ने यी मुख्य पूजाहारीहरूले लोकमत आफ्नो इच्छाअनुसार मुछेका तिनले जानेका थिए।

मत्ती २७:१९: पिलातसकी पलीले पठाएको सन्देशवाहक आइपुग्यो; यस कुराले गर्दा न्यायको जाँचको कारबाही केही क्षण रोक्यो। ‘येशूसँग केही सरोकार नराख्नुहोस्’ भनेर तिनले आफ्ना पतिलाई आग्रह गरिन्। उहाँको विषयमा तिनले सपनामा धेरै अशान्ति पाएकी थिए।

मत्ती २७:२०-२३: मुख्य पूजाहारीहरू र बूढा प्रधानहरूले लुकी-लुकी ‘बरबालाई छोडिमाग्नू र येशूलाई नष्ट गर्नू’ भन्ने वचन फैलाए।

किनकि जब पिलातसले जनतालाई “बरबा र येशूमा कुनचाहिँ म तिमीहरूका निम्ति छोडूँ” भनेर फेरि सोधाखेरि तिनीहरू ठूलो सोरले कराएर हत्यारालाई मागे। अनिश्चित पिलातस आफ्नो जालमा फसे। तिनले सोधे: ‘तब ख्रीष्ट भनिने येशूलाई चाहिँ म के गरू त?’ एक मुख भएर तिनीहरूले उहाँको क्रूसको मृत्यु मागे। राज्यपाल जनताको यस्तो मनमुद्रा देखेर अन्योलमा परे; तिनले यो कुरा बुभन सकेनन्। उहाँलाई क्रसमा टाँग्न, किन? उहाँले कुनचाहिँ अपराध गर्नुभयो त? तर के गर्ने? हलचल नमच्चीकन उहाँलाई छोडिदिने अभिवचन राख्नका निम्ति ढिलो भइसकेको थियो। उत्तेजित भीड़ लट्ट भई तिनलाई पेलिरहेका थिए। ‘त्यो क्रूसमा टँगाइयोस्! !’ भन्ने चिच्च्याहट गुँजिरहयो, गुँजिरहयो।

मत्ती २७:२४: अधीर जनताले जिद्दी गर्दैछ र अब हूलदङ्गा मच्चिरहेको छ भन्ने कुरा पिलातसले छर्लैङ्ग बुझे। यसैले तिनले पानी लिए, र त्यस भीड़को सामु आफ्ना हात धोए। यसो गरेर तिनले अभियुक्त व्यक्तिको रक्तपातमा आफ्नो दोष छैन भन्ने कुरा देखाउन खोजे। तर कुनै पानीले पिलातसको यो दोष कहिल्यै पखाल्न सक्नेछैन; किनकि मानव-इतिहासमा तिनले सबभन्दा ठूलो न्याय-हत्या गरे।

मत्ती २७:२५: उन्मत्त भीडलाई दोषको के वास्ता? तिनीहरूले ‘त्यसको रगत हामी र हाम्रा छोराछोरीहरूमाथि परेस्!’ भन्दै त्यो दोष लिए/अपनाए। त्यस समयदेखि यता इस्ताएली मानिसहरूले तिरस्कार गरिपठाएका मसीहको रगतको भयानक दोषले गर्दा तिनीहरूले असाध्य दुःख सहनुपस्थ्यो – तिनीहरूमाथि प्रतिबन्धहरू लगाइन्थ्ये, तिनीहरूको सामूहिक हत्या गरिन्थ्यो; तिनीहरूलाई नजरबन्दी शिविरहरूमा हालिन्थ्यो; तिनीहरूलाई ग्याँस कक्षहरूमा मारिन्थ्यो आदि। ‘याकूबको सङ्क्लष्ट’को अवधिभरि तिनीहरूले सात वर्षसम्म डरलागदो सङ्क्लिटकालको सामना गर्नुपर्नेछ, जसको बयान मत्ती २४ अध्याय र प्रकाश ६-१९ अध्यायहरूमा उल्लेख गरिएको छ। तिनीहरूमाथि त्यो श्राप त्यस बेलासम्म रहिरहनेछ, जुन बेला तिनीहरूले इन्कार गरेका येशूलाई आफ्ना मसीह राजाको रूपमा स्वीकार गर्नेछन्।

मत्ती २७ः२६ः तब तिनले मानिसहरूका निम्ति बरबालाई छोड़िदिए। अनि त्यस समयदेखि बरबाको आत्माले संसारलाई आफ्नो वशमा पारिरहेकै छ। हत्यारा गद्दीमाथि बसिरहेकै छ; जब निर्दोष मसीह राजा अझे तिरस्कृत हुनुहुन्छ।

त्यसपछि दण्डत/अपराधित व्यक्तिलाई कोर्ट लगाइयो; यसको एक प्रथा/दस्तुर थियो। कोर्ट भन्नाले काठ वा बेतको समाउने मूठ भएको र छालाका लामा-लामा फिताहरूको चुल्ठो, जसमा फलामका ससाना तीखा काँडाहरू लगाइएका थिए। यस्तो कोर्ट उहाँको पिठ्यूमा बच्रन लाग्यो; उहाँलाई हिर्काउँदा-हिर्काउँदै हर प्रहारले मासु लुछिन्थ्यो, र रगतका धाराहरू छुट्टदथे। अब येशूलाई सिपाहीहरूको हातमा सुम्पिनुबाहेक यी कातर राज्यपालका निम्ति अभ गर्नु अरू केही पनि बाँकी रहेन।

ण) सिपाहीहरूले प्रभु येशूलाई गिल्ला गरेका (मत्ती २७ः२७-३१)

मत्ती २७ः२७-२८ः तब राज्यपालका सिपाहीहरूले येशूलाई राजभवनमा लगे, र सम्पूर्ण पल्टनलाई उहाँकहाँ भेला गरे – अनुमान गरिन्छ: केही सय पुरुषहरू। अब उपरान्त के-के भयो, सो कुरा सम्भनु गाहो छ। विश्वका सृष्टिकर्ता परमेश्वर, पालनकर्ता परमेश्वरले आफूले सृष्टि गर्नुभएका अयोग्य र पापी मानिसहरूबाट अर्थात् यी क्रूर र असभ्य सिपाहीहरूको हातबाट यति अपमान सहनुपस्थो, यसको साध्य छैन। तिनीहरूले उहाँका वस्त्रहरू फुकालेर उहाँलाई सिन्दूरे रङ्गको वस्त्र पहिराइदिए। यो सिन्दूरे वस्त्रचाहिँ राजकीय पोशाकको नकल हो। तर यस सिन्दूरे वस्त्रमा हाम्रा निम्ति एउटा सन्देश लुकेको छ। सिन्दूरे रङ्गचाहिँ पापसित सम्बन्ध जोड्छ (यशैया १:१८); यसैले यस प्रकारले सोच्च मलाई मन लाग्छ: परमेश्वरको धार्मिकताको वस्त्र मलाई लगाइयोस् भनेर त्यो सिन्दूरे वस्त्र, मेरा पापहरूरूपी त्यो वस्त्र प्रभु येशूलाई लगाइयो (२ कोरिन्थी ५:२१)।

मत्ती २७ः२९-३०: तिनीहरूले काँडाको मुकुट गाँथे, र उहाँको शिरमा कोचारे । तर तिनीहरूले प्रभुसित गरेको त्यस असभ्य दिल्लगीमा आन्तरिक कुरा/मर्म पनि छ: उहाँले काँडाको मुकुट किन लाउनुभयो ? हामीले महिमाको मुकुट पहिरन पाओ भनेर उहाँले यसो गर्नुभयो । तिनीहरूले उहाँलाई ‘ए पापको राजा’ भनेर खिसी गरे; तर हामीचाहिँ उहाँलाई पापीहरूका मुकिदाता भनेर दण्डवत गर्छौं ।

तिनीहरूले ‘लौ, तेरो राजदण्ड’ भनेर उहाँको दाहिने हातमा एउटा निगालो राखिदिए । तर तिनीहरूलाई थाहा थिएन: जुन हातले त्यो निगालो समातिरहेको थियो, त्यस हातले नै सारा संसारलाई राज्य गर्छ । हो, प्रभु येशूको हातमा कीला ठोकियो; तर अहिले त्यही हातले सारा विश्वमाथि अधिकार जमाउने राजदण्ड समातिरहेको छ ।

उहाँको सामु घुँडा टेकेर तिनीहरूले ‘सलाम, यहूदीहरूको राजा !’ भन्दै उहाँलाई खिसी गरे । यति पुगेन । तिनीहरूले उहाँलाई अनुहारमा थुके । जुनसुकै समयमा जिउने मानिसहरूमा उहाँ एकमात्र सिद्ध मानिस हुनुहुन्थ्यो, अनि तिनीहरूले उहाँकै अनुहार थुके । त्यसपछि तिनीहरूले त्यो निगालो लिएर उहाँलाई शिरमा हिर्काए ।

प्रभु येशूले धीरज धारेर यो सब सहनुभयो; उहाँले एक शब्द बोल्नुभएन । ‘उहाँलाई विचार गर, जसले आफ्नो विरुद्धमा पापीहरूको यस्तो विरोध सहनुभयो, नत्रभने तिमीहरू थकित हौला र आफ्ना मनहरूमा हताश हौला’ (हिब्रू १२:३) ।

मत्ती २७ः३१: अन्तमा तिनीहरूले उहाँलाई आफ्ना वस्त्रहरू पहिराइदिए र क्रूसमा टाँग्न उहाँलाई लगे ।

त) मसीह राजाको क्रसको मृत्यु (मत्ती २७ः३२-४४)

मत्ती २७ः३२: हाम्रा प्रेभुले केही हदसम्म आफ्नो क्रस बोक्नुभयो (युहन्ना १९:१७) । त्यसपछि यी सिपाहीहरूले शिमोन नाम भएको कुरेनीका एकजना मानिसलाई उहाँका निम्ति उहाँको क्रस बोक्न कर लगाए । (कुरेनीचाहिँ कुरेनिकाको राजधानी थियो, जो उत्तर अफ्रिकामा, हालैमा लिबिया पर्छ) । कतिले तिनी यहूदी थिए भन्ने

अनुमान गर्छन्, कतिले ‘तिनी हब्सी थिए’ भन्छन्। तर महत्त्व यसैमा छ: तिनले प्रभुको क्रूस बोक्ने अद्भुत सौभाग्य पाए।

मत्ती २७:३३: ‘गलगथा’ भन्ने शब्द आरामी भाषाको शब्द हो, जसको अर्थ खोपडी हुन्छ; कलभरिया यसको ल्याटिन शब्द हो, जोचाहिँ ग्रीक ‘क्रनियोन’ भन्ने शब्दबाट आएको हो; त्यो ‘कलभरिया’ भन्ने ल्याटिन शब्द अङ्ग्रेजीमा ल्याउँदा यसको रूप ‘कलभरी’ रहेयो। शायद त्यस जगाको आकार खोपडीजस्तै थियो कि? अथवा त्यो मृत्युदण्ड दिने ठाड़ भएको हुनाले त्यस जगाको नाम यसो भयो कि? त्यो ठाड़ कहाँ पर्थ्यो, कसैलाई निश्चित थाहा छैन।

मत्ती २७:३४: येशूलाई क्रसमा टाँग्नुभन्दा अघि यी सिपाहीहरूले उहाँलाई पित मिसाइएको सिर्की पिउन दिए; यो पिउने कुरा दण्डको आज्ञा पाएका अपराधीहरूलाई दिइथ्यो, जसले लटु पार्थ्यो। प्रभु येशूले त्यो लिन मान्नभएन; किनकि मानिसहरूका पापहरूको सम्पूर्ण भारी बोल्का निम्ति प्रभु येशू पूरै होशमा हुनु आवश्यक थियो र उहाँको पीड़ा अलिकति कम गरिनुहुँदैनथियो।

मत्ती २७:३५: मत्तीले लेखेको प्रभुको क्रूसको मृत्युको विवरण एकदम साधारण छ, आवेगबिनाको छ। तिनले नाट्यकला प्रयोग गरेनन्; तिनले उत्तेजित पार्ने पत्रकारिताको सहायता लिएनन्; तिनले नीच र तुच्छ कुराहरूमा हाम्रो ध्यान खिचेर नचाहिँदो बेलिबिस्तार गरेनन्। तिनले कुरा जेजस्तो थियो, वास्तविक कुरा लेखे: ‘अनि तिनीहरूले उहाँलाई क्रसमा टाँगे।’ तर यी शब्दहरूमा कति गहिराइ छ, सो अनन्तसम्प पूरा जानिँदैन।

भजन २२:१८ पदले भविष्यवाणी गरेअनुसार यी सिपाहीहरूले उहाँका वस्त्रहरू बाँडे र उहाँको सिउनीविनाको पोशाकका निम्ति गोला हाले। संसारमा उहाँको धनसम्पत्ति यति नै थियो। श्री डेन्नीले भने: ‘यस संसारमा कसैको जीवन सिद्ध थियो भने यो प्रभु येशूको जीवन थियो, जसको केही पनि धनसम्पत्ति थिएन, र जसले आफूले लगाइएका लुगाहरूबाहेक केही पनि छोड्नुभएन।’

मत्ती २७ः३६ः यी सिपाहीहरूले साना चित्त/मन भएको दुनियाँको प्रतिनिधि गर्छन्। ऐतिहासिक घटना घटिरहेको कुरा चाल पाउन तिनीहरूको चेतना/होस थिएन रहेछ। तिनीहरूले जानेका भए त्यहाँ बसेर तिनीहरूले उहाँलाई पहरा दिनेथिएनन्। तिनीहरूले घुँडा टेक्नेथिए र उहाँलाई दण्डवत् गर्नेथिए।

मत्ती २७ः३७ः प्रभु येशूको शिरदेखि मास्तिर तिनीहरूले एउटा दोष-पत्र टाँसे, जसमा लेखिएको थियो: ‘यिनी यहूदीहरूका राजा येशू हुन्।’ चारवटा सुसमाचारहरूमा^८ यस दोष-पत्रका शब्दहरूमा सानोतिना हेरफेर देखिन्छ। मर्कूसको सुसमाचारमा केवल ‘यहूदीहरूका राजा’ लेखिएको छ (मर्कूस १५ः२६) भने लूकाको सुसमाचारमा ‘यिनी यहूदीहरूका राजा हुन्’ (लूका २३ः३८), र यूहन्नाको सुसमाचारमा ‘नासरतका येशू, यहूदीहरूका राजा’ लेखिएको छ (यूहन्ना १९ः१९)।

मुख्य पूजाहारीहरूले प्रतिवाद गरेर पिलातसलाई भने: ‘यहूदीहरूका राजा होइन, तर “यसले ‘म यहूदीहरूको राजा हुँ’ भन्यो” भनेर लिखिदिनुहोस् !’ तिनीहरूले सत्य कुरा प्रकट भएको सहन सकेनन्; तर तिनीहरूले के चाहन्थे भने, यस दोष-पत्रमा केवल दोषी व्यक्तिको दाबी लेखुपर्थ्यो। तर पिलातसले तिनीहरूको कुरा मानेनन्। हिब्रू, ल्याटिन र ग्रीक भाषामा सबै मानिसहरूका निम्ति छर्लङ्गै देख्न सकिने वास्तविकता यहाँ प्रस्तुत भएको छ (यूहन्ना १९ः१९-२२)।

मत्ती २७ः३८ः परमेश्वरका निष्पाप पुत्रको दाहिने र देब्रे हातपट्टि दुईजना डाँकूहरू पनि आ-आफ्नो क्रसमा टँगाइए; किनभने भविष्यवक्ता यशैयाले लगभग ७०० वर्ष पहिले ‘उहाँ अपराधीहरूसँग गनिनुभयो’ भन्ने भविष्यवाणी गरेका थिए (यशैया ५३ः१२)। शुरुमा यी डाँकूहरूले पनि उहाँको अपमान र निन्दा गरे (मत्ती २७ः४४); तर पछिबाट एकजनाले पश्चात्ताप गस्चो, र आफ्नो जीवनको अन्तिम क्षणमै मुक्ति पायो। केही घण्टाभित्र ऊ ख्रीष्ट येशूसित स्वर्गलोकमा हुनेथियो (लूका २३ः४२-४३)।

मत्ती २७:३९-४०: क्रसचाहिँ परमेश्वरको प्रेमको प्रकाश हो भने त्यसैबाट मानिस कति भ्रष्ट छ, सो कुरा पनि प्रकट गरिन्छ। त्यहाँबाट भएर आउने-जानेहरू एकक्षण उभिए, र ‘ऐई, मन्दिर भत्काएर तीन दिनमा बनाउने, आफैलाई बचा ! तँ परमेश्वरको पुत्र होस् भने क्रूसबाट ओर्ला आइज !’ भन्दै उहाँलाई गिल्ला गरे, जो असल गोठाला भएर आफ्ना भेड़ाहरूका निम्ति आफ्नो प्राण अर्पण गरेर मर्दै हुनुहुन्थ्यो। यस गिल्लामा हेतुवादीहरूको अविश्वास छिपेको छ, जसले भन्छन्: ‘लौ, हामी देखेर विश्वास गर्नेछौं।’ यसमा उदारवादीहरूको भाषा सुनिन्छ, जसले भन्छन्: ‘क्रूसबाट ओर्लनुहोस्, र हामी विश्वास गर्नेछौं, जब क्रूसको ठक्कर हटाइएको हुन्छ।’ श्री विलियम बूथले भनेका छन्: ‘उहाँ क्रूसबाट ओर्लनुभएको भए तिनीहरूले “हामी विश्वास गर्छौं” भनेर भन्छन् भने हामीचाहिँ प्रभु क्रूसमा रहनुभएको हुनाले विश्वास गर्छौं।’

मत्ती २७:४१-४४: मुख्य पूजाहारीहरू, शास्त्रीहरू र बूढाप्रधानहरूले पनि यही गिल्लाको नारा फलाके। तिनीहरू कराएर अनजानमा गाहिरो ज्ञानको कुरा पो भने: ‘यहाँले अरूलाई बचाउनुभयो, तर आफूलाई चाहिँ बचाउन सक्नुभएन्छ।’ तिनीहरूले उहाँलाई खिसी गरेर यो भने, तर हामीचाहिँ यो वाक्य एउटा स्तुतिगानको रूपमा लिन्छौं:

हो, उहाँले आफूलाई चाहिँ बचाउन सक्नुभएन;
किनकि क्रूसमा उहाँ मर्नु थियो,
नत्र ता नाश भइरहेका पापीहरूकहाँ परमेश्वरको कुपा आउन सक्दैनथियो;
हो, परमेश्वरका पुत्र ख्रीष्ट येशूको रगत बहाइनु थियो,
नत्रभने पापीहरूका निम्ति पापबाट छुटकारा पाउने उपाय हुँदैनथियो।

अल्बर्ट मिड्लेन

जुन कुरा प्रभुको जीवनमा सत्य थियो, त्यो कुरा हाम्रो जीवनमा पनि सत्य ठहरिन्छ: जसले आफूलाई बचाउन चाहन्छ, उसैले अरूलाई बचाउन सक्दैन।

उहाँ संसारका मुक्तिदाता हुनुभएको दाबी, उहाँ इस्साएलका राजा हुनुभएको दाबी, उहाँ परमेश्वरका पुत्र हुनुभएको दाबी, अँ, धर्म-

नेताहरूले उहाँका यी जम्मै दावीहरूको खिसी गरे । यस अपवादमा यी डाँकूहरूले पनि भाग लिए । यी धर्म-नेताहरूले अपराधीहरूसँग मिलेर आफ्ना परमेश्वरको अपमान/निन्दा गरेका रहेछन् ।

थ) तीन घटाको अन्धकार (मत्ती २७:४५-५०)

मत्ती २७:४५: प्रभु येशूले मानिसहरूको हातबाट जे-जति दुःखकष्ट भोग्नुभयो र तिनीहरूको जति अपमान सहनुभयो, ती केही पनि होइनन्, ती मामुली थिए त्यसको तुलनामा, जो उहाँले अहिले सामना गर्नुपर्यो । ‘अब बाहु बजेदेखि तीन बजेसम्म सारा देशभरि अन्धकार भयो ।’ इस्ताएल देशभरि मात्र होइन, तर उहाँको पवित्र मनमा पनि अँध्यारो भयो । यही समयमा उहाँले हाम्रा पापहरूको श्राप, जो असाध्य, अकथनीय थियो, भोग्नुभयो । त्यही तीन घटाभित्र नरकको पीड़ाको अनुभव, जसको योग्य हामी नै थियौं, र परमेश्वरको क्रोध, जो हाम्रा सबै अधर्महरूको विरोधमा खन्याइयो, खाँदिएर हालिएको थियो । यो कुरा हामी स्पष्ट देख्दैनौं, हाम्रो आत्मिक दृष्टि धमिलिएको छ । हाम्रो दिमागले हामी त्यसको गहिराइमा बिलकुल पुग्न सक्दैनौं । पापप्रति परमेश्वरको धार्मिक मागहरू के-के थिए, ती सबै पूरा गर्दा उहाँलाई केकस्तो भयो, सो जान्न हाम्रा निम्नि असम्भव छ । हामी यति जान्दछौं: यी तीन घटाभित्र नै उहाँले मानिसहरूको उद्धारका निम्नि तिर्नुपर्ने दाम तिरिदिनुभयो, हाम्रा जम्मै ऋण चुकाउनुभयो र त्राणको काम सिद्ध्याउनुभयो ।

मत्ती २७:४६: तीन बजेतिरको कुरा हो – ‘येशू ठूलो सोरले यसो भन्दै कराउनुभयो: “एली, एली, लामा सबकथनी? अर्थात् हे मेरा परमेश्वर, मेरा परमेश्वर, तपाईंले मलाई किन त्याग्नुभयो?”’ यसको उत्तर हामी भजन २२:३ पदमा पाउँछौं: ‘हे इस्ताएलका सुतिहरूपी सिंहासनमा बस्नुहुने, तपाईं पवित्र हुनुहुन्छ ।’ परमेश्वर पवित्र हुनुहुन्छ; यसैले उहाँले पापको बेवास्ता गर्न सक्नुहुन्न । होइन, उल्टा उहाँले पापलाई दण्ड दिनैपर्छ । प्रभु येशूमा कुनै पाप थिएन; तर उहाँले हाम्रा पापहरूको जम्मै दोषको गह्रौं भारी बोक्नुभयो । परमेश्वर

न्यायकर्ता हुनुहुन्छ; उहाँले तल क्रसमा हेर्नुभयो, र हाम्रा सबै पापहरू निष्पाप येशूमाथि, जो हाम्रो ठोड़ लिनुभएको थियो, राखिएका देखुभयो, तब उहाँ आफ्नो प्रेमको सुपात्रदेखि, आफ्ना प्रिय सुपुत्रदेखि हट्नुभयो। यही विछोड़को पीडाले प्रभु येशू पीडित हुनुहुन्थ्यो; यसैले उहाँको छियाछिया परेको, पापको भारीले थिचिएको हृदयदेखि त्यो चीत्कार निकल्यो, जसको सुन्दर नाम श्रीमती ब्राउनिङ्गले ‘अनाथ इम्मानुएलको चीत्कार’ राखे।

प्रभु येशू पिताबाट त्यागिनुभएको, कसरी? के परमेश्वर आफूबाट अलग्निन सक्नुहुन्छ र? असम्भव!

तर तब मानिसका पापहरूरूपी भल धार्मिक युत्र र पिताको बीचमा आइलाग्यो;

हो, एकैपल्ट अनाथ इम्मानुएलको यस चीत्कारले परमेश्वरको सारा सुष्टिलाई हल्लाइदियो;

एकैपल्ट मात्र उहाँको यो चीत्कार सुन्न पाइयो; यसको फर्कर आउने ध्वनि भएन;

“मेरा परमेश्वर, म त्यागिएँ, त्यागिएँ!”

एलिजाबेथ ब्यारेट ब्राउनिङ्ग

मत्ती २७:४७-४८: जब प्रभु येशू ‘एली, एली, ...’ भनेर कराउनुभयो, तब त्यहाँ उभिनेहरूमध्ये कतिले भने: ‘त्यसले एलियालाई बोलाउँदैछ।’ तिनीहरूले नामहरूको विषयमा साँच्यै अलमलमा परेर यसो भनेका थिए, वा उहाँसित ठट्टा गरेका थिए, सो स्पष्ट भएन। एकजनाले एउटा लामो निगालो लियो, र सिर्काले भरिएको स्पन्ज येशूका ओठहरूमा पुस्चायो। भजन ६९:२१ पद हेर्दा-खेरि यो दयाको काम थिएन, तर अभ कष्ट थपिदिने अर्को तरिका रहेछ।

मत्ती २७:४९: ‘लौ हेरौं, कतै एलिया आएर त्यसलाई बचाउँछन् कि’ भन्ने भावना प्रायः सबैमा थियो; किनकि यहूदी परम्पराअनुसार एलियाको भूमिकाचाहिँ धर्मी जनहरूको सहायताका निम्ति आउनु थियो। के तिनले यो भूमिका अहिले नै खेल्नेथिए? तर यो एलियाको

आइपुग्ने समय थिएन (मलाकि ४:५), तर प्रभु येशूको मर्ने समय पो थियो ।

मती २७:५०: येशूले फेरि ठूलो सोरले कराएर प्राण त्याग्नुभयो । उहाँ ठूलो सोरले कराउनुभएको मतलब यो हो, कि उहाँ कमजोर अवस्थामा होइन, तर आफ्नो शक्ति हुँदा नै मर्नुभयो । उहाँले आफ्नो आत्मा समर्पण गर्नुभएको कुराले उहाँको मृत्यु अरू सबैको भन्दा बेगलै तुल्याएको छ । हामी बाध्यतामा परेर मर्छै, तर उहाँ स्वेच्छाले मर्नुभयो । ‘म आफ्नो प्राण, यसलाई फेरि फिर्ता लिने हेतुले अर्पण गर्दूँ । कसैले यसलाई मबाट खोसेर लाँदैन, तर म आफै यसलाई अर्पण गर्दूँ । यसलाई अर्पण गर्ने मेरो अधिकार छ, र यसलाई फिर्ता लिने पनि मेरो अधिकार छ’ (यूहन्ना १०:१७-१८) । के उहाँले यसो भन्नुभएको थिएन र ?

समस्त विश्वका सृष्टिकर्ता मानिस भएर आउनुभयो र मानिसहरूका निम्ति श्राप बन्नुभयो;

उहाँले बनाउनुभएका नियमहरूले जे-जे माग गरेका थिए, ती सबै मागहरू रूपी ऋण उहाँ आफैले अन्तिम कौडीसम्म भुक्तान गर्नुभयो;

त्यो काँडाको भाड; जसले ती काँडाहरू उमारेको थियो, जुन काँडाहरूले उहाँको शिरको मुकुट गाँथियो, उहाँका पवित्र हातको रचना हो, त्योचाहाँ उहाँका पवित्र हातको रचना हो;

उहाँका हातहरू छेंड पार्ने ती कीलाहरू त्यही फलामले बनेका थिए, जो उहाँले कल्पना गर्नुभएका गुप्त भूगर्भका खानीबाट निकालिएको थियो ।

त्यो वन उहाँको रचना हो, जहाँ त्यो रुख बढेको थियो, जसमा उहाँको शरीर भुन्डियो ।

उहाँ एउटा काठको क्रसमा मर्नुभयो; तर जुन डाँडामाथि त्यो क्रूस कडा थियो, त्यो डाँडाचाहिँ उहाँले बनाउनुभएको हो ।

उहाँको मास्तिर भएको त्यो नीलो आकाश अँध्यारो भयो, जो उहाँले धरतीमाथि फिजाउनुभएको थियो ।

सूर्यले उहाँबाट आफ्नो अनुहार लुकायो; के उहाँको हुकुमले त्यो अन्तरिक्षमा राखिएन र ?

जुन भालाले उहाँको अनमूल्य रगत बहायो, त्योचाहिँ परमेश्वरले रचुभएको
आगोमा तयार भएको हो ।

जुन चिहानमा उहाँको लाश राखियो, त्यो त्यस चट्टानबाट खोपिएको थियो,
जो उहाँका हातहरूले बनाएका थिए ।

जुन सिंहासनमाथि उहाँ अहिले बसिरहनुभएको छ, त्यो अनादिदेखि उहाँकै
थियो ।

तब नयाँ कुरा के छ त ? उहाँको शिरमा पहिरेको, उहाँको शोभा बढाउने त्यो
महिमाको मुकुटचाहिँ नयाँ छ; अनि उहाँको सामु हरेक झुँडा टेकिनेछ; यो
पनि कहिल्यै नभएको कुरा रहेछ ।

एफ. डब्ल्यू. पिट्ट

द) मन्दिरको पर्दा च्यातियो (मत्ती २७:५१-५४)

मत्ती २७:५१: प्रभु येशूले आफ्नो प्राण त्याग्नुभएको बेलामा
मन्दिरका दुई मुख्य कोठा पवित्रस्थान र महा पवित्रस्थान छुट्ट्याउने त्यो
बुनौटको ठूलो पर्दा टुप्पादेखि फेदसम्म एउटा अदृश्य हातले च्यातियो ।
त्यस बेलासम्म त्यस पर्दाले महापूजाहारीलाई बाहेक अरू सबै मानिस-
हरूलाई यस महा पवित्रस्थानभित्र जानुदेखि रोकेको थियो, जुन महा
पवित्रस्थानमा परमेश्वर वास गर्नुहुन्थ्यो । पवित्रस्थानको यस भित्री
कोठामा केवल एकजना मानिस जान पाउँथे; अँ, वर्षको एकै दिनमा
मात्र ती महापूजाहारी यस महा पवित्रस्थानमा पस्थे ।

हिब्रो को पुस्तकबाट हामी के सिक्छौं भने, त्यस पर्दाले प्रभु येशूको
शरीरलाई सङ्केत गर्छ । पर्दा च्यातिएको चित्रणले उहाँले आफ्नो शरीर
क्रूसको मृत्युमा सुम्पनुभयो भन्ने नक्सा खिचेको छ । उहाँको क्रूसको
मृत्युले गर्दा ‘येशूको रगतद्वारा हामीले महा पवित्रस्थानभित्र प्रवेश गर्ने
हिम्मत प्राप्त भएका छौं, उहाँले हाम्रा निम्ति खोल्नुभएको एउटा नयाँ र
जिउँदो बाटो भएर, अँ, त्यस पर्दाद्वारा, जो उहाँको शरीर हो’ (हिब्रू
१०:१९-२०) । अब जुनै ख्रीष्ट-विश्वासीले जहिले पनि प्रार्थना र
स्तुतिप्रशंसा चढाउनका निम्ति परमेश्वरको उपस्थितिमा जान पाउँछ ।
तर हामी कहिलै नबिसौँ: हाम्रा यस सौभाग्यका निम्ति ज्यादा ठूलो मोल
चुकाइनुपर्स्तो, यो सौभाग्य येशूको अनमोल रगतले किनिएको हो ।

परमेश्वरका पुत्रको यस मृत्युले प्रकृतिमा पनि ठूला हलचलहरू मच्चायो, मानों सिर्जित संसारले आफ्ना सृष्टिकर्ताप्रति आफ्नो समवेदना प्रकट गरिरहेको थियो । एउटा भुइँचालो गयो, जसले गर्दा चट्टानहरू फाटे र चिह्नानहरू खोलिए ।

मत्ती २७:५२-५३: तर याद गर्नुहोस् ! येशूको पुनरुत्थान भएपछि मात्र यी चिह्नानमा हुनेहरू चिह्नानहरूबाट निस्केर आए र यरूशलेमभित्र पसेर धेरैकहाँ देखा परे । यी बौराइएका पवित्र जनहरू पछि फेरि मरे वा प्रभु येशूको साथमा स्वर्ग गए, पवित्र बाइबलले यसको विषयमा केही भन्दैन ।

मत्ती २७:५४: प्रकृतिका यी अनौठा उथलपुथलहरूले ती रोमी सुबेदार र तिनको साथमा हुनेहरूलाई विश्वास दिलाए; यसैले तिनीहरूले स्वीकार गरे: ‘साँच्चै यिनी परमेश्वरकै पुत्र ॥ रहेछन् !’ ती सुबेदारले के भन्न चाहे ? के तिनले पूर्ण रूपले प्रभु येशूलाई आफ्ना प्रभु र मुक्तिदाताको रूपमा स्वीकार गरे, कि के तिनले प्रभु येशू मानिस मात्र होइन, तर मानवभन्दा महान् हुनुहुँदो रहेछ भनेका हुन् ? हामी निश्चित रूपले भन्न सक्दैनौं । तर तिनको स्वीकारमा विस्मयको भावना देख्छौं, साथै प्रकृतिका यी हलचलहरूचाहिँ येशूको साथमा क्रूसमा टाँगिएका-हरूको मृत्युसित होइन, तर उहाँकै मृत्युसित सम्बन्धित छन् भन्ने बोध/अनुभूति तिनीहरूलाई भएको देखिन्छ ।

ध) विश्वासी स्त्रीहरू (मत्ती २७:५५-५६)

यहाँ, यी पदहरूमा हामीलाई यी स्त्रीहरूका नामहरू बताइएका छन्, जसले विश्वासयोग्यतापूर्वक प्रभु येशूको सेवा गर्दैथिए, र जो गालीलदेखि यरूशलेमसम्म उहाँको पछि-पछि लागेका थिए: मरियम मगदलिनी, याकूब र योसेसकी आमा मरियम र जब्दीका छोराहरूकी आमा सलोमी । यी स्त्रीहरूको साहसपूर्ण श्रद्धाभक्तिचाहिँ प्रशंसनीय छ; यसमा शोभाले युक्त सुन्दर चमक छ; किनकि यी स्त्रीहरू ख्रीष्ट येशूको साथमा रहिरहे, जब प्रभुका सबै नर-चेलाहरू आफ्नो जीवन बचाउन भागिहाले ।

न) अरिमथियाका यूसुफको चिह्नमा येशूको दफन (मत्ती २७:५७-६१)

मत्ती २७:५७-५८: अरिमथियाका यूसुफ एक धनी मानिस थिए र महासभाका सदस्य थिए। जब महासभाले येशूलाई पिलातसको हातमा सुम्पिदिने निर्णय लियो, तब तिनी यस कुरामा सहमति दिएका थिएन् (लूका २३:५१)। त्यस घडीसम्म तिनी येशूका एक गुप्त चेला थिए, तर अब तिनले आफूलाई जोगाइराखेनन्, तर आफूलाई जोखिममा हाल्न तयार भए। साहससँग पिलातसकहाँ गएर तिनले येशूको शरीर गाडून पाऊँ भनेर उनलाई विन्ती गरे। महासभाका एक सदस्यले खुल्लमखुल्ला क्रूसको मृत्यु-दण्ड दिइनुभएको येशूको पक्ष लिएकोमा पिलातस कति छक्क परे होलान् र यहूदीहरू रिसले कति चूर भए होलान्, सो कल्पना गर्ने कोशिश गरौँ। जब यूसुफले येशूको शरीर गाडे, तब तिनले खास आफूलाई आर्थिक, समाजिक र धार्मिक हिसाबले दफन गरे। यस कार्यले प्रभु येशूको हत्या गर्ने यहूदी समाजका गण्यमान्य व्यक्तिहरूसँग तिनको सम्बन्ध सदाका निम्ति विच्छेद गरिदियो।

मत्ती २७:५९-६०: पिलातसले अनुमति दिए; अनि यूसुफले त्यस शरीरलाई लगेर प्रेमसाथ एउटा सफा सुती कपडामा लपेटे। प्रभुको मृत शरीरलाई कपडाले लपेट्दा यहूदीहरूको लाश गाडूने रीतिअनुसार बीच-बीचमा तिनले सुगन्धित मसाला/द्रव्यहरू हाल्दथे। त्यसपछि तिनले त्यसलाई आफ्नै नयाँ चिह्नमा राखे, जसलाई तिनले चट्टानमा खोपेर बनाएका थिए। चिह्नको मुखमा तिनले एउटा ठूलो ढुङ्गा गुडाएर राखे। त्यो ढुङ्गा गोलो जातोको आकारको थियो, र चट्टानमा खोपेर बनाइएको कुलोजस्तो नालीमा गुडाइन्थ्यो।

सयाँ वर्ष पहिले यशैयाले भविष्यवाणी गेरेर भनेका थिए: ‘अनि उहाँको चिह्न दुष्टहरूको साथमा ठहरियो, तर उहाँ आफ्नो मृत्युमा धनवान्को साथमा ढुनुभयो’ (यशैया ५३:९)। उहाँका शत्रुहरूले अवश्य पनि उहाँको लाश हिनोमको उपत्यका/बेसीमा लगेर

फ्याँकियोस्, र फोहोरमैला जलाउने आगोले त्यसलाई भस्म पारियोस् वा स्यालहरूले त्यसलाई खाइदिउन् भन्ने इच्छा राख्ये होलान्। तर परमेश्वरले तिनीहरूका यी योजनाहरू रद्द गर्नुभयो, र यूसुफलाई प्रयोग गरेर धनीको साथमा उहाँको दफन सुनिश्चित पार्नुभयो ।

मत्ती २७:६१: यूसुफ चिहानबाट हिँडे, तर मरियम मग्दलिनी र याकूब र योसेसकी आमा मरियमचाहिँ चिहानको सामु रुँगेर बसिरहेका थिए ।

प) प्रभुको चिहानको रखवाली (मत्ती २७:६२-६६)

मत्ती २७:६२-६४: निस्तार-चाड़को पहिलो दिन तयारीको दिन थियो । त्यही दिन प्रभु येशूको क्रसिकरण परेको थियो । त्यसको भोलिपल्ट मुख्य पूजाहरीहरू र फरिसीहरूलाई छटपट लाग्यो; किनकि तिनीहरूलाई येशूले ‘तेस्मो दिन म फेरि बौरिउठनेछु’ भनेर भन्नेभएको वचन याद आएको थियो । तिनीहरू पिलातसकहाँ गए, र तिनीबाट त्यो चिहान सुरक्षित राख्न विशेष पहरादारहरूको टोलीको माग गरे, उहाँका चेलाहरू राति आएर येशूको लाश चोरेर लैजाने काम रोक्ने निहुँ बनाएर । नत्र यसरी मानिसहरूको बीचमा ‘उहाँ बौरिउठनुभयो’ भन्ने भान सृजना गरिनेछ भनेर तिनीहरूलाई डर भयो । यसो हुन दिनुहुँदैन; नत्र ‘यो पछिल्लो धोकाचाहिँ पहिलोभन्दा ज्यादा खराब हुनेछ’ रे; अर्थात् ‘म मसीह हुँ, म परमेश्वरको पुत्र हुँ’ भन्ने उहाँको दाबीभन्दा उहाँको पुनरुत्थानको समाचार तिनीहरूले भन् खतरा/खराब सम्फेको ।

मत्ती २७:६५-६६: पिलातसले तिनीहरूलाई जवाफ दिएः ‘तिमीहरूसित पहरा गर्ने सुरक्षा टोली छँदैछ; जाओ, तिमीहरूले त्यसलाई सकेसम्म सुरक्षित राख !’ तिमीहरूसित पहरा गर्ने सुरक्षा टोली छँदैछ भन्ने तिनको उत्तरको अर्थ यो हुन सक्छ: तिनीहरूलाई अगाडिदेखि नै पहरादारहरूको टोली खटाइसकेको थियो होला, अथवा यसको अर्थ ‘तिमीहरूको विन्ती मैले मन्जुर गरेको छु; अब म तिमीहरूका निम्ति पहरादारहरूको टोली खटाउँदैछु ।’ जब पिलातसले ‘जाओ, तिमीहरूले त्यसलाई सकेसम्म सुरक्षित राख !’ भनेर

तिनीहरूलाई भने, तब के तिनले कर्तृ व्यङ्ग्य पो कसेका थिए कि ? तिनीहरूले सकेसम्म गरे । तिनीहरूले चिह्नको ढोकाको त्यस दुङ्गामा छाप लगाए; तिनीहरूले पहरादारहरूको टोली खटाए; तर तिनीहरूले चिह्नको सुरक्षा राख्नुमा जेजस्तो राम्रो कारबाही गरे पनि त्यो सब व्यर्थेको भयो ।

श्री मेरिल एफ. अङ्गरले यस सन्दर्भमा भन्छन्:

‘उहाँका शत्रुहरूले चिह्नमा छाप लगाएर र पहरादारहरूको टोली खटाएर त्यसलाई सकेसम्म सुरक्षित राख्ने जेजति पूर्वोपायहरू अपनाए, ती अधिबाटै गरेका प्रबन्धहरूले केवल परमेश्वरलाई तिनीहरूका सबै योजनाहरू रद्द गर्ने मौका दिलाउनुको साथसाथै मसीह राजाको पुनरुत्थानको अकाट्य प्रमाण दिन सबै कुराहरू तयारठीक पारे ।’^३

१५) मत्ती २८ : मसीह राजाको विजय

क) रित्तो चिह्नान र बौरिउठनुभएको प्रभु

(मत्ती २८:१-१०)

मत्ती २८:१-४: आइतबार बिहानै, मिरमिरे उज्ज्यालो खस्नुभन्दा पहिले दुईजना मरियमहरू चिह्न हेर्न आए । उनीहरू त्यहाँ आइपुण्डा हेर, ठूलो भुइँचालो गयो । किनकि प्रभुका दूत स्वर्गबाट ओर्ले, आएर तिनले चिह्नको मुखबाट दुङ्गा गुड़ाएर हटाए र त्यसमाथि बसे । हिउँजस्तै भिलिकमिलिक चम्किलो वस्त्र पहिरिएका, आँखै तिरमिराउने तेजिला यी स्वर्गदूतलाई देखेर ती रोमी पहरादारहरू आतङ्कित भए, बेहोस पनि भए ।

मत्ती २८:५-६: यी स्वर्गदूतले ती स्त्रीहरूलाई आश्वासन दिएर भने: ‘नडराओ !’ जसलाई उनीहरूले खोजिरहेका थिए, उहाँ अघि नै बौरिउठनुभएको थियो, जस्तो उहाँले प्रतिज्ञा गर्नुभएको थियो । यी स्वर्गदूतले भने: ‘आओ, प्रभु राखिनुभएको ठाँ हेर !’ प्रभु येशूलाई चिह्नबाट निस्कन देओस् भन्ने हेतु होइन, तर प्रभु बौरिउठनुभएको कुरा

ती स्त्रीहरूले देखून् भन्ने हेतुले त्यस चिहानबाट त्यो हुङ्गा गुडाएर हटाइएको थियो ।

मत्ती २८:७-१०: त्यसपछि यी स्वर्गदूतले ती स्त्रीहरूलाई आदेश दिए: ‘छिटो जाओ, र उहाँका चेलाहरूलाई प्रभुको पुनरुत्थानको यो महिमित सुसन्देश भनिदेओ !’ प्रभु येशू फेरि जीवित हुनुभयो, र उहाँले उनीहरूलाई गालीलमा भेट्नुहुनेथियो । उनीहरू उहाँका चेलाहरूलाई खबर दिन जाँदै गर्दा हेर, प्रभु येशू उनीहरूकहाँ देखा पर्नुभयो, र उनीहरूलाई ‘आनन्द गर’^७ भनेर अभिवादन गर्नुभयो । उनीहरूको प्रतिक्रिया: आएर उहाँको सामु घोप्टो परे; उनीहरूले उहाँका पाड पक्रे, र उहाँलाई दण्डवत् गरे । तब येशूले उनीहरूलाई व्यक्तिगत आज्ञा गर्नुभयो: ‘जाओ, मेरा चेलाहरूलाई/भाइहरूलाई भनिदेओ: उनीहरू गालीलमा जाऊन्, र त्यहाँ उनीहरूले मलाई देखेछन् ।’

ख) फूट बोल्न सिपाहीहरूलाई घूस दिइएको

(मत्ती २८:११-१५)

मत्ती २८:११: फेरि होसमा आएपछि ती लज्जित पहरादार-हरूमध्ये कोही-कोही मुख्य पूजाहारीहरूकहाँ गए, र तिनीहरूलाई सबै भएका घटनाहरू बताइदिए । तिनीहरू आफ्नो पहरा दिने काममा विफल भए; किनकि चिहान रित्तो भयो ।

मत्ती २८:१२-१३: यी धर्म-नेताहरू कति हक्क न बक्क भए, सो कुरा कल्पना गर्न सजिलो छ । अब यही परिस्थितिमा केकस्तो नीति अपनाउनुपर्न हो, सो सल्लाह गर्न यी मुख्य पूजाहारीहरूले बूढा प्रधानहरूसँग गुप्त बैठक राखे । हताश भएर तिनीहरूले ती सिपाही-हरूलाई घूस दिए, र ‘हामी निदाइरहेको बेलामा राति येशूका चेलाहरू आएर त्यसको लास चौरेर लगेछन्’ भन्ने बिलकुल काल्पनिक कथा भन्न लगाए ।

चिहान किन रित्तो थियो, सो कुराको विषयमा यसको काल्पनिक स्पष्टीकरणले सन्तोषजनक जवाफ दिँदैन, तर भन् धेरै प्रश्न उठाउँछ । यी सिपाहीहरू कसरी निदाए, जब तिनीहरूले चिहानको रक्षा गर्नु-

पर्थ्यो ? तिनीहरूलाई नविउँभाईकन येशूका चेलाहरूले त्यस चिहानको मुखबाट त्यो ढुङ्गा कसरी गुडाएर हटाउन सके ? सबै सिपाहीहरू सँगै एउटै समयमा कसरी निदाए ? अनि तिनीहरू निदाएका थिए भने तिनीहरूले येशूका चेलाहरूले उहाँको लास चोरेको कसरी थाहा पाए ? यी सिपाहीहरूको यो बयान साँचो हो भने तिनीहरूलाई यसको प्रचार गर्न/यो भन्न किन घूस दिइनुपर्थ्यो ? येशूका चेलाहरूले उहाँको लास चोरेका हुन् भने उनीहरूले उहाँको मृत शरीर लपेटिएको त्यो सुती कपडा फुकाल्ने र उहाँको शिरमा बाँधिएको रुमालचाहिँ पट्ट्याइबस्ने समय कसरी पाए (लूका २४:१२, यूहना २०:६-७) ?

मत्ती २८:१४: वास्तवमा, जुन काल्पनिक कथा यी सिपाहीहरूले भन्नुपर्थ्यो, यसले गर्दा तिनीहरू आफै अपराधी ठहरिए; किनकि रोमी कानुनअनुसार आफ्नो डचूटी हुने/काम गर्ने बेलामा जो सुत्छ, उसलाई मृत्युदण्ड दिइन्थ्यो । यसकारण ‘यो कुरा राज्यपालको कानमा पुग्यो भने हामी उनलाई मनाउनेछौं र तिमीहरूलाई जोगाइदिनेछौं’ भनेर यहूदी नेताहरूले तिनीहरूलाई प्रतिज्ञा गर्नुपर्यो ।

सत्यचाहिँ आफैआफ सत्य ठहर्दछ भने एउटा भूटलाई ढाकछोप गर्न अनेकौं भूट बोल्नुपर्दै रहेछ भन्ने कुरा यस महासभाका सदस्यहरूले सिक्नुपर्यो ।

मत्ती २८:१५: आजको दिनसम्म यहूदीहरूको बीचमा यो दन्त्य कथा फैलिएको छ, अँ, अन्यजातिहरूको बीचमा पनि चल्ती छ । अनि यस सम्बन्धमा अरू दन्त्य कथाहरू पनि छन् । श्री विल्बूर स्मिथले यी कथाहरूको निम्न सङ्क्षिप्त विवरण दिएका छन् ।

‘पहिलो दन्त्य कथा: सर्वप्रथम के सुभाउ आयो भने, ती स्त्रीहरू गलत ठाउँमा पुगेर अर्काको चिहानमा गए । यसको विषयमा एक क्षण विचार पुस्तायों ! के शुक्रबार दिउँसोको समयदेखि आइतबार बिहानैसम्म तपाईंले आफ्ना कुनै प्रिय जनको चिहान भुल्न सक्नुहुन्छ र ? तपाईं आफै भव्हहोस् ! अझै सोच्नुहोस् ! प्रभु येशूको लास गाड्ने जग्गा सर्वसाधारण कौब्रिस्तान थिएन, तर अरिमथियाका यूसुफको निजी बगैँचा थियो, जहाँ अरू कुनै चिहान नै थिएन ।

मानिलियों, त्यहाँ अरू केही चिह्नहरू थिए अरे; (जो वास्तवमा छँदे थिएनन्); तर ती स्त्रीहरूका आँखाभरि आँसैआँसु भएका हुनाले उनीहरू ठक्कर खाँदै चिह्न खोजी हिँड्दा अर्काको चिह्नमा पुगेका अनुमान गरौं। ठीककै छ, दिदीबहिनीहरू भएको नाताले हामी त्यो कल्पना ग्रहण गरौं। तर शिमोन पत्रस र यूहन्नाजस्तै हट्टाकट्टा मछुवाहरूको विषयमा केकसो? उनीहरू रोइहेका थिएनन्, ता पनि त्यस चिह्नमा पुगेर त्यसलाई रितो भेट्टाए। के तपाईंलाई उनीहरू अर्काको चिह्नमा पुगेको जस्तै लाग्छ? तब सुन्नुहोस्! अझ कुरा यस्तै छ: उनीहरू त्यस चिह्नमा पुगेर त्यसलाई रितो भेट्टाएपछि त्यहाँ एकजना स्वर्गदूत पनि थिए, जसले उनीहरूसँग कुरा गरेर भने: ‘उहाँ यहाँ हुनुहुन्न; उहाँ बौरिउठनुभयो। आओ, प्रभु राखिनुभएको ठाडँ हेर!’ के ती स्वर्गदूत पनि प्रभुको चिह्नमा नगई अर्काको चिह्नमा पुगे त? तब हामी नभुलौं: दिमागी मानिसहरूले यी परिकल्पनाहरू प्रस्तुत गरेका छन्। यो कथाचाहिँ रद्दी हो।

दोस्रो दन्त्य कथा: प्रभु येशू मर्तुभएन, तर मूर्छ्छ पर्नुभयो, अनि त्यस छिसो चिह्नमा जसोतसो उहाँको होस फकर्या, र उहाँ निस्केर आउनुभयो अरे भन्ने अरू मानिसहरूको अनुमान छ। यसको विषयमा हामी भन्छौं: त्यस चिह्नको मुखमा तिनीहरूले यत्रो ठूलो ढुङ्गा गुडाएर राखे, र त्यसमा रोमी सरकारका मोहर-छापहरू लगाइका थिए। चिह्नभित्रबाट कसैले त्यो ढुङ्गा हटाउन सक्दैनन्थियो; किनकि त्यो ढुङ्गा चट्टानमा खोपेर बनाइएको कुलोजस्तो नालीमा गुडाइन्थ्यो, जो एकपट्टि थोरै ओहालो पर्थ्यो र त्यो ढुङ्गा त्यस नालीमा एकदम मिलेर बस्थ्यो। होइन, उहाँ फेरि होसमा फर्केर आएको व्यक्तिको रूपमा त्यस चिह्नबाट निस्केर आउनुभएन।

सत्यता बुझन सरल छ: प्रभु येशूको पुनरुत्थानचाहिँ इतिहासले सुप्रमाणित गरेको वास्तविकता हो। उहाँको क्रूसको मृत्यु भइसकेपछि उहाँले अनेकौं अचूक प्रमाणहरूद्वारा आफ्ना चेलाहरूकहाँ आफूलाई जीवित देखाउनुभयो। उहाँ आफैनैहरूकहाँ देखा पर्नुभएको सम्बन्धमा यी निम्न दिइएका विभिन्न उदाहरणहरू विचार गर्नुहोस्!

- अ) मरियम मग्दलिनी (मर्कूस १६:९-११)
- आ) दुईजना मरियमहरू (मत्ती २८:८-१०)
- इ) पत्रस (लूका २४:३४)
- ई) इम्माउस जाने बाटोमा दुईजना चेलाहरू (लूका २४:१३-३२)

- उ) थोमा छोडेर अरु दसजना प्रेरितहरू (यूहन्ना २०:१९-२५)
 ऊ) थोमालगायत उहाँका सबै प्रेरितहरू (यूहन्ना २०:२६-३१)
 ए) गालीलको समुद्रमा सातजना चेलाहरू (यूहन्ना २१ अध्याय)
 ऐ) पाँच सयभन्दा बढी चेलाहरू (१ कोरिन्थी १५:७)
 ओ) याकूब (१ कोरिन्थी १५:७)
 औ) जैतुन डाँड़ामा प्रभु येशूका प्रेरितहरू (प्रेरित १:३-१२)

हाम्रो प्रभु येशू ख्रीष्टको पुनरुत्थानको ऐतिहासिक प्रमाणचाहिँ हाम्रो ख्रीष्टीय विश्वासरूपी जगका कुनै दुङ्गाहरूमध्ये एक हो, जो कहिल्यै हल्लिउंदैन, तर सदा अचल/अटल/सुदृढ़ रहन्छ। यस जगमाथि तपाईं र म, हामी उभिञ्चौं; यस ठहरबाट हामी आफ्नो विश्वासको सङ्घर्ष अगाडि बढ़ाउँदै लैजान्छौं; किनभने हाम्रो आधार/टेकोचाहिँ खण्डन गर्न नसकिने हुन्छ। हो, मानिसहरूले यसलाई इन्कार गर्न सक्छन्, तर यसलाई असत्य प्रमाणित गर्न सकिँदैन।’^७

ग) महान् आज्ञा (मत्ती २८:१६-२०)

मत्ती २८:१६-१७: गालीलको एउटा गुमनाम पहाड़मा बौरि-उठनुभएको प्रभु येशू आफ्ना चेलाहरूकहाँ देखा पर्नुभयो। यस घटनाको विषयमा मर्कूस १६:१५-१८ र १ कोरिन्थी १५:६ पदमा लेखिएको छ। कस्तो गजबको पुनर्मिलन! उहाँका दुःखकष्टहरू सदाका निम्ति भूतकालका/विगत कुराहरू भए। उहाँ जिउँदा हुनुहुन्छ; यसैले उनीहरू पनि जिउनेथिए। उहाँ आफ्नो महिमित शरीरपा उनीहरूको सामु उभिनुभयो। तब उनीहरूले जिउँदा प्रभुलाई, आफ्नो प्रेमी स्वामीलाई दण्डवत् गरे, यद्यपि कतिजनाको मनमा अभ शङ्का रहेको थियो।

मत्ती २८:१८: त्यसपछि प्रभु येशूले उनीहरूलाई बताउनुभयो: ‘स्वर्ग र पृथ्वीमा सारा अधिकार मलाई दिइएको छ।’ एक प्रकारले सधैँभरि उहाँसँग सारा अधिकार थियो; तर यहाँ उहाँ नयाँ सृष्टिका मालिक हुनुभएको नाताले उहाँ यसो भन्नभएको हो। उहाँको क्रसको मृत्यु र पुनरुत्थान भएको बेलादेखि नै प्रभु येशूसँग जितिजना परमैश्वर

पिताले उहाँलाई दिनुहुन्छ, ती सबैलाई अनन्त जीवन दिने अधिकार छ (यूहन्ना १७:२)। उहाँसँग सारा सृष्टिका जेठाको अधिकार सधैं थियो र छँदछे। तर अब उहाँले उद्धारको काम पूरा गर्नुभएपछि मरेकाहरूबाट पहिलो बौरिउठेको हुनाले उहाँसँग नयाँ सृष्टिको जेठा अधिकार पनि मिलेको छ, यस हेतुले कि सबै कुरामा उहाँलाई नै पहिलो स्थान दिइयोस् (कलस्सी १:१५ र १:१८)।

मत्ती २८:१९-२०: नयाँ सृष्टिका शिर भईकन उहाँले यो महान् आज्ञा दिनुभयो, जसमा सबै ख्रीष्ट-विश्वासीहरूका निम्ति परमेश्वरको राज्यको यो वर्तमान् अवस्था रहन्जेल सधैं लागू हुने नियमहरू समावेश गरिएका छन्; किनभने मसीह राजा इस्खाएल जातिद्वारा इन्कार गरिनुभएको समयदेखि उहाँको दोस्रो आगमनसम्म यो दुई कुराको बीचको अवधिमा परमेश्वरको राज्य अस्थाही, अन्तरिम रूप लिन्छ।

महान् आज्ञाअन्तर्गत तीनवटा सुभाउ वा सल्लाहहरू होइनन्, तर तीनवटा आदेशहरू दिइएका हुन्छन्, जस्तै

१) **पहिलो आदेशः** ‘यसकारण जाओ, र सबै जातिहरूलाई चेला बनाओ !’ यस आज्ञाको नतिजाचाहिँ सारा संसारका मानिसहरूले मुक्ति पाइहाल्छन् नि भनेर ठान्हुहुँदैन; होइन, तर सुसमाचार प्रचार गरेर ती प्रेरितहरूले हरेक जाति, कुल, वर्ग र भाषाका मानिसहरूबाट मुक्तिदाता प्रभुका अरू चेलाहरू वा अनुयायीहरूलाई बनाउनुपर्यो ।

२) **दोस्रो आदेशः** ‘तिनीहरूलाई पिता, पुत्र र पवित्र आत्माको नाममा बप्तिस्मा देओ !’ बप्तिस्माको विषयमा शिक्षा दिने र यो प्रभुको आज्ञा सम्भवी यसको आज्ञापालन गर्नुमा जोड़ लाउने जिम्मेवारी ख्रीष्ट येशूका राजदूतहरूमा छ। जब कुनै ख्रीष्ट-विश्वासीले बप्तिस्मा लिन्छ, तब उसले खुल्लमखुल्ला त्रिएक परमेश्वरसित घनिष्ठ सम्बन्ध छ भन्ने गवाही दिन्छ। इसाईहरूले स्वीकार गर्छन्: परमेश्वर उनीहरूका पिता हुनुहुन्छ, प्रभु येशू उनीहरूका प्रभु र मुक्तिदाता हुनुहुन्छ अनि पवित्र आत्मा उनीहरूभित्र वास गर्नुहुने, उनीहरूलाई शक्ति दिनुहुने र शिक्षा दिनुहुने शान्तिदाता हुनुहुन्छ। उन्नाइस पदमा ‘नामहरू’ भनिएको होइन, तर त्यहाँ नामचाहिँ एकवचनमा छ। यसको अर्थ आधारभूत मूल

तत्त्वचाहिँ एकै नाम हो, तर यही नाममा तीन व्यक्ति समावेश हुनुहुन्छः
पिता, पुत्र, पवित्र आत्मा ।

३) तेस्रो आदेशः ‘मैले तिमीहरूलाई जे-जे आज्ञा गरें, ती सबै
कुराहरू तिनीहरूलाई पालन गर्न सिकाओ !’ महान् आज्ञाले चाहिँ
सुसमाचार प्रचार गर्न काम नाथेर कुरा अभ अगाडि लैजान्छ । मानिस-
हरूलाई प्रभुमा ल्याएपछि तिनीहरूलाई आफ्नो आत्मिक जीवनका
निम्ति आफ्नो प्रबन्ध आफूले गर्नुपर्ने हालतमा त्यक्तिकै छोड्नुहुँदैन ।
नयाँ नियमभित्र ख्रीष्ट येशूका जेजति आज्ञाहरू छन्, ती सबै पालन गर्न
तिनीहरूलाई शिक्षा दिनुपर्छ । चेला हुनुको उद्देश्यचाहिँ आफ्ना गुरुजस्तै
बन्नु हो; अनि त्यहाँसम्म पुग्नका निम्ति क्रमिक रूपले परमेश्वरको
वचनबाटै शिक्षा दिनुपर्छ र परमेश्वरको वचन सधैं शिरोपर गर्नुपर्छ
अथवा परमेश्वरको वचनको अधीनता सधैं स्वीकार गर्नुपर्छ ।

त्यसपछि प्रभु येशूले बीस पदको अन्तमा आफ्ना चेलाहरूलाई
‘यस युगको अन्तसम्म म तिमीहरूको साथमा रहनेछु’ भन्ने प्रतिज्ञा
दिनुभयो । उनीहरू एकलै संसारमा निस्केर जानुपर्दैनथियो; उनीहरू
सहाराहीन हुँदैनथिए । प्रभुको सेवामा उनीहरूले जे गरे ता पनि र
उनीहरू जहाँ गए ता पनि परमेश्वरका पुत्रको सँगति अनुभव गर्नेथिए ।

महान् आज्ञाभित्र येशूको ‘सर्वअधिकार’ भएको, ‘सबै जातिहरू’
येशूका चेला बनाउनुपर्ने, येशूले आज्ञा गरेका ‘सबै कुराहरू’ सिकाउनुपर्ने
र येशू ‘सधैंभरि’ हाम्रा साथमा रहनुहोने सम्बन्धमा यी चारवटा सारा, सबै
र सधैं भन्ने शब्दमा ध्यान दिनुहोला ।

यसरी यस सुसमाचारको पुस्तकको अन्तमा मतीले हाम्रा महिमित
प्रभुको महान् आज्ञा र उहाँको सान्त्वना दिएर आफ्नो लेखे काम समाप्त
गरेका छन् । बीस शताब्दीहरू बितेपछि पनि उहाँका यी वचनहरू उत्तिकै
सत्य र उत्तिकै सुनिश्चित हुन्छन्, उत्तिकै महत्त्वपूर्ण र उत्तिकै लागू
हुन्छन् । काम अधूरो रहेको छ ।

प्रभु येशूको यो अन्तिम आज्ञा पूरा गर्न हामीले के गरिरहेका,
कुनचाहिँ कदम उठाइरहेका छौं ?

टिप्पणीहस्तका अन्तिम अङ्ग्रेजी टीकाहरू

^२ १:१: Jehovah is the anglicized form of the Hebrew name Yahweh, traditionally translated “LORD.” Compare the similar situation with Jesus, the anglicized form of Hebrew Yeshua.

^३ ४:२-३: First class condition, using *ei* with the indicative. It may be paraphrased, “*If, and I grant it, You are the Son of God*” or “*Since You are the Son of God*.”

^४ पृष्ठ ४७: (Excursus on The Gospel) A “dispensation” is an administration or stewardship. It describes the methods God uses in dealing with the human race at any particular time in history. The word does not mean a time period per se, but rather the divine program during any age. A similar use is seen when we speak of the Reagan administration, indicating the policies President Reagan followed during his years in office.

^५ ५:१३: Albert Barnes, Notes on the New Testament, Matthew and Mark, p. 47.

^६ ५:२२: The critical text (labeled “NU” in NKJV footnotes) omits *without a cause*, which would rule out even righteous indignation.

^७ ५:४४-४७: The critical (NU) text reads *Gentiles* for tax collectors.

^८ ५:४४-४७: The majority text (based on the majority of manuscripts) reads *friends* for brethren.

^९ ६:१३: Some scholars teach that the doxology is adapted from 1 Chronicles 29:11 for liturgical purposes. This is merely a guess. The traditional Protestant (KJV) form of the prayer is completely defensible.

^{१०} ७:१३-१४: Both the critical and majority texts have an exclamatory reading here: “*How narrow is the gate and difficult is the way which leads to life, and there are few who find it!*” When the oldest manuscripts

(usually NU) and the vast bulk of manuscripts (M) agree against the traditional text (TR), then they are almost certainly correct. In such cases the KJV tradition has weak textual support.

- [¶] 7:22-23: Jamieson, Fausset & Brown, Critical and Explanatory Commentary on the New Testament, V:50.
- [¶] 7:24: Certain forms of *leprosy* mentioned in the Bible are not the same as the malady we call Hansen's disease. For example, in Leviticus, it includes conditions that can infect a house or a garment.
- [¶] 7:25-26: Arno C. Gaebelein, The Gospel of Matthew, p. 193.
- [¶] 7:27: The NU text reads *Gadarenes*. The names of the town and of the region may overlap somewhat.
- [¶] 9:16: Gaebelein, Matthew, p. 193.
- [¶] 9:17: W. L. Pettingill, Simple Studies in Matthew, pp. 111-112.
- [¶] 9:25: The majority of mss. omit "raise the dead" here.
- [¶] 10:21: J. C. MacAulay, "Obedient Unto Death: Devotional Studies in John's Gospel", II:59.
- [¶] 10:41: Arthur T. Pierson, "The Work of Christ for the Believer," The Ministry of Keswick, First Series, p. 114.
- [¶] 11:27: Alva J. Gospel McClain, The Greatness of the Kingdom, p. 311.
- [¶] 11:30: J. H. Jowett, Quoted in Our Daily Bread.
- [¶] 12:2: E. W. Rogers, Jesus the Christ, pp. 65, 66.
- [¶] 12:19: McClain, Kingdom, p. 283.
- [¶] 12:21: Kleist and Lilley, *The New Testament rendered from the Original Greek with Expanded Notes*, p. 45.
- [¶] 12:27: Ella E. Pohle, C. I. Scofield's Question Box, p. 97.
- [¶] 12:34-35: Although both critical and majority texts omit "of his heart," it would nevertheless be understood.

- [¶] ۱۳:۱۳: H. Chester Woodring, Unpublished class notes on Matthew, Emmaus Bible School, 1961.
- [¶] ۱۳:۲۲: G. H. Lang, The Parabolic Teaching of Scripture, p. 68.
- [¶] ۱۳:۲۴-۲۶: Merrill F. Unger, Unger's Bible Dictionary, p. 1145.
- [¶] ۱۳:۳۳: J. H. Brookes, I Am Coming, p. 65.
- [¶] ۱۳:۴۹-۵۰: Gaебelein, Matthew, p. 302.
- [¶] ۱۴:۴-۵: Source unknown.
- [¶] ۱۶:۲-۳: Of course, these weather indications are valid for Israel, not North America or Great Britain!
- [¶] ۱۶:۷-۱۰: The twelve 'kophinoi' of the 5,000 may have held less than the seven 'spurides' of the 4,000.
- [¶] ۱۶:۱۷-۱۸: G. Campbell Morgan, The Gospel According to Matthew, p. 211.
- [¶] ۱۶:۱۹: Charles C. Ryrie, ed., The Ryrie Study Bible, New King James Version, p. 1506.
- [¶] ۱۶:۲۰: James S. Stewart, The Life and Teaching of Jesus Christ, p. 106.
- [¶] ۱۶:۲۶: Donald Grey Barnhouse, *Words Fitly Spoken*, p. 53.
- [¶] ۱۸:۱۸: It is omitted by the NU text, but contained in the majority of mss. (M).
- [¶] ۲۰:۱۴: James S. Stewart, A Man in Christ, p. 252.
- [¶] ۲۰:۳۱-۳۴: Gaебelein, Matthew, p. 420.
- [¶] ۲۱:۶: J. P. Lange, A Commentary on the Holy Scriptures, 25 Vols., pagination unknown.
- [¶] ۲۳:۹-۱۰: H. G. Weston, Matthew, the Genesis of the New Testament, p. 110.
- [¶] ۲۳:۱۴: The critical (NU) text omits the second woe.
- [¶] ۲۳:۲۴-۲۶: The majority text reads unrighteousness (adikia) for self-indulgence (akrasia).
- [¶] ۲۴:۲۹: I. Velikovsky, Earth in Upheaval, p. 136.
- [¶] ۲۴:۳۰: The same Greek word (geμ, compare English prefix "geo") means both "land" and "earth."

- ^ε 24:34: F. W. Grant, "Matthew," Numerical Bible, The Gospels, p. 230.
- ^σ 24:36: The NU text adds "*nor the Son.*"
- ^ς 25:2C-29: Arthur T. Pierson, further documentation unavailable.
- ^ς 26:64: The Greek singular pronoun *su* is spelled out for emphasis. The second you is *humin* (plural) and the third renders the ending on the verb *opsesthe*.
- ^π 26:64: R. C. H. Lenski, The Interpretation of St. Matthew's Gospel, p. 1064.
- ^π 27:37: If all the quoted parts are put together, it reads "*This is Jesus of Nazareth, the King of the Jews.*" Another possibility is that each evangelist is complete but quotes different languages, which could have varied.
- ^η 27:54: In Greek the definite predicate nouns which precede the verb usually lack the article (part of "Colwell's Rule").
- ^δ 27:64-66: Merrill F. Unger, Unger's Bible Handbook, p. 491.
- ^η 2C:2: "*Rejoice*" was the standard Greek greeting; here on Resurrection Morning the literal translation of the NKJV seems most appropriate.
- ^η 2C:14: Wilbur Smith, "*In the Study,*" Moody Monthly, April, 1969.

BIBLIOGRAPHY

- Barnhouse, Donald Grey. *Words Fitly Spoken*. Wheaton: Tyndale House Publishers, 1969.
- Gaebelein, A. C. *The Gospel of Matthew*. New York: Loizeaux Bros., 1910.
- Kelly, William. *Lectures on Matthew*. New York: Loizeaux Bros., 1911.
- Lenski, R. C. H. *The Interpretation of Saint Matthew's Gospel*. Minneapolis: Augsburg Publishing House, 1933.
- Macaulay, J. C. *Behold Your King*. Chicago: The Moody Bible Institute, 1982.
- Morgan, G. Campbell. *The Gospel According to Matthew*. New York: Fleming H. Revell Company, 1929.
- Pettingill, W. L. *Simple Studies in Matthew*. Harrisburg: Fred Kelker, 1910.
- Tasker, R. V. G. *The Gospel According to St. Matthew*, TBC. Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing Company, 1961.
- Thomas, W. H. Griffith. *Outline Studies in Matthew*. Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing Company, 1961.
- Weston, H. G. *Matthew; the Genesis of the New Testament*. Philadelphia: American Baptist Publication Society, n.d.

Periodicals and Unpublished Material

- Smith, Wilbur. "In the Study," *Moody Monthly*, April, 1969.
- Woodring, H. Chester. *Class Notes on Matthew*, 1961, Emmaus Bible School, Oak Park, IL (now Emmaus Bible College).

विलियम म्याक डोनाल्डका अरू किताबहरूः

- १) साँचो चेलापन
- २) मामुली जीवनभन्दा उच्च जीवन
- ३) आफ्नो भविष्यको विषयमा सोचुहोस् !
- ४) प्रश्नमाथि प्रश्न - जवाफ कसले दिने ?
- ५) अब यो परमेश्वरको अचम्मको अनुग्रह
- ६) मेरो हृदय, मेरो जीवन र मेरो सबै थोक
- ७) त्यो बिर्सेको आज्ञाः पवित्र होओ !

यी नेपाली किताबहरू तपाईंले निम्न ठेगानाहरूबाट पाउन सक्नुहुन्छः

Great Joy Book Shop
Maa Supermarket, 1st Floor
Thana Dara
P.O. Kalimpong - 734 301
Dist. Darjeeling, W.B., India
Phone No.: +91/9933459069 or +91/9547248389

or:

Maranatha Books and Stationaries
Chabahil Chowk
P.O. Kathmandu
Nepal
Phone No. 00977/9841275267 or 00977/14478738

For English and Hindi books of the same author
please contact:

OM Books Foundation
Logos Bhavan, Jeedimetla Village,
Suchirtra Junction,
P.O. Secunderabad - 500 067
Telangana, India